

MD-2012, Chișinău, str. V. Pîrcălab nr. 46
Tel.: (373 22) 27-75-51, fax: (373 22) 27-74- 71
<http://www.cca.md>

MD-2012, Кишинэу, ул. В. Пыркълаб, №. 46
Тел.: (373 22) 27-75-51, факс: (373 22) 27-74-71
<http://www.cca.md>

RAPORT

Cu privire la monitorizarea principalelor buletine informative ale posturilor de televiziune „Moldova-1”, „Prime”, „Canal 3”, „Canal 2”, „Publika TV”, „TV 7”, „Accent TV”, „Pro TV Chișinău”, „Jurnal TV”, „N 4”, „Realitatea TV”, „Ren Moldova”, „NTV Moldova” și „RTR Moldova” la capitolul respectării legislației electorale (Codul electoral nr. 1381 din 21.11.1997, Codul audiovizual nr. 260-XVI din 27.07.2006, Regulamentul privind reflectarea campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 30 octombrie 2016 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova), pentru perioada 06 - 13 noiembrie 2016

Metodologia de monitorizare a radiodifuzorilor

În scopul monitorizării conținutului mediatic, în particular a emisiunilor de știri, CCA utilizează metodologia de monitorizare a mass-media, adoptată oficial la ședința CCA din 29 octombrie 2010 și discutată la seminarul desfășurat la 21-22 octombrie la Chișinău. Aceasta reprezintă preponderent o abordare cantitativă de monitorizare cu elemente calitative. Prin intermediul *indicatorilor* identificați, metodologia permite stabilirea dacă radiodifuzorii au respectat sau nu obligațiile legale, spre exemplu, în ce măsură radiodifuzorii respectă pluralismul politic. În scopul analizei cantitative a reflectării în mass-media a actorilor sau entităților relevante, *unitatea de analiză* este identificată ca parte a mesajului dedicat actorului politic sau subiectului selectat. De fapt, este volumul de timp în care se face referință la actorii politici sau aceștia apar direct în emisie. Este important să se înțeleagă modul în care este utilizat timpul/spațiul. Timp/spațiu legal nu înseamnă, în mod automat, reflectare egală. Tonalitatea reflectării și modul în care actorul politic sau entitatea respectivă este prezentat(ă) reprezintă informații importante ce completează datele referitoare la acordarea timpului. De asemenea, este important să fie analizată tonalitatea reflectării în perspectiva cazurilor particulare care prezintă actorii în lumină pozitivă sau negativă, așa cum doar faptul că o cotă parte de reflectare a actorilor a fost pozitivă sau negativă nu trebuie, în mod automat, să ducă la concluzia că instituția media respectivă este părtinitoare în favoarea sau în defavoarea unui actor. Natura relatărilor și modul în care informația a fost prezentată trebuie să fie supuse unor analize suplimentare. *Secvența de timp* legată de *actorul politic relevant* este codificată în conformitate cu următoarele variabile: *discursul direct-indirect* și *tonalitatea reflectării* (pozitiv, neutru, negativ). Unitățile de analiză sînt înregistrate și codificate separat cu variabilele selectate. Timpul/spațiul acordat actorilor relevanți este măsurat în secunde. Activitățile de monitorizare a radiodifuzorilor sînt efectuate de o echipă de monitori, care au participat la activități de instruire în domeniul monitorizării mass-media privind procedurile și tehnicile de monitorizare. Suplimentar la abordarea cantitativă de monitorizare menționată mai sus, care produce statistici referitoare la volumul de timp acordat actorilor politici și modul în care timpul este acordat, monitorii analizează anumite segmente ale emisiunilor; în cadrul emisiunilor de știri acestea sînt subiectele de știri. Subiectele de știri sînt analizare cu referire la cerințele legale, inclusiv respectarea articolului 7 din Codul Audiovizualului.

Selectarea radiodifuzorilor și a programelor monitorizate

Prezentul raport reflectă rezultatele monitorizării principalelor buletine de știri ale posturilor de televiziune: „Moldova-1” („Mesager” – ora de difuzare 19:00); „Prime” („Primele știri” – ora de difuzare 21:00); „Canal 3” („Știrile Canal 3” – ora de difuzare 20:00); „Canal 2” („Reporter” – ora de difuzare 19:00); „Publika TV” („NEWS PUBLIKA” – ora de difuzare 19:00); „TV 7” („Știri” – ora de difuzare 17:30); „Accent TV” („Accent info” – ora de difuzare 20:00); „PRO TV CHIȘINĂU” („Știrile Pro TV” – ora de difuzare 20:00); „Jurnal TV” („Jurnalul orei 19:00” – ora de difuzare 19:00); „N 4” („Obiectiv” – ora de difuzare 19:00); „Realitatea TV” („Știrile Realitatea” – ora de difuzare 20:00); „Ren Moldova” („Новости 24 Молдова” – ora de difuzare 20:00) și „RTR Moldova” („BECTI MOLDOVA” – ora de difuzare 19:45).

Perioada monitorizată

Raportul cuprinde perioada 06 – 13 noiembrie 2016.

***Notă:** Lista abrevierilor:

PDM – Partidul Democrat din Moldova;

PSRM – Partidul Politic „Partidul Socialiştilor din Republica Moldova”;

PPDA – Partidul Politic „Democrația Acasă”;

PAS – Partidul Acțiune și Solidaritate;

CI – Candidați Independenți;

PL – Partidul Liberal;

PN – Partidul Nostru;

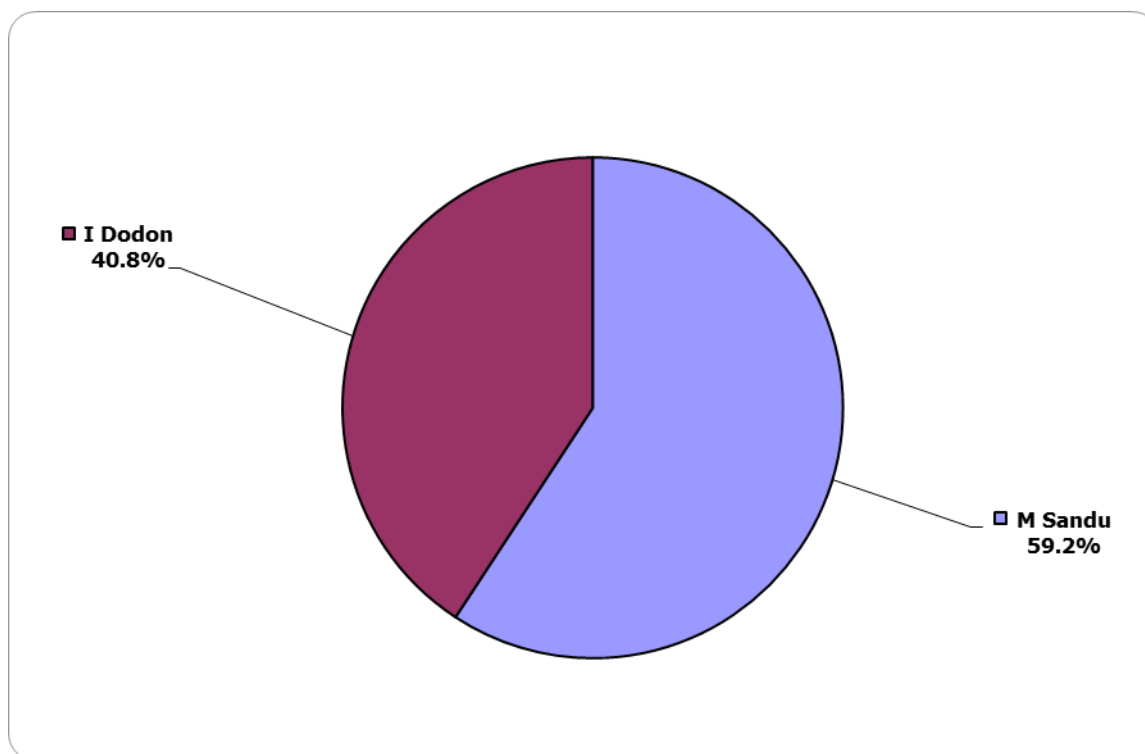
PPEM – Partidul Popular European din Moldova;

MR – Mișcarea Social-Politică „Ravnopravie”;

PPD – Partidul Politic „Dreapta”.

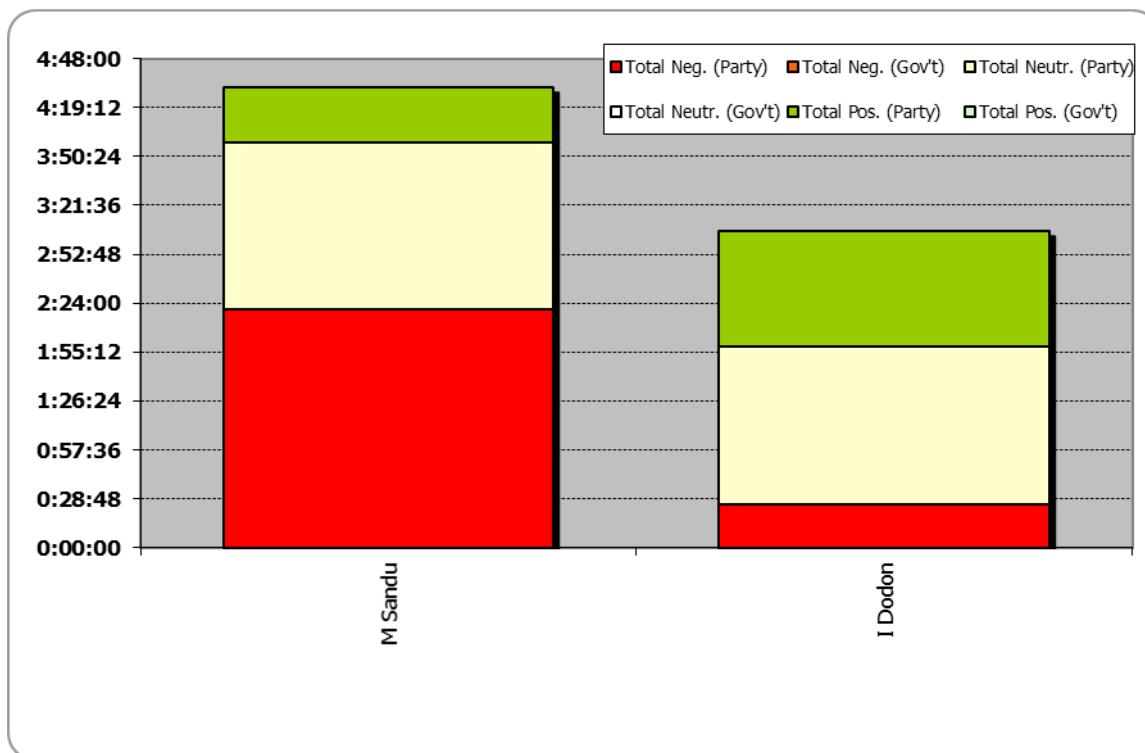
În perioada de raport 06 – 13 noiembrie 2016, posturile de televiziune supuse monitorizării au difuzat în total 273 de materiale, în cadrul cărora au fost reflectați candidații electorali. Cele mai multe subiecte cu caracter politic și electoral au fost difuzate de postul de televiziune „Accent TV” (58 de subiecte), urmat de „NTV Moldova” (48 de subiecte), „Jurnal TV” (30 de subiecte), „PRO TV CHIȘINĂU” și „TV 7” au difuzat câte 16 subiecte fiecare, „Moldova-1” și „Canal 2” au difuzat câte 15 subiecte fiecare, „Publika” (14 subiecte), „Canal 3 (13 subiecte), „Ren Moldova” (11 subiecte), „N 4” „Prime” și „RTR Moldova” au difuzat câte 10 subiecte fiecare, iar „Realitatea TV” a difuzat 7 subiecte.

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

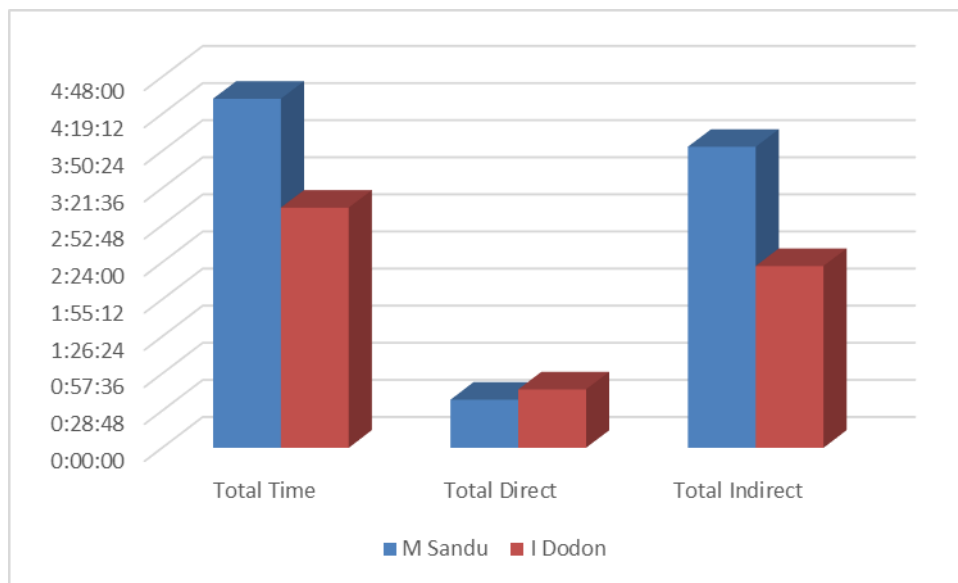
În perioada de referință, rezultatele monitorizării au atestat că cel mai mediatizat candidat electoral la alegerile prezidențiale a fost M. Sandu – cu 59,2%, urmată de I. Dodon, cu 40,8%.

Conotația reflectării:

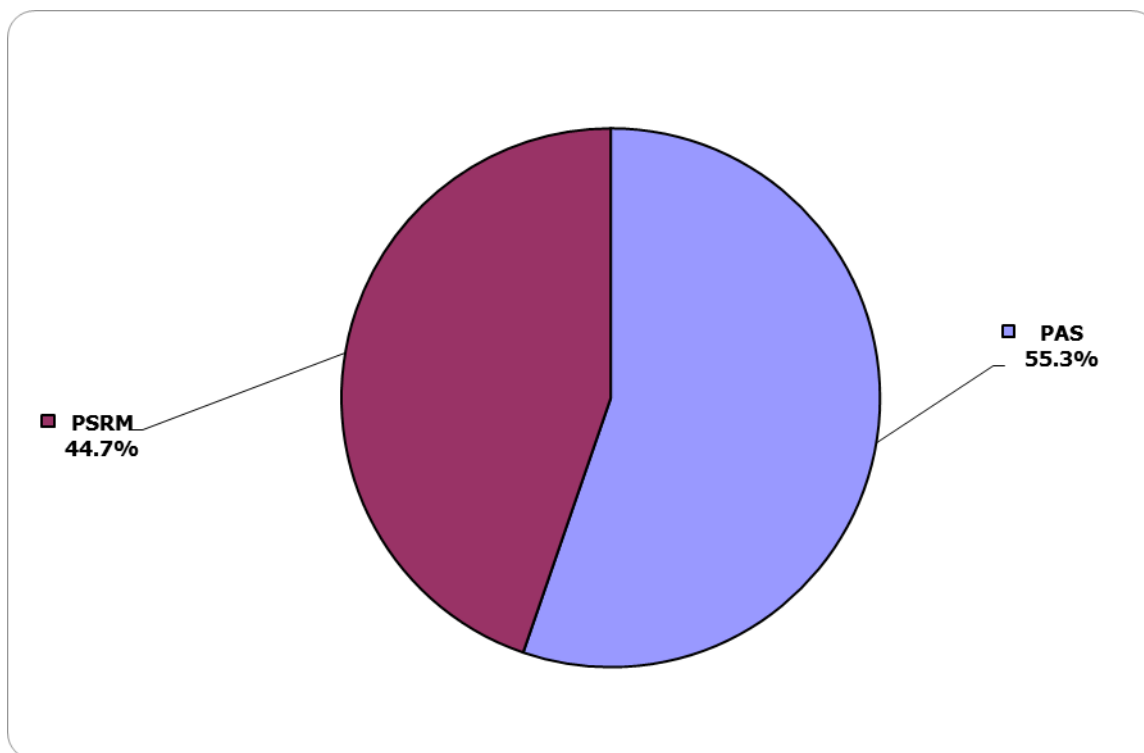
Din volumul total de timp, cel mai mediatizat candidat electoral a fost M. Sandu, care a beneficiat de un timp total de 4 ore 31 min. 00 sec., dintre care cu o conotație pozitivă – 32 min. 50 sec., și negativă – 2 ore 20 min. 30 sec., fiind urmată de I. Dodon, cu un timp total de 3 ore 06 min. 26 sec., dintre care 1 oră 07 min. 47 sec. – pozitiv, și 25 min. 18 sec. – negativ.

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

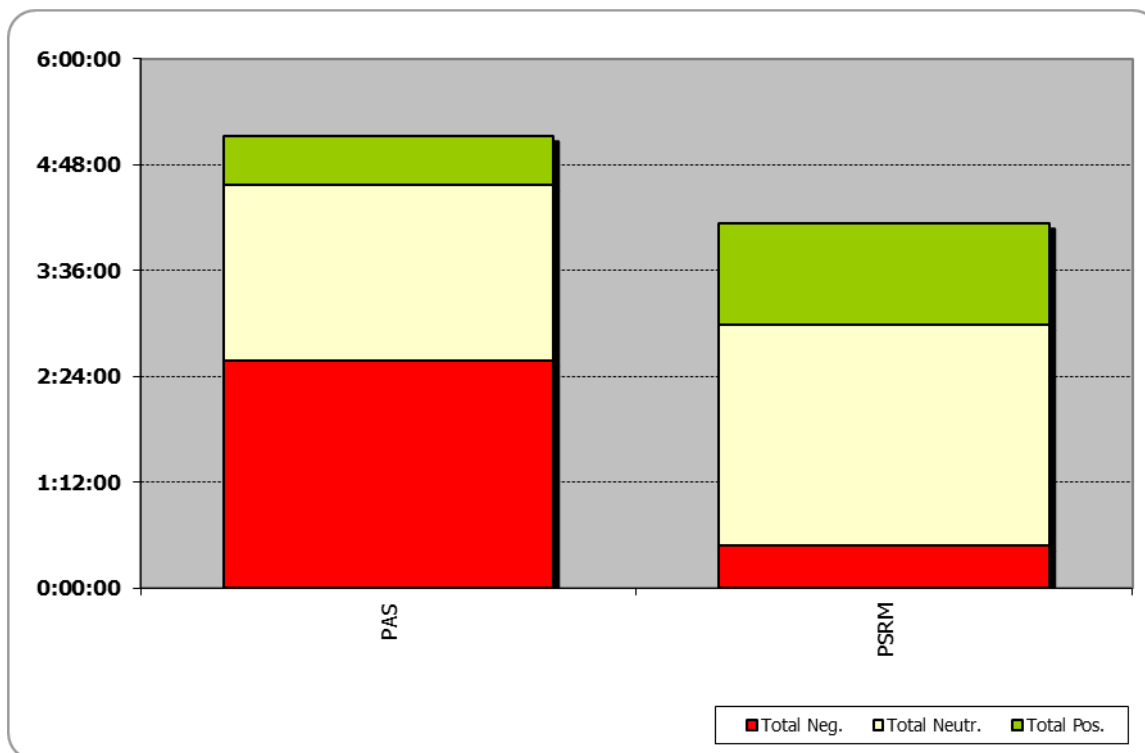
Candidații electorali	Total Time	Total Direct	Total Indirect
M Sandu	4:31:00	0:37:21	3:53:39
I Dodon	3:06:26	0:45:20	2:21:06

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

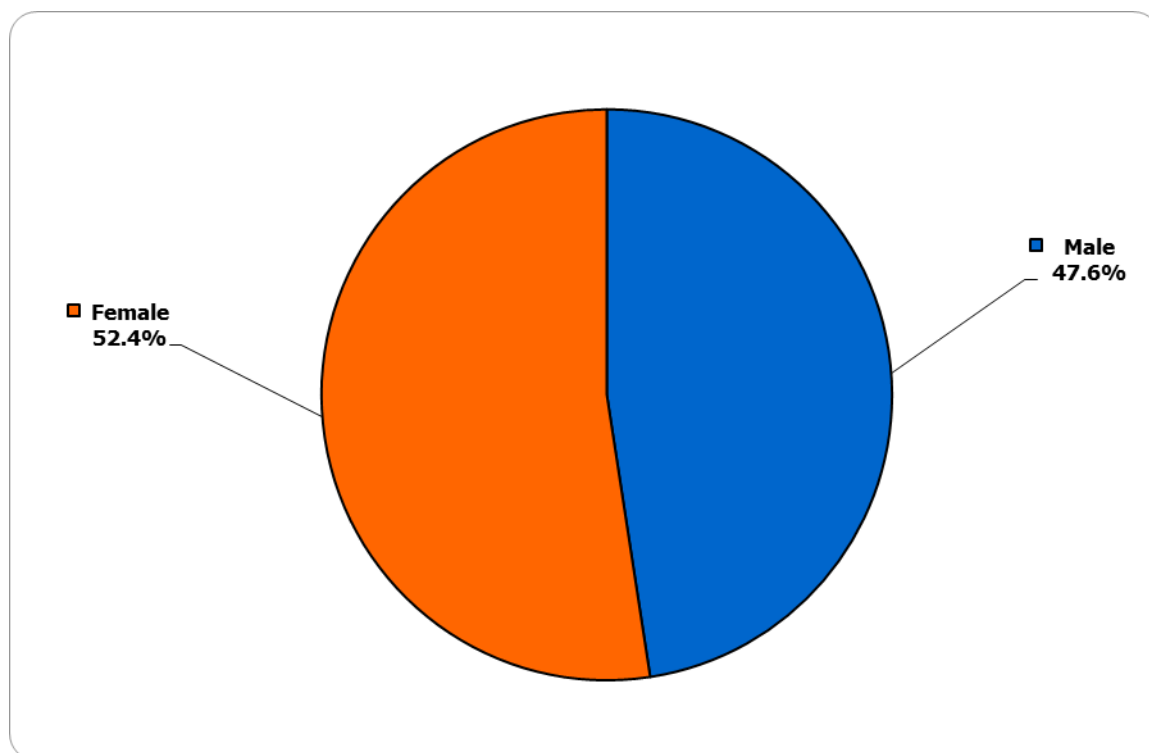
În perioada de raport au fost mediatizate doar partidele politice ale căror candidați electorali participă la cursa prezidențială. Astfel, cel mai mediatizat partid politic a fost PAS – 55,3%, urmat de PSRM – 44,7%.

Conotația reflectării:

În cadrul buletinelor informative, subiecții politici au fost mediatizați, în general, neutru, unii fiind reflectați atât pozitiv, cât și negativ. Așadar, PAS, din volumul total de timp de 05 ore 06 min. 46 sec., a avut o conotație negativă pe parcursul a 2 ore 34 min. 29 sec., iar pozitivă – 32 min. 50 sec., fiind urmat de PSRM, cu 4 ore 08 min. 10 sec., dintre care cu conotație pozitivă – 1 oră 09 min. 15 sec., iar negativă – 28 min. 28 sec.

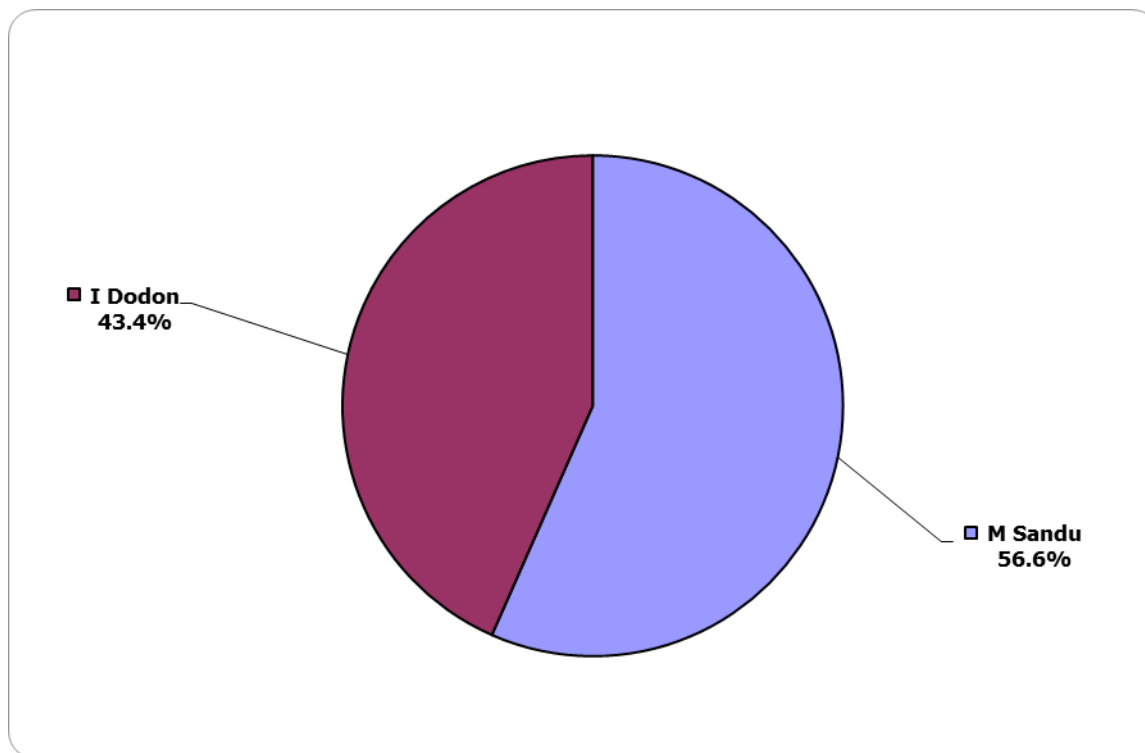
Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

În perioada de referință, partea dominantă a reflectării la categoria gender a constituit-o cea a femeilor – cu 52,4%, iar cota bărbaților a fost de 47,6%.

Moldova-1

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

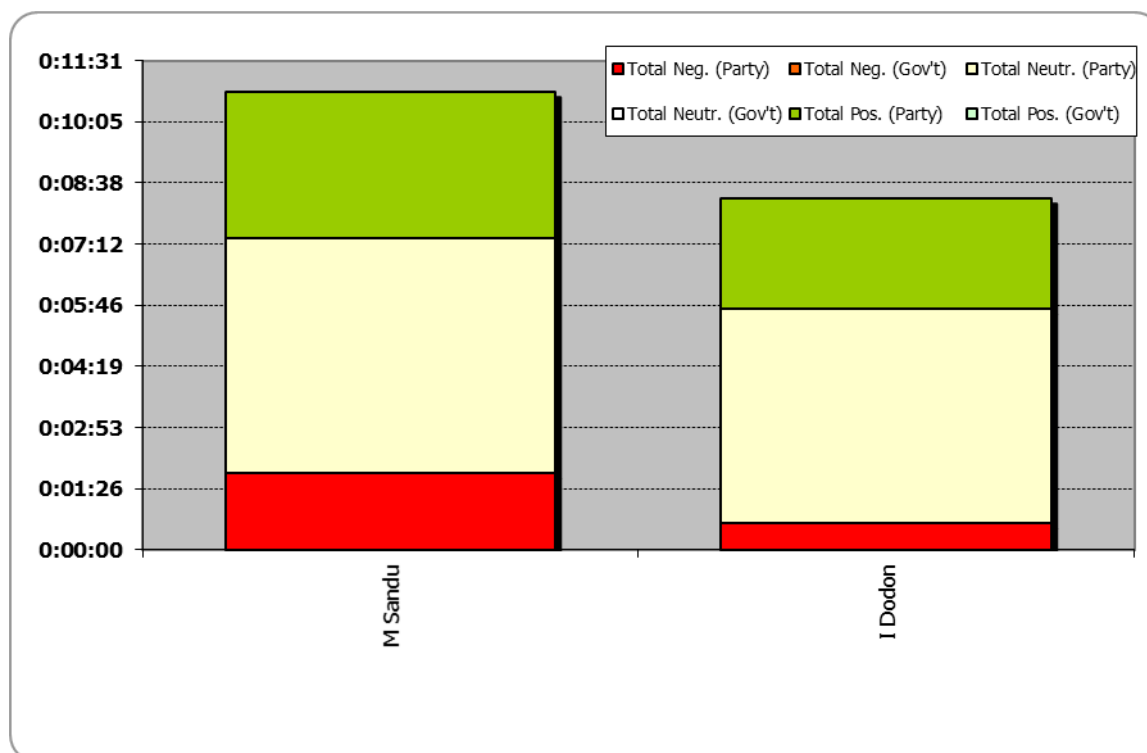

În cadrul principalului buletin informativ al postului public de televiziune „Moldova-1”, M. Sandu a fost mediatizată în volum de 56,6%, iar I. Dodon a fost reflectat în volum de 43,4%.

Detaliere:

Candidați electorali	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
M Sandu	0:10:47	0:03:26	0:05:32	0:01:49
I Dodon	0:08:16	0:02:35	0:05:04	0:00:37

Conotația reflectării:

Candidații electorali Maia Sandu și Igor Dodon au fost mediatizați printr-o conotație pozitivă, neutră și negativă.

Astfel, Maia Sandu a avut o prezență pozitivă în cadrul subiectelor despre: Mai mulți semnatari ai Declarației de Independență a Republicii Moldova și-au anunțat susținerea pentru M. Sandu în turul II al alegerilor prezidențiale. Membrii „Asociației Parlamentul 90” au îndemnat oamenii să voteze pentru candidatul care va continua parcursul proeuropean al țării. Semnatarii Declarației de Independență au menționat că o vor susține pe M. Sandu deoarece este un candidat integru (07.11.2016); Mai multe ONG-uri și foști militari și-au exprimat susținerea față de candidatul PAS la prezidențiale, Maia Sandu. Unii spun că o vor vota pe Maia Sandu pe motiv că este un candidat integru. Și Militarii au declarat că vor vota pentru Maia Sandu: „*Noi toți ne punem nădejdea pe dînsa, că ea va fi conducătorul statului nostru Republica Moldova, ne-a dat posibilitatea să propășim spre libertăți, spre asigurări sociale, economice*” (08.11.2016); Maia Sandu s-a adresat persoanelor în etate și le-a îndemnat să voteze un președinte onest. Potrivit candidatei la prezidențiale, în viață trebuie să muncești cinstit, iar bunul-simț trebuie să fie lege. Maia Sandu le-a promis vîrstnicilor că va face ordine în treburile statului și nu va permite ca să li se fure din pîine: „Dragi vîrstnici, eu cred că o societate își măsoară succesul după grija pe care o poartă bătrînilor. Eu vă îndemn să construim o societate pentru toți oamenii, și cei tineri, și cei în vîrstă”. Mai mulți unioniști, membri ai „Sfatului Țării 2”, și-au exprimat opțiunea electorală în cadrul unei conferințe de presă. Aceștia au îndemnat alegătorii să o voteze pe Maia Sandu. Membrii „Sfatul Țării 2” spun că Maia Sandu, candidatul PAS, va rămîne consecvent în mesajul pe care l-a transmis, chiar dacă acum încă nu vorbește în mod decisiv și extrem de relevant despre reunire, o va face după 13 noiembrie (09.11.2016); Candidatul PAS la prezidențiale, Maia Sandu, a anunțat care sînt primele 3 lucruri pe care le va face dacă va ajunge președinte. Printre aceste se numără: anchetarea furtului miliardului, dar și coeziunea societății. Totodată, va face demersuri la mai multe instituții internaționale ca să ne ajute la anchetarea furtului bancar: „*Cel mai important lucru pe care mă angajez să-l fac este să curăț clasa politică și instituțiile statului de corupți și de hoți. Începem cu procurorul general, pe care îl voi numi doar prin concurs corect*”. Maia Sandu a declarat că această campanie a fost una dificilă și murdară, așa că la dezbateri nu va mai răspunde la întrebările contracandidatului ei, dar va vorbi despre programul electoral (10.11.2016); Combaterea

corupției și reforma justiției, în special, în ceea ce ține de sistemul judecătoresc, precum și transparentizarea proprietăților în diferite domenii ale economiei, acestea sînt prioritățile Maiei Sandu în funcției de președinte, reiterate astăzi în ultima zi de campanie electorală. Liderul PAS: „*Mă oblig să asigur scoaterea din comă a aceste țări, prioritățile mele vor ține de resetarea societății, economiei și de restabilirea încrederii oamenilor în statul Republica Moldova*”. De asemenea, Sandu a lansat un nou apel de mobilizare la vot: „*Știu că pentru mulți dintre dvs. le este greu, știu că în continuare se pune presiune, dar amintiți-vă că atunci cînd sînteți în cabina de vot, sînteți doar dvs. și conștiința dvs. De această decizie depinde viitorul nostru, depinde viitorul copiilor noștri*”. M. Sandu a dat asigurări că va fi un președinte activ, care va petrece mai mult timp în discuții cu cetățenii decît cu instituțiile statului (11.11.2016).

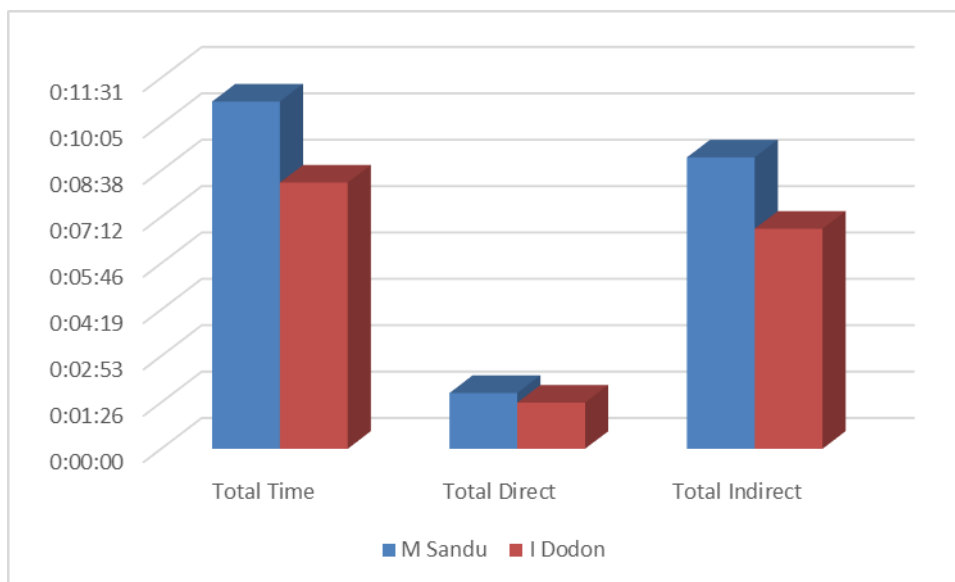
O conotație negativă a reflectării a fost obținută de către candidatul PAS, Maia Sandu, în cadrul subiectelor despre: Alegeri Prezidențiale 2016. Socialiștii au elaborat un top cu mai multe declarații ale contracandidatului PAS la prezidențiale, Maia Sandu, pe care le califică drept minciuni. Potrivit lor, Sandu a mințit atunci cînd a spus că nu a participat la furtul miliardului sau nu a votat pentru concesionarea Aeroportului. Anterior, Maia Sandu a dezmințit toate aceste acuzații. Conform socialiștilor, Maia Sandu a mințit atunci cînd a afirmat, în cadrul unor dezbateri electorale, că nu a fost membră PLDM, nu a votat pentru concesionarea Aeroportului sau nu a participat la furtul miliardului. PSRM spune că la furtul miliardului, Maia Sandu a participat direct, cu implicare și votare la modul direct. Anterior, Maia Sandu a negat toate aceste acuzații, iar membrii echipei PAS au menționat că Sandu va veni cu precizări pe marginea acestor subiecte în cadrul dezbaterilor electorale (07.11.2016); Socialiștii o acuză pe Maia Sandu, dar și pe simpatizanții acesteia, că ar fi răspîndit mai multă informație manipulatorie despre programul electoral al lui Igor Dodon. Potrivit socialiștilor, simpatizanții Maiei Sandu răspîndesc informații în societate precum că Igor Dodon va închide frontierele țării, va anula Acordul de asociere cu UE și va retrage cetățeniile românești. Membrii PSRM califică aceste informații ca fiind false și manipulatorii. Reprezentanții PAS au declarat că vor veni ulterior cu o reacție într-un comunicat de presă (08.11.2016); Socialiștii au enumerat 10 decizii soldate cu eșec ale candidatei PAS, Maia Sandu, la funcția de șef al statului, cînd aceasta era la cîrma Ministerului Educației. Maia Sandu refuză să comenteze acuzațiile socialiștilor, considerîndu-le aberante. PSRM susține că pedagogi minus 10 aproape, școli, instituții de învățămînt minus 200, bursă majorată o dată în 7 ani, numărul bursierilor a scăzut cu 30 la sută, cămin majorat de cîteva ori, taxele la medicină majorate, în 2008 Facultatea de medicină generală era pe gratis (10.11.2016).

Conotația pozitivă pentru candidatul PSRM, Igor Dodon, s-a datorat subiectelor despre: Bașcanul Găgăuziei și-a arătat susținerea față de candidatul PSRM la prezidențiale, Igor Dodon. Irina Vlah este convinsă că locuitorii Unității administrativ-teritoriale Găgăuzia îl vor vota pe Igor Dodon în cel de-al II tur de scrutin. Candidatul PSRM le-a mulțumit pentru susținere: „*Vreau să vă mulțumesc că pînă acum ați fost cu mine. Vă promit că nu o să vă dezamăgesc și împreună vom cîștiga. Să știți că toată Moldova vă invidiază pe voi, poporul Găgăuziei, că sînteți în relații bune și cu Vestul, și cu Estul*” (06.11.2016); Dacă va deveni președinte, Igor Dodon va semna 3 decrete. Candidatul PSRM a anunțat astăzi, într-o conferință de presă, că printre acestea se număra și anularea proiectului privind returnarea garanțiilor de stat emise de Guvern în urma furtului miliardului. Dodon spune că doar așa vor putea fi pedepsiți autorii delapidărilor în sistemul bancar: „*Prima inițiativă prezidențială va fi să fie anulată legislația care pune pe spatele cetățeanului miliardele furate de hoți. A doua inițiativă va fi reluarea parteneriatului și relațiile prietenești cu Federația Rusă și lupta cu acei care lichidează statalitatea Republicii Moldova*”. Totodată, Dodon a enumerat primele 8 acțiuni din programul său pe care îl va elabora odată cu investirea în funcție de președinte, printre care consolidarea statalității, păstrarea neutralității, economie puternică, menținerea relațiilor cu UE și Federația Rusă și organizarea alegerilor anticipate. Referindu-se la conflictul transnistrean, Dodon a menționat că nici o armată străină nu trebuie să se afle pe teritoriu țării (09.11.2016); Reprezentanții mai multor ONG-uri care optează pentru suveranitatea țării au declarat că îl vor susține pe Igor Dodon în cel de-al II tur de scrutin. Potrivit acestora, Igor Dodon este un lider care va reuși să dezvolte Republica Moldova. Reprezentanții ONG-urilor spun că Igor

Dodon este un candidat, este un lider, faptul este prin aceea că are o familie frumoasă cu 3 copii (09.11.2016); Socialiștii au prezentat 10 realizări ale lui Igor Dodon în perioada când acesta deținea funcția de ministru al Economiei: investiții străine directe, milioane de dolari, tarife, energie electrică (10.11.2016); Candidatul PSRM la funcția de președinte al țării, Igor Dodon, a mulțumit astăzi tuturor celor care l-a sprijinit în campania electorală. Liderul socialiștilor spune că ziua de 13 noiembrie este una hotărâtoare pentru viitorul Republicii Moldova. De aceea, a îndemnat oamenii să iasă la vot. În cadrul unei conferințe de presă, Igor Dodon a declarat că pentru el, campania electorală a fost una foarte dură. Totuși, el a mulțumit tuturor celor care l-au susținut, inclusiv liderilor de partide. Dodon spune: „Vreau să le mulțumesc tuturor care au fost alături de mine, de noi, în echipă, liderilor partidelor de centru-stînga, partidelor prostataliste care au îndemnat alegătorii și susținătorii săi să voteze pentru candidatura mea. Eu chem la mobilizare și consolidarea eforturilor”. Igor Dodon s-a arătat încrezător că din 14 noiembrie, Republica Moldova va deschide o nouă pagină în istoria sa (11.11.2016).

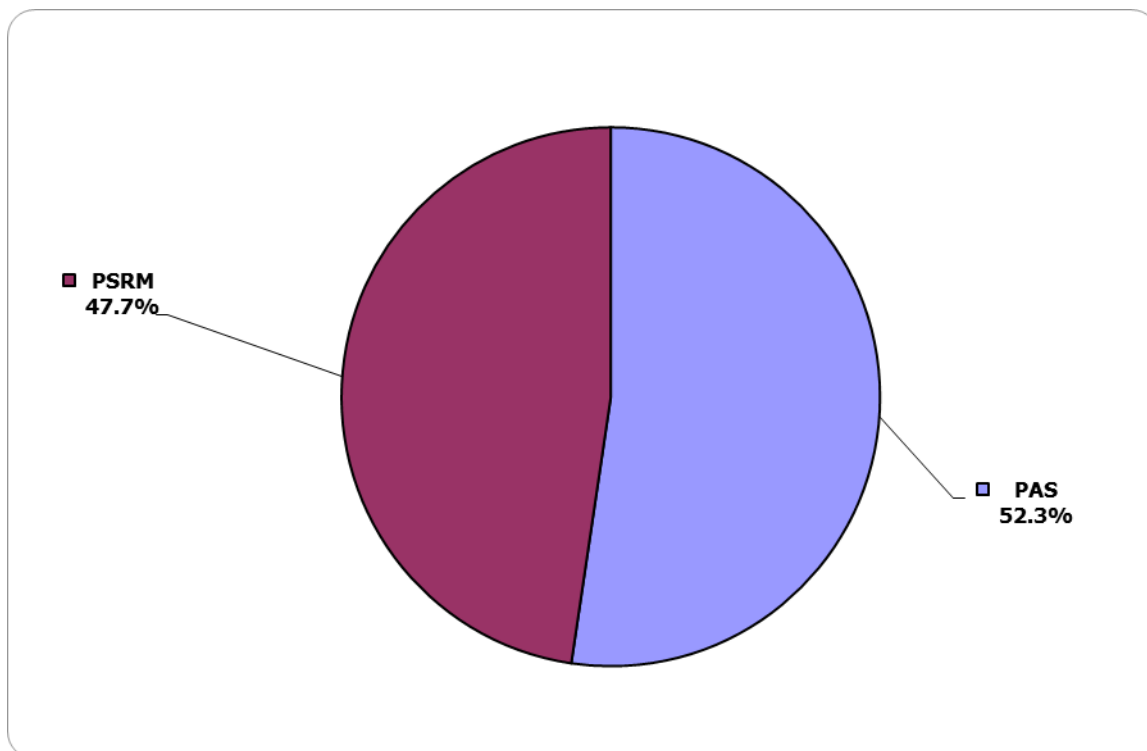
Negativ, Igor Dodon a fost nuanțat în subiectele despre: Maia Sandu a scris pe o rețea de socializare că va depune o contestație la CEC împotriva socialiștilor privind nedeclararea cheltuielilor pentru publicarea și distribuirea mai multor pliante denigratoare la adresa sa. În replică, socialiștii au declarat că nu ei au repartizat pliantele (07.11.2016); Tinerii PAS au mers astăzi în fața Ambasadei Ucrainei din Republica Moldova pentru a cere scuze vecinilor pentru declarațiile făcute de candidatul la funcția de președinte Igor Dodon despre Crimeea. Tinerii susțin că scopul flash mob-ului este de a menține relațiile de prietenie cu Ucraina și de a condamna declarația făcută de Igor Dodon. Recent, Igor Dodon a declarat că din punct de vedere juridic, Crimeea este parte a Federației Rusă, motiv pentru care Ucraina și-a rechemat ambasadorul (07.11.2016); Cîțiva veterani de război ai Asociației Tiras Tighina au declarat că nu îl vor vota pe Igor Dodon din cauză că acesta își dorește federalizarea țării. Membrii PSRM au negat toate acuzațiile. PSRM susține că nu este prerogativa președintelui să anuleze Acordul de asociere, acest lucru îl poate face doar Parlamentul, exact așa cum Parlamentul a aprobat și ratificat acest acord (08.11.2016).

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați electorali	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
M Sandu	0:10:47	0:01:44	0:09:03
I Dodon	0:08:16	0:01:26	0:06:50

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

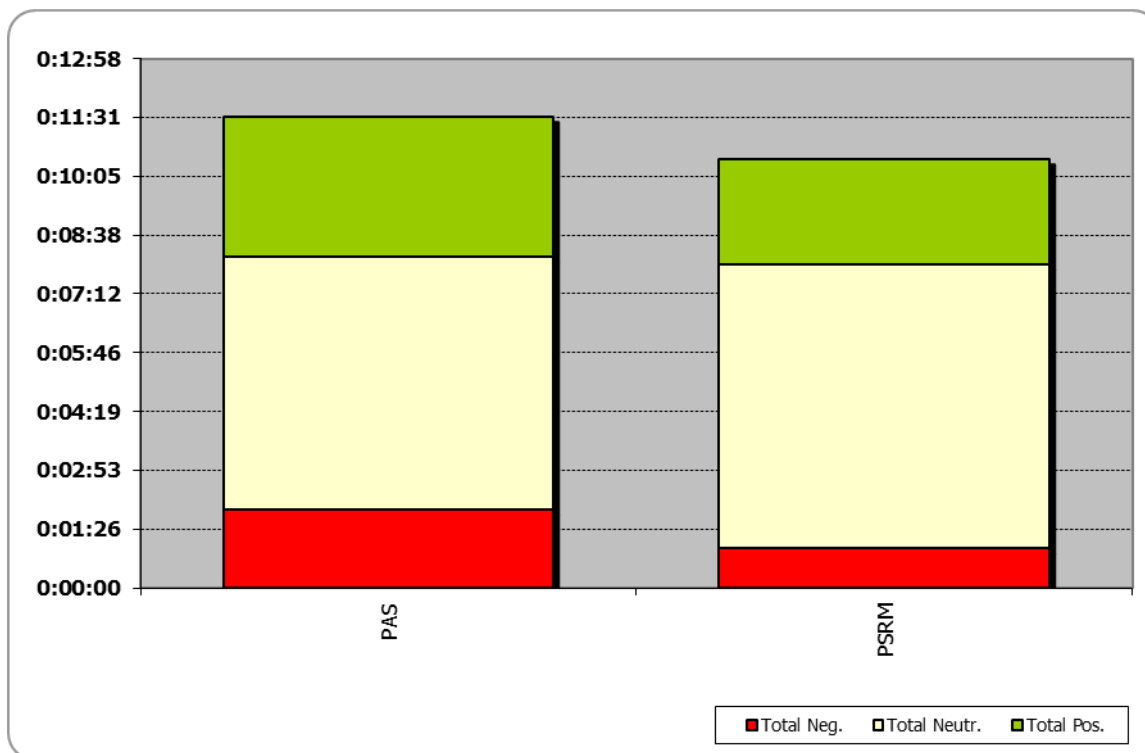

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului public de televiziune „Moldova-1”, PAS a avut o pondere de reflectare de 52,3%, iar PSRM – de 47,7%.

Detaliere:

Subiecți politici	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
PAS	0:11:32	0:03:26	0:06:11	0:01:55
PSRM	0:10:30	0:02:35	0:06:56	0:00:59

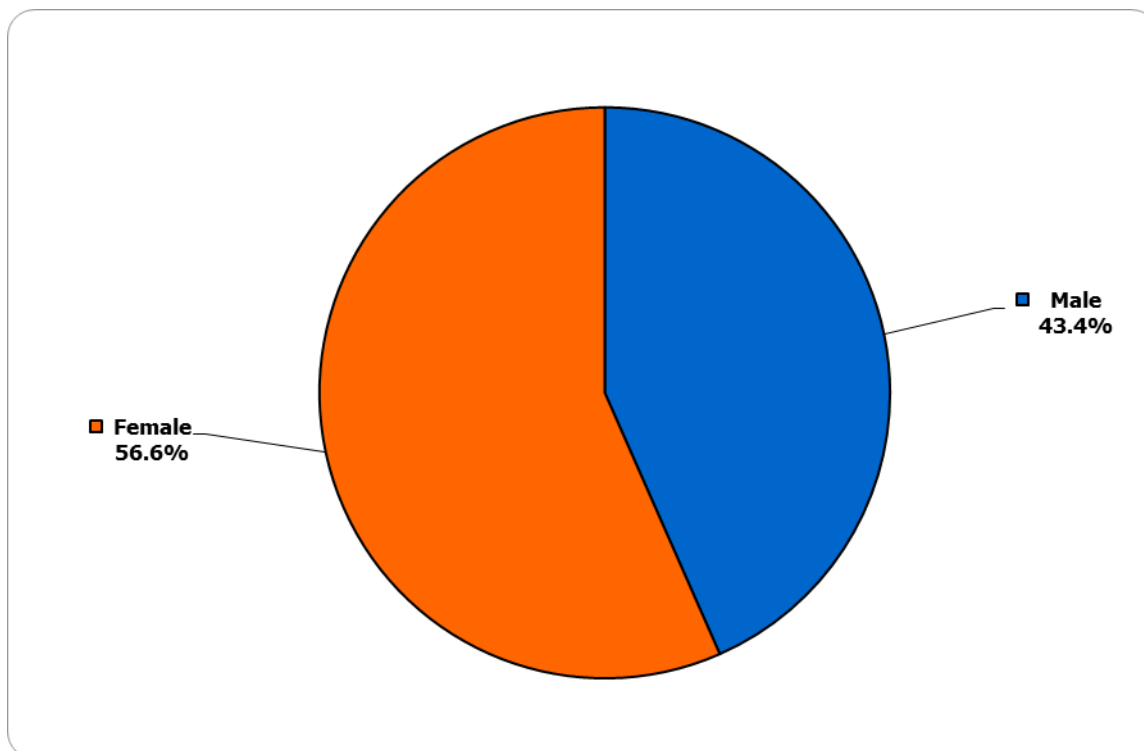
Conotația reflectării:

Subiecții politici PAS și PSRM au fost reflectați printr-o conotație pozitivă, neutră și negativă. Conotația reflectării subiecților politici se datorează difuzării subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Totodată, conotația pozitivă pentru PAS s-a datorat și subiectului din 07.11.2016, despre: Tinerii PAS au mers astăzi în fața Ambasadei Ucrainei din Republica Moldova pentru a cere scuze vecinilor pentru declarațiile făcute de candidatul la funcția de președinte Igor Dodon despre Crimeea. Tinerii susțin că scopul flash mob-ului este de a menține relațiile de prietenie cu Ucraina și de a condamna declarația făcută de Igor Dodon. Recent, Igor Dodon a declarat că din punct de vedere juridic, Crimeea este parte a Federației Rusă, motiv pentru care Ucraina și-a rechemat ambasadorul (07.11.2016).

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

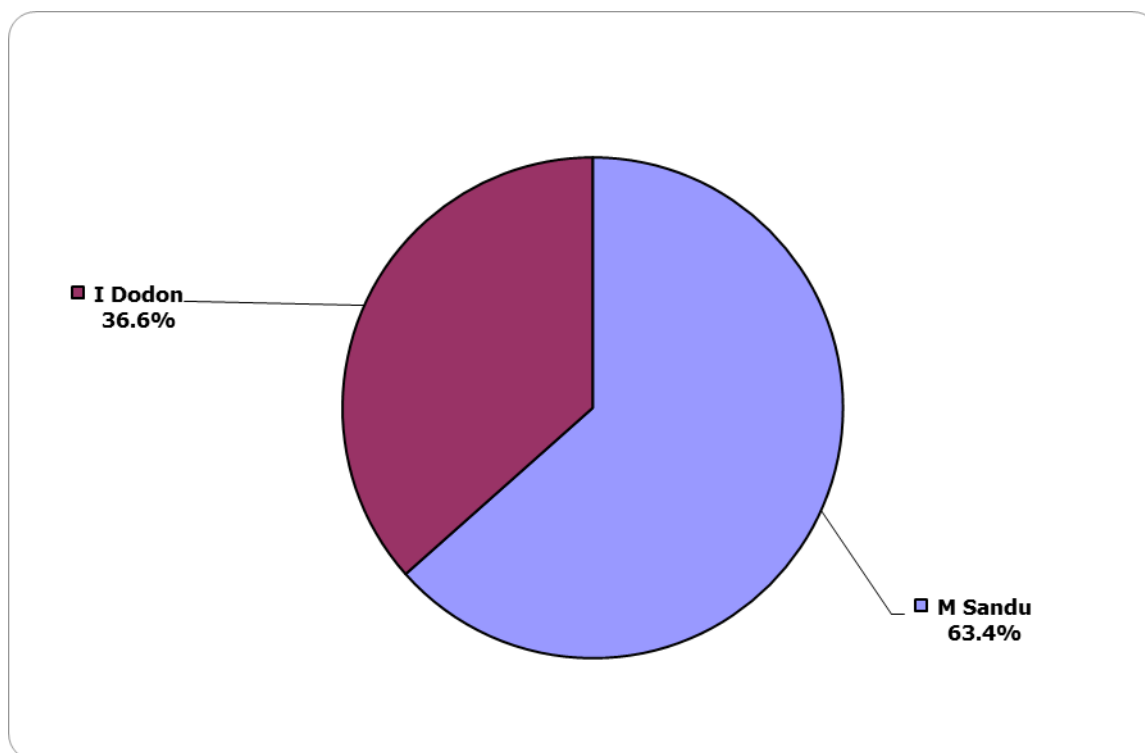

În perioada de raport, din numărul total de candidați electorali, cota femeilor a fost de – 56,6%, iar cota bărbaților a fost de 43,4%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport nu au fost atestate derogări de la prevederile legislației electorale.

Prime

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

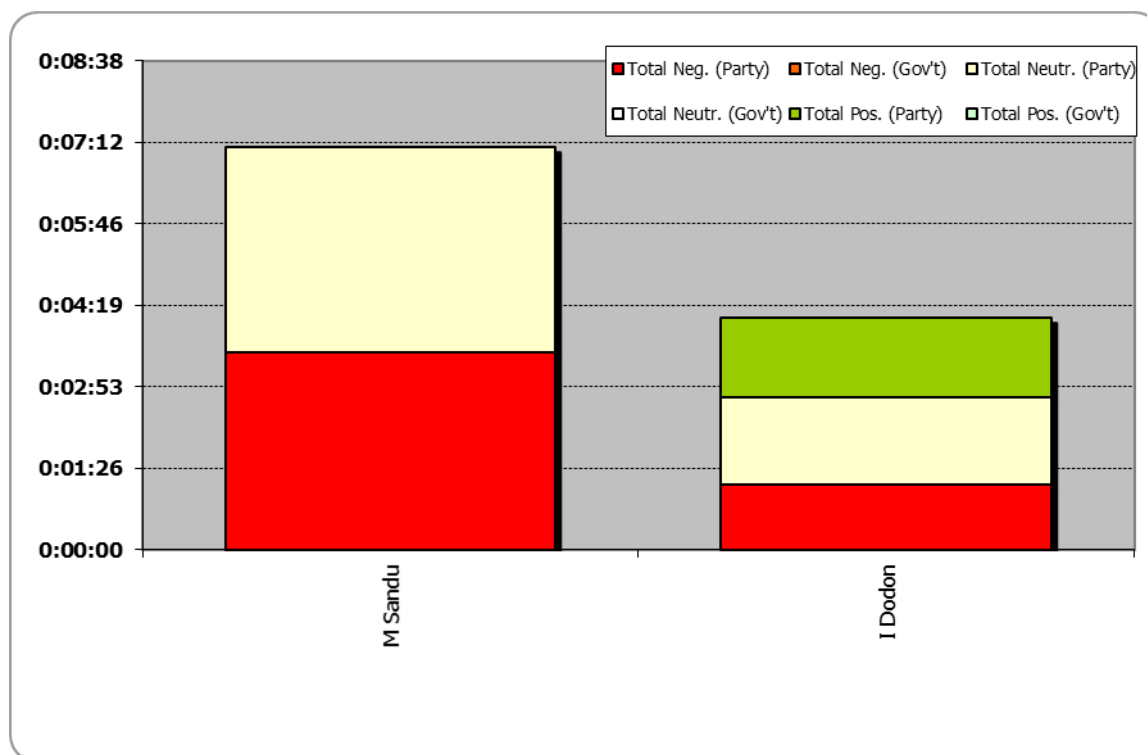

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Prime”, M. Sandu a avut cea mai mare pondere de reflectare în știri – 63,4%, iar I. Dodon a fost mediatizat în volum de 36,6%.

Detaliere:

Candidați electorali	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
M Sandu	0:07:07	0:00:00	0:03:38	0:03:29
I Dodon	0:04:06	0:01:25	0:01:32	0:01:09

Conotația reflectării:

Liderul PSRM, I. Dodon, a fost mediatizat în context pozitiv, neutru și negativ, iar liderul PAS, a fost reflectat în context neutru și negativ.

Candidatul PSRM la funcția de șef al statului, I. Dodon, a fost mediatizat în context pozitiv în subiectele despre: Sondajul realizat de Asociația Sociologilor și Demografilor din Moldova. Conform sondajului, socialistul Igor Dodon are șanse mai mari să câștige alegerile în turul II decât Maia Sandu (07.11.2016); I. Dodon a declarat că, în cazul în care va deveni președinte al țării, va semna trei decrete, care prevăd: întoarcerea banilor furați din sistemul bancar, relansarea relațiilor cu Federația Rusă și lupta cu organizațiile care promovează ideile unioniste. Sincron, I. Dodon: „Miliardul trebuie să fie întors de hoți. De aceea, prima inițiativă prezidențială va fi să fie anulată legislația votată de Maia Sandu în Guvern, proiect care pune pe spatele cetățeanului miliarde furate de hoți”. Igor Dodon a mai declarat că printre prioritățile lui se numără păstrarea neutralității Moldovei și crearea unei economii puternice. De asemenea, el a anunțat că va susține, în continuare, valorile creștine și se va împotrivi căsătoriilor între gay (09.11.2016); Socialiștii au comparat realizările Maiei Sandu la șefia Ministerului Educației cu cele ale lui Igor Dodon în fruntea Ministerului Economiei. În cadrul unei conferințe de presă, membrii PSRM au acuzat candidatul PAS la prezidențiale că ar fi promovat politici în defavoarea tinerilor, pe când Dodon a crescut Produsul Intern Brut. Socialiștii susțin că în perioada în care Igor Dodon a fost ministru al Economiei, ar fi fost înregistrate mai multe succese. Sincron cu consilierul PSRM, Ion Ceban: „Igor Dodon, ca ministru al Economiei, cel care se ocupă de blocul economico-financiar: creșterea PIB-ului, plus 7,2 în 2008, minus 0,5 în 2015” (11.11.2016) etc.

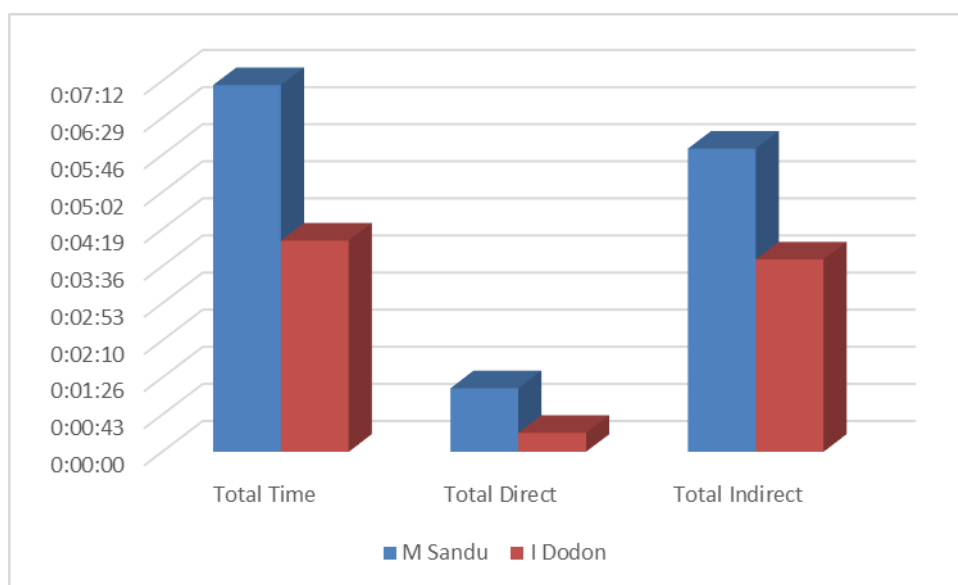
I. Dodon a fost nuanțat în context negativ în subiectul despre: Viorel Donică susține că socialistul a pretins 15 mii de dolari pentru a-l ajuta să privatizeze un imobil din Orhei, în care a investit bani. Cazul ar fi avut loc atunci când liderul PSRM deținea funcția de ministru al Economiei. Sincron cu colegul de facultate al lui Igor Dodon, Viorel Donică: „Mi-a spus: trebuie 15 mii de dolari. Pentru că pierdeam 200 de mii, am hotărât să îi dau această sumă. I-am achitat 10 mii de dolari în fața casei, acolo era o parcare, eu m-am dus, i-am achitat această sumă, și i-am spus 5 mii o să le achit oleacă mai târziu”. Viorel Donică mai susține că Igor Dodon ar fi fost

implicat în scheme ilegale de privatizare pe cînd deținea funcția de ministru al Economiei. El i-ar fi favorizat pe unii oameni de afaceri care dețineau monopolul pe piața cerealelor, a cărnii și a peștelui (08.11.2016).

M. Sandu a fost prezentată în context negativ în subiectele despre: Reprezentanții PSRM au prezentat „*un top 10 al minciunilor spuse de Maia Sandu*”. Astfel, în opinia socialiștilor, Maia Sandu a mințit atunci cînd a spus că ea nu are nici o legătură cu PLDM, declarînd că nu a fost membru de partid. Sincron cu deputatul PSRM, Vlad Bătrîncea: „*Declarația Maiei Sandu precum că nu a fost niciodată membru PLDM. Adică persoana care a fost în listele electorale ale PLDM, persoana care pe parcursul a celor șapte ani, de trei ori s-a regăsit în componența Guvernului, persoana care a votat colegial multe fărădelegi, această persoană are rușinea astăzi să declare că nu a făcut niciodată parte din PLDM*”. O altă minciună spusă de Maia Sandu, potrivit socialiștilor, se referă la faptul că ea nu este implicată în furtul din sistemul bancar. Sincron cu deputatul PSRM, Bogdan Țirdea: „*Asta pînă cînd nu a fost prezentată stenograma ședinței secrete a Guvernului din 27 martie 2015, în care s-a decis alocarea secretă a 5,4 miliarde de lei, unde doamna Sandu ridică frumos mîna și votează, ceea ce este confirmat prin document secret. După ce a fost prinsă cu minciuna, a întors macazul, declarînd că ea, de fapt, a salvat deponenții, adică pensionarii, bătrînii*”. În cadrul subiectului se mai menționează că socialiștii acuză candidatul PAS și de campanie netransparentă. Ei spun că banii folosiți de Maia Sandu pentru a-și construi strategia electorală provin din furtul din sistemul bancar. Din aceste resurse, ea ar fi plătit și oameni din afară, pentru a munci pentru ea. Sincron cu deputatul PSRM, Vlad Bătrîncea: „*Astăzi campania Maiei Sandu, la fel ca și în 2014, costă zeci de milioane. Mii de oameni care au venit în Republica Moldova doar pentru rețele de socializare. Doamna Maia Sandu iarăși lucrează din surse netransparente*”. La finele subiectului, reporterul menționează că „*mîine, socialiștii vor prezenta un top al manipulărilor făcute de candidatul PAS, Maia Sandu*” (07.11.2016); În cadrul unei conferințe de presă, liderul PSRM, I. Dodon, a declarat: „*Miliardul trebuie să fie întors de hoți. De aceea, prima inițiativă prezidențială va fi să fie anulată legislația votată de Maia Sandu în Guvern, proiect care pune pe spatele cetățeanului miliardele furate de hoți*” (09.11.2016); Candidatul la prezidențiale Maia Sandu și liderul Partidului "Demnitate și Adevăr", Andrei Năstase, au fost huiduiți la Bălți. Incidentul a avut loc într-o piață din oraș, la o întîlnire cu alegătorii. În subiect se menționează că oamenii s-au arătat nemulțumiți de acțiunile și declarațiile celor doi politicieni din ultima perioadă și i-au alungat din piață (09.11.2016); În cadrul subiectului din 10.11.2016 se menționează că „*Liderii Partidului Acțiune și Solidaritate au fost prinși, din nou, cu minciuna. De această dată este vorba despre secretarul general al formațiunii, Igor Grosu. El a afirmat, în cadrul unei emisiuni TV, că, la recomandarea Comisiei Electorale Centrale, finanțările pentru campania electorală a Maiei Sandu trec, mai întîi, prin conturile partidului. Președintele CEC, Alina Russu, a negat existența unei astfel de recomandări. În replică, socialistul Ion Ceban a scris pe Facebook precum că PAS operează cu bani murdari, iar secretarul general al formațiunii este un mincinos*”. La finele subiectului reporterul subliniază: „*La începutul săptămînii, pe internet a apărut o informație despre o donație de 300 de mii de lei pentru Maia Sandu din partea companiei „Dufremol” a primarului de Orhei, Ilan Șor. Bloggerul Eugen Luchianiuc a publicat cîteva documente din care reiese că banii ar fi fost transferați în patru tranșe. Ulterior, bloggerul a făcut publice și înregistrări audio din care reiese că secretarul general al PAS, Igor Grosu, ar fi negociat tranzacțiile. Tot el ar fi recomandat cum să fie făcute transferurile, pentru a nu le da de bănuț instituțiilor de control: „Deci, ei nu o să transfere în contul candidatului, o să-i transfere în contul partidului, iar noi din contul partidului o să transferăm numai cît ne trebuie în ziua respectivă*”; În cadrul unei conferințe de presă organizată de candidatul PAS la funcția de șef al statului, M. Sandu a îndemnat electoratul să iasă la votare. Reporterul susține: „*Evenimentul nu a trecut fără incidente. Maia Sandu a refuzat să răspundă la cîteva întrebări incomode, adresate de către trecători, iar*

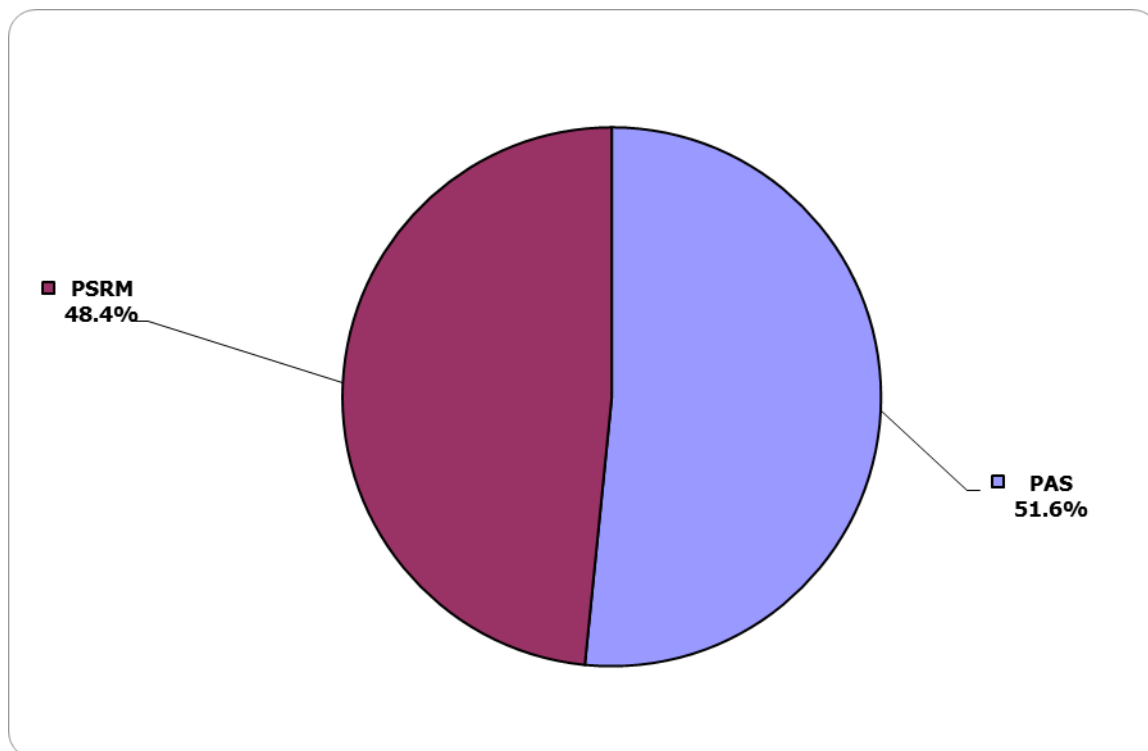
membrii formațiunii pe care o conduce s-au lansat în insulte. La sfârșitul conferinței, liderul PAS a întors spatele unui cetățean, care a încercat să-i adreseze o întrebare incomodă. Maia Sandu l-a tratat cu indiferență și pe un alt alegător, care a încercat să afle din ce bani își desfășoară campania electorală. Mai mult, femeia a fost insultată de membrii partidului PAS, pentru că și-a exprimat punctul de vedere” (10.11.2016); Socialiștii au comparat realizările Maiei Sandu la șefia Ministerului Educației cu cele ale lui Igor Dodon în fruntea Ministerului Economiei. În cadrul unei conferințe de presă, membrii PSRM au acuzat candidatul PAS la prezidențiale că ar fi promovat politici în defavoarea tinerilor, pe când Dodon a crescut Produsul Intern Brut. Socialiștii susțin că, în perioada în care Maia Sandu s-a aflat la conducerea Ministerului Educației, ar fi fost stopate o serie de proiecte pentru tineri, iar acum ea mizează pe votul lor. În acest sens, sînt prezentate declarațiile consilierului PSRM, Ion Ceban: „Astea ar fi realizările Maiei Sandu, per gros: pedagogi, minus 10 mii aproape, școli, instituții de învățămînt minus 200, bursă majorată o dată în șapte ani de zile, numărul bursierilor a scăzut cu 30 la sută, cămin majorat de cîteva ori” (11.10.2016) etc.

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați electorali	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
M Sandu	0:07:07	0:01:14	0:05:53
I Dodon	0:04:06	0:00:22	0:03:44

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

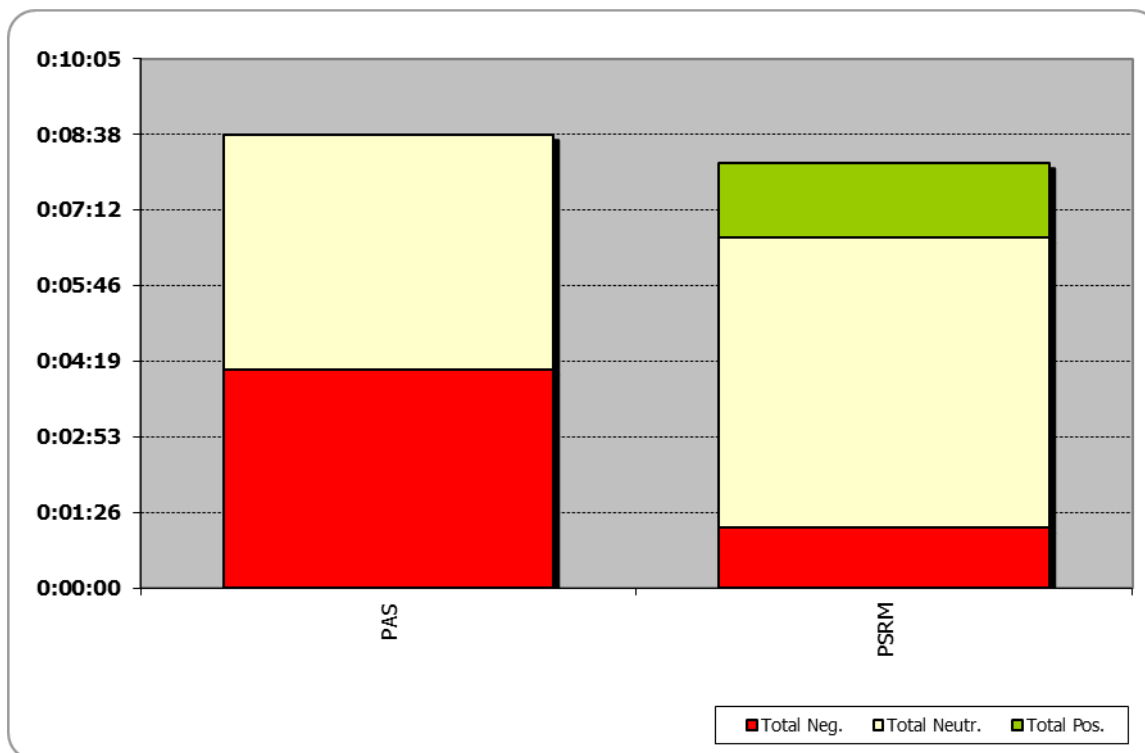

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Prime”, PAS a obținut un volum procentual de 51,6 la sută, iar PSRM – de 48,4 la sută.

Detaliere:

Subiecți politic	Total Time	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
PAS	0:08:37	0:00:00	0:04:28	0:04:09
PSRM	0:08:05	0:01:25	0:05:31	0:01:09

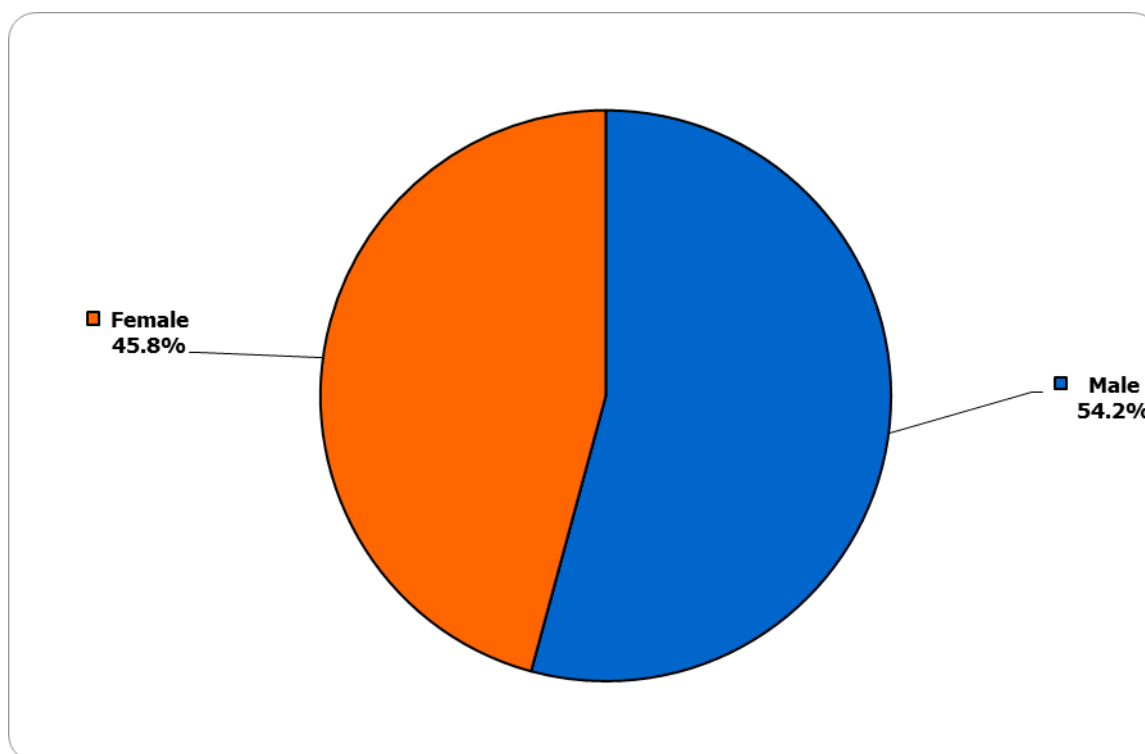
Conotația reflectării:

Subiectul politic PAS a fost mediatizat în context neutru și negativ, iar subiectul politic PSRM a fost nuanțat în context pozitiv, neutru și negativ.

Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

În perioada de raport, din numărul total de candidații electorali, cota femeilor a fost de – 54,2%, iar cota bărbaților a fost de 45,8%.

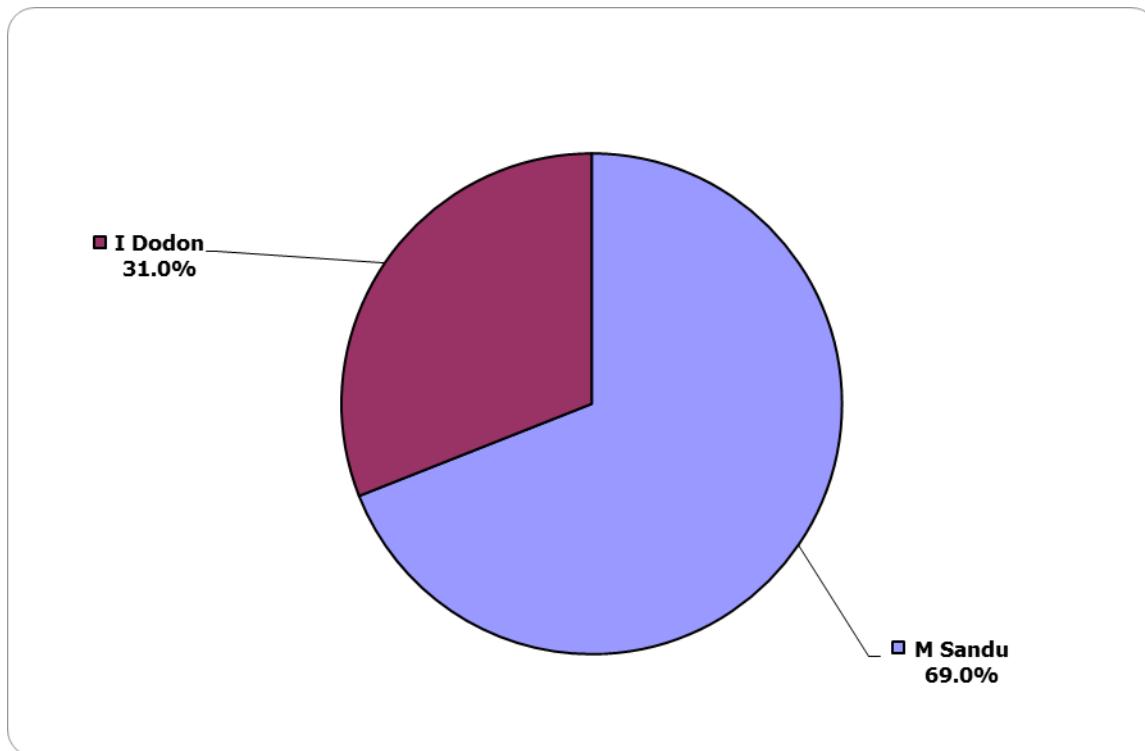
Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (4) lit. c) Codul audiovizualului: *„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”*. Astfel, Reprezentanții PSRM au prezentat *„un top 10 al minciunilor spuse de Maia Sandu”*. Astfel, în opinia socialiștilor, Maia Sandu a mințit atunci când a spus că ea nu are nici o legătură cu PLDM, declarând că nu a fost membru de partid. Sincron cu deputatul PSRM, Vlad Bătrîncea: *„Declarația Maiei Sandu precum că nu a fost niciodată membru PLDM. Adică persoana care a fost în listele electorale ale PLDM, persoana care pe parcursul a celor șapte ani, de trei ori s-a regăsit în componența Guvernului, persoana care a votat colegial multe fărădelegi, această persoană are rușinea astăzi să declare că nu a făcut niciodată parte din PLDM”*. O altă minciună spusă de Maia Sandu, potrivit socialiștilor, se referă la faptul că ea nu este implicată în furtul din sistemul bancar. Sincron cu deputatul PSRM, Bogdan Țirdea: *„Asta pînă cînd nu a fost prezentată stenograma ședinței secrete a Guvernului din 27 martie 2015, în care s-a decis alocarea secretă a 5,4 miliarde de lei, unde doamna Sandu ridică frumos mîna și votează, ceea ce este confirmat prin document secret. După ce a fost prinsă cu minciuna, a întors macazul, declarînd că ea, de fapt, a salvat deponenții, adică pensionarii, bătrîni”*. În cadrul subiectului se mai menționează că socialiștii acuză candidatul PAS și de campanie netransparentă. Ei spun că banii folosiți de Maia Sandu pentru a-și construi strategia electorală provin din furtul din sistemul bancar. Din aceste resurse, ea ar fi plătit și oameni din afară, pentru a munci pentru ea. Sincron cu deputatul PSRM, Vlad Bătrîncea: *„Astăzi campania Maiei Sandu, la fel ca și în 2014, costă zeci de milioane. Mii de oameni care au venit în Republica Moldova doar pentru rețele de socializare. Doamna Maia Sandu iarăși lucrează din surse netransparente”*. La finele subiectului, reporterul menționează că *„mîine, socialiștii vor prezenta un top al manipulărilor făcute de candidatul PAS, Maia Sandu”*. Nu este prezentată poziția M. Sandu. De specificat că reporterul vine cu menținerea că *„fostul ministru al educației nu a răspuns deocamdată acuzațiilor”* (07.11.2016). Socialiștii au comparat realizările Maiei Sandu la șefia Ministerului Educației cu cele ale lui Igor Dodon în fruntea Ministerului Economiei. În cadrul unei conferințe de presă, membrii PSRM au acuzat candidatul PAS la prezidențiale că ar fi promovat politici în defavoarea tinerilor, pe cînd Dodon a crescut Produsul Intern Brut. Socialiștii susțin că, în perioada în care Maia Sandu s-a aflat la conducerea Ministerului Educației, ar fi fost stopate o serie de proiecte pentru tineri, iar acum ea mizează pe votul lor. În acest sens, sînt prezentate declarațiile consilierului PSRM, Ion Ceban: *„Astea ar fi realizările Maiei Sandu, per gros: pedagogi, minus 10 mii aproape, școli, instituții de învățămînt minus 200, bursă majorată o dată în șapte ani de zile, numărul bursierilor a scăzut cu 30 la sută, cămin majorat de cîteva ori”*. Nu este prezentată poziția M. Sandu (11.10.2016).

De specificat, că urmare a analizei cantitative s-a constatat că rezultatele monitorizării au atestat că M. Sandu a obținut cea mai mare pondere de reflectare – 63,4%, ceea ce constituie 7 min. 7 sec., din volumul total de timp acordat, iar I. Dodon a acumulat – 36,6%, ceea ce constituie 4 min. 06 sec.

Canal 3

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

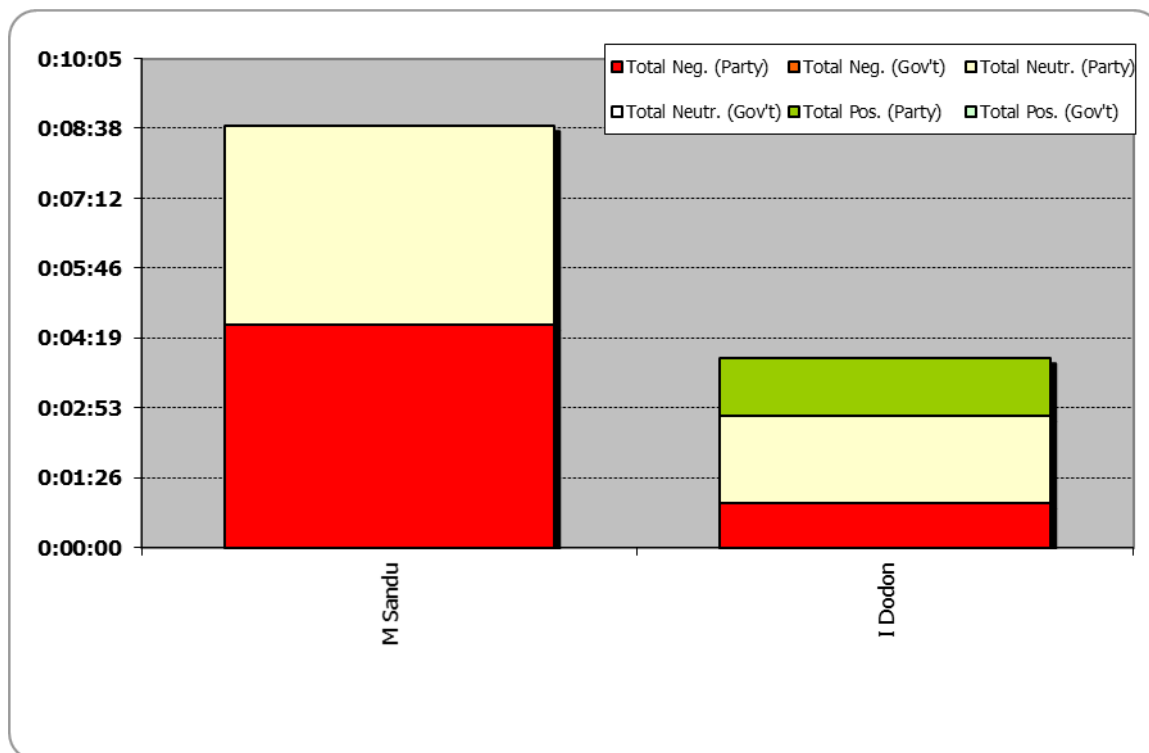

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Canal 3”, cel mai mediatizat candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova a fost M. Sandu, cu 69,0%, iar I. Dodon a fost reflectat în volum de 31,0%.

Detaliere:

Candidați electorali	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
M Sandu	0:08:41	0:00:00	0:04:06	0:04:35
I Dodon	0:03:54	0:01:11	0:01:48	0:00:55

Conotația reflectării:

Igor Dodon a fost reflectat în context pozitiv, neutru și negativ, iar M. Sandu a fost mediatizată în context neutru și negativ.

Candidatul PSRM la funcția de șef al statului, I. Dodon, a fost mediatizat în context pozitiv în subiectele despre: Sondajul realizat de Asociația Sociologilor și Demografilor din Moldova. Astfel, în cadrul subiectului se afirmă că, după rezultatele cercetării, cei mai mulți dintre cetățeni, ca și înainte, dau preferință candidatului PSRM (07.11.2016); I. Dodon a declarat că în cazul în care va ajunge Președinte al Republicii Moldova va semna trei decrete: „*Miliardul trebuie să fie întors de hoți. De aceea, prima inițiativă prezidențială va fi să fie anulată legislația votată de Maia Sandu în Guvern, proiect care pune pe spatele cetățeanului miliardele furate de hoți*” (09.11.2016); Socialiștii au comparat realizările Maiei Sandu la șefia Ministerului Educației cu cele ale lui Igor Dodon în fruntea Ministerului Economiei. În cadrul unei conferințe de presă, membrii PSRM au acuzat candidatul PAS la prezidențiale că ar fi promovat politici în defavoarea tinerilor, pe când Dodon a crescut Produsul Intern Brut. Socialiștii susțin că în perioada în care Igor Dodon a fost ministru al Economiei, ar fi fost înregistrate mai multe succese. Sincron cu consilierul PSRM, Ion Ceban: „*Igor Dodon, ca ministru al Economiei, cel care se ocupă de blocul economico-financiar: creșterea PIB-ului, plus 7,2 în 2008, minus 0,5 în 2015*” (11.11.2016) etc.

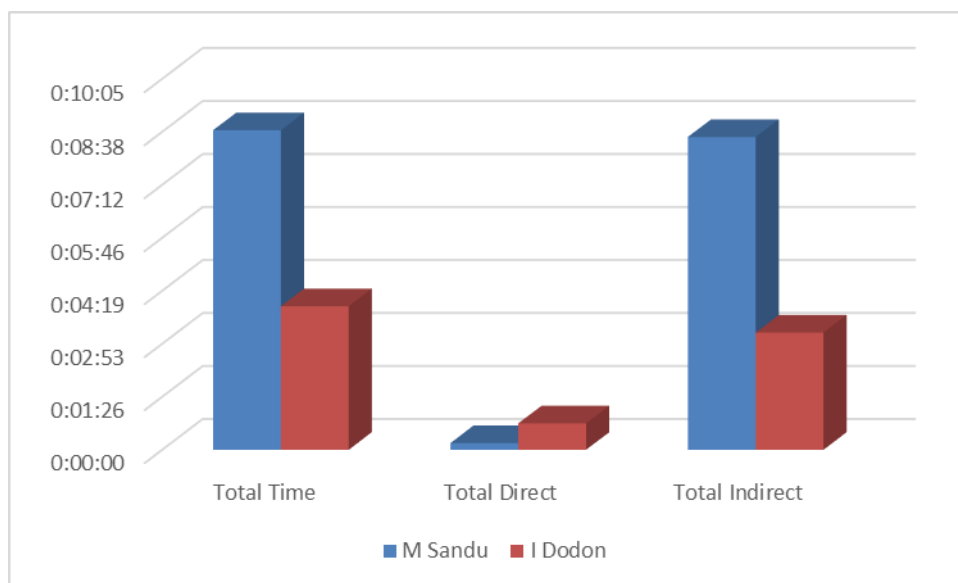
I. Dodon a fost prezentat în context negativ în subiectul despre: Un fost coleg de facultate al socialistului Igor Dodon îl acuză pe acesta de ilegalități. Astfel, Viorel Donică susține că socialistul a pretins 15 mii de dolari pentru a-l ajuta să privatizeze un imobil din Orhei, în care a investit bani. Cazul ar fi avut loc atunci când liderul PSRM deținea funcția de ministru al Economiei. Sincron cu colegul de facultate al lui Igor Dodon, Viorel Donică: „*Mi-a spus: trebuie 15 mii de dolari. Pentru că pierdeam 200 de mii, am hotărât să îi dau această sumă. I-am achitat 10 mii de dolari în fața casei, acolo era o parcare, eu m-am dus, i-am achitat această sumă, și i-am spus 5 mii o să le achit oleacă mai târziu*”. Viorel Donică mai susține că Igor Dodon ar fi fost implicat în scheme ilegale de privatizare pe când deținea funcția de ministru al Economiei. El i-ar fi favorizat pe unii oameni de afaceri care dețineau monopolul pe piața cerealelor, a cărnii și a peștelui (08.11.2016).

Liderul PAS, M. Sandu, a fost reflectată în context negativ în subiectele despre: Reprezentanții PSRM au prezentat *„un top 10 al minciunilor spuse de Maia Sandu”*. Astfel, în opinia socialiștilor, Maia Sandu a mințit atunci când a spus că ea nu are nici o legătură cu PLDM, declarând că nu a fost membru de partid. Sincron cu deputatul PSRM, Vlad Bătrîncea: *„Declarația Maiei Sandu precum că nu a fost niciodată membru PLDM. Adică persoana care a fost în listele electorale ale PLDM, persoana care pe parcursul a celor șapte ani, de trei ori s-a regăsit în componența Guvernului, persoana care a votat colegial multe fărădelegi, această persoană are rușinea astăzi să declare că nu a făcut niciodată parte din PLDM”*. O altă minciună spusă de Maia Sandu, potrivit socialiștilor, se referă la faptul că ea nu este implicată în furtul din sistemul bancar. Sincron cu deputatul PSRM, Bogdan Țîrdea: *„Asta pînă cînd nu a fost prezentată stenograma ședinței secrete a Guvernului din 27 martie 2015, în care s-a decis alocarea secretă a 5,4 miliarde de lei, unde doamna Sandu ridică frumos mîna și votează, ceea ce este confirmat prin document secret. După ce a fost prinsă cu minciuna, a întors macazul, declarînd că ea, de fapt, a salvat deponenții, adică pensionarii, bătrînii”*. În cadrul subiectului se mai menționează că socialiștii acuză candidatul PAS și de campanie netransparentă. Ei spun că banii folosiți de Maia Sandu pentru a-și construi strategia electorală provin din furtul din sistemul bancar. Din aceste resurse, ea ar fi plătit și oameni din afară, pentru a munci pentru ea. Sincron cu deputatul PSRM, Vlad Bătrîncea: *„Astăzi campania Maiei Sandu, la fel ca și în 2014, costă zeci de milioane. Mii de oameni care au venit în Republica Moldova doar pentru rețele de socializare. Doamna Maia Sandu iarăși lucrează din surse netransparente”*. La finele subiectului, reporterul menționează că *„mîine, socialiștii vor prezenta un top al manipulărilor făcute de candidatul PAS, Maia Sandu”* (07.11.2016); Reprezentanții PSRM o acuză pe Maia Sandu că ar fi preluat tehnicile de manipulare utilizate de foștii săi colegi din PLDM. Aceștia susțin că Maia Sandu recurge la fals atunci cînd declară că, dacă Igor Dodon va deveni președinte, cetățenii moldoveni vor pierde dreptul de a munci peste hotare. Deputatul PSRM, Grigore Novac: *„Nu poate președintele Republicii Moldova să anuleze un drept care este universal. Se distribuie masiv și nu în altă parte, dar prin țările UE, unde sînt și cetățenii Republicii Moldova, unde muncesc de ani buni acolo. Sînt otrăviți cu astfel de informații”*. O altă manipulare este, în opinia socialiștilor, și afirmația că Maia Sandu ar fi cheltuit puțini bani în campania electorală. Sincron cu deputatul PSRM, Bogdan Țîrdea: *„Concurentul electoral a utilizat 200 de mii de pliante care nu au fost achitate din fondul electoral și nu au fost reflectate în raportul financiar. Astfel, folosind fonduri nedeclarate. Majoritatea deplasărilor ale doamnei Maia Sandu, cheltuielile legate de aceste deplasări, închirierea sălilor pentru întîlniri cu alegătorii”*. În cadrul subiectului se mai menționează că, potrivit PSRM, Maia Sandu a preluat aceste metode de la foștii săi colegi din PLDM. Urmează declarațiile consilierului municipal Ion Ceban: *„Asta este metoda PLDM-ului. Stejarul care s-a îngălbenit, acum și-a ridicat ghinda de pe jos și începe să facă ravagii prin satele și localitățile Republicii Moldova. Vom da noi toată ghinda jos”* (08.11.2016); Socialistul I. Dodon cere investigarea surselor și modalităților de finanțare ale candidatului PAS la prezidențiale M. Sandu. Aceasta după ce pe internet a apărut informația despre o donație în valoare de trei sute de mii de lei din partea companiei Dufremol a lui Ilan Shor pentru M. Sandu. Reporterul menționează că I. Dodon a pus la îndoială legalitatea finanțării campaniei electorale a M. Sandu. Sincron cu I. Dodon: *„Noi vom sesiza astăzi sau mîine CEC-ul și Procuratura, să ne spună foarte clar ce se întîmplă. Pentru că cea care se jura că va fi cea mai echidistantă etc., vedem că acceptă scheme neclare. Domnul ăsta, vice de la ea, care spune pe telefon, uite, haidem să facem așa, ca să fugim de impozitare...”*. De asemenea, reporterul vine să sublinieze că bloggerul Eugen Luchianiuc a publicat documentele din care reiese că banii au fost transferați în patru tranșe pe contul formațiunii. Totodată, el a făcut publice și înregistrările audio din care reiese că secretarul general al PAS, Igor Grosu, ar fi negociat tranzacțiile și a recomandat cum să se facă transferurile, pentru a nu atrage atenția instituțiilor statului. În acest context, este pusă pe post convorbirea acestuia cu

Veaceslav Galai (09.11.2016); I. Dodon a declarat că, în cazul în care va ajunge președinte al Republicii Moldova, va semna trei decrete: „Miliardul trebuie să fie întors de hoți. De aceea, prima inițiativă prezidențială va fi să fie anulată legislația votată de Maia Sandu în Guvern, proiect care pune pe spatele cetățeanului miliardele furate de hoți” (09.11.2016); Candidatul PAS la prezidențiale, Maia Sandu, și liderul Partidului „Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase, au fost huiduiți la Bălți. Incidentul a avut loc într-o piață din oraș, în timpul unei întâlniri cu alegătorii. În cadrul subiectului se menționează că oamenii s-au arătat nemulțumiți de acțiunile și declarațiile din ultimul timp ale celor doi și i-au alungat din piață. Reporterul afirmă: „Nu este pentru prima dată când liderul Partidului „Demnitate și Adevăr”, în spatele căruia stau fugarii Victor și Viorel Țopa, este huiduit. La fel de dur a fost criticat în timpul unei întâlniri electorale cu diaspora la Moscova. O situație similară a avut loc și în comuna Băcioi. Atunci, oamenii nu au așteptat să asculte discursul lui Andrei Năstase și i-au cerut să părăsească localitatea. Ei l-au numit „mincinos” și „bandit”” (09.11.2016); În cadrul unei conferințe de presă organizată de candidatul PAS la funcția de șef al statului, M. Sandu a îndemnat electoratul să iasă la votare. Reporterul susține: „Evenimentul nu a trecut fără incidente. Maia Sandu a refuzat să răspundă la câteva întrebări incomode, adresate de către trecători, iar membrii formațiunii pe care o conduce s-au lansat în insulte. La sfârșitul conferinței, liderul PAS a întors spatele unui cetățean, care a încercat să-i adreseze o întrebare incomodă. Maia Sandu l-a tratat cu indiferență și pe un alt alegător, care a încercat să afle din ce bani își desfășoară campania electorală. Mai mult, femeia a fost insultată de membrii partidului PAS, pentru că și-a exprimat punctul de vedere” (10.11.2016); Liderul Partidului „Platforma Demnitate și Adevăr”, A. Năstase, a fost huiduit în mai multe localități din nordul țării. Astfel, în cadrul subiectului se menționează că „Oamenii din Ocnîța i-au cerut să părăsească localitatea și au scandat „Jos Maia Sandu”, în timp ce Andrei Năstase făcea agitație în favoarea candidatului PAS. Un tablou similar a fost și în Lipcani, raionul Briceni. Năstase a fost nevoit să ceară ajutorul poliției. În replică, Andrei Năstase i-a bruscă pe oameni și i-a amenințat cu poliția. Dacă la Ocnîța Năstase s-a limitat doar la amenințări, la Lipcani poliția chiar a fost nevoită să-i ia apărarea finului de cununie al fugarului Victor Țopa. Nu este pentru prima dată când liderul Partidului „Demnitate și Adevăr”, în spatele căruia stau fugarii Victor și Viorel Țopa, este huiduit. Miercuri, Andrei Năstase și candidatul PAS la prezidențiale, Maia Sandu, au fost alungați din piața Vasile Alecsandri din Bălți, în timpul unei întâlniri cu alegătorii. Liderul Partidului „Platforma Demnitate și Adevăr” al mafioților Țopa a fost criticat la fel de dur și în timpul unei întâlniri electorale cu diaspora la Moscova. O situație similară a avut loc în comuna Băcioi. Atunci, oamenii nu au vrut să asculte discursul lui Andrei Năstase și i-au cerut să părăsească localitatea. Ei l-au numit „mincinos” și „bandit”” (10.11.2016); În cadrul subiectului din 10.11.2016 se menționează că „liderii Partidului Acțiune și Solidaritate au fost prinși, din nou, cu minciuna. De această dată, este vorba despre secretarul general al formațiunii, Igor Grosu. El a afirmat, în cadrul unei emisiuni TV, că, la recomandarea Comisiei Electorale Centrale, finanțările pentru campania electorală a Maiei Sandu trec, mai întâi, prin conturile partidului. Președintele CEC, Alina Russu, a negat existența unei astfel de recomandări. În replică, socialistul Ion Ceban a scris pe Facebook precum că PAS operează cu bani murdari, iar secretarul general al formațiunii este un mincinos”. La finele subiectului, reporterul vine să sublinieze că „La începutul săptămânii, pe internet a apărut o informație despre o donație de 300 de mii de lei pentru Maia Sandu din partea companiei „Dufremol” a primarului de Orhei, Ilan Șor. Bloggerul Eugen Luchianiuc a publicat câteva documente din care reiese că banii ar fi fost transferați în patru tranșe. Ulterior, bloggerul a făcut publice și înregistrări audio din care reiese că secretarul general al PAS, Igor Grosu, ar fi negociat tranzacțiile. Tot el ar fi recomandat cum să fie făcute transferurile, pentru a nu le da de bănuț instituțiilor de control”; Socialiștii au comparat realizările Maiei Sandu la șefia Ministerului Educației cu cele ale lui Igor Dodon în fruntea Ministerului Economiei. În cadrul unei

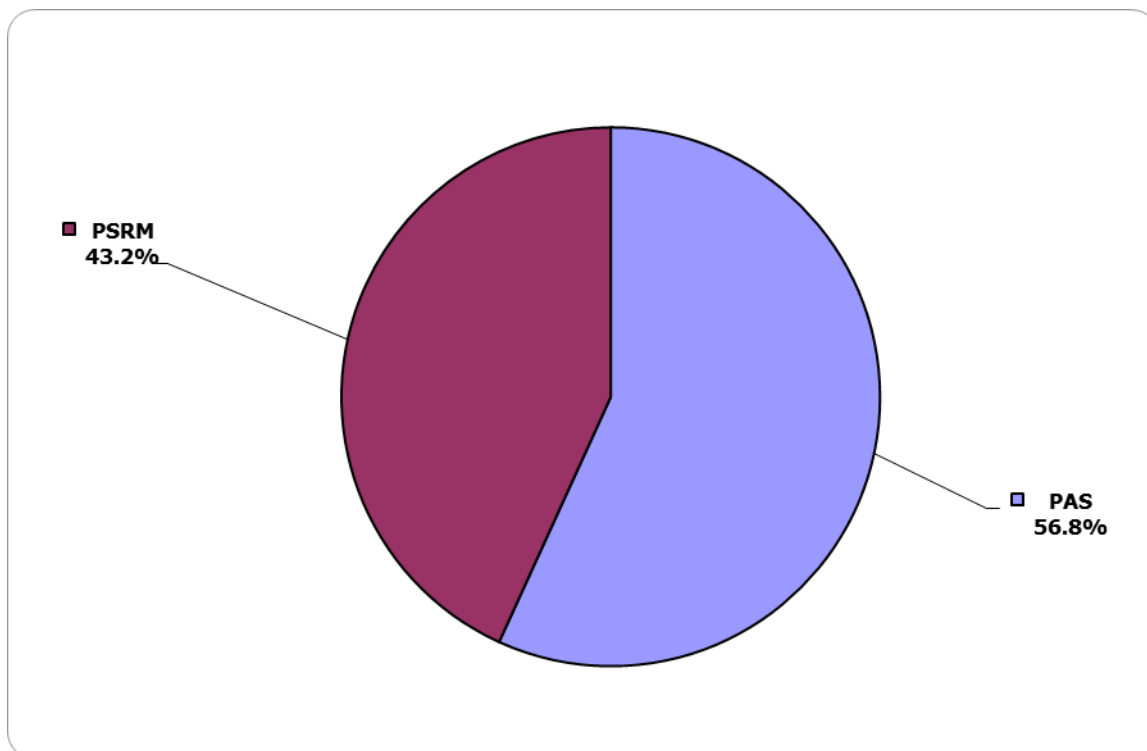
conferințe de presă, membrii PSRM au acuzat candidatul PAS la prezidențiale că ar fi promovat politici în defavoarea tinerilor, pe cînd Dodon a crescut Produsul Intern Brut. Socialiștii susțin că, în perioada în care Maia Sandu s-a aflat la conducerea Ministerului Educației, ar fi fost stopate o serie de proiecte pentru tineri, iar acum ea mizează pe votul lor. În acest sens, sînt prezentate declarațiile consilierului PSRM, Ion Ceban: „*Astea ar fi realizările Maiei Sandu, per gros: pedagogi, minus 10 mii aproape, școli, instituții de învățămînt minus 200, bursă majorată o dată în șapte ani de zile, numărul bursierilor a scăzut cu 30 la sută, cămin majorat de cîteva ori*” (11.11.2016); Un alt subiect, difuzat la 11.11.2016, este despre consilierul M. Sandu, Dumitru Alaiba. În subiect reporterul menționează că consilierul Maiei Sandu i-a îndemnat pe proprietarii de baruri și cafenele să ofere reduceri sau chiar produse gratuite tinerilor care le prezintă ștampila votat aplicată în fișa de însoțire a buletinului de identitate. Pe o rețea de socializare, acesta a scris următoarele: „*Chiar și dintre cei cu vîrsta de 30 de ani mulți nu votează, dar cu siguranță merg la cafenea... Asta s-ar putea să convingă tinerii mai bine decît cinci spoturi video*”. În continuare, reporterul susține că găselnița de marketing politic a fost însă făcută praf de sociologi, care consideră că este vorba despre o banală mituire a alegătorilor. Se dă sincron cu directorul IMAS Chișinău, Doru Petruți: „*Să îi felicitați și pe cei din societatea civilă care dau like la un asemenea gunoi! Adică 100 de lei oferiți unui bătrîn pentru un vot merită sute de pagini de rapoarte, sesizări și conferințe... Dar să puneți un preț de 50 de lei pe votul unui tînăr este OK?*” (11.11.2016) etc.

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați electorali	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
M Sandu	0:08:41	0:00:11	0:08:30
I Dodon	0:03:54	0:00:43	0:03:11

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

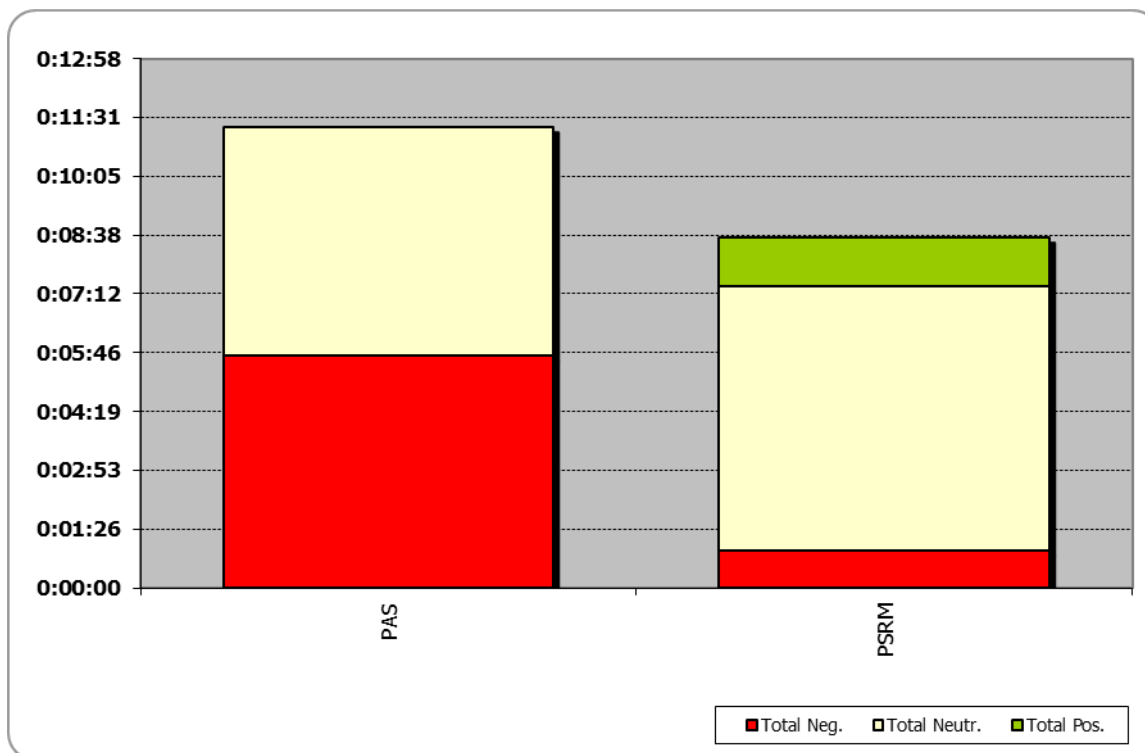

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Canal 3”, PAS a fost mediatizat în volum de 56,8%, iar PSRM – în volum de 43,2%.

Detaliere:

Subiecți politici	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
PAS	0:11:16	0:00:00	0:05:34	0:05:42
PSRM	0:08:34	0:01:11	0:06:28	0:00:55

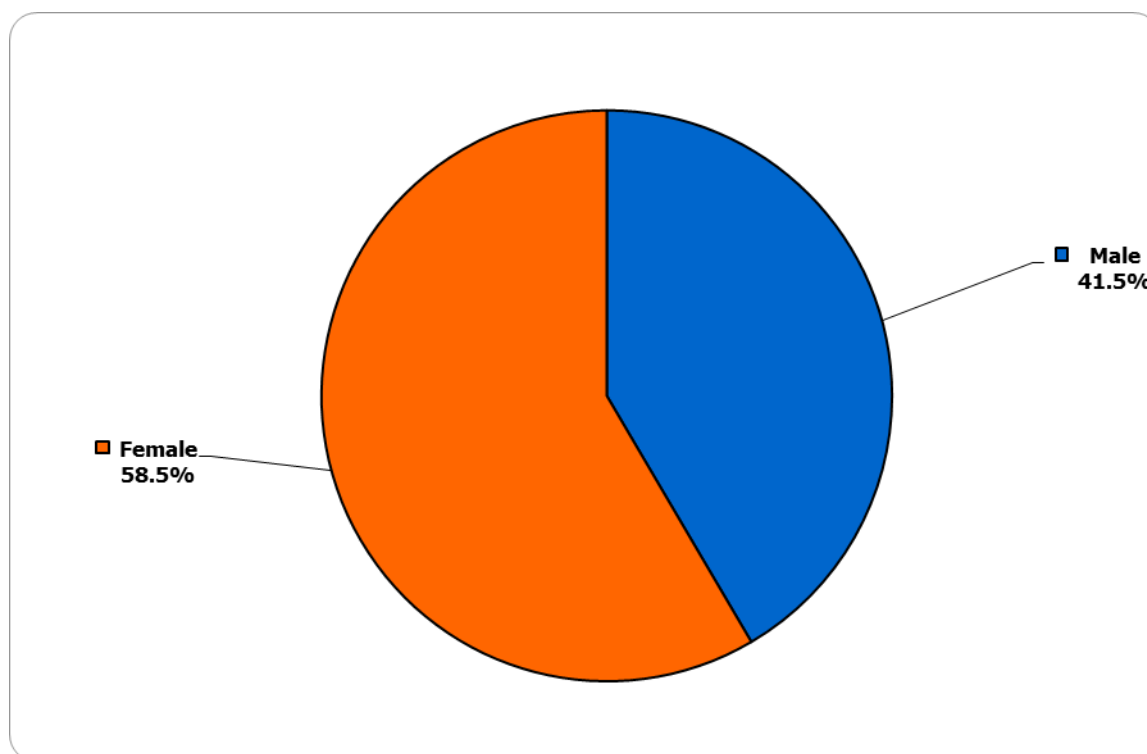
Conotația reflectării:

PSRM a fost prezentat în context pozitiv, neutru și negativ, iar PAS a fost mediatizat în context neutru și negativ.

Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

În perioada de raport, din numărul total de candidați electorali, cota femeilor a fost de – 58,5%, iar cota bărbaților a fost de 41,5%.

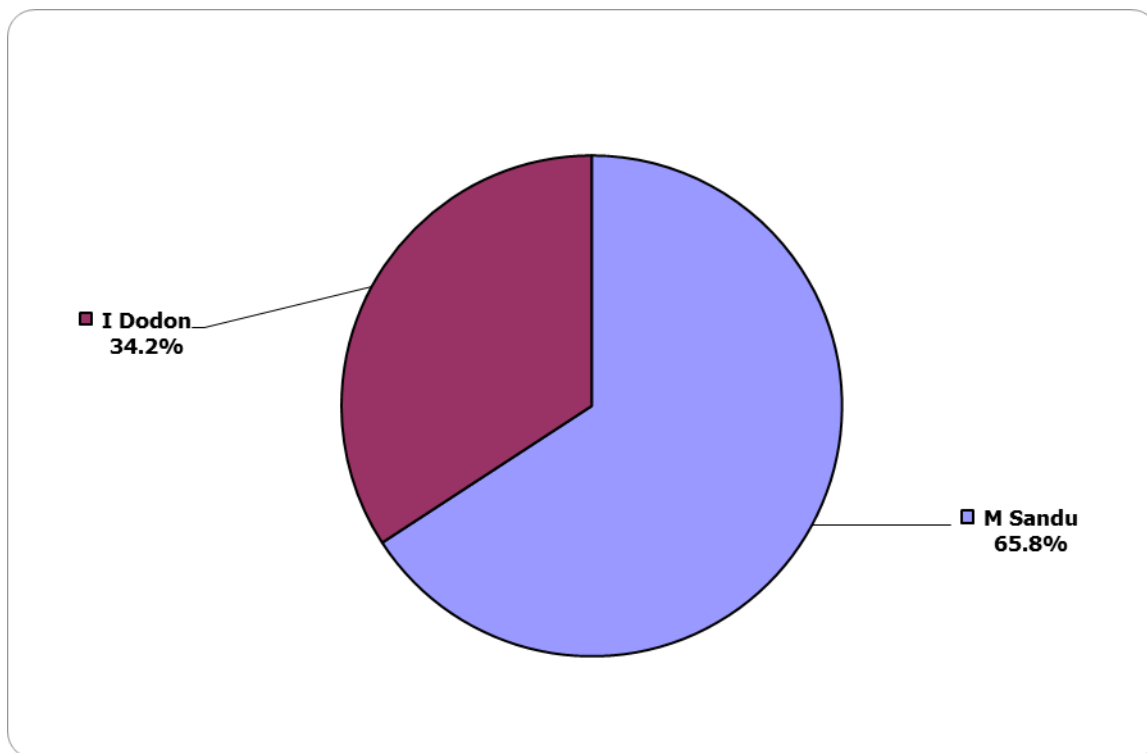
Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (2) Codul audiovizualului: *„Acordînd timp de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timp de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”*; și alin. (3) *„Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial..”* Astfel, se atesta un dezechilibru între candidatul electoral M. Sandu, cu celălalt candidat electoral I. Dodon.
- Art. 7 alin. (4) lit. c) Codul audiovizualului: *„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încît: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”*. Astfel, Reprezentanții PSRM au prezentat *„un top 10 al minciunilor spuse de Maia Sandu”*. Astfel, în opinia socialiștilor, Maia Sandu a mințit atunci cînd a spus că ea nu are nici o legătură cu PLDM, declarînd că nu a fost membru de partid. Sincron cu deputatul PSRM, Vlad Bătrîncea: *„Declarația Maiei Sandu precum că nu a fost niciodată membru PLDM. Adică persoana care a fost în listele electorale ale PLDM, persoana care pe parcursul a celor șapte ani, de trei ori s-a regăsit în componența Guvernului, persoana care a votat colegial multe fărădelegi, această persoană are rușinea astăzi să declare că nu a făcut niciodată parte din PLDM”*. O altă minciună spusă de Maia Sandu, potrivit socialiștilor, se referă la faptul că ea nu este implicată în furtul din sistemul bancar. Sincron cu deputatul PSRM, Bogdan Țirdea: *„Asta pînă cînd nu a fost prezentată stenograma ședinței secrete a Guvernului din 27 martie 2015, în care s-a decis alocarea secretă a 5,4 miliarde de lei, unde doamna Sandu ridică frumos mîna și votează, ceea ce este confirmat prin document secret. După ce a fost prinsă cu minciuna, a întors macazul, declarînd că ea, de fapt, a salvat deponenții, adică pensionarii, bătrînii”*. În cadrul subiectului se mai menționează că socialiștii acuză candidatul PAS și de campanie netransparentă. Ei spun că banii folosiți de Maia Sandu pentru a-și construi strategia electorală provin din furtul din sistemul bancar. Din aceste resurse, ea ar fi plătit și oameni din afară, pentru a munci pentru ea. Sincron cu deputatul PSRM, Vlad Bătrîncea: *„Astăzi campania Maiei Sandu, la fel ca și în 2014, costă zeci de milioane. Mii de oameni care au venit în Republica Moldova doar pentru rețele de socializare. Doamna Maia Sandu iarăși lucrează din surse netransparente”*. La finele subiectului, reporterul menționează că *„mîine, socialiștii vor prezenta un top al manipulărilor făcute de candidatul PAS, Maia Sandu”*. Nu este prezentată poziția M. Sandu. De specificat că reporterul vine cu menținerea că *„fostul ministru al educației nu a răspuns deocamdată acuzațiilor”* (07.11.2016).

Socialiștii au comparat realizările Maiei Sandu la șefia Ministerului Educației cu cele ale lui Igor Dodon în fruntea Ministerului Economiei. În cadrul unei conferințe de presă, membrii PSRM au acuzat candidatul PAS la prezidențiale că ar fi promovat politici în defavoarea tinerilor, pe cînd Dodon a crescut Produsul Intern Brut. Socialiștii susțin că, în perioada în care Maia Sandu s-a aflat la conducerea Ministerului Educației, ar fi fost stopate o serie de proiecte pentru tineri, iar acum ea mizează pe votul lor. În acest sens, sînt prezentate declarațiile consilierului PSRM, Ion Ceban: *„Astea ar fi realizările Maiei Sandu, per gros: pedagogi, minus 10 mii aproape, școli, instituții de învățămînt minus 200, bursă majorată o dată în șapte ani de zile, numărul bursierilor a scăzut cu 30 la sută, cămin majorat de cîteva ori”*. Nu este prezentată poziția M. Sandu (11.11.2016).

Canal 2

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

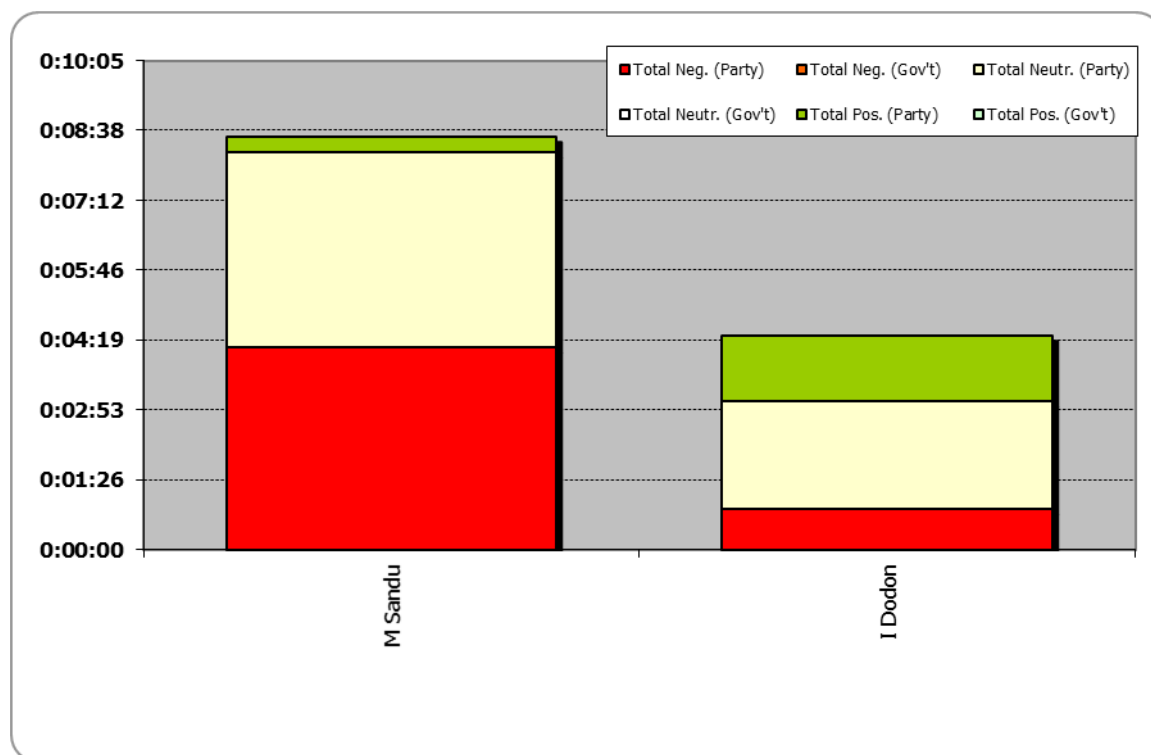

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Canal 2”, liderul PAS a avut cea mai mare pondere de reflectare în știri – 65,8%, iar I. Dodon a fost mediatizat în volum de 34,2%.

Detaliere:

Candidați electorali	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
M Sandu	0:08:30	0:00:18	0:04:01	0:04:11
I Dodon	0:04:25	0:01:22	0:02:12	0:00:51

Conotația reflectării:

Candidații electorali M. Sandu și I. Dodon au fost mediatizați în context pozitiv, neutru și negativ.

I. Dodon a fost prezentat în context negativ în subiectul despre: V. Donică îl acuză pe Igor Dodon de ilegalități. Astfel, Viorel Donică susține că socialistul a pretins 15 mii de dolari pentru a-l ajuta să privatizeze un imobil din Orhei, în care a investit bani. Cazul ar fi avut loc atunci când liderul PSRM deținea funcția de ministru al Economiei. Sincron cu Viorel Donică: „*Mi-a spus: trebuie 15 mii de dolari. Pentru că pierdeam 200 de mii, am hotărât să îi dau această sumă. I-am achitat 10 mii de dolari în fața casei, acolo era o parcare, eu m-am dus, i-am achitat această sumă, și i-am spus 5 mii o să le achit oleacă mai târziu*”. Viorel Donică mai susține că Igor Dodon ar fi fost implicat în scheme ilegale de privatizare pe când deținea funcția de ministru al Economiei. El i-ar fi favorizat pe unii oameni de afaceri care dețineau monopolul pe piața cerealelor, a cărnii și a peștelui (08.11.2016).

Candidatul PSRM la funcția de Președinte al Republicii Moldova a fost nuanțat în context pozitiv în subiectele despre: Intenția lui I. Dodon de a semna trei decrete, în cazul în care va deveni președinte. Prerogativele celor trei decrete sunt: întoarcerea banilor furați din sistemul bancar, relansarea relațiilor cu Federația Rusă și lupta cu organizațiile care promovează ideile unioniste. Sincron, I. Dodon: „*Miliardul trebuie să fie întors de hoși. De aceea, prima inițiativă prezidențială va fi să fie anulată legislația votată de Maia Sandu în Guvern, proiect care pune pe spatele cetățeanului miliardele furate de hoși*”. Liderul PSRM a mai declarat că printre prioritățile lui se numără păstrarea neutralității Moldovei și crearea unei economii puternice. De asemenea, el a anunțat că va susține, în continuare, valorile creștine și se va împotrivi căsătoriilor între persoanele de același sex (09.11.2016); În cadrul unei emisiuni televizate, președintele PCR, V. Voronin, i-a îndemnat pe comuniști să-l voteze pe I. Dodon: „*Cum Dodon nu ar fi, el a crescut în echipă. Eu îl cunosc ca organizat, disciplinat membru al echipei. Și pentru aceasta, cei care nu vor boicota alegerile, să ia în considerare această părere*” (09.11.2016); Socialiștii au comparat realizările Maiei Sandu la șefia Ministerului Educației cu cele ale lui Igor Dodon în fruntea Ministerului Economiei. În cadrul unei conferințe de presă, membrii PSRM au acuzat candidatul PAS la

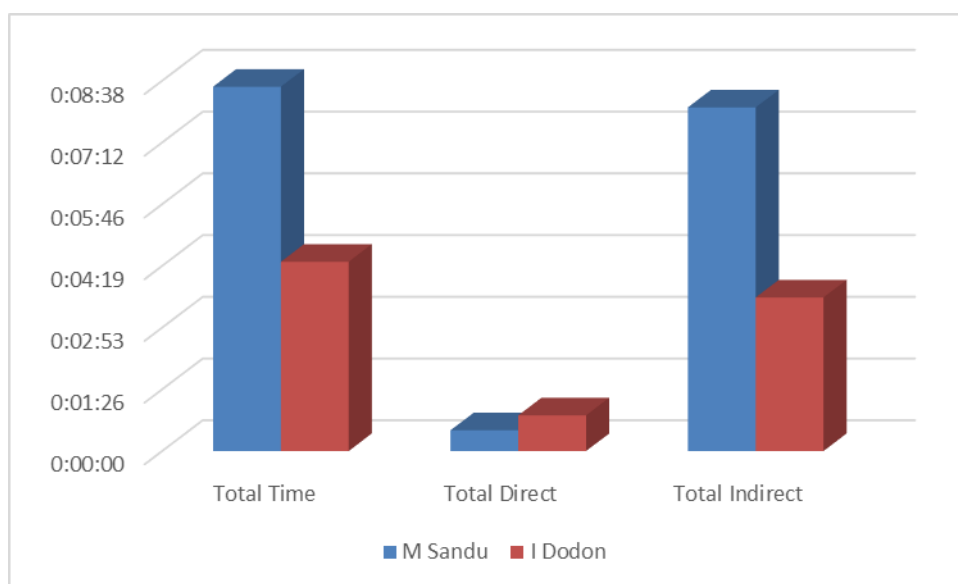
prezidențiale că ar fi promovat politici în defavoarea tinerilor, pe cînd Dodon a crescut Produsul Intern Brut. Socialiștii susțin că în perioada în care Igor Dodon a fost ministru al Economiei, ar fi fost înregistrate mai multe succese. Sincron cu consilierul PSRM, Ion Ceban: *„Astea ar fi realizările Maiei Sandu, per gros: pedagogi, minus 10 mii aproape, școli, instituții de învățămînt minus 200, bursă majorată o dată în șapte ani de zile, numărul bursierilor a scăzut cu 30 la sută, cămin majorat de cîteva ori”* (10.11.2016) etc.

Liderul PAS, M. Sandu, a fost mediatizată în context negativ în subiectele despre: Conferința organizată de PSRM. Astfel, în cadrul subiectului se menționează că socialiștii au prezentat *„un top 10 al minciunilor spuse de Maia Sandu”*. În opinia socialiștilor, Maia Sandu a mințit atunci cînd a spus că ea nu are nici o legătură cu PLDM, declarînd că nu a fost membru de partid. Sincron cu deputatul PSRM, Vlad Bătrîncea: *„Declarația Maiei Sandu precum că nu a fost niciodată membru PLDM. Adică persoana care a fost în listele electorale ale PLDM, persoana care pe parcursul a celor șapte ani, de trei ori s-a regăsit în componența Guvernului, persoana care a votat colegial multe fărădelegi, această persoană are rușinea astăzi să declare că nu a făcut niciodată parte din PLDM”*. O altă minciună spusă de Maia Sandu, potrivit socialiștilor, se referă la faptul că ea nu este implicată în furtul din sistemul bancar. Sincron cu deputatul PSRM, Bogdan Țirdea: *„Asta pînă cînd nu a fost prezentată stenograma ședinței secrete a Guvernului din 27 martie 2015, în care s-a decis alocarea secretă a 5,4 miliarde de lei, unde doamna Sandu ridică frumos mîna și votează, ceea ce este confirmat prin document secret. După ce a fost prinsă cu minciuna, a întors macazul, declarînd că ea, de fapt, a salvat deponenții, adică pensionarii, bătrînii”*. În cadrul subiectului se mai menționează că socialiștii acuză candidatul PAS și de campanie netransparentă. Ei spun că banii folosiți de Maia Sandu pentru a-și construi strategia electorală provin din furtul din sistemul bancar. Din aceste resurse, ea ar fi plătit și oameni din afară, pentru a munci pentru ea. Sincron cu deputatul PSRM, Vlad Bătrîncea: *„Astăzi campania Maiei Sandu, la fel ca și în 2014, costă zeci de milioane. Mii de oameni care au venit în Republica Moldova doar pentru rețele de socializare. Doamna Maia Sandu iarăși lucrează din surse netransparente”*. La finele subiectului, reporterul menționează că *„mîine, socialiștii vor prezenta un top al manipulărilor făcute de candidatul PAS, Maia Sandu”* (07.11.2016); Reprezentanții PSRM o acuză pe Maia Sandu că ar fi preluat tehnicile de manipulare utilizate de foștii săi colegi din PLDM. Aceștia susțin că Maia Sandu recurge la fals atunci cînd declară că, dacă Igor Dodon va deveni președinte, cetățenii moldoveni vor pierde dreptul de a munci peste hotare. Deputatul PSRM, Grigore Novac: *„Nu poate președintele Republicii Moldova să anuleze un drept care este universal. Se distribuie masiv și nu în altă parte, dar prin țările UE, unde sînt și cetățenii Republicii Moldova, unde muncesc de ani buni acolo. Sînt otrăviți cu astfel de informații”*. O altă manipulare este, în opinia socialiștilor, și afirmația că Maia Sandu ar fi cheltuit puțini bani în campania electorală. Sincron cu deputatul PSRM, Bogdan Țirdea: *„Concurentul electoral a utilizat 200 de mii de pliante care nu au fost achitate din fondul electoral și nu au fost reflectate în raportul financiar. Astfel, folosind fonduri nedeclareate. Majoritatea deplasărilor ale doamnei Maia Sandu, cheltuielile legate de aceste deplasări, închirierea sălilor pentru întâlniri cu alegătorii”*. În cadrul subiectului se mai menționează că, potrivit PSRM, Maia Sandu a preluat aceste metode de la foștii săi colegi din PLDM. Urmează declarațiile consilierului municipal Ion Ceban: *„Asta este metoda PLDM-ului. Stejarul care s-a îngălbenit, acum și-a ridicat ghinda de pe jos și începe să facă ravagii prin satele și localitățile Republicii Moldova. Vom da noi toată ghinda jos”* (08.11.2016); Socialistul I. Dodon solicită investigarea surselor și modalităților de finanțare ale candidatului PAS la prezidențiale M. Sandu. Aceasta după ce pe internet a apărut informația despre o donație în valoare de trei sute de mii de lei din partea companiei Dufremol a lui Ilan Shor pentru M. Sandu. Reporterul menționează că I. Dodon a pus la îndoială legalitatea finanțării campaniei electorale a M. Sandu. Sincron cu I. Dodon: *„Noi vom sesiza astăzi sau mîine CEC-ul și Procuratura, să ne spună foarte clar ce se întîmplă. Pentru că cea care se jura că va fi cea mai echidistantă etc., vedem că acceptă scheme neclare. Domnul ăsta, vice de la ea, care spune pe telefon, uite, haidem să facem așa, ca să fugim de impozitare...”*. De asemenea, reporterul vine să sublinieze că bloggerul Eugen Luchianiuc a publicat documentele din care reiese că banii au fost transferați în patru tranșe pe contul formațiunii.

Totodată, el a făcut publice și înregistrările audio din care reiese că secretarul general al PAS, Igor Grosu, ar fi negociat tranzacțiile și a recomandat cum să se facă transferurile, pentru a nu atrage atenția instituțiilor statului. În acest context, este pusă pe post convorbirea acestuia cu Veaceslav Galai (09.11.2016); Candidatul PAS la prezidențiale, Maia Sandu, și liderul Partidului „Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase, au fost huiduiți la Bălți. Incidentul a avut loc într-o piață din oraș, în timpul unei întâlniri cu alegătorii. În cadrul subiectului se menționează că oamenii s-au arătat nemulțumiți de acțiunile și declarațiile din ultimul timp ale celor doi și i-au alungat din piață. Reporterul afirmă: *„Nu este pentru prima dată când liderul Partidului „Demnitate și Adevăr”, în spatele căruia stau fugarii Victor și Viorel Țopa, este huiduit. La fel de dur a fost criticat în timpul unei întâlniri electorale cu diaspora la Moscova. O situație similară a avut loc și în comuna Băcioi. Atunci, oamenii nu au așteptat să asculte discursul lui Andrei Năstase și i-au cerut să părăsească localitatea. Ei l-au numit „mincinos” și „bandit””* (09.11.2016); În cadrul unei emisiuni televizate, președintele PCRM, V. Voronin, a acuzat-o pe M. Sandu că a închis școlile și grădinițele în perioada când a condus Ministerul Educației. De asemenea, liderul comuniștilor consideră că aceasta este controlată din exteriorul țării și îndeplinește tot ce i se indică (09.11.2016); În cadrul subiectului din 10.11.2016 se menționează că *„Liderul Partidului „Platforma Demnitate și Adevăr”, A. Năstase, a fost huiduit în mai multe localități din nordul țării. Oamenii din Ocnîța i-au cerut să părăsească localitatea și au scandat „Jos Maia Sandu”, în timp ce Andrei Năstase făcea agitație în favoarea candidatului PAS. Un tablou similar a fost și în Lipcani, raionul Briceni. Năstase a fost nevoit să ceară ajutorul poliției. În replică, Andrei Năstase i-a bruscă pe oameni și i-a amenințat cu poliția. Dacă la Ocnîța Năstase s-a limitat doar la amenințări, la Lipcani poliția chiar a fost nevoită să-i ia apărarea finului de cununie al fugarului Victor Țopa. Nu este pentru prima dată când liderul Partidului „Demnitate și Adevăr”, în spatele căruia stau fugarii Victor și Viorel Țopa, este huiduit. Miercuri, Andrei Năstase și candidatul PAS la prezidențiale, Maia Sandu, au fost alungați din piața Vasile Alecsandri din Bălți, în timpul unei întâlniri cu alegătorii. Liderul Partidului „Platforma Demnitate și Adevăr” al mafioților Țopa a fost criticat la fel de dur și în timpul unei întâlniri electorale cu diaspora la Moscova. O situație similară a avut loc în comuna Băcioi. Atunci, oamenii nu au vrut să asculte discursul lui Andrei Năstase și i-au cerut să părăsească localitatea. Ei l-au numit „mincinos” și „bandit””*; Socialiștii au comparat realizările Maiei Sandu la șefia Ministerului Educației cu cele ale lui Igor Dodon în fruntea Ministerului Economiei. În cadrul unei conferințe de presă, membrii PSRM au acuzat candidatul PAS la prezidențiale că ar fi promovat politici în defavoarea tinerilor, pe când Dodon a crescut Produsul Intern Brut. Socialiștii susțin că, în perioada în care Maia Sandu s-a aflat la conducerea Ministerului Educației, ar fi fost stopate o serie de proiecte pentru tineri, iar acum ea mizează pe votul lor. În acest sens, sînt prezentate declarațiile consilierului PSRM, Ion Ceban: *„Programele pentru tineri, stopate toate absolut. Ce cauți, M. Sandu, la tineret? Ce vrei să obții de la tineri, dacă nu le-ai dat nimic? Astea ar fi realizările Maiei Sandu, per gros: pedagogi, minus 10 mii aproape, școli, instituții de învățămînt minus 200, bursă majorată o dată în șapte ani de zile ”* (10.11.2016); Tot la 10.11.2016 a fost difuzat și subiectul despre secretarul general al PAS, Igor Grosu. Astfel, în cadrul subiectului se menționează că acesta se încurcă în declarații. Reporterul susține că I. Grosu a afirmat, în cadrul unei emisiuni TV, că, la recomandarea Comisiei Electorale Centrale, finanțările pentru campania electorală a Maiei Sandu trec, mai întîi, prin conturile partidului. Ca reacție, președintele CEC, Alina Russu, a negat existența unei astfel de recomandări. Socialistul Ion Ceban a scris pe o rețea de socializare că PAS operează cu bani murdari, iar secretarul general al formațiunii este un mincinos. Ceban mai afirmă că la emisiunea în care Grosu a vorbit despre donații nu a fost acordat dreptul la replică reprezentanților CEC. Membrii PAS au declarat atunci că au gestionat finanțele conform indicațiilor Comisiei Electorale Centrale. La finele subiectului, reporterul vine cu specificarea că: *„La începutul săptămînii, pe internet a apărut o informație despre o donație de 300 de mii de lei pentru Maia Sandu din partea companiei „Dufremol” a primarului de Orhei, Ilan Șor. Bloggerul Eugen Luchianuc a publicat cîteva documente din care reiese că banii ar fi fost transferați în patru tranșe. Ulterior, bloggerul a făcut publice și înregistrări audio din care reiese că secretarul general al PAS, Igor Grosu, ar fi negociat*

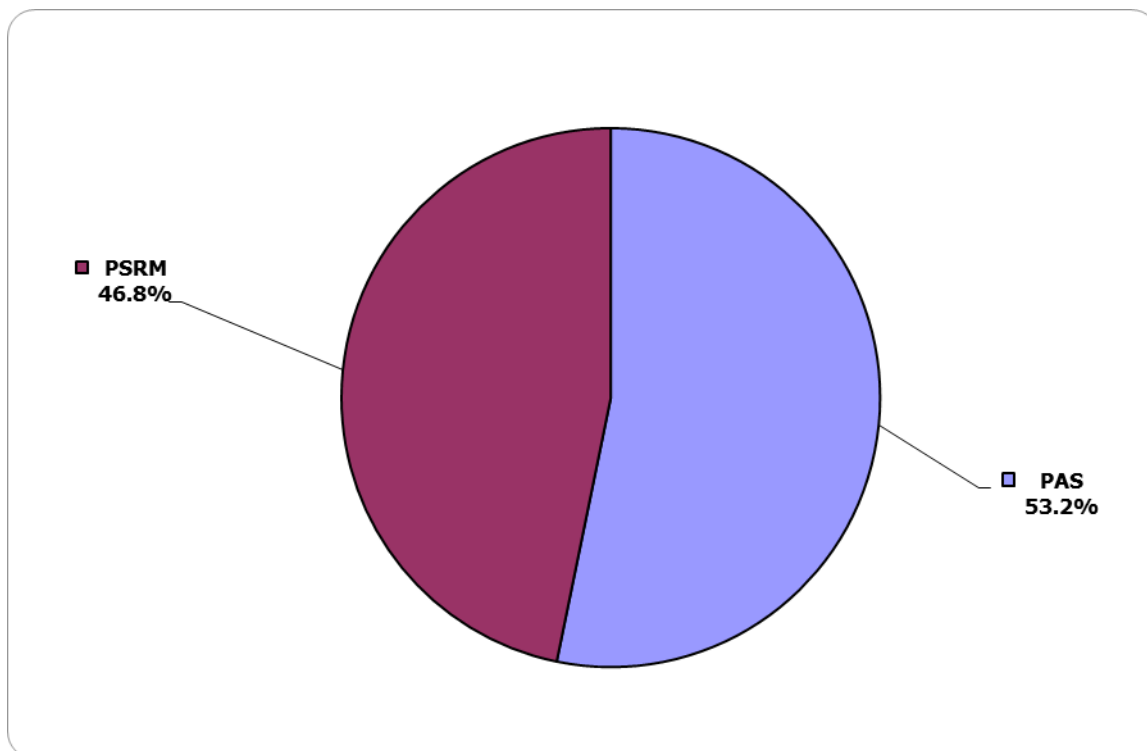
tranzacțiile. Tot el ar fi recomandat cum să fie făcute transferurile, pentru a nu le da de bănuț instituiilor de control” (10.11.2016); În cadrul unei conferințe de presă organizată de candidatul PAS la funcția de șef al statului, M. Sandu a îndemnat electoratul să iasă la votare. Reporterul susține: „Evenimentul nu a trecut fără incidente. Maia Sandu a refuzat să răspundă la câteva întrebări incomode, adresate de către trecători, iar membrii formațiunii pe care o conduce s-au lansat în insulte. La sfârșitul conferinței, liderul PAS a întors spatele unui cetățean, care a încercat să-i adreseze o întrebare incomodă. Maia Sandu l-a tratat cu indiferență și pe un alt alegător, care a încercat să afle din ce bani își desfășoară campania electorală. Mai mult, femeia a fost insultată de membrii partidului PAS, pentru că și-a exprimat punctul de vedere” (11.11.2016); Un alt subiect difuzat la 11.11.2016 este despre consilierul M. Sandu, Dumitru Alaiba. Astfel, în cadrul subiectului reporterul menționează că consilierul Maiei Sandu i-a îndemnat pe proprietarii de baruri și cafenele să ofere reduceri sau chiar produse gratuite tinerilor care le prezintă ștampila votat aplicată în fișa de însoțire a buletinului de identitate. Pe o rețea de socializare, acesta a scris următoarele: „Chiar și dintre cei cu vârsta de 30 de ani mulți nu votează, dar cu siguranță merg la cafenea... Asta s-ar putea să convingă tinerii mai bine decât cinci spoturi video”. În continuare, reporterul susține că găselnița de marketing politic a fost însă făcută praf de sociologi, care consideră că este vorba despre o banală mituire a alegătorilor. Se dă sincron cu directorul IMAS Chișinău, Doru Petruți: „Să îi felicitați și pe cei din societatea civilă care dau like la un asemenea gunoi! Adică 100 de lei oferiți unui bătrîn pentru un vot merită sute de pagini de rapoarte, sesizări și conferințe... Dar să puneți un preț de 50 de lei pe votul unui tînăr este OK?” etc.

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați electorali	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
M Sandu	0:08:30	0:00:29	0:08:01
I Dodon	0:04:25	0:00:50	0:03:35

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

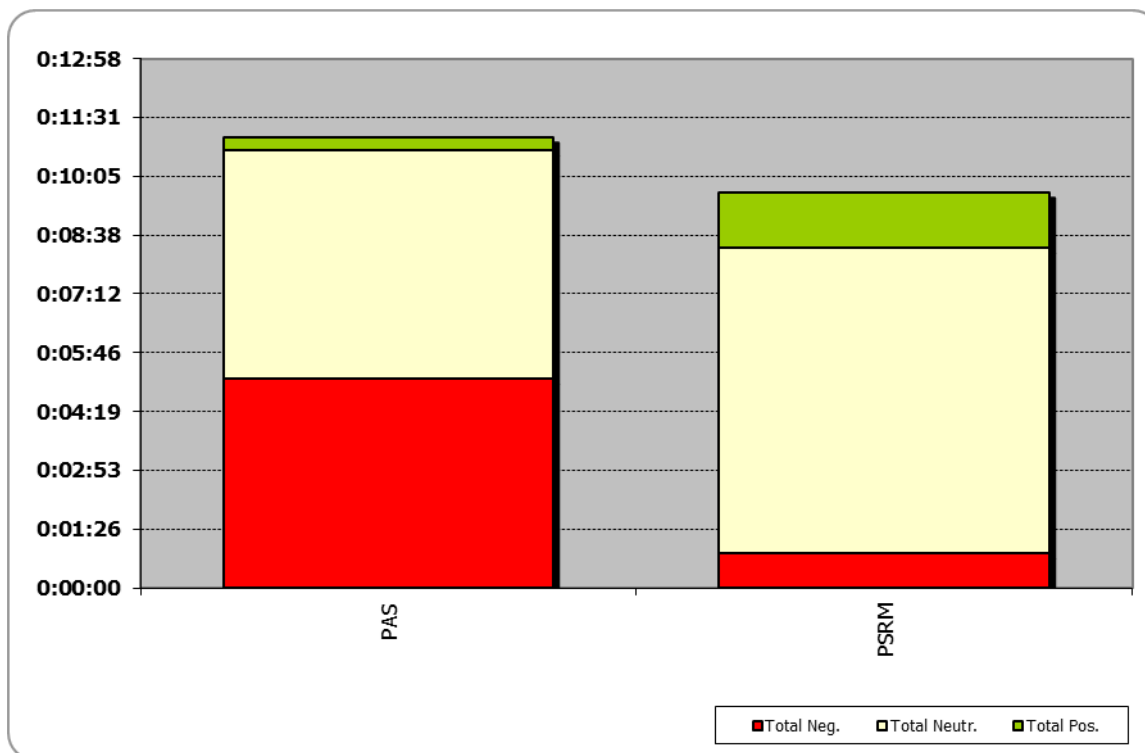

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Canal 2”, PAS a fost prezentat în volum de 53,2%, iar PSRM – în volum de 46,8%.

Detaliere:

Subiecți politici	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
PAS	0:11:01	0:00:18	0:05:35	0:05:08
PSRM	0:09:41	0:01:22	0:07:28	0:00:51

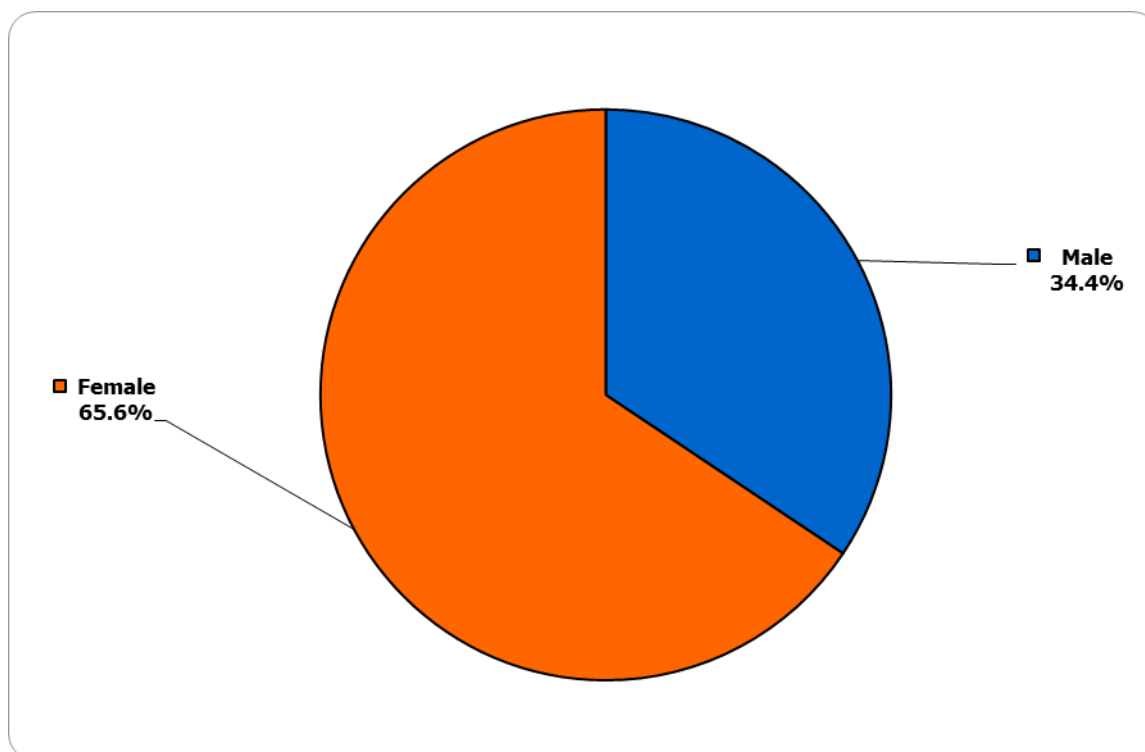
Conotația reflectării:

Subiecții politici PAS și PSRM a fost mediatizat în context pozitiv, neutru și negativ.

Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

În perioada de raport, din numărul total de candidații electorali, cota femeilor a fost de – 65,6%, iar cota bărbaților a fost de 34,4%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

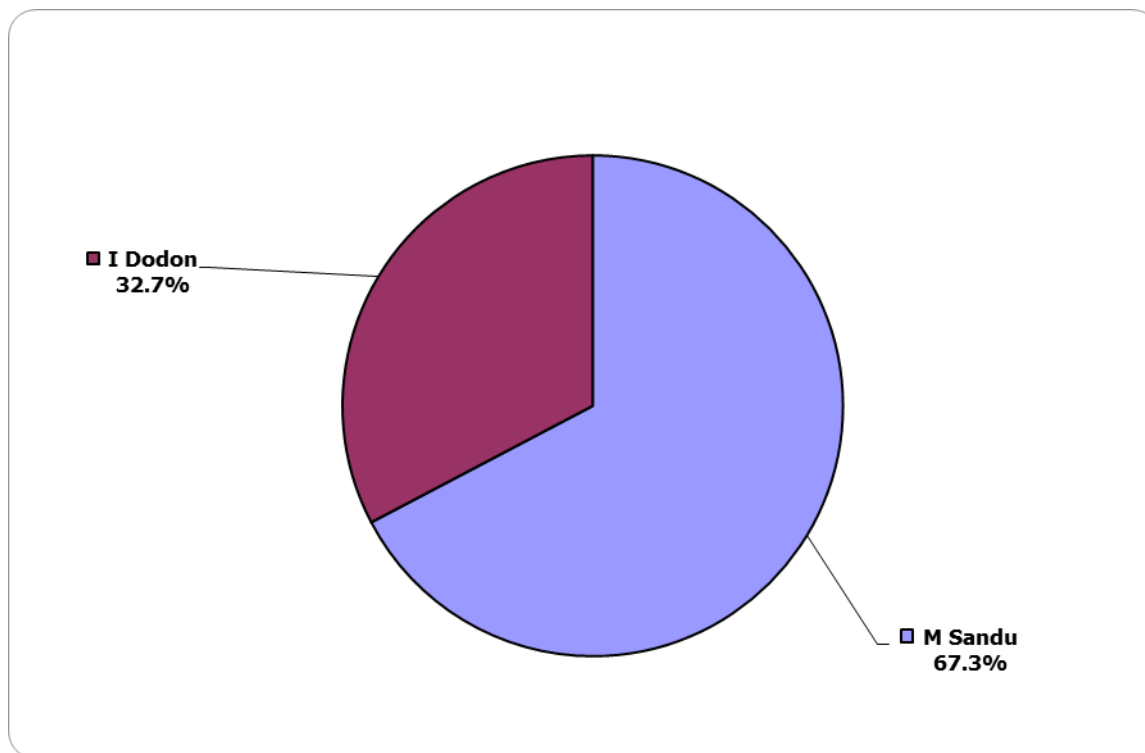
- Art. 7 alin. (2): „Acordînd timp de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timp de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”; și alin. (3) din Codul audiovizualului „Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial..” Astfel, se atesta un dezechilibru între candidatul electoral M. Sandu, cu celălalt candidat electoral, I. Dodon.
- Art. 7 alin. (4) lit. c) Codul audiovizualului: „Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încît: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”. Astfel, Reprezentanții PSRM au prezentat „un top 10 al minciunilor spuse de Maia Sandu”. Astfel, în opinia socialiștilor, Maia Sandu a mințit atunci cînd a spus că ea nu are nici o legătură cu PLDM, declarînd că nu a fost membru de partid. Sincron cu deputatul PSRM, Vlad Bătrîncea: „Declarația Maiei Sandu precum că nu a fost niciodată membru PLDM. Adică persoana care a fost în listele electorale ale PLDM, persoana care pe parcursul a celor șapte ani, de trei ori s-a regăsit în componența Guvernului, persoana care a votat colegial multe fărădelegi, această persoană are rușinea astăzi să declare că nu a făcut niciodată parte din PLDM”. O altă minciună spusă de Maia Sandu, potrivit socialiștilor, se referă la faptul că ea nu este implicată în furtul din sistemul bancar. Sincron cu deputatul PSRM, Bogdan Țirdea: „Astăzi pînă cînd nu a fost prezentată stenograma ședinței secrete a Guvernului din 27 martie 2015, în care s-a decis alocarea secretă a 5,4 miliarde de lei, unde doamna Sandu ridică frumos mîna și votează, ceea ce este confirmat prin document secret. După ce a fost prinsă cu minciuna, a întors macazul, declarînd că ea, de fapt, a salvat deponenții, adică pensionarii, bătrînii”. În cadrul subiectului se mai menționează că socialiștii acuză candidatul PAS și de campanie netransparentă. Ei spun că banii folosiți de Maia Sandu pentru a-și construi strategia electorală provin din furtul din sistemul bancar. Din aceste resurse, ea ar fi plătit și oameni din afară, pentru a munci pentru ea. Sincron cu deputatul PSRM, Vlad Bătrîncea: „Astăzi campania Maiei Sandu, la fel ca și în 2014, costă zeci de milioane. Mii de oameni care au venit în Republica Moldova doar pentru rețele de socializare. Doamna Maia Sandu iarăși lucrează din surse netransparente”. La finele subiectului, reporterul menționează că „mîine, socialiștii vor prezenta un top al manipulărilor făcute de candidatul PAS, Maia Sandu”. Nu este prezentată poziția M. Sandu. De specificat că reporterul vine cu menținerea că „fostul ministru al educației nu a răspuns deocamdată acuzațiilor”(07.11.2016). Socialiștii au comparat realizările Maiei Sandu la șefia Ministerului Educației cu cele ale lui Igor Dodon în fruntea Ministerului Economiei. În cadrul unei conferințe de presă, membrii PSRM au acuzat candidatul PAS la prezidențiale că ar fi promovat politici în defavoarea tinerilor, pe cînd Dodon a crescut Produsul Intern Brut. Socialiștii susțin că, în perioada în care Maia Sandu s-a aflat la conducerea Ministerului Educației, ar fi fost stopate o serie de proiecte pentru tineri, iar acum ea mizează pe votul lor. În acest sens, sînt prezentate declarațiile consilierului PSRM,

Ion Ceban: „*Astea ar fi realizările Maiei Sandu, per gros: pedagogi, minus 10 mii aproape, școli, instituții de învățământ minus 200, bursă majorată o dată în șapte ani de zile, numărul bursierilor a scăzut cu 30 la sută, cămin majorat de câteva ori*”. Nu este prezentată poziția M. Sandu (10.11.2016).

În cadrul unei emisiuni televizate, președintele PCRM, V. Voronin, a acuzat-o pe M. Sandu că a închis școlile și grădinițele în perioada când a condus Ministerul Educației. De asemenea, liderul comuniștilor consideră că aceasta este controlată din exteriorul țării și îndeplinește tot ce i se indică. Nu este prezentată poziția M. Sandu (09.11.2016).

Publika TV

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

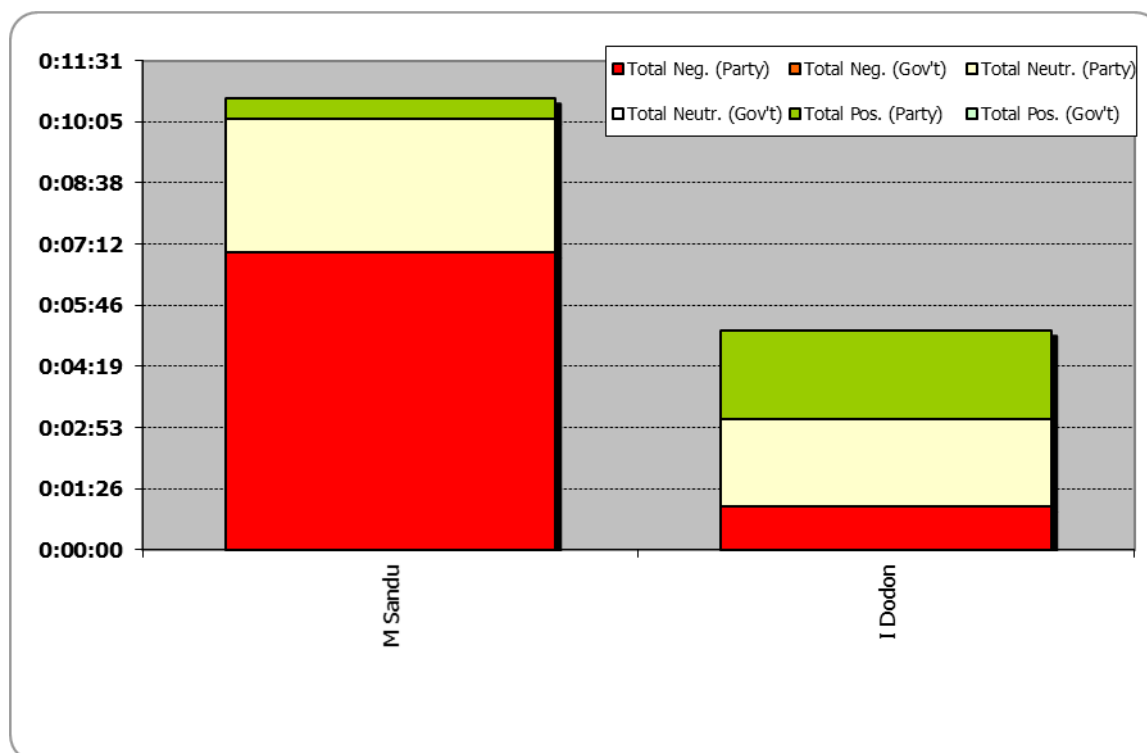

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Publika TV”, M. Sandu a obținut cea mai mare pondere de reflectare – 67,3%, iar I. Dodon o acumulat o pondere de 32,7%.

Detaliere:

Candidați electorali	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
M Sandu	0:10:38	0:00:30	0:03:08	0:07:00
I Dodon	0:05:10	0:02:06	0:02:02	0:01:02

Conotația reflectării:

Liderul PAS, M. Sandu, a fost mediatizată în context accentuat negativ, iar liderul PSRM, I. Dodon, a fost reflectat în context pozitiv, neutru și negativ.

Liderul PSRM, I. Dodon, a fost mediatizat în context pozitiv în subiectele despre: Sondajul realizat de Asociația Sociologilor și Demografilor din Moldova. Conform sondajului, socialistul Igor Dodon are șanse mai mari să câștige alegerile în turul II decât Maia Sandu (07.11.2016); Recuperarea banilor furați din sistemul bancar, relansarea relațiilor cu Rusia, dar și lupta cu organizațiile unioniste, sînt cele trei decrete pe care intenționează să le semneze liderul socialiștilor, Igor Dodon, în cazul în care va deveni președinte al țării. Sincron cu liderul PSRM: „Miliardul trebuie să fie întors de hoți. De aceea, prima inițiativă prezidențială va fi să fie anulată legislația votată de Maia Sandu în Guvern, proiect care pune pe spatele cetățeanului miliarde furate de hoți”. De asemenea, liderul PSRM a anunțat că va susține în continuare valorile creștine și că se împotrivește căsătoriilor între persoanele de același sex (09.11.2016); În cadrul unei emisiuni televizate, liderul PCRM, V. Voronin, i-a îndemnat alegătorii să-l voteze Igor Dodon: „Indiferent cum este Dodon, el a crescut în echipă. Îl știu ca pe un membru disciplinat al echipei. Iată de ce persoanele care nu vor boicota alegerile, pot să țină cont, dacă vor, de opinia mea” (09.11.2016); Socialiștii au comparat realizările Maiei Sandu la șefia Ministerului Educației cu cele ale lui Igor Dodon în fruntea Ministerului Economiei. În cadrul unei conferințe de presă, membrii PSRM au acuzat candidatul PAS la prezidențiale că ar fi promovat politici în defavoarea tinerilor, pe cînd Dodon a crescut Produsul Intern Brut. Socialiștii susțin că în perioada în care Igor Dodon a fost ministru al Economiei, ar fi fost înregistrate mai multe succese. Sincron cu consilierul PSRM, Ion Ceban: „Igor Dodon, ca ministru al Economiei, cel care se ocupă de blocul economico-financiar. Creșterea PIB-ului, plus 7,2 în 2008, minus 0,5 în 2015” (10.11.2016); Indiferent de rezultatele alegerilor prezidențiale de duminică, Republica Moldova își va continua calea spre Uniunea Europeană. Declarații în acest sens au fost făcute de prim-vicepreședintele Partidului Democrat, Vlad Plahotniuc, într-un interviu pentru agenția internațională Reuters și preluat de alte instituții media străine. În cadrul interviului, Vlad Plahotniuc a menționat că, în cazul unei victorii, Igor

Dodon nu va reuși să deturneze Moldova de pe drumul european. La finele subiectului, reporterul vine cu următoarea frază: „*Sătui de instabilitate politică, oamenii ar putea, la alegerile prezidențiale de duminică, să-l voteze pe candidatul socialist Igor Dodon*” (11.11.2016).

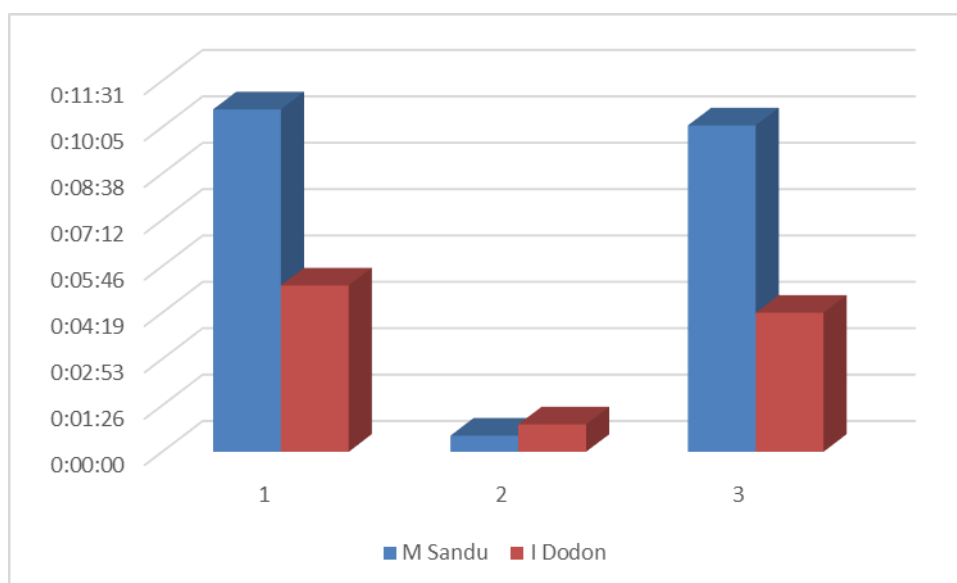
I. Dodon a fost nuanțat în context negativ în subiectul despre: V. Donică, fost coleg de facultate cu I. Dodon, îl acuză pe liderul PSRM de ilegalități. Astfel, acesta susține că socialistul a pretins 15 mii de dolari pentru a-l ajuta să privatizeze un imobil din Orhei, în care a investit bani: „*Mi-a spus: trebuie 15 mii de dolari. Pentru că pierdeam 200 de mii, am hotărât să îi dau această sumă. I-am achitat 10 mii de dolari în fața casei, acolo era o parcare, eu m-am dus, i-am achitat această sumă, și i-am spus 5 mii o să le achit oleacă mai târziu*”. Viorel Donică mai susține că Igor Dodon ar fi fost implicat în scheme ilegale de privatizare pe când deținea funcția de ministru al Economiei. El i-ar fi favorizat pe unii oameni de afaceri care dețineau monopolul pe piața cerealelor, a cărnii și a peștelui (08.11.2016).

Candidatul PAS la funcția de șef al statului a fost prezentată în context accentuat negativ în subiectele despre: Socialiștii au prezentat „*un top 10 al minciunilor spuse de Maia Sandu*”. În opinia socialiștilor, Maia Sandu a mințit atunci când a spus că ea nu are nici o legătură cu PLDM, declarând că nu a fost membru de partid. Sincron cu deputatul PSRM, Vlad Bătrîncea: „*Declarația Maiei Sandu precum că nu a fost niciodată membru PLDM. Adică persoana care a fost în listele electorale ale PLDM, persoana care pe parcursul a celor șapte ani, de trei ori s-a regăsit în componența Guvernului, persoana care a votat colegial multe fărădelegi, această persoană are rușinea astăzi să declare că nu a făcut niciodată parte din PLDM*”. O altă minciună spusă de Maia Sandu, potrivit socialiștilor, se referă la faptul că ea nu este implicată în furtul din sistemul bancar. Deputatul PSRM, Bogdan Țirdea: „*Asta pînă cînd nu a fost prezentată stenograma ședinței secrete a Guvernului din 27 martie 2015, în care s-a decis alocarea secretă a 5,4 miliarde de lei, unde doamna Sandu ridică frumos mîna și votează, ceea ce este confirmat prin document secret. După ce a fost prinsă cu minciuna, a întors macazul, declarînd că ea, de fapt, a salvat deponenții, adică pensionarii, bătrînii*”. Reporterul mai menționează că socialiștii acuză candidatul PAS și de campanie netransparentă. Ei spun că banii folosiți de Maia Sandu pentru a-și construi strategia electorală provin din furtul din sistemul bancar. Din aceste resurse, ea ar fi plătit și oameni din afară, pentru a munci pentru ea. Deputatul PSRM, Vlad Bătrîncea: „*Astăzi campania Maiei Sandu, la fel ca și în 2014, costă zeci de milioane. Mii de oameni care au venit în Republica Moldova doar pentru rețele de socializare. Doamna Maia Sandu iarăși lucrează din surse netransparente*”. La finele subiectului, reporterul menționează că „*mîine, socialiștii vor prezenta un top al manipulărilor făcute de candidatul PAS, Maia Sandu*” (07.11.2016); Reprezentanții PSRM o acuză pe M. Sandu „*că ar fi preluat tehnicile de manipulare utilizate de foștii săi colegi din PLDM*”. Astfel, echipa PSRM afirmă că Maia Sandu recurge la fals atunci când declară că, dacă Igor Dodon va deveni președinte, cetățenii moldoveni vor pierde dreptul de a munci peste hotare. Deputatul PSRM, Grigore Novac: „*Nu poate președintele Republicii Moldova să anuleze un drept care este universal. Se distribuie masiv și nu în altă parte, dar prin țările UE, unde sînt și cetățenii Republicii Moldova, unde muncesc de ani buni acolo. Sînt otrăviți cu astfel de informații*”. O altă manipulare este, în opinia socialiștilor, și afirmația că Maia Sandu ar fi cheltuit puțini bani în campania electorală. Sincron cu deputatul PSRM, Bogdan Țirdea: „*Concurentul electoral a utilizat 200 de mii de pliante care nu au fost achitate din fondul electoral și nu au fost reflectate în raportul financiar. Astfel, folosind fonduri nedeclarate. Majoritatea deplasărilor ale doamnei Maia Sandu, cheltuielile legate de aceste deplasări, închirierea sălilor pentru întâlniri cu alegătorii*”. În continuare, reporterul subliniază că, potrivit liderilor PSRM, Maia Sandu a preluat aceste metode de la foștii săi colegi din PLDM. Sincron cu consilierul municipal Ion Ceban: „*Asta este metoda PLDM-ului. Stejarul care s-a îngălbenit, acum și-a ridicat ghinda de pe jos și începe să facă ravagii prin satele și localitățile Republicii Moldova. Vom da noi toată ghinda jos*” (08.11.2016); Igor Dodon cere

investigarea surselor și a modalităților de finanțare a candidatului PAS la prezidențiale. Asta după ce pe internet a apărut o informație despre o donație în sumă de 300.000 de lei din partea companiei „Dufremol” a lui Ilan Shor pentru Maia Sandu. Sincron cu I. Dodon: *„Noi vom sesiza astăzi sau mâine CEC-ul și Procuratura să ne spună foarte clar ce se întâmplă. Pentru că cea care se jura, cum este la moldoveni, ea se jură că nu fură, da o prins-o cu șură în gură. Cea care se jură că o să fie foarte echidistantă și așa mai departe, vedem că acceptă scheme neclare, domnul acesta, vice de la ea, care spune pe telefon că uite, hai să facem așa și să fugim de impozitare...”*. La finele subiectului, reporterul vine să precizeze că *„marți, bloggerul Eugen Luchianiuc a publicat niște documente din care reiese că banii ar fi fost transferați în patru tranșe pe contul formațiunii. Totodată, a făcut publice și înregistrări audio din care reiese că secretarul general al PAS, Igor Grosu, ar fi negociat tranzacțiile și a recomandat cum să se facă transferurile pentru a nu le da de bănuț instituțiilor de control. Patru zile mai târziu, cei doi comunică din nou. Și de această dată, discută despre transferul a peste 70 de mii de lei și formalitățile necesare”* (09.11.2016); Recuperarea banilor furați din sistemul bancar, relansarea relațiilor cu Rusia, dar și lupta cu organizațiile unioniste, sînt cele trei decrete pe care intenționează să le semneze liderul socialiștilor, Igor Dodon, în cazul în care va deveni președinte al țării. Sincron cu liderul PSRM: *„Miliardul trebuie să fie întors de hoți. De aceea, prima inițiativă prezidențială va fi să fie anulată legislația votată de Maia Sandu în Guvern, proiect care pune pe spatele cetățeanului miliarde furate de hoți”* (09.11.2016); Candidatul PAS la prezidențiale, Maia Sandu, și liderul Partidului „Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase, au fost huiduiți ieri la Bălți. În cadrul subiectului se menționează că incidentul a avut loc într-o piață din oraș, în timpul unei întâlniri cu alegătorii (09.11.2016); Liderul PCRM, V. Voronin, a criticat candidatul PAS la funcția de șef al statului. În cadrul unei emisiuni televizate, liderul comuniștilor a declarat că M. Sandu este controlată din exteriorul țării și îndeplinește tot ce i se indică. Voronin o mai acuză pe Maia Sandu și de închiderea școlilor și a grădinițelor în perioada cînd a condus Ministerul Educației (09.11.2016); În cadrul unei conferințe de presă organizată de candidatul PAS la funcția de șef al statului, M. Sandu a îndemnat electoratul să iasă la votare. Reporterul susține că *„Evenimentul nu a trecut fără incidente. Maia Sandu a refuzat să răspundă la cîteva întrebări incomode, adresate de către trecători, iar membrii formațiunii pe care o conduce s-au lansat în insulte. La sfîrșitul conferinței, liderul PAS a întors spatele unui cetățean, care a încercat să-i adreseze o întrebare incomodă. Maia Sandu l-a tratat cu indiferență și pe un alt alegător, care a încercat să afle din ce bani își desfășoară campania electorală. Mai mult, femeia a fost insultată de membrii partidului PAS, pentru că și-a exprimat punctul de vedere”* (10.11.2016); Socialiștii au comparat realizările Maiei Sandu la șefia Ministerului Educației cu cele ale lui Igor Dodon în fruntea Ministerului Economiei. În cadrul unei conferințe de presă, membrii PSRM au acuzat candidatul PAS la prezidențiale că ar fi promovat politici în defavoarea tinerilor, pe cînd Dodon a crescut Produsul Intern Brut. Socialiștii susțin că, în perioada în care Maia Sandu s-a aflat la conducerea Ministerului Educației, ar fi fost stopate o serie de proiecte pentru tineri, iar acum ea mizează pe votul lor. În acest sens sînt prezentate declarațiile consilierului PSRM, Ion Ceban, în cadrul conferinței: *„Astea ar fi realizările Maiei Sandu, per gros: pedagogi, minus 10 mii aproape, școli, instituții de învățămînt minus 200, bursă majorată o dată în șapte ani de zile, numărul bursierilor a scăzut cu 30 la sută, cămin majorat de cîteva ori”* (10.11.2016); Un alt subiect difuzat la 10.11.2016 a fost despre secretarul general al PAS, Igor Grosu. În cadrul subiectului, reporterul susține că liderii Partidului Acțiune și Solidaritate au fost prinși din nou cu minciuna. De această dată, este vorba de secretarul general al PAS, Igor Grosu, care a declarat, într-o emisiune televizată, că la recomandarea Comisiei Electorale Centrale, finanțările pentru campania electorală a Maiei Sandu trec mai întîi prin conturile formațiunii. Președintele CEC, Alina Russu, a negat existența unei astfel de recomandări. În replică, socialistul Ion Ceban i-a acuzat, pe o rețea de socializare, pe Grosu, dar și pe Maia Sandu, de manipulare cu

bună știință: „PAS operează cu bani murdari, iar secretarul general al formațiunii este un mincinos. Ceban mai afirmă că la emisiunea unde Grosu a vorbit despre donații, nu a fost solicitată replica reprezentanților CEC”. La finele subiectului, reporterul vine să sublinieze că „La începutul săptămânii, pe internet a apărut o informație despre o donație de 300 de mii de lei pentru Maia Sandu din partea companiei „Dufremol” a primarului de Orhei, Ilan Shor. Bloggerul Eugen Luchianiu a publicat câteva documente din care reiese că banii ar fi fost transferați în patru tranșe. Ulterior, bloggerul a făcut publice și înregistrări audio din care reiese că secretarul general al PAS, Igor Grosu, ar fi negociat tranzacțiile. Tot el ar fi recomandat cum să fie făcute transferurile, pentru a nu le da de bănuț instituțiilor de control” (10.11.2016); Liderul Partidului "Platforma Demnitate și Adevăr" a fost huiduit în mai multe localități din nordul țării. Reporterul menționează că oamenii din Ocnita i-au cerut să părăsească localitatea și au scandat „Jos Maia Sandu”, în timp ce Andrei Năstase făcea agitație în favoarea candidatului Partidului Acțiune și Solidaritate. Un tablou similar a fost și în Lipcani, raionul Briceni. Năstase a fost nevoit să ceară ajutorul poliției. Urmează imagini în care unii locatari își exprimă nemulțumirea față de susținătorii PAS și M. Sandu: „Maia Sandu, pentru ce a votat în Parlament? Unde este Maia Sandu? De ce nu a venit ea aici?”; „Jos Maia Sandu!”; „Afară, afară, afară!”. Reporterul susține că în replică, Andrei Năstase i-a bruscă pe oameni și i-a amenințat cu poliția. Reporterul mai adaugă că „dacă la Ocnita Năstase s-a limitat doar la amenințări, la Lipcani poliția chiar a fost nevoită să-i ia apărarea finului de cununie al fugarului Victor Țopa. Miercuri, Andrei Năstase și candidatul PAS la prezidențiale, Maia Sandu, au fost alungați dintr-o piață din Bălți, în timpul unei întâlniri cu alegătorii”. În acest context este pusă fraza spusă de către un locuitor: „Las-o să plece la Fălești ori în America!” (10.11.2016); În cadrul subiectului din 11.11.2016 a fost difuzat un subiect în care se menționează că „Un burger sau o cafea pentru un vot. Este noua găselniță a staffului candidatului Maia Sandu, promovată pe rețelele de socializare de consilierii acesteia. Printre activiști se numără Dumitru Alaiba, cel care l-a consiliat și pe fostul șef de partid al Maiei Sandu, Vlad Filat, condamnat pentru abuz în serviciu și corupție. Consilierul Maiei Sandu i-a îndemnat pe proprietarii de baruri și cafenele să ofere reduceri sau chiar produse gratuite tinerilor care le prezintă ștampila votat aplicată în fișa de însoțire a buletinului de identitate” (11.11.2016).

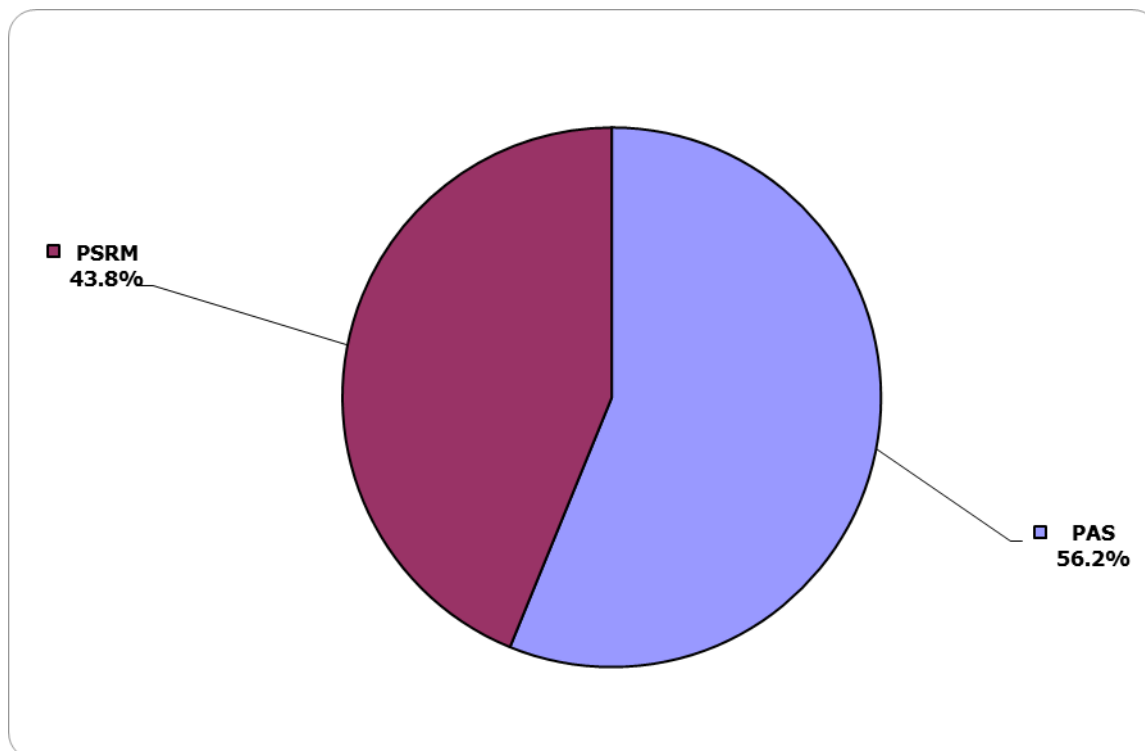
Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați electorali	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
----------------------	------------	--------------	----------------

M Sandu	0:10:38	0:00:30	0:10:08
I Dodon	0:05:10	0:00:51	0:04:19

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

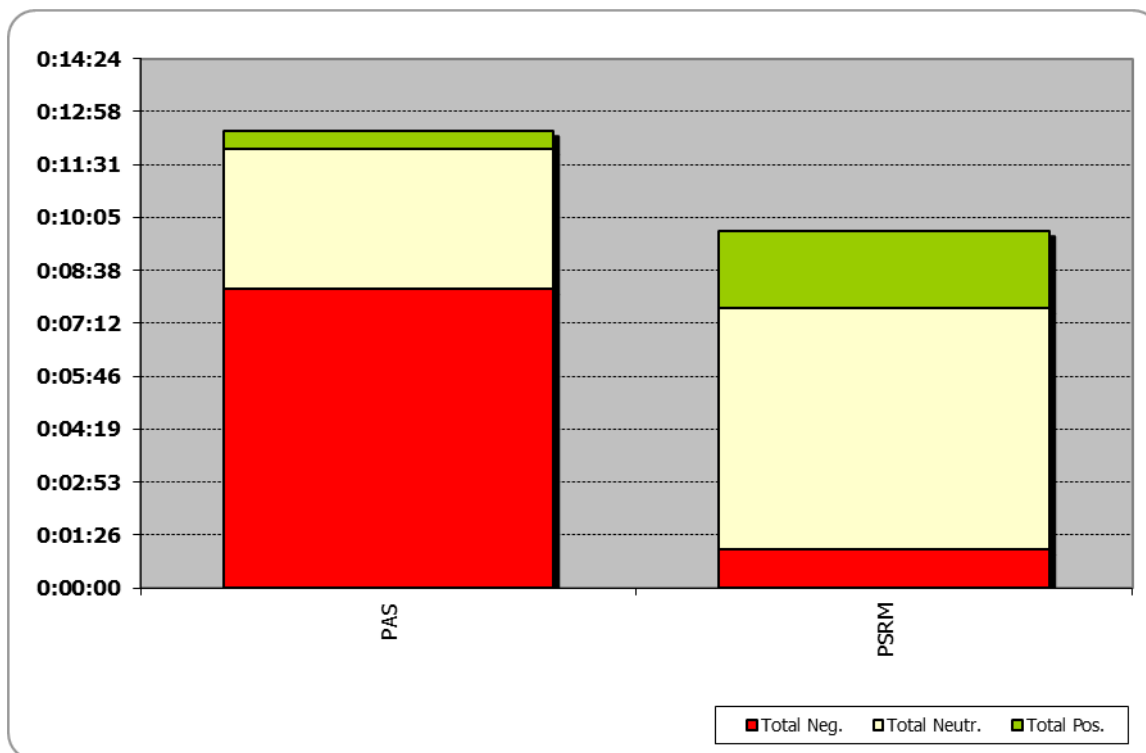

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Publika TV”, PAS a fost mediatizat în volum de 56,2%, iar PSRM a fost reflectat în volum de 43,8%.

Detaliere:

Subiecți politici	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
PAS	0:12:26	0:00:30	0:03:49	0:08:07
PSRM	0:09:42	0:02:06	0:06:34	0:01:02

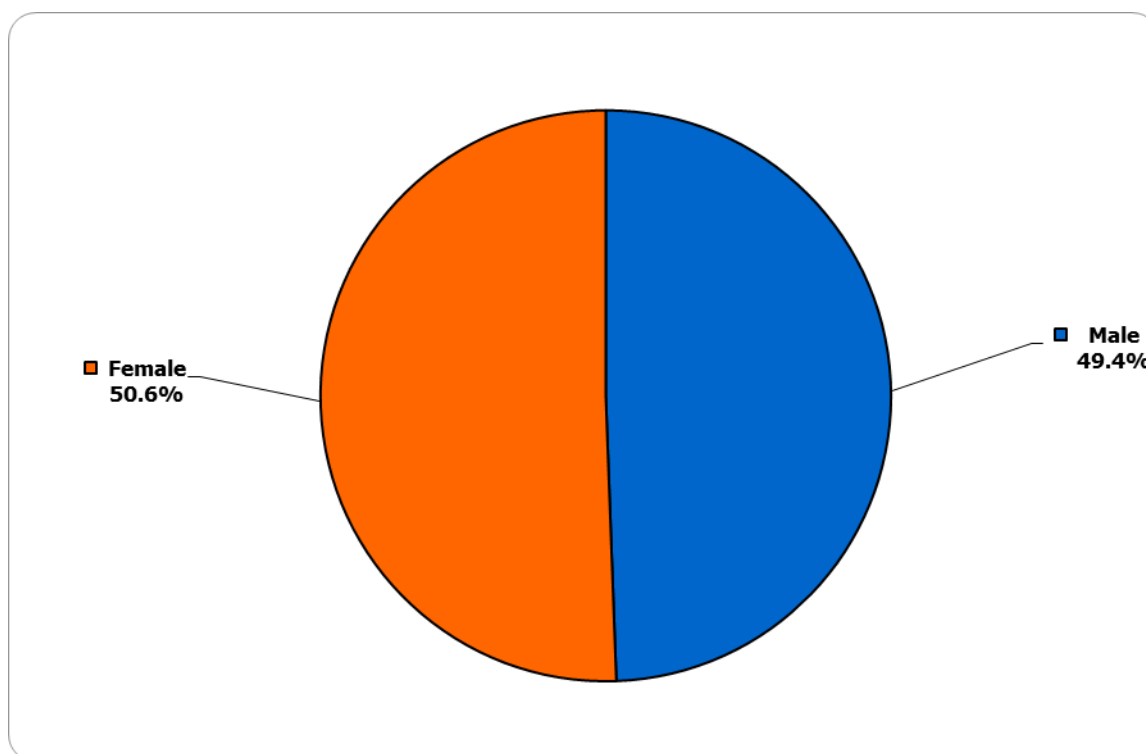
Conotația reflectării:

Subiectul politic PSRM a fost mediatizat în context pozitiv, neutru și negativ, iar subiectul politic PAS a fost reflectat în context accentuat negativ.

Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

În perioada de raport, din numărul total de candidați electorali, cota femeilor a fost de – 50,6%, iar cota bărbaților a fost de 49,4%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (2): „Acordînd timp de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timp de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”; și alin. (3) din Codul audiovizualului „Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial..” Astfel, se atesta un dezechilibru între candidatul electoral M. Sandu, cu celălalt candidat electoral, I. Dodon. De menționat, că M. Sandu a fost reflectată în context accentuat negativ.
- Art. 7 alin. (4) lit. c) Codul audiovizualului: „Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încît: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”. Astfel, Reprezentanții PSRM au prezentat „un top 10 al minciunilor spuse de Maia Sandu”. Astfel, în opinia socialiștilor, Maia Sandu a mințit atunci cînd a spus că ea nu are nici o legătură cu PLDM, declarînd că nu a fost membru de partid. Sincron cu deputatul PSRM, Vlad Bătrîncea: „Declarația Maiei Sandu precum că nu a fost niciodată membru PLDM. Adică persoana care a fost în listele electorale ale PLDM, persoana care pe parcursul a celor șapte ani, de trei ori s-a regăsit în componența Guvernului, persoana care a votat colegial multe fărădelegi, această persoană are rușinea astăzi să declare că nu a făcut niciodată parte din PLDM”. O altă minciună spusă de Maia Sandu, potrivit socialiștilor, se referă la faptul că ea nu este implicată în furtul din sistemul bancar. Sincron cu deputatul PSRM, Bogdan Țirdea: „Asta pînă cînd nu a fost prezentată stenograma ședinței secrete a Guvernului din 27 martie 2015, în care s-a decis alocarea secretă a 5,4 miliarde de lei, unde doamna Sandu ridică frumos mîna și votează, ceea ce este confirmat prin document secret. După ce a fost prinsă cu minciuna, a întors macazul, declarînd că ea, de fapt, a salvat deponenții, adică pensionarii, bătrînii”. În cadrul subiectului se mai menționează că socialiștii acuză candidatul PAS și de campanie netransparentă. Ei spun că banii folosiți de Maia Sandu pentru a-și construi strategia electorală provin din furtul din sistemul bancar. Din aceste resurse, ea ar fi plătit și oameni din afară, pentru a munci pentru ea. Sincron cu deputatul PSRM, Vlad Bătrîncea: „Astăzi campania Maiei Sandu, la fel ca și în 2014, costă zeci de milioane. Mii de oameni care au venit în Republica Moldova doar pentru rețele de socializare. Doamna Maia Sandu iarăși lucrează din surse netransparente”. La finele subiectului, reporterul menționează că „mîine, socialiștii vor prezenta un top al manipulărilor făcute de candidatul PAS, Maia Sandu”. Nu este prezentată poziția M. Sandu. De specificat că reporterul vine cu menținerea că „fostul ministru al educației nu a răspuns deocamdată acuzațiilor”(07.11.2016).

Socialiștii au comparat realizările Maiei Sandu la șefia Ministerului Educației cu cele ale lui Igor Dodon în fruntea Ministerului Economiei. În cadrul unei conferințe de presă, membrii PSRM au acuzat candidatul PAS la prezidențiale că ar fi promovat politici în defavoarea tinerilor, pe cînd Dodon a crescut Produsul Intern Brut. Socialiștii susțin că, în perioada în care Maia Sandu s-a aflat la conducerea Ministerului Educației, ar fi fost stopate o serie de proiecte pentru tineri, iar acum ea

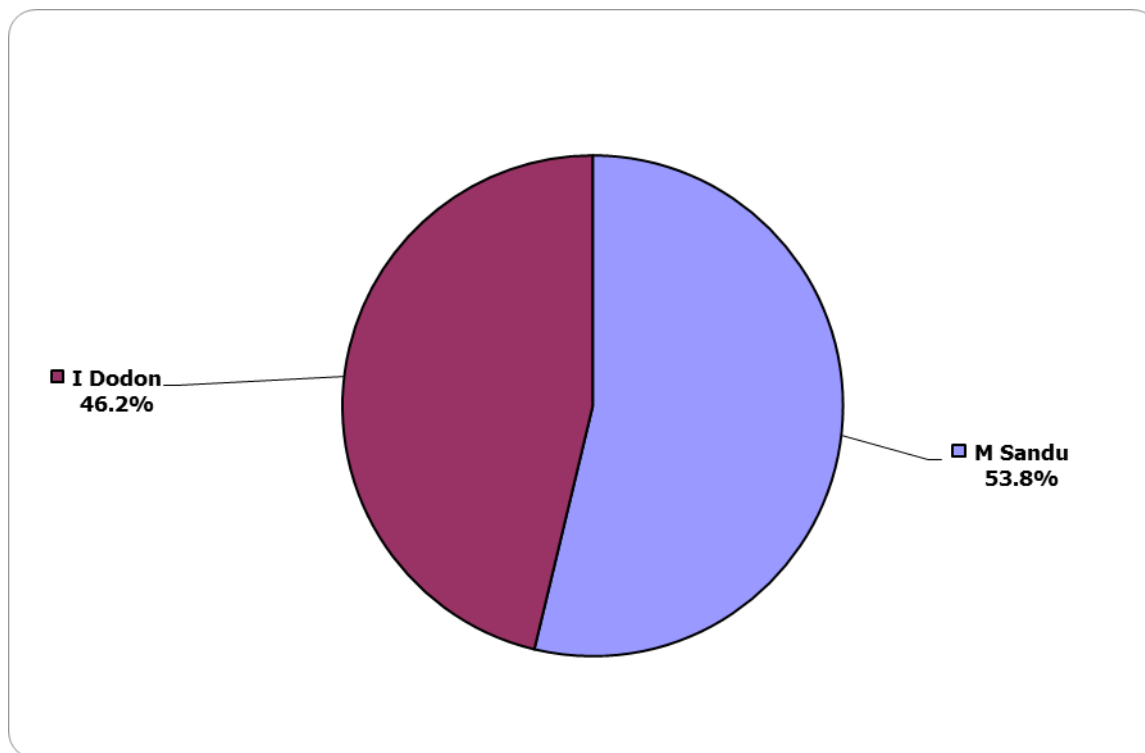
mizează pe votul lor. În acest sens, sînt prezentate declarațiile consilierului PSRM, Ion Ceban: „*Astea ar fi realizările Maiei Sandu, per gros: pedagogi, minus 10 mii aproape, școli, instituții de învățămînt minus 200, bursă majorată o dată în șapte ani de zile, numărul bursierilor a scăzut cu 30 la sută, cămin majorat de cîteva ori*” . Nu este prezentată poziția M. Sandu (10.11.2016).

În cadrul unei emisiuni televizate, președintele PCRM, V. Voronin, a acuzat-o pe M. Sandu că a închis școlile și grădinițele în perioada cînd a condus Ministerul Educației. De asemenea, liderul comuniștilor consideră că aceasta este controlată din exteriorul țării și îndeplinește tot ce i se indică. Nu este prezentată poziția M. Sandu (09.11.2016).

- Pct. 56 din Regulamentul privind reflectarea campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 30 octombrie 2016 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova: „*În ziua precedentă zilei alegerilor și în ziua alegerilor este interzisă agitația electorală. În aceste zile radiodifuzorii nu au dreptul să difuzeze informații care îi pot determina/influența pe alegători să voteze pentru unii sau pentru alți concurenți electorali ori de a se abține de la vot.*” Astfel, la data 13.11.2016 postul de televiziune „Publika TV” a difuzat în cadrul buletinului de știri de la ora 07:00 (durata – 23 min. 36 sec.) două subiecte cu privire la activitatea politică a celor doi candidați pentru funcția de președinte al țării, Igor Dodon și Maia Sandu. Subiectul cu titlul „*Ascensiunea politică a lui Igor Dodon*” s-a referit la biografia liderului PSRM, studiile efectuate de către acesta, limbile străine pe care le cunoaște precum și la funcțiile deținute în anterior. Un alt subiect difuzat cu titlul „*Parcursul politic al Maiei Sandu*” se referă la activitatea liderului PAS, M. Sandu. Astfel, în cadrul subiectului se menționează că în perioada 2012-2015 M. Sandu a fost ministru al Educației, devenind cunoscută prin reformele drastice implementate în învățămînt. Astfel, la inițiativa sa, examenele de bacalaureat au fost supravegheate de camerele-video cu scopul de a fi eliminat copiatul, iar după rezultatele scăzute ale testelor, Partidul Comuniștilor din Republica Moldova a solicitat demisia Maiei Sandu printr-o moțiune simplă de cenzură. Cererea PCRM nu a fost susținută de ceilalți deputați. De menționat că, același buletin de știri a fost difuzat atât în limba română, cât și în limba rusă, ambele fiind prezentate în reluare pe parcursul întregii zile.

TV 7

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

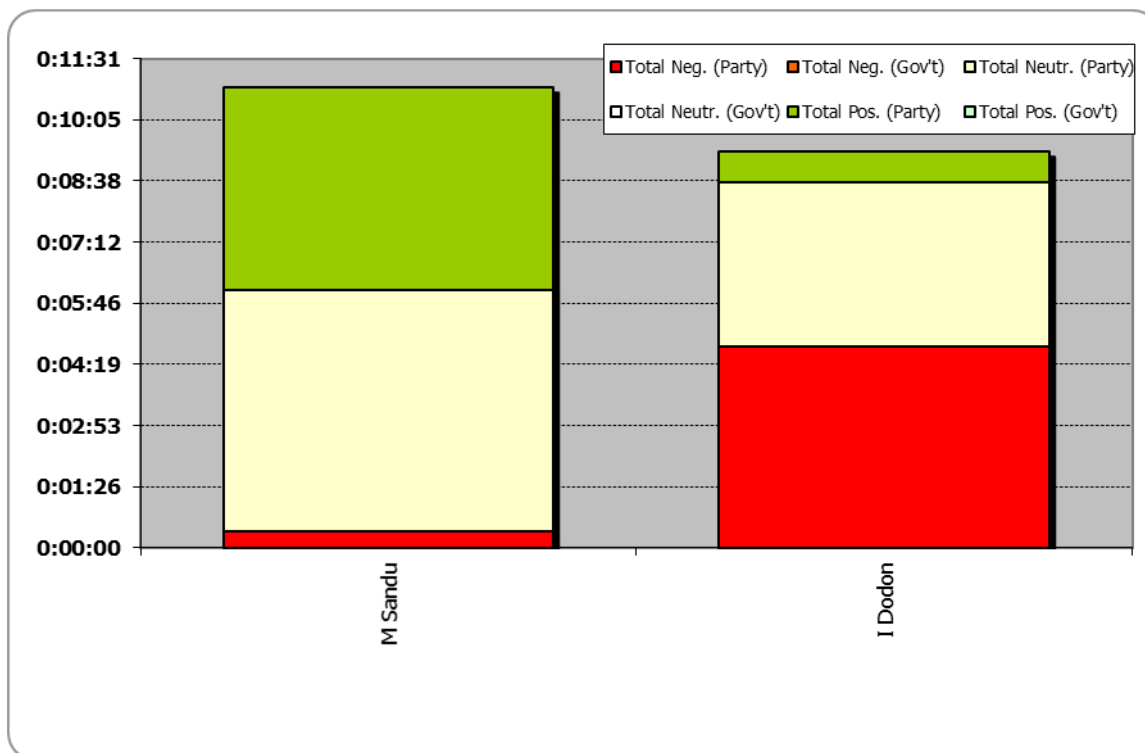

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „TV 7”, M. Sandu a fost mediatizată în volum de 53,8%, iar I. Dodon a fost reflectat în volum de 46,2%.

Detaliere:

Candidați electorali	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
M Sandu	0:10:51	0:04:47	0:05:41	0:00:23
I Dodon	0:09:20	0:00:44	0:03:51	0:04:45

Conotația reflectării:

M. Sandu, a fost mediatizată în context pozitiv, neutru și negativ, iar I. Dodon a fost mediatizat în context accentuat negativ.

Liderul PSRM, I. Dodon, a fost prezentat în context negativ în subiectele despre: I. Dodon a refuzat să participe la emisiunea moderată de N. Morari, „Interpol”. N. Morari a anunțat pe o rețea de socializare că emisiunea va fi moderată de un alt prezentator – Andrei Popov, doar ca Dodon să se prezinte la dezbateri. În acest sens, reporterul menționează că „postul de televiziune „TV 7” califică gestul lui Igor Dodon ca lipsă de respect pentru telespectatori, ținând cont că, cu ceva timp în urmă, acesta de nenumărate ori se prezenta la emisiunile Nataliei Morari” (07.11.2016); Tinerii din Partidul Acțiune și Solidaritate au organizat un flash mob în fața Ambasadei Ucrainei din Chișinău. Aceștia au declarat că le este rușine pentru declarațiile făcute recent de liderul socialist Igor Dodon precum că regiunea Crimeea este parte a Federației Ruse. Unul dintre protestatari, Dan Perciun, a declarat că „este îngrijorat de faptul că Ucraina a anunțat că va introduce embargou pentru produsele noastre, în cazul în care Dodon devine președinte” (07.11.2016); Referitor la oponentul său, M. Sandu a declarat: „Igor Dodon utilizează populismul. Vreau să-i amintesc că pe vremea când era ministru al Economiei s-au redus 30 de mii de locurile de muncă” (08.11.2016); Pe conturile PAS a fost transferată suma de 280 de mii de lei din partea primarului de Orhei, Ilan Shor. Secretarul general PAS, Igor Grosu, a declarat că: „Shor este marioneta lui Plahotniuc și Dodon în această campanie electorală. PAS nu a apelat la nici o persoană pe nume Shor. Toate slugile dlui Plahotniuc și reprezentanții lui I. Dodon, țineți-vă mai departe de PAS” (08.11.2016); Veteranii conflictului armat de la Nistru au anunțat susținerea pentru candidatul PAS la funcția de președinte, Maia Sandu, și au îndemnat cetățenii să iasă la vot pe 13 noiembrie: „Ne adresăm către toți tinerii! Ieșiți la vot pe 13 noiembrie să o susținem pe Maia Sandu. Nu trebuie să-l lăsăm pe Dodon să distrugă tot ce am agonisit în toți acești 25 de ani de independență... Maia Sandu, spre deosebire de alții, are studii foarte bune și o experiență bogată în economie, finanțe, care sînt necesare pentru țara noastră. Ea vrea independență și luptă cu oligarhii care vin din partidul lui Voronin, Plahotniuc și Dodon. Maia Sandu, împreună cu Andrei Năstase, încearcă să elibereze țară din captivitatea oligarhică” (08.11.2016); În cadrul unei emisiuni televizate, socialistul Ion

Ceban s-a indignat că la emisiune nu a venit secretarul PAS, Igor Grosu, care recent l-ar fi învinuit de transferul celor 280 de mii de lei pe contul PAS. Reporterul susține că Ion Cebanu nu s-a liniștit nici după ce Igor Grosu a apărut în direct prin telefon. Oazu Nantoi, fiind prezent la emisiune, i-a reproșat lui Cebanu că „dorește să ascundă faptul că dl Dodon este unealta dlui Plahotniuc, că Dodon este implicat pînă în nări în schemele corupte ale lui Voronin și după aceasta” (09.11.2016); Reprezentanții „Sfatul Țării 2” au anunțat că în turul II vor susține candidatul unic la prezidențiale – Maia Sandu. Nicolae Dabija: „Dacă alegerile vor fi învinse de Dodon, atunci el va schimba vectorul european al Republicii Moldova, iar Banca Mondială și România nu vor mai transfera bani țării noastre. Cine va vota pentru Dodon, va vota pentru stoparea pensiilor, salariilor chiar în timpul apropiat. Dacă învinge Dodon, cetățenii Republicii Moldova, vor pierde dreptul de a merge fără vize în UE”. De aceeași părere este și actrița Ninela Caranfil: „Vreți să nu mai aveți dreptul de a vorbi? Dar așa va fi, dragii mei. Uitați-vă la chipul înrăit al acestui personaj, al acestui Dodon, care nu are un pic de bunătate și compătimire, solidaritate. Cum puteți vota pentru acest personaj, care își schimbă culoarea după bătaia vîntului?”. În subiect se menționează că în susținerea Maiei Sandu au venit și pensionarii din Dubăsarii Vechi, r-nul Criuleni. Urmează declarațiile unui pensionar: „Țara noastră este în mîinile noastre și oamenii nu vor așa un președinte ca Dodon, un fals, un fătarnic, un trădător și un monopolist. Maia Sandu este candidatul cinstit, ea ne va reprezenta țara la nivel internațional și va fi aproape de sufletul fiecăruia din noi. Maia Sandu este scînteia care va exploda toată stima coruptă. Dna Maia are toate șansele să-l învingă în turul doi pe monopolistul Igor Dodon” (09.11.2016).

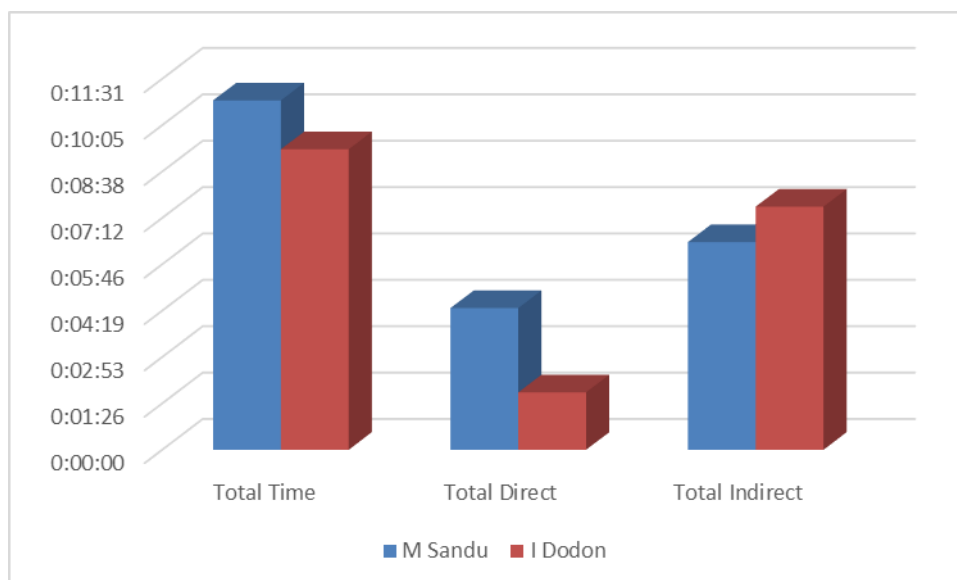
Candidatul PSRM la funcția de șef al statului a fost mediatizat în context pozitiv în subiectele despre: Reformele care vor fi implementate odată ce I. Dodon va deveni Președinte al Republicii Moldova: „Consideră că examenele de BAC trebuie să fie opționale, iar în instituțiile de învățămînt trebuie de reintrodus examenele de intrare. Toți copiii trebuie să primească atestatul, iar mai departe să decidă singuri ce vor” (08.11.2016); Istoria Moldovei ar putea fi studiată în școli. Cel puțin asta își dorește Igor Dodon, care cu trei zile înainte de alegeri a anunțat care vor fi primele decrete semnate de el în cazul în care va deveni președinte: „Igor Dodon este pentru Istoria Moldovei și împotriva celor care vor să lichideze statalitatea Republicii Moldova și împotriva unioniștilor”. Dodon a mai declarat că est împotriva armatei rusești pe teritoriul Transnistriei: „Vom găsi soluții politice pentru a rezolva problema transnistreană. Pe teritoriul Republicii Moldova nu trebuie să fie militari din alte state”. În cadrul subiectului se mai menționează că I. Dodon a declarat că va lupta împotriva minorităților sexuale și a unioniștilor. Va păstra neutralitatea Republicii Moldova și va îmbunătăți relațiile cu Federația Rusă. De asemenea, se mai afirmă că mai multe ONG-uri și-au anunțat susținerea pentru Igor Dodon (09.11.2016).

M. Sandu a fost nuanțată în context pozitiv în subiectele despre: Cîțiva deputați din primul Parlament au declarat că în turul II o vor susține pe M. Sandu. Alexandru Arseni, membru al Asociației „Parlamentul 90”: „La momentul de față, un alt candidat la prezidențiale în afară de Maia Sandu nu avem”. În subiect se menționează că „membrii Parlamentului 90 au accentuat că doar împreună cu M. Sandu în țară va fi reluat cursul proeuropean, va fi îmbunătățită situația social-economică a țării, vor fi respectate drepturile cetățenilor, vor fi valorificate principiile democratice și vor fi create condiții pentru un viitor mai bun” (07.11.2016); În cadrul unei emisiuni televizate de dezbateri, I. Dodon a declarat că „Maia Sandu este tehnocrată și că are experiență de colaborare cu partenerii de dezvoltare” (08.11.2016); Veteranii conflictului armat de la Nistru au anunțat susținerea pentru candidatul PAS la funcția de președinte, Maia Sandu, și au îndemnat cetățenii să iasă la vot pe 13 noiembrie: „Ne adresăm către toți tinerii! Ieșiți la vot pe 13 noiembrie să o susținem pe Maia Sandu. Nu trebuie să-l lăsăm pe Dodon să distrugă tot ce am agonisit în toți acești 25 de ani de independență... Maia Sandu, spre deosebire de alții, are studii foarte bune și o experiență bogată în economie, finanțe, care sînt necesare pentru țara noastră. Ea vrea

independență și luptă cu oligarhii care vin din partidul lui Voronin, Plahotniuc și Dodon. Maia Sandu, împreună cu Andrei Năstase, încearcă să elibereze țară din capturarea oligarhică”. În subiect se mai menționează că „recent mai multe organizații din sfera intelectualilor au declarat că o susțin pe Maia Sandu în turul II al alegerilor prezidențiale din 13 noiembrie” (08.11.2016); Reprezentanții „Sfatul Țării 2” au anunțat că în turul II vor susține candidatul unic la prezidențiale, Maia Sandu. În subiect se menționează că în susținerea Maiei Sandu au venit și pensionarii din Dubăsarii Vechi, r-nul Criuleni. Urmează declarațiile unui pensionar: „Țara noastră este în mâinile noastre și oamenii nu vor așa un președinte ca Dodon, un fals, un fățarnic, un trădător și un monopolist. Maia Sandu este candidatul cinstit, ea ne va reprezenta țara la nivel internațional și va fi aproape de sufletul fiecăruia din noi. Maia Sandu este scînteia care va exploda toată stima coruptă. Dna Maia are toate șansele să-l învingă în turul doi pe monopolistul Igor Dodon” (09.11.2016); Maia Sandu a organizat, în centrul capitalei, o mobilizare generală cu scopul de a îndemna cetățenii să iasă la vot pe 13 noiembrie: „Anunț mobilizarea în masă împotriva acestui clan mafiot. Atașați fundițe galbene peste tot, pe uși, geamuri etc., să se vadă cît de mulți sîntem și nu le va reuși să ne intimideze sau să ne sperie. Să curăț clasa politică și instituțiile statului de corupți și hoți. Și o să încep cu un procuror general numit în funcție prin concurs, în care vor participa doar oameni sinceri, onești și care nu au fost implicați în acte de corupție sau clanuri mafiot. Promit să pun problema miliardului furat în prim-plan și o să urmărim zilnic cum se desfășoară aceste anchete. Sîntem divizați de ani de-a rîndul de politicieni iresponsabili, eu voi fi președinte pentru toți: pentru tineri, pentru toți cei care vorbesc în limba rusă, ucraineană, găgăuză etc.” (10.11.2016).

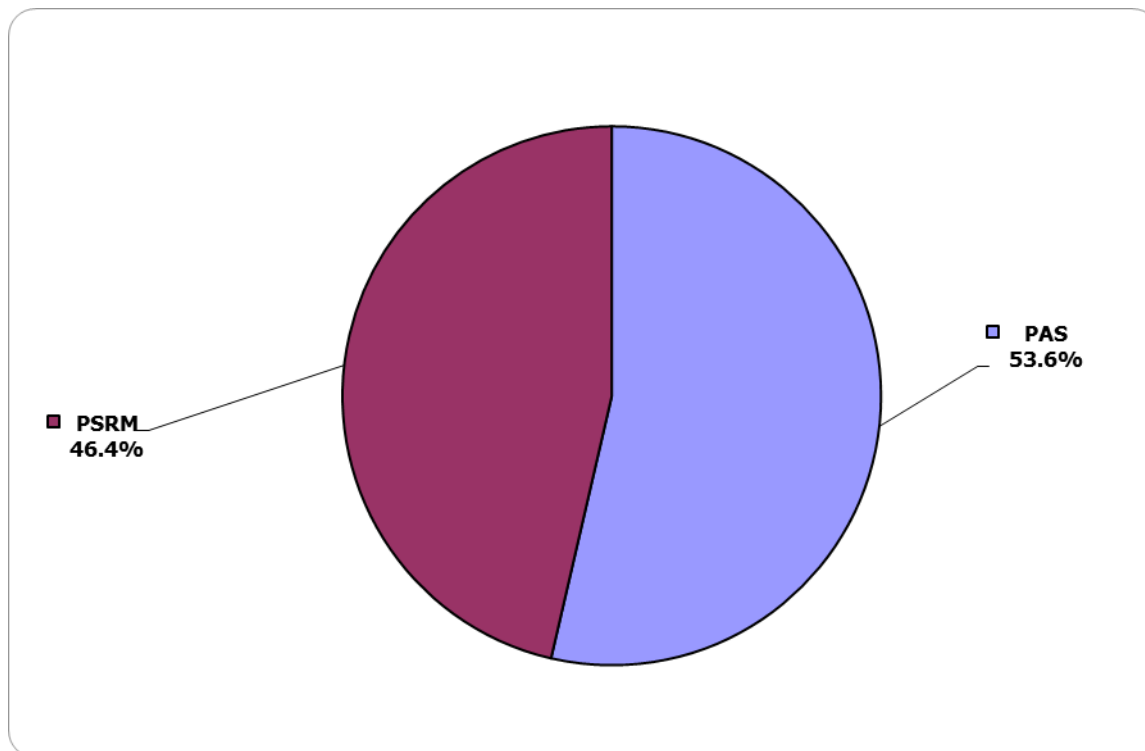
Candidatul PAS, M. Sandu, a fost prezentată în context negativ în subiectul despre: I. Dodon face învinuiri la adresa contracandidatului său. Conform declarațiilor, în luna decembrie 2013 M. Sandu a dat ordin la toate instituțiile subordonate Ministerului Educației să transfere conturile în BEM, totodată aceasta își dorește unirea cu România etc. (11.11.2016).

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați electorali	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
M Sandu	0:10:51	0:04:24	0:06:27
I Dodon	0:09:20	0:01:47	0:07:33

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

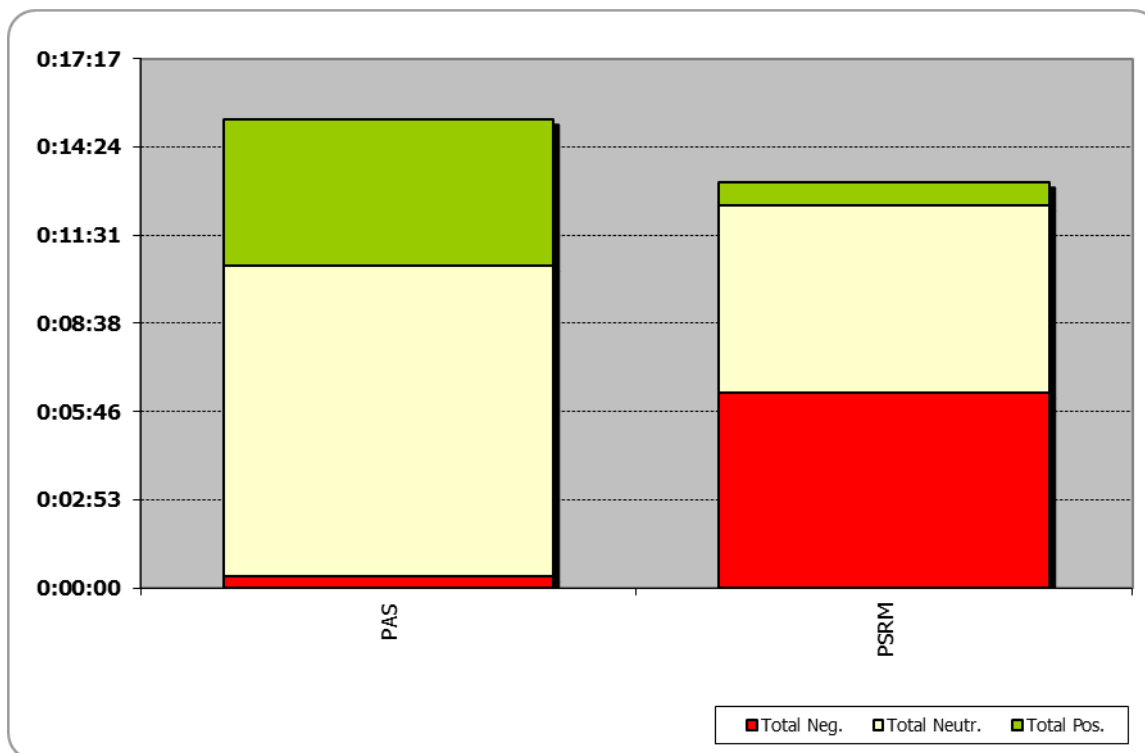

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „TV 7”, PAS a fost mediatizat în volum de 53,6%, iar PSRM – în volum de 46,4%.

Detaliere:

Subiecți politici	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
PAS	0:15:18	0:04:47	0:10:08	0:00:23
PSRM	0:13:14	0:00:44	0:06:09	0:06:21

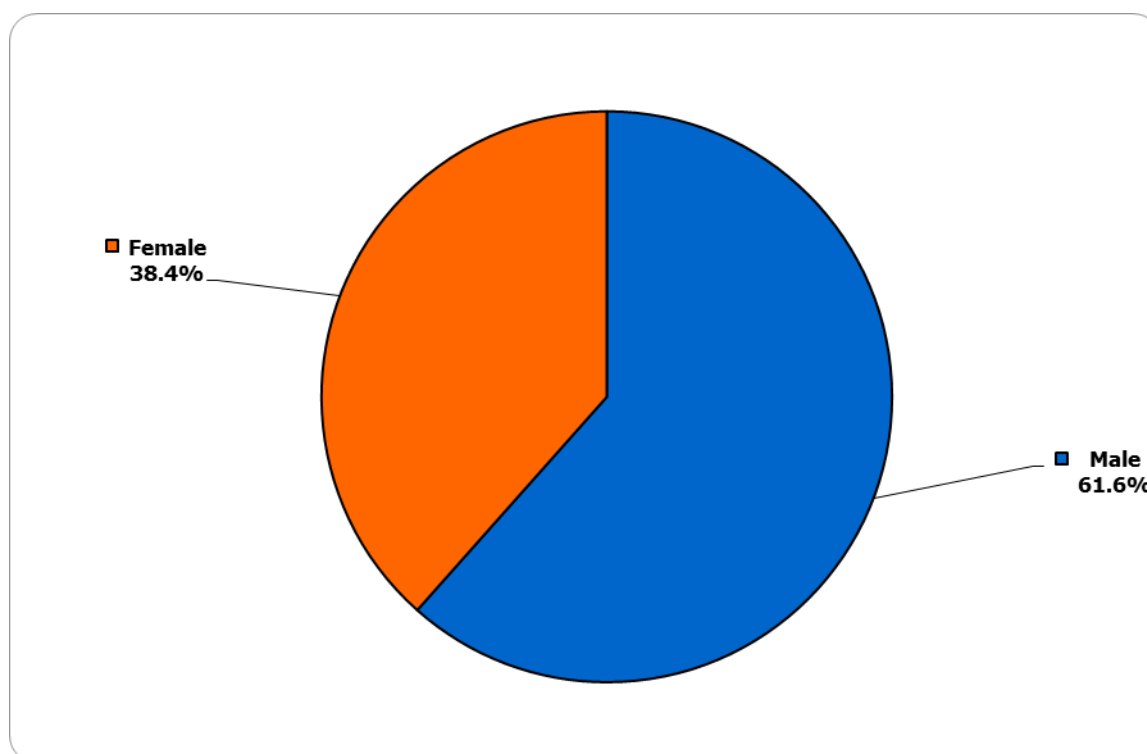
Conotația reflectării:

PAS și PSRM au fost mediatizați în context pozitiv, neutru și negativ.

Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

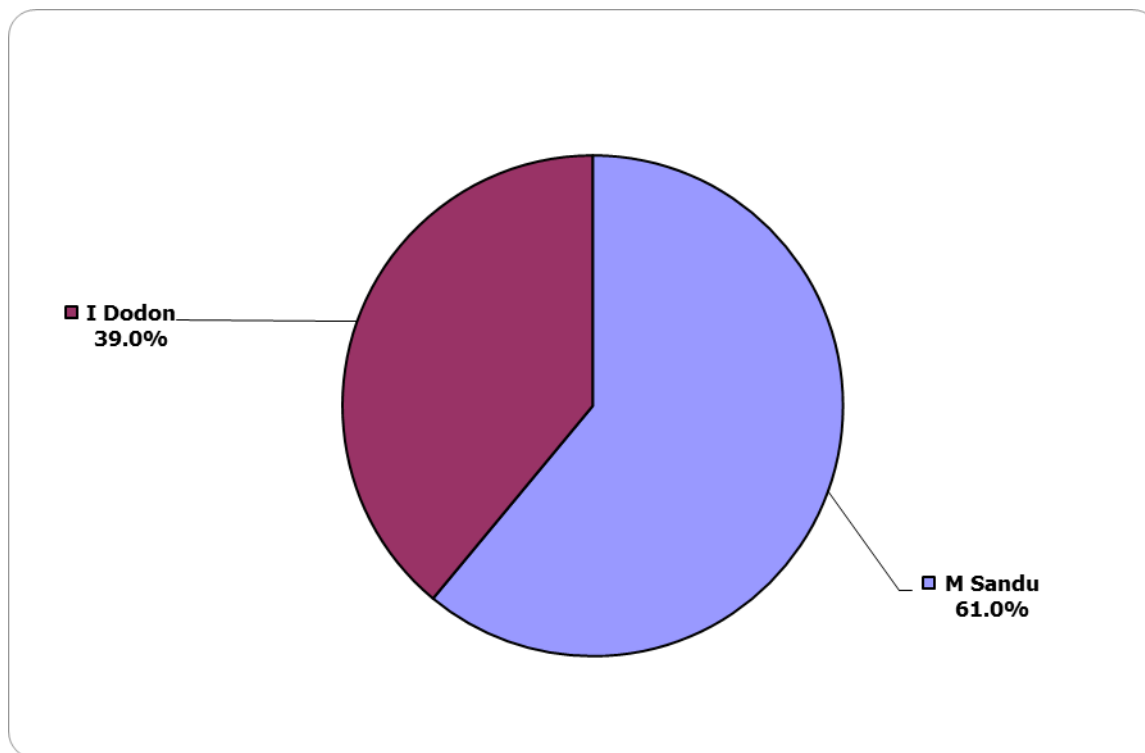

În perioada de raport, din numărul total de candidați electorali, cota bărbaților a constituit 61,6%, iar cota femeilor a fost de 38,4%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport nu au fost atestate derogări de la legislația electorală.

Accent TV

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

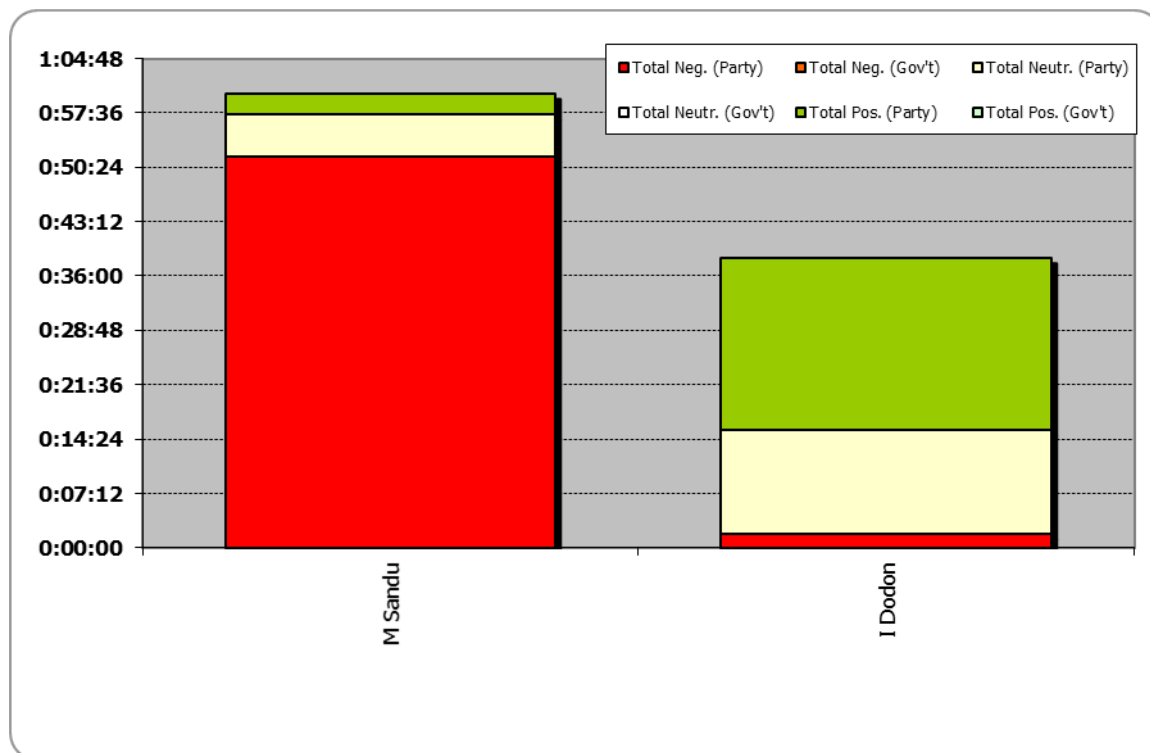

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Accent TV”, M. Sandu a avut cea mai mare pondere de reflectare în știri – 61,0%, iar I. Dodon a obținut o pondere de 39,0%.

Detaliere:

Candidați electorali	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
M Sandu	1:00:04	0:02:40	0:05:39	0:51:45
I Dodon	0:38:22	0:22:46	0:13:42	0:01:54

Conotația reflectării:

Liderul PSRM, I. Dodon, a fost reflectat în context accentuat pozitiv, iar liderul PAS, M. Sandu a fost mediatizată în context accentuat negativ.

Astfel Maia Sandu a avut o prezență pozitivă în cadrul subiectelor despre: Declarațiile a trei studenți sirieni care își fac studiile în Republica Moldova. În cadrul subiectului se afirmă că în timpul campaniei electorale, la o săptămână înainte de alegeri, pe internet a apărut un film în care studenți de proveniență arabă ce se află în țara noastră îndeamnă oamenii să o voteze pe Maia Sandu. Aceasta s-a întâmplat după ce pe un site de informare din Republica Moldova a apărut o știre în care se menționează că Maia Sandu i-ar fi promis cancelarului german Angela Merkel că, în cazul în care câștigă alegerile, aceasta va primi în Moldova 30.000 de imigranți sirieni. Conform jurnalistei, în filmul care a apărut pe rețelele de socializare, emigranții sirieni povestesc despre compatrioții săi și despre dorința lor de a veni în Republica Moldova. Urmează declarațiile acestora: „Sirienii nu au unde pleca. De aceea, eu cer autorităților din Republica Moldova să-i primească pe oamenii din Siria”; „Noi suntem un popor foarte prietenos. Poate veți găsi unu sau câțiva nebuni și violenți. Dar, în marea majoritate, suntem foarte buni. Aici vom avea o șansă de a supraviețui, de a începe o nouă viață” (06.11.2016); Moldova e în pragul unei alegeri dificile, de data aceasta cetățenii trebuie să decidă definitiv cine merită fotoliul de șef al statului. În acest context, foarte multe întrebări stârnește candidatul PAS, Maia Sandu. După părerea celor care o susțin, este o a doua Jana D'Arc, iar după părerea oponentilor, este cea care va duce Moldova la pierzanie. Sincron Chiril Lucinschi: „Am avut ocazia de a mă convinge de sinceritatea, bunul-simț și o indiferență totală a Maiei Sandu față de lux și bani. Este un om foarte simplu. De aceea, cred că va fi un președinte foarte bun” (06.11.2016); Mesaj video cu adresarea Maiei Sandu către cetățenii moldoveni aflați peste hotare: „Vă mulțumesc frumos pentru asta. Și cei care-și doresc să revină acasă, și cei care s-au stabilit definitiv în altă țară, cu toții arătați cât de mult vă pasă de Moldova. Asta mă încurajează să continui drumul spre schimbare. Spuneam mai devreme, suntem o armată de oameni onești din Moldova și trebuie să învingem împreună” (06.11.2016); Traian Băsescu a spus despre Maia Sandu: „Este o femeie isteță, este o femeie ce a lucrat la FMI, bună vorbitoare de limbă engleză. Înțelege avantajele mersului spre Vest și este femeia care i-a spus Victoriei Nuland că soluția pentru

Republica Moldova este unirea cu România. Da, voi vota, la ora 10, la Ambasada Republicii Moldova de la București”. Odată ce Traian Băsescu a devenit cetățean al Republicii Moldova, el a început activ să facă agitație pentru Maia Sandu. Amintim că Băsescu era în relații foarte bune cu ex-premierul Vladimir Filat (11.11.2016).

Conotația accentuat negativă pentru Maia Sandu s-a datorat difuzării subiectelor despre: În turul II, pentru funcția de președinte, se vor lupta doi candidați din două tabere total diferite. Prorusul Igor Dodon și proeuropeanul Maia Sandu. Ambii au deținut funcții importante în trecut. Dacă pe timpul lui Igor Dodon rezultatele muncii sale sînt considerate cele mai de succes, din punct de vedere economic, atunci nu putem spune același lucru și despre Maia Sandu. Pe timpul cînd făcea parte din Guvern, a fost furat miliardul, concesionat Aeroportul, iar după lovitura pe care a primit sistemul de învățămînt, va trebui încă mult timp ca să-și revină (06.11.2016); Renato Usatîi a menționat că Maia Sandu este sprijinită de forțe din SUA care, totodată, îl protejează și pe Vlad Plahotniuc: *„Astăzi, eu nu o pot sprijini pe Maia Sandu, deoarece este un proiect al Washingtonului, proiectul al americanilor care astăzi îl protejează pe Plahotniuc. Acele valori pe care le propagă Maia Sandu îmi sînt străine”* (06.11.2016); Dmitri Ciubașenco a declarat că îl va susține în turul II pe Igor Dodon, deoarece: *„Aceasta trebuie de făcut, deoarece dacă nu vom alege un candidat de stînga, distrugerea țării, ceea ce se întîmplă deja de 7 ani, va continua. Maia Sandu astăzi este întruchiparea răului. Ea reprezintă acea putere care în toți acești ani a distrus Moldova. După comportamentul agresiv al susținătorilor Maiei Sandu, deja acum se vede că ei pregătesc un Maidan la Chișinău. Ei împing poporul moldovenesc la un război civil”* (06.11.2016); Un grup de preoți îndeamnă enoriașii să nu se lase amăgiți de argumentele unora și să susțină un candidat moral sănătos și proortodox. Episcopul Markel a declarat referitor la Maia Sandu: *„...Despre atitudinea ei... atitudinea ei față de moralitatea creștină, față de tot ce este sfînt, pare a fi mult abătut de la axa normalității”*. În mesajul său, Episcopul Markel a mai spus: *„Încă o dată îndemn creștinii ca nici într-un caz să nu-și dea votul pentru Maia Sandu, pentru că în sensul acesta, ei vin cu aportul său în distrugerea a tot ce numim noi duhovnicie, a tot ce numim noi Biserica, a tot ce numim credință”*. Episcopul a specificat motivele pentru care Maia Sandu este necreștină și nepatrioată. Potrivit acestuia, în anul 2013, liderul PAS a introdus în bibliotecă cartea „Enciclopedia vieții” și a refuzat să o retragă în pofida protestelor părinților și a Bisericii. La 12 august 2013 a interzis ca la festivitățile de 1 septembrie și 23 mai 2013 copiii să fie aghezmuți, aceasta a votat împreună cu guvernul concesionarea Aeroportului, adăugînd pagube Bugetului de Stat (06.11.2016); Închiderea școlilor, susținerea BAC-ului sub supravegherea camerelor, votul acordat pentru acoperirea furtului miliardului și transmiterea Aeroportului Chișinău în concesiune, aceasta este lista de realizări cu care se poate lăuda Maia Sandu. Cetățenilor nu le rămîne decît să aștepte ce va realiza Sandu în funcția de președinte al țării. Declarații în acest sens au fost făcute de către consilierul PSRM, Eugenia Ceban, în cadrul unei emisiuni la postul nostru de televiziune: *„Uneori mă gîndesc, de ce au fost ghidați cei 38% de cetățeni care au votat pentru Maia Sandu. Cea care niciodată nu a realizat nimic pentru țara noastră și nici nu va realiza. Dacă pînă acum am avut un președinte „rață mută”, de acum înainte, acești 38% vor să ca el să fie „Maia Balamut”. Ea nu se respectă pe sine, am văzut cum se prezintă la dezbateri, ea nu se poate opri, nu poate asculta oponentul, de parcă ar fi căzută de pe lună. Ea este o needucată”*. Mai mult, Eugenia Ceban a atenționat asupra situației dezastruoase în care au ajuns școlile, pedagogii, elevii, în special reprezentanții păturilor social-vulnerabile, persoanele cu dizabilități și pensionarii. Chiar și în aceste condiții, candidații precum Maia Sandu declară că avansăm cu succes pe calea Europei: *„Vă dați seama, toți caută voturi, vin la oameni de la alegeri la alegeri, și aceeași Maia Sandu. Despre care Europa poate fi vorba? Cu o astfel de atitudine față de pedagogi, nu vreau să vorbesc de alți cetățeni”*. Spre final, reporterul vine cu comentariul că în funcția de ministru al Educației, Maia Sandu a demarat un șir de reforme care au provocat indignare în societate. Acum, liderul PAS luptă pentru fotoliul de

președinte al țării (06.11.2016); În timpul dezbaterilor dintre Igor Dodon și Maia Sandu, cea din urmă încerca să convingă telespectatorii că Igor Dodon se ocupă cu manipularea. La rîndul său, Dodon a menționat că oponentul său nu este în stare de sine stătător să participe la dezbateri: „Doamna Sandu, eu am venit cu o propunere cîteva zile în urmă, să semnăm un angajament politic al candidaților. Lăsați telefonul, doamna Sandu, eu pe-al meu l-am pus într-o parte. Atunci cînd ați introdus bacalaureatul, pe copiii noștri, pe elevi îi căutați și pe sub fustă, pin sutieni, ca să nu treacă nici cu un ceas pe mîină la examen. Dar dumneavoastră stați și cineva vă scrie mesaje ce să spuneți. Lăsați telefonul, nu veniți cu șpargalca la dezbateri. Fiți onestă măcar aici”. Liderul PSRM i-a amintit Maiei Sandu că în perioada cînd aceasta deținea funcția de ministru al Educației s-au înregistrat foarte multe cazuri de suicid în rîndurile adolescenților: „În perioada cînd doamna Maia Sandu a fost ministru, din peste 110.000 de copii admiși la bacalaureat, 33.000 nu au susținut examenul, cca 12 mii au comis infracțiuni și ca rezultat avem sute de cazuri de suicid. Trebuie să ne gîndim bine, cui vrem să-i înmînăm dreptul de a decide soarta acestei țări” (06.11.2016); Maia Sandu poate fi trasă la răspundere pentru călătoria pe care a realizat-o, împreună cu Vlad Filat, la Doha, pe banii furați din BEM. Deputatul socialist Vasile Bolea s-a adresat la Procuratură pentru a clarifica situația: „Este necesar să aflăm din contul cui au zburat la Doha și la Bruxelles Maia Sandu și Vlad Filat. În cazul în care se va depista că zborul a fost achitat din miliardul furat sau din alți bani nelegali, deputații cer ca toți cei implicați să fie trași la răspundere”. Vizavi de aceasta, Igor Dodon a declarat: „Stimați concetățeni, doamna Maia Sandu a zburat, împreună cu Filat, la Doha, după care la Bruxelles, nu a fost achitat de Guvern. Doamna Maia Sandu a urcat în avion care a fost achitat privat, cheș, din banii furați din BEM, circa 60 de mii de euro”. Liderul PAS a încercat să ascundă faptul că zborul a fost mai scump de trei ori. Mai mult de-atît, aceasta a zburat cu Vladimir Filat, care este condamnat la 9 ani pentru spălare de bani din BEM. Din Doha, Maia Sandu, împreună cu Filat, au zburat la Bruxelles (06.11.2016); Moldova e în pragul unei alegeri dificile, de data aceasta cetățenii trebuie să decidă definitiv cine merită fotoliul de șef al statului. În acest context, foarte multe întrebări stîrnește candidatul PAS, Maia Sandu, după părerea celor care o susțin, este o a doua Jana D'Arc, iar după părerea oponentilor, este cea care va duce Moldova la pierzanie. Sincron Vladimir Țurcan: „Vorbind de indiferența ei față de bani, unii mai că nu o numesc Jana D'Arc. Uite că ea este cea care foarte liber a votat concesionarea Aeroportului, ea nici nu a încercat să vină la proteste ca să lupte împotriva regimului oligarhic, tot ea a participat foarte liber la acoperirea furtului miliardului, împreună cu Iurie Leancă” (06.11.2016); Simbolistica culorii galbene. Andrei Babaițev, om de știință rus, în cadrul unei lucrări științifice, în care abordează acest subiect a ajuns la concluzia că galbenul simbolizează soarele, aurul, viața, luciditatea și sănătatea. Cu toate acestea, la începutul secolului al XVI-lea, în Europa și SUA, culoarea galbenă capătă valențe negativiste. „Începînd cu secolul al XVI-lea, culoarea galbenă semnifică minciună, trădare, înșelăciune, frivolitate, nestatornicie, invidie, umilință. Pălăriile galbene erau un simbol al funcțiilor mediocre, panglicile atîrnate de palton indicau cine este și cine nu evreu în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. În galben se vopseau casele de nebuni. În politică deseori culoarea galbenă le este atribuită trădătorilor sau, pur și simplu, este folosită în ideea de a insufla negativismul asupra unui subiect anume”. În anul 1986, culoarea galbenă a preluat o semnificație politică. Anume atunci, în iarna anului 1986, pe insula Filipine s-a declanșat ceea ce experții vor numi mai tîrziu revoluție artificială. Toate metodele acestei revoluții, inclusiv purtarea unei lente galbene, au fost experimentate anume atunci. Doar peste 3 ani, în Cehia s-a declanșat Revoluția Galbenă. O astfel de revoluție a avut loc în mai multe țări din Europa. Culoarea galbenă este legată și de evenimentele care au avut loc în Ucraina. Acolo unde s-a declanșat un adevărat război. Și iată, culoarea galbenă din nou revine în politică. La fel cum în 2005, aceste lente au fost purtate de către Victor Iușenko și Iulia Timoșenko, acum Maia Sandu și adepții PPDA fac același lucru. Unde a ajuns Ucraina cred ca nu este nevoie să amintim. Experții și analiștii politici se

întreabă: ce pregătește Maia Sandu? O nouă revoluție? O revoluție? Adună o armată pentru a declanșa un val de proteste după rezultatele primului tur? De aceea, misiunea oamenilor cu rațiune este de a nu permite acestor flori otrăvitoare să declanșeze o revoluție (06.11.2016); Încearcă să ne prezinte imaginea candidatului ideal, dar își construiește campania electorală bazată pe minciuni. Maia Sandu a votat pentru concesionarea Aeroportului, pentru numirea spicherului Parlamentului, pe Andrian Candu, și da, are destui bani pentru campania sa, necătînd la asta cere ajutor de la oameni (07.11.2016); Top 10 minciuni ale Maiei Sandu au fost publicate de către deputații fracțiunii PSRM. La baza campaniei electorale a Maiei Sandu stă minciuna. Mai bine de o lună, candidatul din opoziție a încercat să ne prezinte imaginea unui politician model, gata să sară în ajutor oriunde este nevoie. Însă realitatea ne arată opusul. Deputații PSRM au decis să distrugă mitul candidatului sfînt, publicînd top 10 minciuni ale Maiei Sandu și prezentînd dovezile necesare. Este prezentată o mică secvență video în care Maia Sandu menționează: „*Nu am fost membru PLDM și nu mă interesează ce aveți împotriva domnului Filat*”. Ion Ceban spune că are un video ce demonstrează că Maia Sandu a votat concesionarea Aeroportului, iar Maia Sandu neagă acest fapt. Acest video a fost, de asemenea, inserat pe ecran. În imagine apare Maia Sandu, care a ridicat mîna atunci cînd Iurie Leancă a întrebat cine este pentru. Vasile Bolea afirmă: „*Vreau să vă spun că în Moldova au mai rămas ceva active, care, posibil prin intermediul dumneaei, să treacă din mîinile statului în mîini private. Nu dă Doamne, nu dă Doamne să se mai repete asemenea lucruri și încă o dată Maia Sandu să spună că nu a participat la așa ceva*”. Mai mult, este dovedit faptul că plîngerea depusă la CEC împotriva lui Marian Lupu, pe timpul cînd acesta mai era în campanie, era doar o manevră care pune la îndoială concurența dintre cei doi. În acest sens, Ion Ceban a declarat: „*PSRM și candidatul său are cel puțin 11 contestații împotriva domnului Lupu și a tot ce a făcut el în această campanie. Deci 11, doamna Maia Sandu nu are depusă nici o contestație în această campanie*”. Și asta nu este totul. Ultima picătură în această campanie a fost mesajul video al Maiei Sandu, unde aceasta le cere cetățenilor să facă contribuții pentru campanie, atunci cînd scaunul de ministru al Educației a costat PLDM-ului milioane (mesaj Maia Sandu: „*În turul doi, eu am nevoie de sprijinul vostru. Vă îndemn să faceți contribuții la această campanie. Fiecare după posibilitate. Contribuțiile voastre vor face diferența*”). La acest mesaj, Vlad Bătrîncea a declarat: „*35.000.000 de lei credite prin două SRL-uri, care au ajuns la PLDM pentru achitarea serviciilor electorale. Un singur calcul arată că mandatul de ministru al Maiei Sandu a costat 3.000.000 de lei, asta din declarațiile oficiale*”. Deocamdată, Maia Sandu nu a comentat declarațiile socialiștilor (07.11.2016); Reprezentanții PSRM au prezentat TOP 10 minciuni ale candidatului PAS, Maia Sandu. Retragera cetățeniei române, anularea regimului liberalizat de vize, precum și dorința de a declanșa un război, acestea sînt informațiile cu ajutorul cărora Maia Sandu manipulează societatea. Aceasta și un șir de televiziuni încearcă să-i denigreze imaginea lui Igor Dodon (08.11.2016); Din spusele analiștilor politici, pînă la alegeri a mai rămas foarte puțin, dar nu toți candidații sînt gata să joace sincer. Candidatul PAS pînă acum nu a răspuns clar la multe întrebări ale alegătorilor. Sincron Roman Mihăieș: „*Eu am două întrebări la care aștept încă răspuns. Prima este: îl va milui sau nu pe Filat, în cazul în care cîștigă aceste alegeri? Deoarece, eu vreau ca ea să spună întregii țări că nu este clonul lui Filat sau persoana sa de încredere. În al doilea rînd, vreau ca ea să recunoască că, atunci cînd a votat pentru miliardul din BEM, a comis o greșeală gravă. Dacă îmi răspunde la aceste două întrebări, voi merge și o voi vota cu inima deschisă. Eu vreau sinceritate*”. Valeriu Ostalep: „*Sînt un om normal și adecvat, mă pricep foarte bine la oameni. Îmi dau bine seama că această fată nu are calitățile unui lider, unui politician. Pe ea nu o putem compara cu vreun lider model din lume. Asta nu este nici un minus și nici un plus. Aș putea să o compar cu un politician începător, dar nu o văd în această postură. Am impresia că-și asumă un rol fals*” (08.11.2016); Maia Sandu, împreună cu Andrei Năstase, au avut de confruntat furia locuitorilor orașului Bălți. Sînt prezentate imagini unde oamenii se arată nemulțumiți de vizita celor doi, mai mult, cetățenii

sînt agresivi și violenți (08.11.2016); Cu cîteva zile înainte de alegeri, Mișcarea Națională Salvăm Moldova îndeamnă oamenii să se atîrne cît se poate de serios față de alegerile de duminică. Referitor la candidatura Maiei Sandu, reprezentanții acesteia declară: „*Intențiile ei proromâne, acțiunile devastatoare în educație, principiile sale anticreștine și declarațiile arată cine este, de fapt. Noi cu toată responsabilitatea declarăm că nu vom permite ca în țară să se repete scenariul din Ucraina. Moldova ca niciodată are nevoie de protecția noastră, și noi sîntem obligați să o protejăm...*” (08.11.2016); Președintele PCRM, Vladimir Voronin, a declarat că Maia Sandu este o persoană neprofesionistă și o persoană periculoasă: „*Am văzut ultimele dezbateri, cînd am văzut-o pe Maia Sandu, am înțeles că dacă o îmbrăcăm în uniformă ea va fi gata de luptă, dar altceva nu. Eu nu am văzut profesionalism, eu elementar nu am văzut spre ce tinde această persoană. Pentru ce să o aleagă oamenii? Pentru că a închis 400 de școli? Pentru videocamere? Am impresia că e obsedată de camere de luat vederi, lasă să le instaleze unde vrea, dar să nu le impună poporului*” (08.11.2016); Reportaj despre urmările reformei optimizării școlilor. Ca urmare a acestei optimizări, copiii din satul Novotroieț zilnic sînt nevoiți să meargă cu taxiul la școala din Anenii Noi. Sînt inserate imagini în care elevii din acest sat au organizat un mic protest, ei o cheamă pe Maia Sandu, dat fiind faptul că ea a fost chemată de mai multe ori, dar așa și nu a mai venit. De asemenea, elevii cereau să învețe în școala lor și să nu le strice copilăria (08.11.2016); Igor Dodon a vorbit despre prioritățile sale după 13 noiembrie și despre acțiunile contracandidatului său, Maia Sandu: „*Noi sîntem pentru statalitatea Republicii Moldova, noi sîntem categoric contra celor care doresc dezbinarea și lichidarea țării noastre. Oponenta mea, Maia Sandu, a declarat deschis și a reconfirmat că este pentru unirea cu România*”. Cu referire la reîntoarcerea miliardului furat din contul cetățenilor, Igor Dodon a spus: „*Eu sînt pentru o economie puternică și dreptate socială, eu consider că miliardul trebuie să-l întoarcă hoții de la guvernare și nu cetățenii. Maia Sandu a votat pentru ca miliardul să fie întors de oameni*”. Sincron Maia Sandu: „*În prima ședință eu nu am votat, nu am fost prezentă la această ședință. Într-a doua ședință am votat după o lungă dezbatere cu guvernatorul BEM*”. Sincron Igor Dodon: „*Prima inițiativă prezidențială va fi ca să fie anulată legislația votată de Maia Sandu, care pune pe spatele cetățeanului miliardul furat de hoți*”. Sincron Maia Sandu: „*Într-a doua ședință am votat după o lungă dezbatere cu guvernatorul BEM*”. Sincron Igor Dodon: „*A doua inițiativă va fi reluarea parteneriatului și relațiilor prietenești cu Rusia, pentru a reveni cu mărfurile noastre, cu exporturile în Rusia. A treia va fi Istoria Moldovei și lupta cu cei care lichidează statalitatea Republicii Moldova*”. La final, reporterul amintește că Maia Sandu a refuzat să semneze angajamentul public anti-Plahotniuc, care mai prevede și declanșarea alegerilor parlamentare anticipate (09.11.2016); Vasile Tarlev a venit cu un mesaj de susținere în favoarea candidatului PSRM, Igor Dodon: „*Dacă e să comparăm programele de dezvoltare economică a lui Igor Dodon și a Maiei Sandu, sigur a celui dintîi este cu mult mai bun și noi le susținem. Este profesionalism, sînt promisiuni și viziuni clare. Este cel care va lupta pentru suveranitatea și neutralitatea acestei țări. Cum poți să votezi președinte pe un om ca Maia Sandu? Cea care a luat credite pentru a instala camere de luat vederi, care se bucura atunci cînd mii de elevi nu au susținut examenul?*” (09.11.2016); Mișcarea „Voievod” și un șir de organizații patriotice și-au prezentat susținerea sa față de candidatura lui Igor Dodon și critică candidatul PAS, Maia Sandu. Astfel, Nicolae Pascaru, reprezentant Mișcarea „Voievod” a declarat: „*Stafful Maiei Sandu este un staff practic pregătit din fugă. Cu toate că Maia Sandu a fost la guvernare toți anii aceștia, dar se vede că nu are o echipă pregătită. Cînd s-a început al doilea tur, noi eram convinși că la spatele lui Maia Sandu o să fie o echipă puternică, dar cînd a ieșit la dezbateri la Moldova 1, noi am înțeles că această femeie nu este pregătită ca să devină un primar local. Furtul miliardului este numai decît cu implicarea Maiei Sandu*”. Dmitri Roibu: „*Aș vrea să atrag atenția și la persoanele care se implică activ la promovarea candidaturii Maiei Sandu. Aici vorbesc de bloggeri, vorbesc de analiști politici, de experți, care zi și noapte, care, practic, la toate televiziunile din țară,*

promovează această candidatură, promovează un oarecare vector european, pe care ei singuri cu greu îl înțeleg” (09.11.2016); Maia Sandu s-a înglodat în minciuni. Cît de mult ar încerca să ascundă acest lucru, poporul vede adevărul. Acestea au fost declarate de socialistul Vasile Bolea, fiind invitatul unei emisiuni la postul de televiziune Accent TV: „*Eu totuși cred că această schemă pe care a desenat-o în convorbirea sa Igor Grosu este una bătătorită. Ei au utilizat-o de mai multe, poate nu a fost în vizorul organelor de control. S-a mers tot pe această schemă. Acum s-a văzut ipocrizia acestor persoane, care se cred cei mai sfinți din Republica Moldova*”. Totodată, Vasile Bolea a atras atenția la faptul că în timp ce Maia Sandu cere ajutor material de la popor, pe contul partidului este deja o sumă de bani impunătoare: „*Urmează a fi făcute, pînă în data de 10 noiembrie, de la 2000 de persoane fizice din țară. Mie mi-i interesant, fiecare persoană ce sumă trebuie să doneze. Aici e vorba de milioane de lei*”. La final, reporterul menționează că Maia Sandu a ajuns în centrul unui scandal atunci cînd au fost prezentate dovezi că Ilan Shor a donat bani pentru PAS (10.11.2016); Maia Sandu este un proiect artificial, creat pentru a salva guvernarea actuală. Dat fiind faptul că are o experiență bună peste hotare, aceasta va rămîne și în continuare o marionetă. Declarația aparține lui Victor Stepaniuc, președintele Partidului Popular Social, care continuă: „*Proiectul respectiv este unul absolut artificial. Acest proiect este absolut bine determinat, ca să salveze imaginea forțelor de centru-dreapta, imaginea celor aflați la guvernare. Sigur, avînd în vedere că ea are această experiență de lucru la Banca Mondială, ea va rămîne în continuare o păpușă condusă de păpușari. Pe noi ne-a mirat foarte mult că doamna Maia Sandu a refuzat să semneze angajamentul public prin care se obligă să nu colaboreze cu guvernarea, pedepsirea vinovaților furtului miliardului și declanșarea alegerilor parlamentare anticipate. Pe mine m-a mirat cum FMI, care știe foarte bine cum s-au furat banii, vine în sprijinul acestui guvern*” (10.11.2016); Primarii și președinții de raioane s-au adunat pentru a discuta problemele cu care se confruntă. Aleșii locali, de asemenea, își anunță sprijinul față de candidatul Igor Dodon și sînt categoric împotriva candidaturii lui Maia Sandu. Vasile Balaniuc, președintele rn. Ocnița, a declarat: „*Spun sincer, ținînd cont de experiența Maiei Sandu din trecut, optimizarea, toate reformele ei, de asemenea urmărim dezbaterile, dacă ea cîștigă, nimic bun nu va fi*” (10.11.2016); Reprezentanții multor grupuri etnice din Republica Moldova și-au exprimat susținerea față de Igor Dodon și empatia față de Maia Sandu. Ala Antoci, profesoară: „*Aceste reforme ale Maiei Sandu în învățămînt au adus la ceea ce s-a creat – deficitul de cadre profesioniste, s-a mărit în mediul rural numărul copiilor neșcolarizați, s-a mărit numărul copiilor care au abandonat școala definitiv. Săptămîna trecută am văzut dezbaterile unde Maia Sandu se lăuda că nu a furat nimic. Maia Sandu a furat viitorul copiilor din Republica Moldova, dînsa a furat din satele Moldovei școlile*” (10.11.2016); Maia Sandu joacă pe două fronturi. Alegătorilor le spune una, iar partenerilor externi le promite cu totul altceva. În timp ce aceasta îi asigură pe cetățeni că problema unirii nu stă pe ordinea de zi, fostul președinte al României spune cu totul altceva. Pe parcursul întregii campanii electorale, Maia Sandu de nenumărate ori venea cu critici și acuzații la adresa oponentului său, Igor Dodon. Aceasta îl învinuiește de faptul că apără interesele Moscovei, asta în timp ce singură unora le promite una, iar celorlalți cu totul altceva. Sincron Maia Sandu: „*Ce simt eu față de România este treaba mea, este sentimentul meu. Eu știu că cetățenii Republicii Moldova nu-și doresc astăzi unirea și eu voi face ceea ce vor spune cetățenii Republicii Moldova. Noi putem să facem ordine acasă cu ajutorul extern*” (11.11.2016); Noaptea fură, ziua se revoltă, spune un proverb pe care putem să-l atribuim Maiei Sandu. Peste cîteva luni, după ce Ilan Shor a privatizat BEM, anume acolo Maia Sandu a transferat toți banii Ministerului Educației. Sincron Igor Dodon: „*Scrisoare semnată de Maia Sandu. Decembrie 2013. Vă aduc aminte, în august 2013, BEM a fost privatizată de Shor, împreună cu Filat. În luna decembrie 2013, Maia Sandu poruncește la toate instituțiile subordonate Ministerului Educației să transfere conturile în BEM. Mai tîrziu, în 2014, banii se transferă în offshor-uri, apropo, se transferă 14 miliarde de lei. Dar depozitele la toate persoanele*

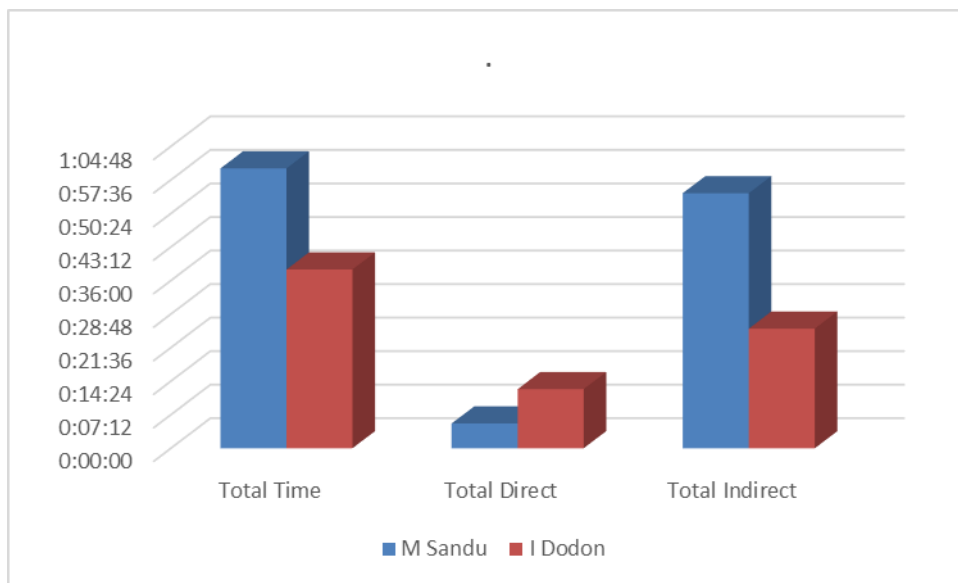
fizice sînt de 8 miliarde”. Sincron Maia Sandu: „Vă informez că semnătura de aici nu este a mea, este a unui viceministru. Această scrisoare a fost semnată la ordinul Cancelariei de Stat. În momentul în care eu am aflat despre această scrisoare, eu am anulat-o, chiar dacă Cancelaria de Stat a cerut acest lucru” (11.11.2016); Candidatul PAS la prezidențiale, Maia Sandu, a promis să fie un președinte pentru toți, indiferent de limba și naționalitatea fiecăruia. Însă la o conferință de presă, fiind întrebată în limba rusă, Maia Sandu deodată a răspuns în limba engleză. Vrea să fie președinte, dar comite acțiuni și ar putea destabiliza țara. Ultimul său gest a pus punctele pe i în ceea ce privește atitudinea ei față de cetățenii vorbitori de limbă rusă și, cel mai important, față de partenerul strategic – Federația Rusă. În continuare sînt prezentate imagini în care Maia Sandu vorbește despre faptul că va fi președintele tuturor, indiferent de limbă și naționalitate. De asemenea, este reluată imaginea video de la conferința de presă, unde aceasta răspunde în limba engleză. Amintim că recent, Igor Dodon a declarat că Maia Sandu este proiectul Americii și a lui Vlad Plahotniuc. Coincidență sau nu, dar după victoria lui Trump, echipa PAS a renunțat la bentițele galbene, la care aceștia nu renunțau. De acum înainte aceasta poartă pare și gutui (11.11.2016); Pasivitatea tinerilor în ceea ce privesc alegerile prezidențiale este destul de îndreptățită. Aceasta este legată de reformele Maiei Sandu în învățămînt. Socialistul Ion Ceban a spus că: „Ceea ce s-a întîmplat a fost o batjocură totală față de tineri. Locurile în cămine vîndute, majorarea taxelor de studii, programele pentru tineri stopate. Avem și notele informative cu dosare penale pe unii rectori, astăzi n-am să dau nume”. Urmează afirmațiile lui Bogdan Țirdea: „La studenți, ca o nuanță să fie foarte clară, dacă bursa medie, în 2008-2009 era de 60\$, iată acum, plus minus, este de 30\$. Deci, în dolari a scăzut bursa de două ori. Iată ce majorări s-au produs pe timpul alianței și pe timpul cînd Maia Sandu a fost ministru al Educației” (11.11.2016) etc.

Igor Dodon a beneficiat de o prezentare pozitivă în subiectele despre: În turul doi, pentru funcția de președinte se vor lupta doi candidați din două tabere total diferite. Prorusul Igor Dodon și proeuropeanul Maia Sandu. Ambii au deținut funcții importante în trecut. Dacă pe timpul lui Igor Dodon rezultatele muncii sale sînt considerate cele mai de succes, din punct de vedere economic, atunci nu putem spune același lucru și despre Maia Sandu. Pe timpul cînd făcea parte din Guvern, a fost furat miliardul, concesionat Aeroportul, iar după lovitura pe care a primit sistemul de învățămînt, va trebui încă mult timp ca să-și revină. De aceea, Igor Dodon a venit cu un mesaj către popor: „Eu vreau să chem toată lumea la mobilizare maximă pentru turul II al alegerilor prezidențiale. Noi am obținut un avantaj destul de important. Un avantaj de peste 130.000 de voturi față de oponentul nostru și eu sînt ferm convins că noi putem să majorăm acest avantaj și să învingem în turul II. De aceea, stimați concetățeni, stimați prieteni, haideți să fim împreună”. Igor Dodon a mai declarat că el va lupta pentru interesele țării și ale fiecărui cetățean, chiar dacă această luptă va fi dificilă: „Eu văd că în ultimul timp s-a unit împotriva mea toată media finanțată de SUA, televiziuni finanțate de oligarhi, un front comun împotriva mea. Nu-i nimic. Noi o să ținem piept, au fost bătălii și mai mari. Dar aceasta arată slăbiciunea voastră. Uitați-vă ce isterie ați ridicat pe rețelele de socializare, vreți să speriați pe cineva? Nu ne temem, am văzut și mai puternici. Noi sîntem ferm convinși în victorie” (06.11.2016); Renato Usatîi îl va sprijini pe Igor Dodon în turul doi al alegerilor prezidențiale. Liderul PN a declarat că numai Igor Dodon este reprezentatul de stînga și doar el va dizolva Parlamentul și va realiza alegeri anticipate. Despre aceasta, Renato Usatîi a vorbit într-un mesaj video: „Astăzi, Dodon este unicul candidat în aceste alegeri ce reprezintă stînga. Candidatul care promite anumite lucruri, printre care: dizolvarea Parlamentului și numirea datei alegerilor anticipate. De asemenea, el promite că Plahotniuc va pleca din țară, noutate ce cred că va bucura toată țara. De aceea, astăzi, politic, îl pot sprijini doar pe Igor Dodon, candidat din partea stîngă. Eu mă țin de cuvînt și-mi îndemn electoratul să-l voteze pe Dodon” (06.11.2016); Candidatul la funcția de președinte din partea PN, Dmitri Ciubașenco, după Renato Usatîi a declarat și el că îl va susține pe Igor Dodon în turul doi. După părerea lui

Ciubașenco, sprijinirea candidaturii lui Dodon este cea mai bună decizie politică: „*Eu susțin candidatura lui Igor Dodon în turul doi. Îl susțin pe Igor Dodon, fără doar și poate. Aceasta trebuie de făcut, deoarece dacă nu vom alege un candidat de stînga, distrugerea țării, ceea ce se întîmplă deja de 7 ani, va continua. Eu îi îndemn pe cei care m-au votat în primul tur, pe 13 noiembrie să-l voteze pe Igor Dodon*” (06.11.2016); „*Scopurile și principiile noastre coincid, sîntem gata să ne alăturăm pentru a pune capăt regimului oligarhic. Este ultima noastră bătălie*”, au declarat reprezentanții Partidului Rus-Slovean și au anunțat că-l vor susține pe Igor Dodon în turul doi. Oleg Topolnițchi, președintele Partidului Rus-Slovean: „*El este o persoană care și-a declarat programul și principiile și noi le sprijinim: lupta cu corupția, vectorul prorus, lupta cu regimul antipopular. Ne vom adresa membrilor partidului ca ei să-l voteze și Dodon să învingă în acest scrutin. Astăzi este ultima noastră bătălie. Azi nu mai vorbim despre simpatie față de persoană, vorbim despre soarta țării. Nu trebuie să permitem ca un candidat al americanilor să cîștige alegerile*” (06.11.2016); Un grup de preoți îndeamnă enoriașii să nu se lase amăgiți de argumentele unora și să susțină un candidat moral sănătos și proortodox. Aceștia susțin că în fruntea țării trebuie să fie un președinte creștin, familist și un adevărat patriot. Episcopul Markel: „*Despre atitudinea unui candidat, Igor Dodon, pe care îl credem creștin și patriot, nu vreau să vorbesc mult, pentru că e normal și e firesc să ai o atitudine față de Biserică, față de credință, față de valorile naționale, așa cum o are el. Regulat se împărtășă, frecventează biserica, îl vedem că este prieten al Bisericii*”. Clericul îndeamnă toți cetățenii să facă alegerea corectă pe data de 13 noiembrie. Preoții susțin că la putere trebuie să fie o persoană ce respectă dogmele bisericești (06.11.2016); Cetățenii țării noastre sînt în pragul unei decizii importante. Anume de ei depinde dacă vom avea o șansă pentru un viitor prosper sau vom continua mai departe să trăim după indicii externi. Acestea au fost declarate de către deputatul PSRM, Zinaida Greceanîi. Beta: Zinaida Greceanîi a menționat faptul că un candidat ce pune accentul doar pe relații de colaborare cu UE, niciodată nu va contribui la prosperarea acestei țări. De aceea, este foarte important ca viitorul președinte să fie o persoană capabilă de a colabora atît cu Rusia, cît și cu Europa: „*Nimeni nu se gîndește la țară, la Moldova, la sigur nimeni nu se gîndește, cu atît mai mult cei care sînt acum la putere. Dar ce interes au partenerii externi să se preocupe de o țară străină. Dacă la putere nu va fi o persoană care să-i apere interesele, toate astea vor continua, vor sta la dezbatere și vor primi mesaje ce și cum să facă sau să spună. Eu vreau să-i rog pe toți cetățenii: haideți să ieșim la vot, să ne îndeplinim obligațiunea și să-l votăm pe Igor Dodon. El are putere, are o echipă bună și, cel mai important – cea mai mare parte a electoratului. De aceea, nu trebuie să fim indiferenți, trebuie să ne unim forțele și, pur și simplu, să ieșim la vot*” (07.11.2016); Igor Dodon este un lider bun, el niciodată nu lasă mîinile în jos și întotdeauna găsește soluțiile necesare. Anume un astfel de președinte este perfect pentru Republica Moldova. Acestea au fost spuse de Zinaida Greceanîi la o emisiune a postului de televiziune Accent TV: „*El nu vine și nu plînge că, uite, avem o problemă. El vine, se așază și ne spune: uite este problema, iată care sînt variantele, haideți să decidem împreună cum procedăm. Am avut situații foarte dificile, cînd trebuia să luăm decizii dure, și lui îi reușea acest lucru*” (08.11.2016); Președintele PCRM, Vladimir Voronin, a declarat că Igor Dodon este un adevărat profesionist și va fi un președinte destoinic: „*Eu îl cunosc ca pe o persoană disciplinată și organizată. De aceea, cei care nu vor boicota alegere, să ia asta în considerare, dacă opinia mea contează*” (08.11.2016); Salvarea suveranității și neutralității țării, întoarcerea miliardului furat și restabilirea relațiilor de prietenie cu Federația Rusă. Acestea sînt doar cîteva dintre prioritățile care ar trebui să le realizeze președintele. Igor Dodon a vorbit despre prioritățile sale după 13 noiembrie: „*Noi sîntem pentru statalitatea Republicii Moldova, noi sîntem categoric contra celor care doresc dezbinarea și lichidarea țării noastre... Eu sînt pentru păstrarea neutralității Republicii Moldova. Pe teritoriul țării nu trebuie să fie trupe străine, noi nu trebuie să fim membru NATO*”. Miliardul furat trebuie să fie întors de guvernare, care încearcă să pună această

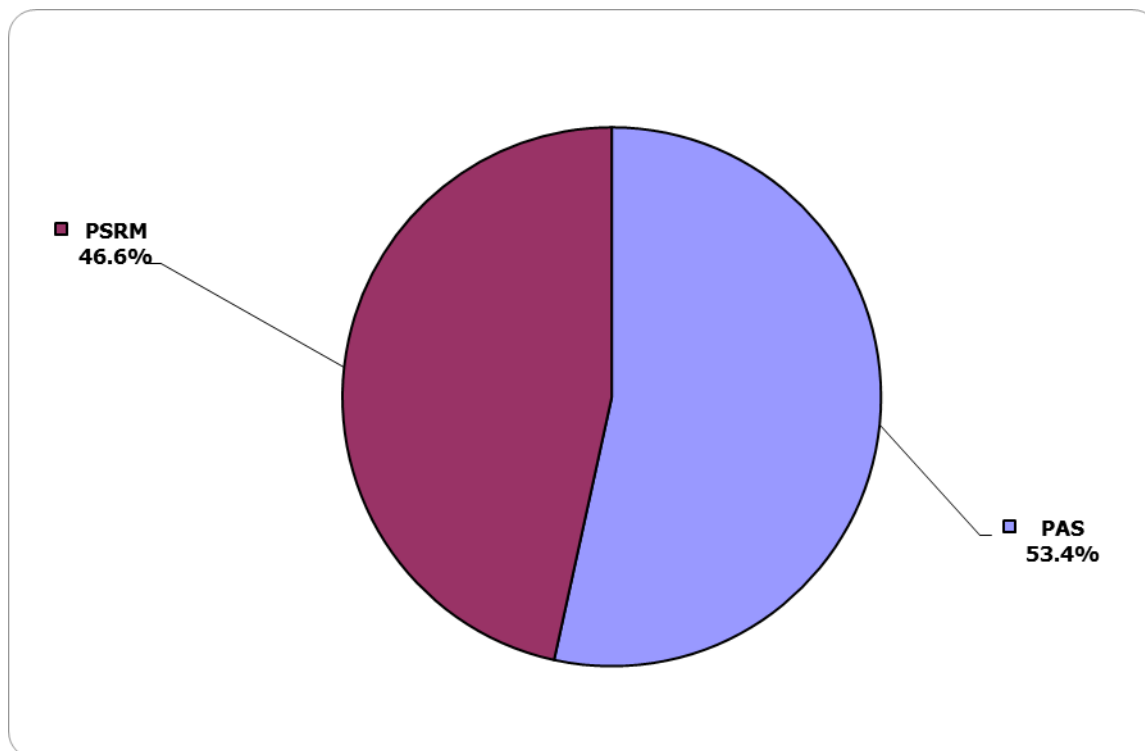
problemă pe umerii cetățenilor. Aceasta consideră Igor Dodon: „*Eu sînt pentru o economie puternică și dreptate socială, eu consider că miliardul trebuie să-l întorcă hoții de la guvernare și nu cetățenii. Maia Sandu a votat pentru ca miliardul să fie întors de oameni*”. Prima inițiativă prezidențială va fi ca să fie anulată legislația votată de Maia Sandu, care pune pe spatele cetățeanului miliardul furat de hoți (09.11.2016), Vasile Tarlev a venit cu un mesaj de susținere în favoarea lui Igor Dodon: „*Dacă e să comparăm programele de dezvoltare economică a lui Igor Dodon și a Maiei Sandu, sigur a celui dintîi este cu mult mai bun și noi le susținem. Este profesionalism, sînt promisiuni și viziuni clare. Este cel care va lupta pentru suveranitatea și neutralitatea acestei țări*” (09.11.2016); Primarii și președinții de raioane s-au adunat pentru a discuta problemele cu care se confruntă. Aleșii locali, de asemenea, își anunță sprijinul față de candidatul Igor Dodon și sînt categoric împotriva candidaturii lui Maia Sandu. Dmitri Gordinschi: „*Noi, primarii PSRM din Republica Moldova, nu mai vrem astfel de experimente cu oamenii noștri din partea FMI sau așa-numiții parteneri externi. Susținem deschis candidatura lui Igor Dodon și sîntem siguri că el este capabil să ne scoată țara din impas*”. Primarii îi îndeamnă pe toți să-l voteze pe Igor Dodon, deoarece numai el este capabil să schimbe ceva în țara noastră” (10.11.2016); Reprezentanții multor grupuri etnice din Republica Moldova și-au exprimat susținerea față de Igor Dodon și empatia față de Maia Sandu. Ala Antoci, profesoară: „*Aceste reforme ale Maiei Sandu în învățămînt au adus la ceea ce s-a creat – deficitul de cadre profesionale, s-a mărit în mediul rural numărul copiilor neșcolarizați, s-a mărit numărul copiilor care au abandonat școala definitiv. Săptămîna trecută am văzut dezbaterile unde Maia Sandu se lăuda că nu a furat nimic. Maia Sandu a furat viitorul copiilor din Republica Moldova, dînsa a furat din satele Moldovei școlile*” (10.11.2016); Doar Igor Dodon este capabil să scoată țara din impas, deoarece are destulă experiență. De acest lucru este convins președintele comunității poloneze Eduard Eroșevski: „*Noi presupunem că Igor Dodon are destulă experiență, studii. Ca politician, ca economist și-a demonstrat calitățile de mai multe ori. De aceea vă îndemnăm să-l votați pe Igor Dodon*” (10.11.2016); În timp ce Maia Sandu a rămas fără protecție, după înfrîngerea suportată de Hilary Clinton, candidatul PSRM are sprijinul unui număr impunător de oameni și o echipă de încredere. Despre asta a vorbit Iurie Roșca, fiind invitatul unei emisiuni la postul de televiziune Accent TV: „*Sînt foarte impresionat de programul politic al lui Igor Dodon. Mai cu seamă programul său de suveranitate economică, precum și cel de reindustrializare a țării și cel de a redeschide piața rusă, dar, în același timp, de a păstra relațiile cu UE*”. Andrei Popov: „*Aș putea numi chiar acum vreo 15 oameni, deputați, din echipa lui Igor Dodon care au multă experiență și un bagaj de cunoștințe. Dacă e să vorbim de Maia Sandu, pot numi doar vreo 5 persoane, care nici nu au o experiență mare*” (11.11.2016); Campania electorală este pe sfîrșite, mîine este ziua tăcerii. Candidatul PSRM a mulțumit tuturor celor care sînt de partea sa. Liderul PSRM a îndemnat poporul ca, pe data de 13 noiembrie, să voteze un viitor mai bun pentru țara lor. Mai mult de zece mii de întâlniri cu cetățenii din mai multe localități. Munca depusă în această campanie a demonstrat faptul că moldovenii, indiferent de limba pe care o vorbesc, s-au unit pentru un scop comun: alegerea unui președinte destoinic pentru țara noastră. Sincron Igor Dodon: „*Dragi prieteni, noi sîntem în pragul unor schimbări serioase. În fața noastră e un pericol real de a pierde statalitatea țării. Acum, mai mult ca niciodată, trebuie să ne unim pentru un scop comun. Eu vreau să le mulțumesc liderilor partidelor care m-au susținut. Noi, prima dată după șapte ani, am dat dovadă de inteligență politică. Vreau să-i mulțumesc lui Vladimir Voronin și lui Renato Usatîi pentru încredere*” (11.11.2016) etc.

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați electorali	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
M Sandu	1:00:04	0:05:19	0:54:45
I Dodon	0:38:22	0:12:41	0:25:41

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

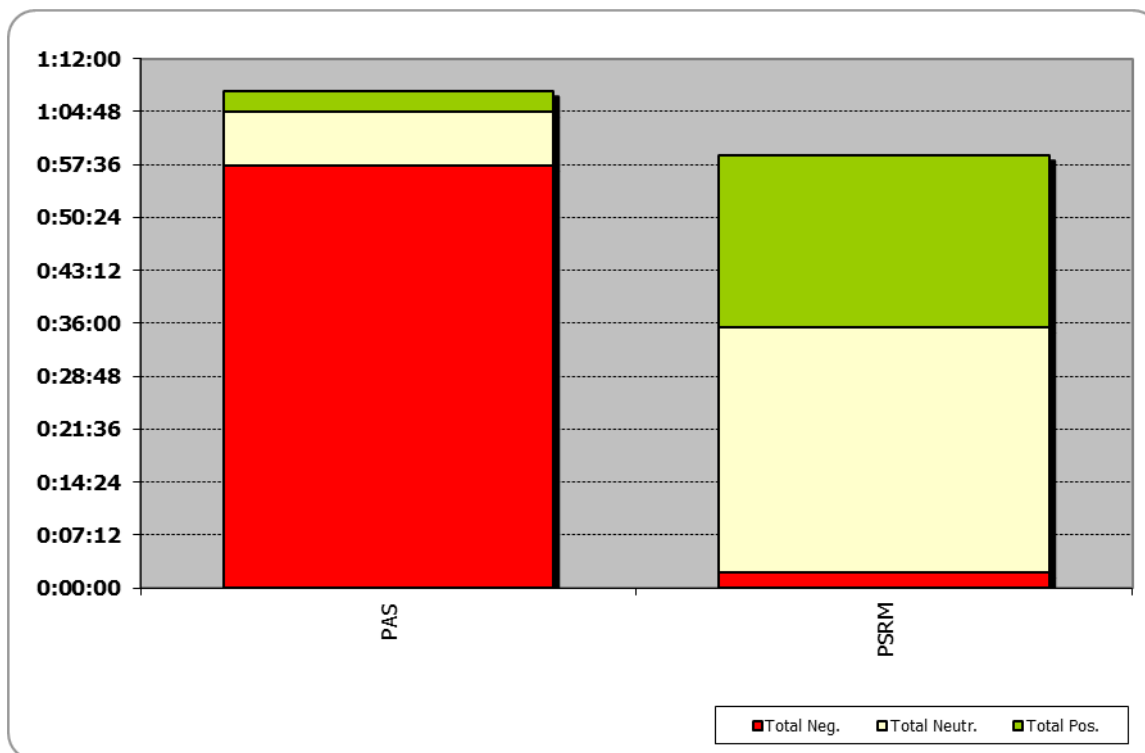

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Accent TV”, PAS a fost mediatizat în volum de 53,4%, iar PSRM a fost reflectat în volum de 46,6%.

Detaliere:

Subiecți politici	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
PAS	1:07:29	0:02:40	0:07:20	0:57:29
PSRM	0:58:48	0:23:27	0:33:15	0:02:06

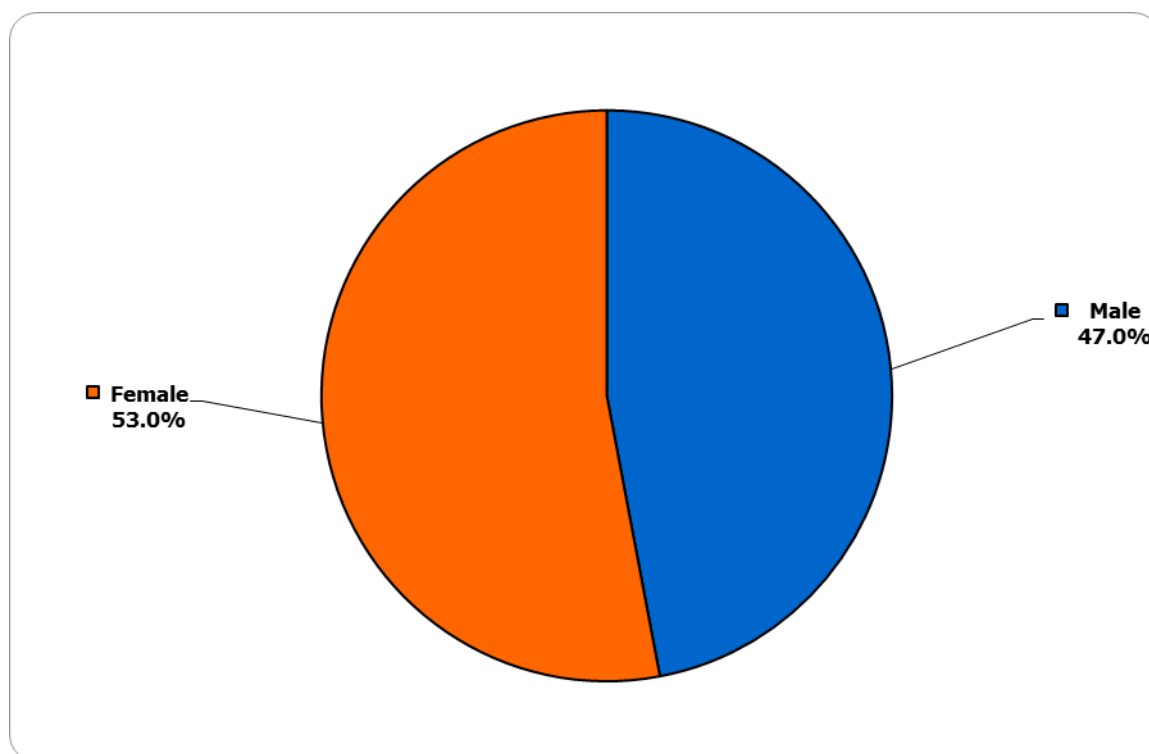
Conotația reflectării:

Subiecții politici: PAS a fost mediatizat în context accentuat negativ, iar PSRM a beneficiat de o mediatizare pozitivă, neutră și negativă.

Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

În perioada de raport, din numărul total de candidații electorali, cota femeilor a fost de – 53,0%, iar cota bărbaților a fost de 47,0%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (2): *„Acordînd timp de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timp de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”*; și alin. (3) Codul audiovizualului *„Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial..”* Astfel, se atesta un dezechilibru între candidatul PAS, M. Sandu, cu celălalt candidat electoral, I. Dodon. PAS și candidatul său la funcția de șef al statului au fost meidatizați în context accentuat negativ, iar I. Dodon a fost reflectat în context accentuat pozitiv.
- Art. 7 alin. (4) lit. a) (*„informația care compune știrea să fie veridică”*), lit. b) (*„să nu fie deformat sensul realității prin tertipuri de montaj, comentarii, mod de formulare sau titluri”*) și lit. c) (*„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încît: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”*, art. 10 alin. (5) (*„Radiodifuzorii sînt obligați să asigure obiectivitatea informării consumatorului de programe, favorizînd libera formare a opiniilor”*) din Codul audiovizualului, cît și art. 3 (*„Informațiile prezentate în cadrul programelor de știri și de actualități trebuie să se bazeze pe fapte și date ale căror veridicitate poate fi stabilită prin metode corespunzătoare de verificare”*) și art. 7 (*„Radiodifuzorul care distorsionează intenționat informația, face acuzații nefondate, folosește neautorizat fotografii, imagini video și alte surse, ori calomniază, săvîrșește abateri profesionale de maximă gravitate”*) din Codul de conduită al radiodifuzorilor, aprobat prin Decizia CCA nr. 127 din 26.12.2007. Astfel, la 06.11.2016 a fost difuzat un subiect despre investigația efectuată de echipa „Accent TV” cu privire la semnificația culorii galbene pe care a ales-o M. Sandu de a merge în turul II de scrutin. Simbolistica culorii galbene. Andrei Babaïțev, om de știință rus, în cadrul unei lucrări științifice, în care abordează acest subiect a ajuns la concluzia că galbenul simbolizează soarele, aurul, viața, luciditatea și sănătatea. Cu toate acestea, la începutul secolului al XVI-lea, în Europa și SUA, culoarea galbenă capătă valențe negativiste. *„Începînd cu secolul al XVI-lea, culoarea galbenă semnifică minciună, trădare, înșelăciune, frivolitate, nestatornicie, invidie, umilință. Pălăriile galbene erau un simbol al funcțiilor mediocre, panglicile atîrnate de palton indicau cine este și cine nu evreu în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. În galben se vopseau casele de nebuni. În politică deseori culoarea galbenă le este atribuită trădătorilor sau, pur și simplu, este folosită în ideea de a insufla negativismul asupra unui subiect anume”*. În anul 1986, culoarea galbenă a preluat o semnificație politică. Anume atunci, în iarna anului 1986, pe insula Filipine s-a declanșat ceea ce experții vor numi mai târziu revoluție artificială. Toate metodele acestei revoluții, inclusiv purtarea unei lente galbene, au fost experimentate anume atunci. Doar peste 3 ani, în Cehia s-a declanșat Revoluția Galbenă. O astfel de revoluție a avut loc în mai multe țări din Europa. Culoarea galbenă este legată și de evenimentele care au avut loc în

Ucraina. Acolo unde s-a declanșat un adevărat război. Și iată, culoarea galbenă din nou revine în politică. La fel cum în 2005, aceste lente au fost purtate de către Victor Iușcenko și Iulia Timoșenko, acum Maia Sandu și adepții PPDA fac același lucru. Unde a ajuns Ucraina cred că nu este nevoie să amintim. Experții și analiștii politici se întreabă: ce pregătește Maia Sandu? O nouă revoluție? O revoluție? Adună o armată pentru a declanșa un val de proteste după rezultatele primului tur? De aceea, misiunea oamenilor cu rațiune este de a nu permite acestor flori otrăvitoare să declanșeze o revoluție.

La 06.11.2016 a fost prezentat un subiect despre declarațiile a trei studenți sirieni care își fac studiile în Republica Moldova. În cadrul subiectului se afirmă că în toiul campaniei electorale, la o săptămână înainte de alegeri, pe internet a apărut un film în care studenți de proveniență arabă ce se află în țara noastră îndeamnă oamenii să o voteze pe Maia Sandu. Aceasta s-a întâmplat după ce pe un site de informare din Republica Moldova a apărut o știre în care se menționează că Maia Sandu i-ar fi promis cancelarului german Angela Merkel că, în cazul în care câștigă alegerile, aceasta va primi în Moldova 30.000 de imigranți sirieni. Conform jurnalistei, în filmul care a apărut pe rețelele de socializare, emigranții sirieni povestesc despre compatrioții săi și despre dorința lor de a veni în Republica Moldova. Urmează declarațiile acestora: „*Sirienii nu au unde pleca. De aceea, eu cer autorităților din Republica Moldova să-i primească pe oamenii din Siria*”; „*Noi sîntem un popor foarte prietenos. Poate veți găsi unu sau cîțiva nebuni și violenți. Dar, în marea majoritate, sîntem foarte buni. Aici vom avea o șansă de a supraviețui, de a începe o nouă viață*”.

- Art. 7 alin. (4) lit. a) („*informația care compune știrea să fie veridică*”) și c) („*Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încît: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse*”), art. 10 alin. (5) („*Radiodifuzorii sînt obligați să asigure obiectivitatea informării consumatorului de programe, favorizînd libera formare a opiniilor*”) din Codul audiovizualului, cît și art. 3 („*Informațiile prezentate în cadrul programelor de știri și de actualități trebuie să se bazeze pe fapte și date ale căror veridicitate poate fi stabilită prin metode corespunzătoare de verificare*”) din Codul de conduită al radiodifuzorilor, aprobat prin Decizia CCA nr. 127 din 26.12.2007. La 06.11.2016 a fost difuzat subiectul despre declarația lui D. Ciubașenco de a-l susține pe I. Dodon în turul II: „*Eu susțin candidatura lui Igor Dodon în turul II. Îl susțin pe Igor Dodon, fără doar și poate. Aceasta trebuie de făcut, deoarece dacă nu vom alege un candidat de stînga, distrugerea țării, ceea ce se întîmplă deja de 7 ani, va continua. Maia Sandu astăzi este întruchiparea răului. Ea reprezintă acea putere care în toți acești ani a distrus Moldova. După comportamentul agresiv al susținătorilor Maiei Sandu, deja acum se vede că ei pregătesc un Maidan la Chișinău. Ei împing poporul moldovenesc la un război civil. Eu îi îndemn pe cei care m-au votat în primul tur, pe 13 noiembrie să-l voteze pe Igor Dodon*”. Lipsește poziția liderului PAS, M. Sandu.
- Art. 7 alin. (4) lit. a) („*informația care compune știrea să fie veridică*”) și lit. c) („*Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încît: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse*”) din Codul audiovizualului. La 06.11.2016 a fost difuzat un subiect în care președintele Partidului Nostru, Renato Usatîi, a declarat că în turul II de scrutin îl va susține pe socialistul I. Dodon. Acesta și-a îndemnat susținătorii să-l voteze pe I. Dodon. Cu

referire la candidatul PAS, M. Sandu, R. Usatîi a declarat că nu poate să o susțină din motivul că aceasta este un proiect al Washingtonului, proiectul al americanilor care astăzi îl protejează pe Plahotniuc”. Lipsește poziția liderului PAS, M. Sandu, pentru a confirma sau infirma cele declarate de R. Usatîi.

- Art. 7 alin. (4) lit. c) Codul audiovizualului: „Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”. Astfel, la 06.11.2016 a fost difuzat un subiect despre conferința de presă susținută de un grup de preoți în frunte cu episcopul de Bălți și Fălești, Markel, care îndeamnă cetățenii să-l voteze pe I. Dodon, ca pe un bun creștin și patriot și invers, să nu o voteze pe M. Sandu, care este necreștină și nepatrioată: „Încă o dată îndemn creștinii ca nici într-un caz să nu-și dea votul pentru Maia Sandu, pentru că în sensul acesta, ei vin cu aportul său în distrugerea a tot ce numim noi duhovnicie, a tot ce numim noi Biserica, a tot ce numim credință”. În cadrul subiectului se mai menționează că, potrivit declarațiilor lui Markel, în anul 2013, liderul PAS a introdus în bibliotecă cartea „Enciclopedia vieții” și a refuzat să o retragă în pofida protestelor părinților și a Bisericii. La 12 august 2013 a interzis ca la festivitățile de 1 septembrie și 23 mai 2013 copiii să fie aghezmuiți, aceasta a votat împreună cu guvernul concesionarea Aeroportului, adăugând pagube Bugetului de Stat. Lipsește poziția liderului PAS, M. Sandu.

La 07.11.2016 a fost difuzat un subiect despre: Încă din septembrie 2014, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a publicat informația ce conținea date concrete, unde și câți cetățeni din țara noastră se află peste hotare. 588 de mii de cetățeni sunt plecați peste hotare, cei mai mulți dintre ei fiind în Federația Rusă. În conformitate cu aceasta, proporțional, în fiecare țară trebuiau să fie deschise secții de votare. Dar, după cum arată practica, secțiile de vot nu au fost deschise în conformitate cu numărul de cetățeni, dar din punct de vedere al relațiilor candidaților cu guvernarea. Astfel, în Rusia au fost deschise foarte puține secții, ceea ce înseamnă că nu le-am permis oamenilor să voteze. Nu este de mirare și faptul că auzim multe zvonuri, precum că guvernarea este de partea Maiei Sandu. Deputatul PSRM, Vasile Bolea a declarat că PSRM de nenumărate ori a venit cu o solicitare la CEC, cu cererea de a deschide mai multe secții de votare în Federația Rusă, însă solicitarea lor a fost ignorată de CEC. Lipsește poziția CEC.

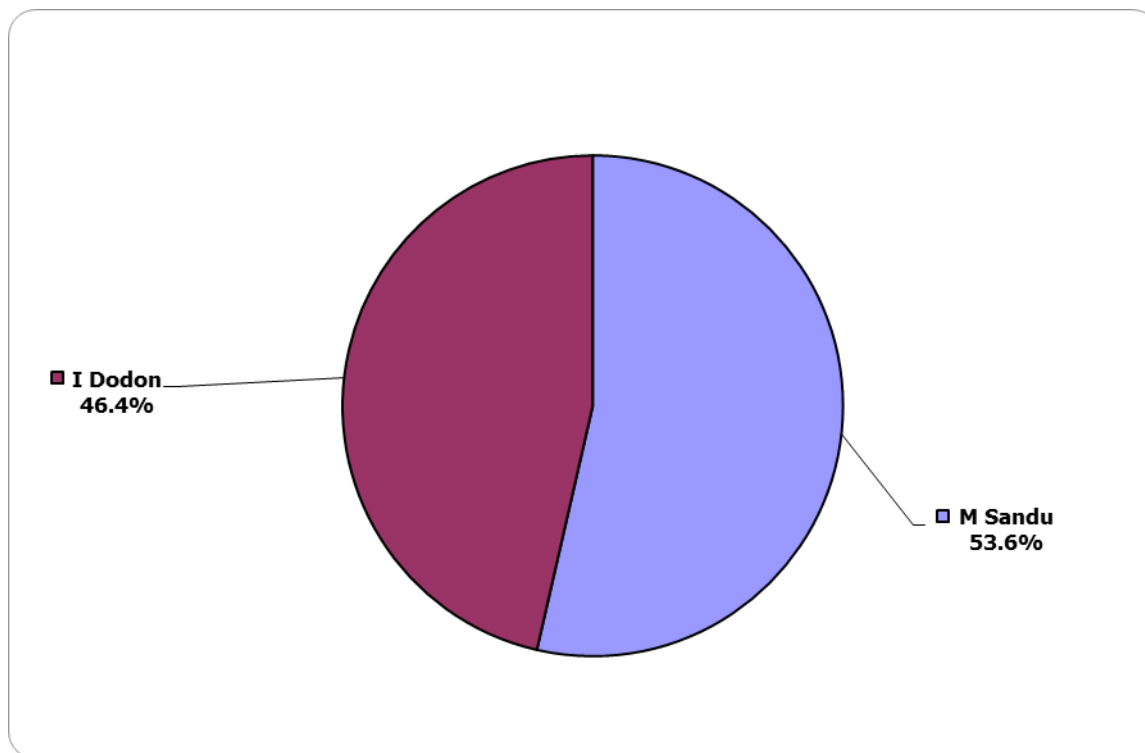
La 08.11.2016 a fost difuzat un subiect despre conferința de presă susținută de către PSRM. În cadrul acesteia reprezentanții PSRM au prezentat TOP 10 minciuni ale candidatului PAS, Maia Sandu. Retragerea cetățeniei române, anularea regimului liberalizat de vize, precum și dorința de a declanșa un război, acestea sunt informațiile cu ajutorul cărora Maia Sandu manipulează societatea. Aceasta prin intermediul unui șir de televiziuni încearcă să-i denigreze imaginea lui Igor Dodon. Este prezentată o secvență de la postul de televiziune Jurnal TV, în care Constantin Cheianu menționează faptul că Igor Dodon vrea anularea Acordului de Asociere cu UE. Sincron Ion Ceban: „Nu este prerogativa președintelui să anuleze Acordul de Asociere. Să fie foarte clar. Acest lucru îl poate face doar Parlamentul”. O altă informație manipulatorie la care recurge Sandu este precum că Igor Dodon va retrage cetățenia română. Sincron Ion Ceban: „Cînd vorbim despre aceste lucruri ne referim: unu, la miniștri; doi, la Aparatul Președintelui, Procuror, CNA. Noi considerăm că persoanele cu această funcție trebuie să dețină o singură cetățenie”. De asemenea, deputații PSRM au atras atenția la faptul că în Italia sunt împărțite pliante în care se menționează că, dacă Dodon va fi președinte, le va interzice oamenilor să lucreze în Europa. Lipsește poziția Maiei Sandu.

La 10.11.2016 a fost difuzat un subiect din cadrul conferinței de presă organizată de Victor Stepaniuc, președintele PPSM. Stepaniuc susține că Maia Sandu este un proiect artificial, creat pentru a salva guvernarea actuală. Dat fiind faptul că are o experiență bună peste hotare, aceasta va rămîne și în continuare o marionetă: *„Proiectul respectiv este unul absolut artificial. Acest proiect este absolut bine determinat, ca să salveze imaginea forțelor de centru-dreapta, imaginea celor aflați la guvernare. Sigur, avînd în vedere că ea are această experiență de lucru la Banca Mondială, ea va rămîne în continuare o păpușă condusă de păpușari. Pe noi ne-a mirat foarte mult că doamna Maia Sandu a refuzat să semneze angajamentul public prin care se obligă să nu colaboreze cu guvernarea, pedepsirea vinovaților furtului miliardului și declanșarea alegerilor parlamentare anticipate. Pe mine m-a mirat cum FMI, care știe foarte bine cum s-au furat banii, vine în sprijinul acestui guvern”*. De asemenea, Victor Stepaniuc a declarat că doar Igor Dodon este capabil să țină piept presiunilor din UE, dat fiind faptul că are destulă experiență. Poziția Maiei Sandu lipsește.

- Pct. 56 din Regulamentul privind reflectarea campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 30 octombrie 2016 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova: *„În ziua precedentă zilei alegerilor și în ziua alegerilor este interzisă agitația electorală. În aceste zile radiodifuzorii nu au dreptul să difuzeze informații care îi pot determina/influența pe alegători să voteze pentru unii sau pentru alți concurenți electorali ori de a se abține de la vot.”* Astfel, la data de 13 noiembrie 2016 în cadrul buletinului de știri de la orele 11:00 și 14:00 a fost difuzat un subiect (durata: 02 min. 31 sec.) despre plîngerea depusă la CEC de către fracțiunea PSRM contra candidatului PAS, Maia Sandu. În plîngere se menționează despre faptul că, Maia Sandu a utilizat în campania electorală surse financiare nedeclarate. De asemenea, în plîngere mai este indicat faptul că PSRM a declarat că Andrei Năstase a făcut agitație electorală pentru candidatul PAS, Maia Sandu, pe data de 6 noiembrie, în orașul Padova, Italia.

PRO TV CHIȘINĂU

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

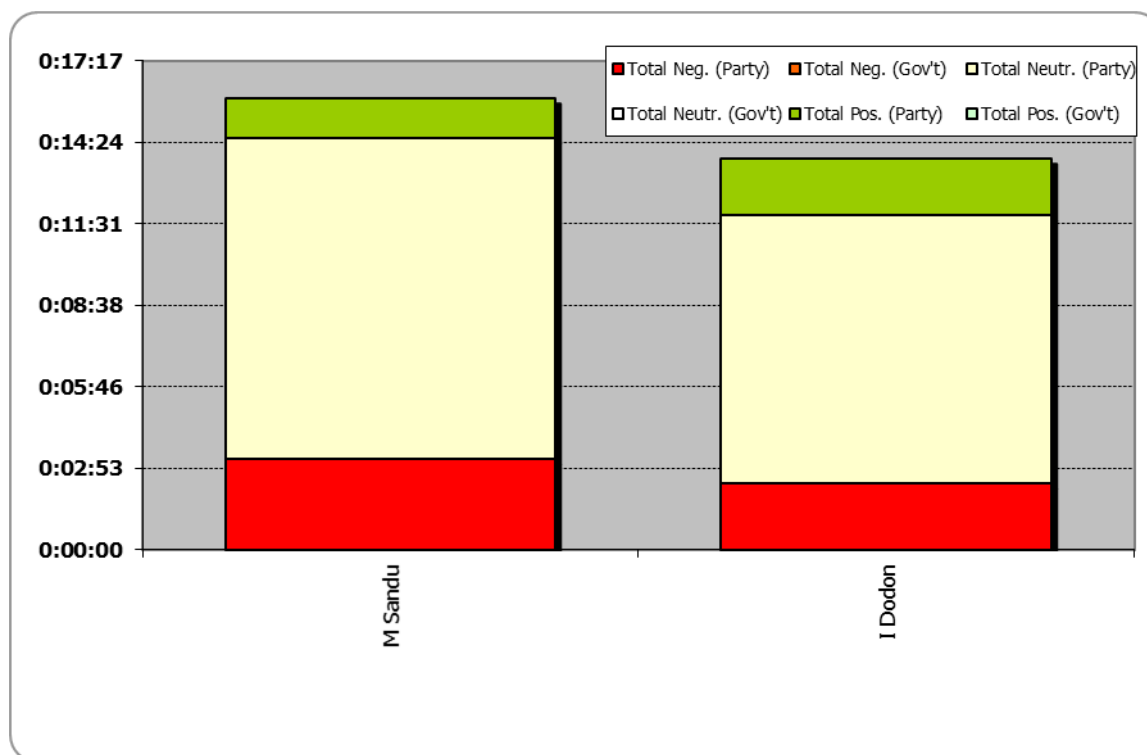

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, M. Sandu a obținut o pondere de 53,6%, iar I. Dodon a acumulat o pondere de 46,4%.

Detaliere:

Candidați electorali	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
M Sandu	0:15:56	0:01:25	0:11:18	0:03:13
I Dodon	0:13:48	0:01:58	0:09:29	0:02:21

Conotația reflectării:

Candidații electorali M. Sandu și I. Dodon au fost mediatizați în context pozitiv, neutru și negativ.

Liderul PAS, M. Sandu, a fost reflectată în context pozitiv în subiectele despre: M. Sandu a filmat un nou spot electoral pentru turul II, în care vine cu următorul mesaj: „Cei care ne împart în stînga și dreapta, în proruși și proeuropeni, greșesc sau ne mint. Noi sîntem diferiți, dar vrem aceleași lucruri. Vrem să trăim bine, vrem să fie pace, vrem să muncim onest, iar cei dragi să ne fie aproape” (06.11.2016); M. Sandu a lansat campania „La revedere, Dodon!”. Liderul PAS a declarat că va „lupta în aceste alegeri pentru oameni. Rezolvarea problemelor noastre comune este prioritatea mea. Dodon, pentru mine, de azi nu mai contează, nu mai există. Adio, Dodon!” (09.11.2016); M. Sandu și-a prezentat acțiunile în cazul în care va deveni președinte al țării: „O să curăț clasa politică și instituțiile statului de corupți și de hoși. Începem cu procurorul general, pe care îl voi numi doar în cadrul unui concurs corect. Dacă este adevărat că le cere, așa cum a scris presa de investigație, 10% companiilor care obțin dreptul să exporte produse în Federația Rusă, să ne spună pentru ce merite a zburat cu avionul privat al lui Plahotniuc de la 2009 încoace” (10.11.2016); Majoritatea sătenilor de la Risipeni, r-nul Făleşti, își doresc ca M. Sandu să devină Președinte al Republicii Moldova. Urmează secvențe video cu sătenii din această localitate: „E fata noastră”; „Să facă apa în sat”; „Să scoată din noroi toată lumea”; „Nu avem apă, nu avem drumuri”. În continuare, reporterul susține că speranțele sătenilor din Risipeni nu s-au risipit chiar dacă în primul tur, M. Sandu a obținut cu 10% mai puțin decît contracandidatul său (10.11.2016).

M. Sandu a fost prezentată în context negativ în subiectele despre: Declarațiile făcute de episcopul Markel referitor la M. Sandu: „Vă îndemnăm, dragi creștini, în nici un caz să nu votați această candidatură la Președinte, pentru că vă asumați multă osîndă și mare păcat în fața lui Dumnezeu” (06.11.2016); PSRM a venit cu o listă de 10 acuzații la adresa M. Sandu. Astfel, PSRM declară că în spatele ei ar sta V. Plahotniuc, dar și întreaga alianță de guvernare. În acest sens, sînt prezentate declarațiile lui B. Țirdea, deputat PSRM: „Noi observăm că Plahotniuc te votează, te susține pe 13 noiembrie, zice că numai M. Sandu, dacă câștigă Dodon și schimbă cursul, ei fac revoluție. Îl elimină pe Lupu din campanie, ai sprijinul lui Leancă, Ghimpu și alții care sînt cu

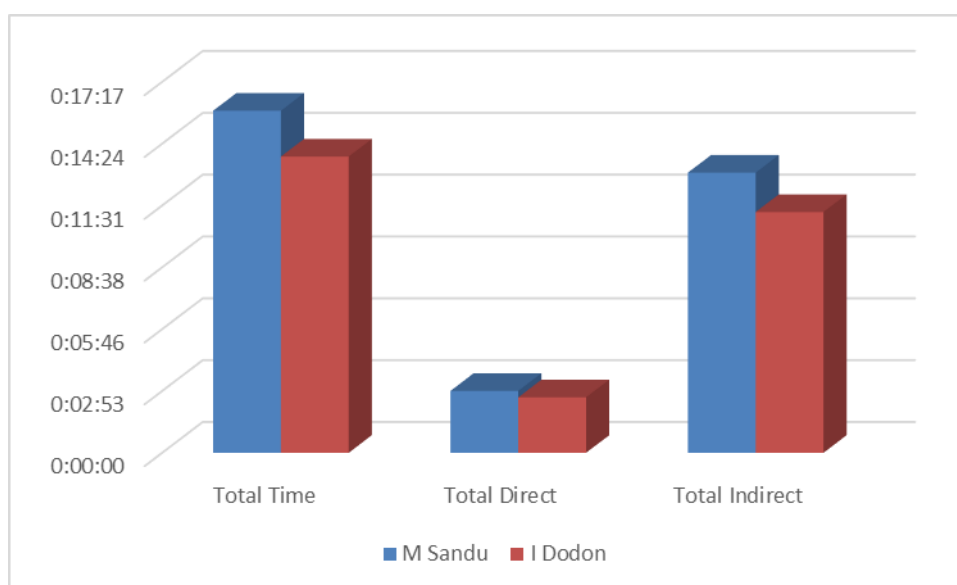
Plahotniuc. Cum te poți numi candidat de opoziție dacă pe tine te sprijină guvernarea". Un alt reproș adus de socialiști a fost faptul că M. Sandu a votat concesionarea Aeroportului în perioada cînd făcea parte din Guvernul Leancă. Fostul ministru al Educației mai este acuzat că a votat garanțiile de 9,4 miliarde de lei acordate celor 3 bănci falimentare de guvernele Leancă și Gaburici. B. Țirdea, deputat PSRM: „*Depozitele persoanelor fizice în cele 3 bănci problematice erau de 5,6 miliarde de lei, dar creditele oferite pentru salvarea băncilor constituiau 13,4 miliarde de lei, deci celelalte minim 7 miliarde de lei s-au oferit anume pentru a fi furate*” (07.11.2016); Socialiștii nu au fost impresionați de jocul online lansat de reprezentanții PAS, în care albinuța M. Sandu luptă cu V. Plahotniuc și I. Dodon. În cadrul subiectului, aceștia au declarat că susținătorii M. Sandu ar mai fi inventat că I. Dodon ar vrea să provoace un război interetnic și că va interzice coletele care vin din UE. Reprezentanții PSRM mai spun că întreaga campanie electorală a M. Sandu ar costa de 10 ori mai mult decît ceea ce prezintă în rapoarte (08.11.2016); PSRM a criticat activitatea M. Sandu pe cînd era șefă la Educație. I. Ceban, consilier CMC din partea PSRM: „*Ceea ce s-a întîmplat a fost o batjocoră în ultimii ani de tot ce se numește tineri. Locuri la buget reduse, taxe la cămin crescute de 3-4, pînă la 7 ori, locurile la buget cu finanțare de stat au scăzut aproape cu 30%. M. Sandu, salut! Astea sînt ale tale realizări*” (10.11.2016); Liderul PPDA, A. Năstase, a fost huiduit la Ocnîța. Voci din sală: „*Jos M. Sandu! Jos M. Sandu! De ce nu a venit, unde este M Sandu?*” (10.11.2016); Liderul PSRM a acuzat-o pe M Sandu că ar fi semnat o dispoziție pe timpul cînd era ministru al Educației ca toate universitățile să-și deschidă conturi la BEM. Sincron: I. Dodon: „*Scrisoare semnată de M. Sandu, în decembrie 2013. Ea transferă toate conturile la toate universitățile în BEM, bancă care deja era privatizată de Shor. Cine i-a dat indicați? Filat? O primit atcat M. Sandu sau de ce a făcut acest lucru?*” (11.11.2016).

I. Dodon a fost prezentat în context pozitiv în subiectele despre: Un nou spot electoral a lui I. Dodon. În spot acesta le mulțumește alegătorilor că l-au votat și, totodată, îi îndeamnă pe aceștia ca pe 13 noiembrie să facă același lucru: „*Sînt recunoscător că fiecare al doilea alegător a votat în susținerea mea. Noi am învins în majoritatea raioanelor și orașelor din țară. M-am convins că noi cei care credem în viitorul Republicii Moldova sîntem mulți, majoritatea*” (06.11.2016); Mitropolitul Moldovei a făcut, indirect, campanie pentru I. Dodon. Urmează o secvență video în care Mitropolitul Moldovei i se adresează lui I. Dodon: „*Dle președinte Dodon, v-am invitat aici, mai sus, să ne spuneți cîteva cuvinte, dar să știți că cele care le spuneți în Biserică trebuie să fie îndeplinite. Dumnezeu să te binecuvîntaze*” (06.11.2016; 08.11.2016); Va introduce Istoria Moldovei în școli, va relua exportul în Rusia și va anula legea care pune miliardul pe umerii cetățenilor, este conținutul primelor 3 decrete ale lui I Dodon pe care le va semna în cazul în care va deveni președinte (09.11.2016); Numele lui I. Dodon, băștinaș de la Sadova, e pe buzele tuturor. Urmează intervenții video cu localnicii din Sadova: „*Am auzit că el o cîștigat I tur*”; „*Sperăm să cîștige el, că pe M. Sandu nu chiar o susținem, ne-a scurtat vacanța*”; „*Așteptăm ca I. Dodon să fie președinte*”; „*Este mîndria noastră*”; „*Toată încrederea o avem numai în președintele I. Dodon*”. În subiect se mai menționează că dacă I. Dodon va ajunge președinte, va aplica sloganul electoral: „*Va fi mai bine mai întîi pe strada lor*”. Sincron: „*Măcar la părinți va astupa vreo groapă, iaca vedeți becul ista cîteodată arde, cîteodată nu. Să fie lumină*” (10.11.2016).

Liderul PSRM, I. Dodon, a fost mediatizat în context negativ în subiectele despre: Reprezentanții PAS îl acuză pe Shor că, împreună cu V. Plahotniuc și I. Dodon, ar încerca să-i discrediteze, asta după ce Ilan Shor a transferat pe contul PAS 280 de mii de lei. Urmează declarațiile făcute de Igor Grosu, secretar general PAS: „*Am stabilit că acest personaj – Galoev Veceslav, are antecedente penale și este erou a mai multor investigații, este un client permanent al CNA. Viorel Melnic, cumătru cu I. Dodon, acum angajat al lui I. Shor, I. Ciobanu și Galoev, acești 3 indivizi au pus la cale acest scenariu. În concluzie putem spune un lucru. Atunci cînd contracandidatul nostru I. Dodon nu mai are nici un argument, el recurge la astfel de metode murdare*” (08.11.2016); Reprezentanții PAS au lansat un joc online, în care albinuța M. Sandu luptă cu V. Plahotniuc și I. Dodon (imagini video cu jocul de noroc) (08.11.2016); M. Sandu a lansat campania „*La revedere,*

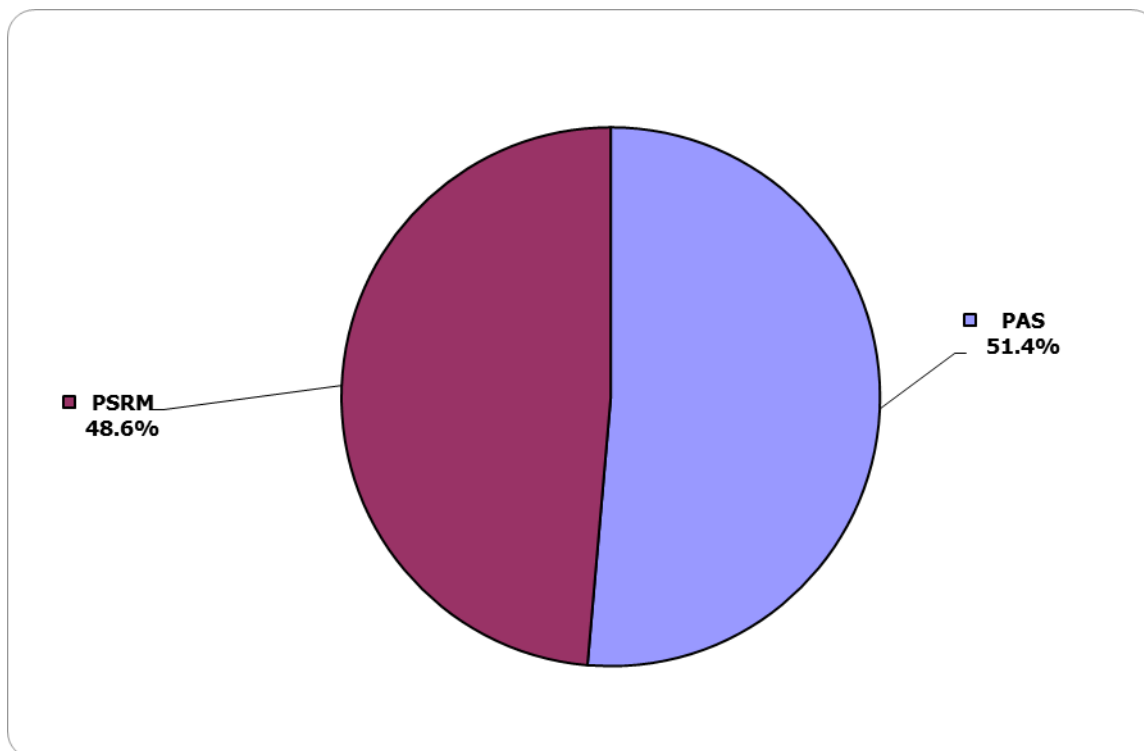
Dodon!”. Liderul PAS a declarat că va *„lupta în aceste alegeri pentru oameni. Rezolvarea problemelor noastre comune este prioritatea mea. Dodon, pentru mine, de azi nu mai contează, nu mai există. Adio, Dodon!”* (09.11.2016); Traian Băsescu vine cu o reacție după ce I. Dodon a declarat că îi va retrage cetățenia, dacă va deveni președinte. Astfel, în cadrul unei emisiuni televizate la un post TV din România, T. Băsescu spune: *„Este părerea lui Dodon, ele este un prorus, promoscovit. Am urmărit dezbaterea de ieri noapte, care susține că lumina vine de la Moscova, nu crede în valorile europene. De fapt, și Dodon, și Plahotniuc sînt doi politicieni cărora le convine un regim de tip oligarhic, care este furnizat doar de Moscova”* (09.11.2016); În cadrul unei emisiuni de dezbateri electorale, cu referire la I. Dodon, M. Sandu a declarat: *„Sînt niște aberații. Au încercat să mă discrediteze pe toate căile. Mă întreb, ce o să-mi mai facă? O să-mi mai scoată un ochi, o să-mi mai taie o mîină, ca să nu ajung pe 13 noiembrie. Asta vorbește cît de disperați sînt ei, toți împreună, toți hoții luați împreună, și vorbește cît de josnice sînt metodele acestui om care vrea să ne spună că e adevărat bărbat”* (11.11.2016).

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați electorali	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
M Sandu	0:15:56	0:02:53	0:13:03
I Dodon	0:13:48	0:02:35	0:11:13

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

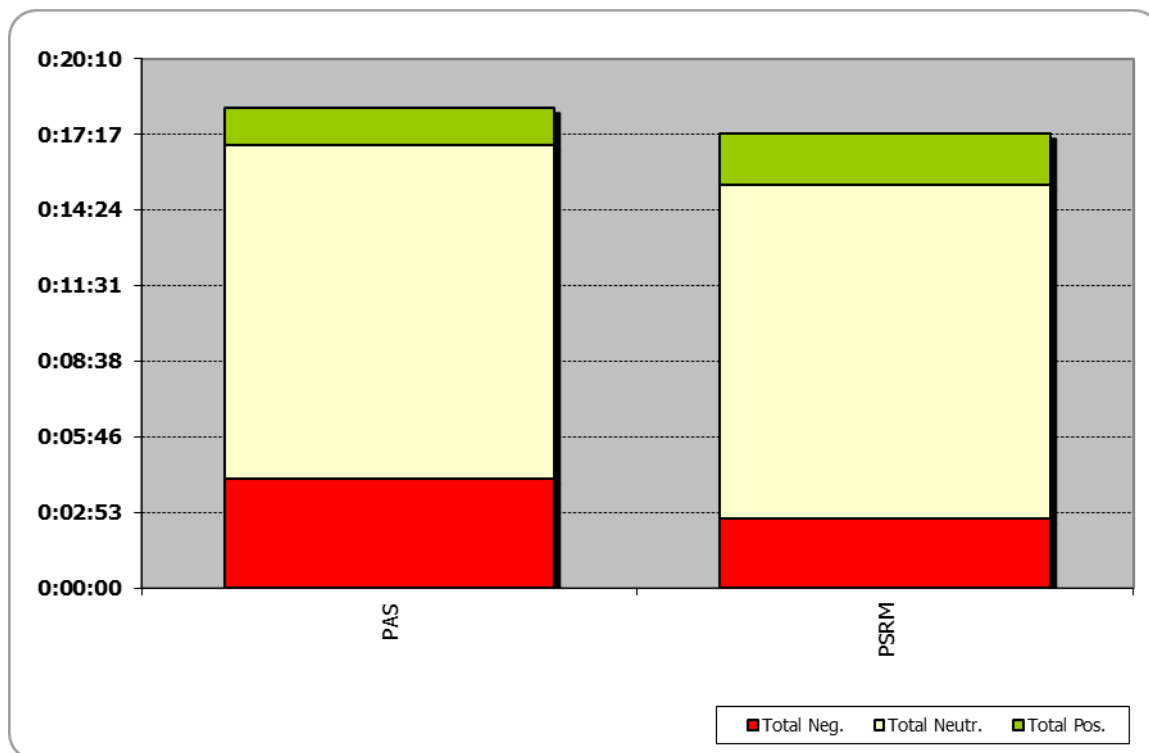

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, PAS a fost mediatizat în volum de 51,4%, iar PSRM a fost reflectat în volum de 48,6%.

Detaliere:

Subiecți politici	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
PAS	0:18:17	0:01:25	0:12:44	0:04:08
PSRM	0:17:18	0:01:58	0:12:42	0:02:38

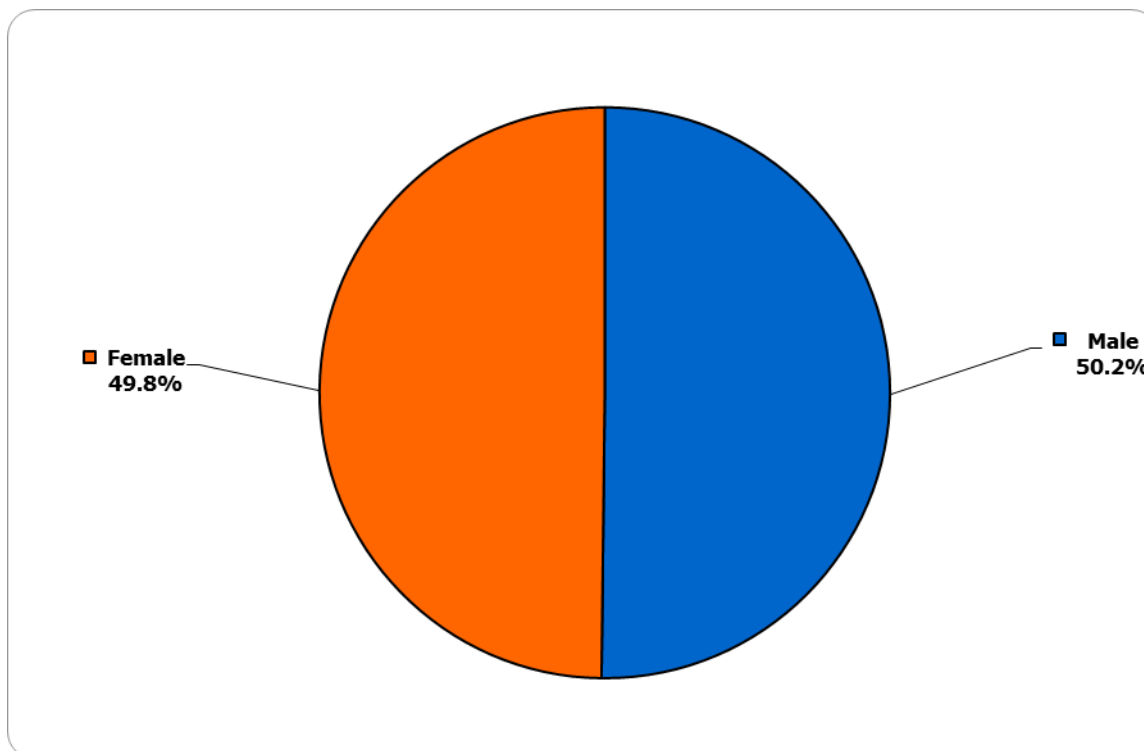
Conotația reflectării:

Subiecții politici PAS și PSRM au fost prezentați în context pozitiv, neutru și negativ.

Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

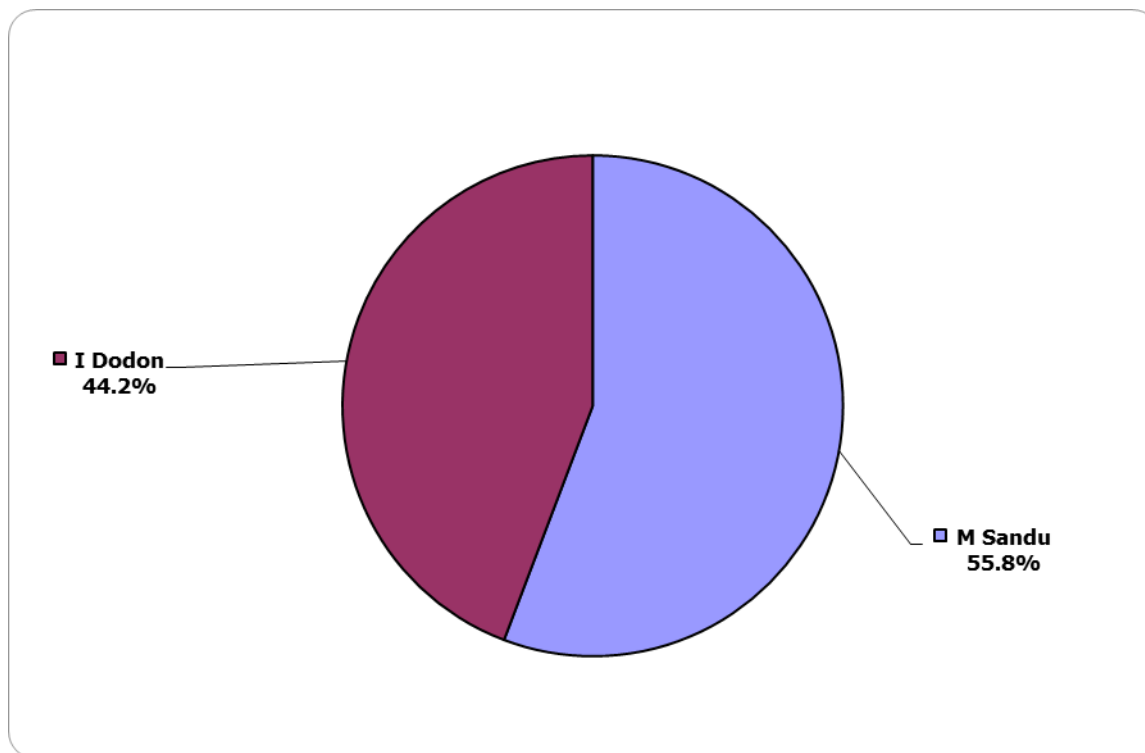

În perioada de raport, din numărul total de candidații electorali, cota femeilor a fost de – 50,2%, iar cota bărbaților a fost de 49,8%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport nu au fost atestate derogări de la prevederile legislației electorale.

Jurnal TV

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

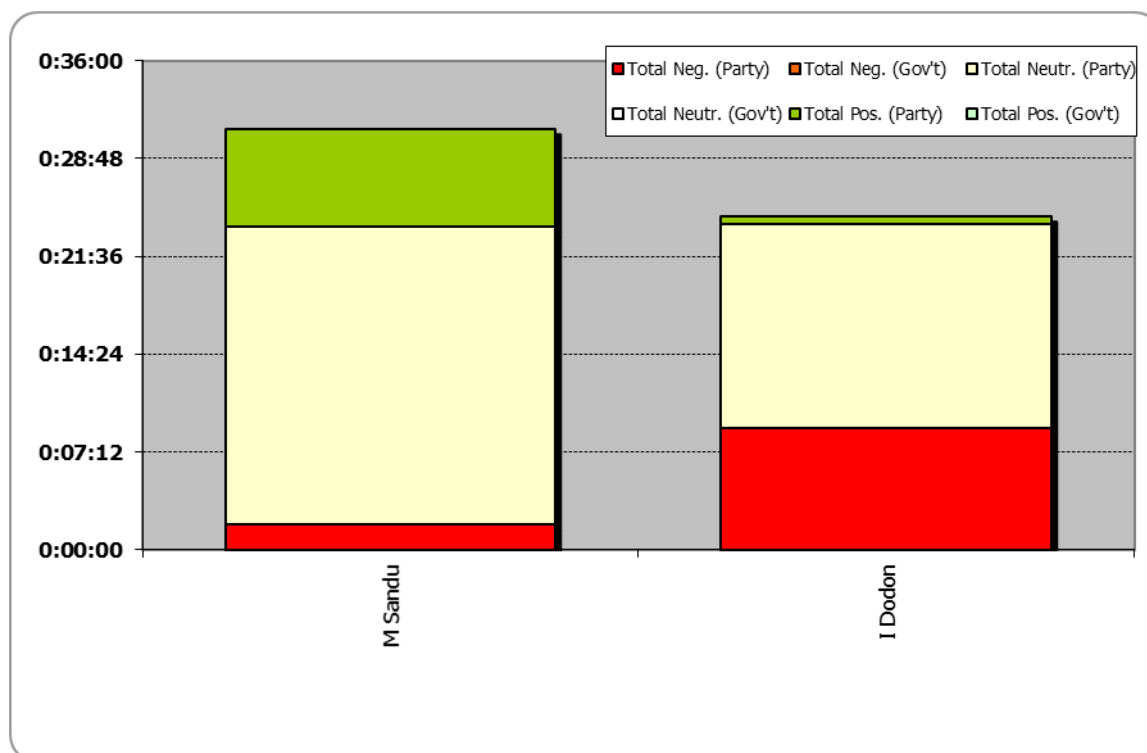

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Jurnal TV”, M. Sandu a fost mediatizată în volum de 55,8%, iar I. Dodon a fost reflectat în volum de 44,2%.

Detaliere:

Candidați electorali	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
M Sandu	0:30:56	0:07:10	0:21:55	0:01:51
I Dodon	0:24:32	0:00:36	0:14:58	0:08:58

Conotația reflectării:

Candidații electorali Maia Sandu și Igor Dodon au fost reflectați în context pozitiv, neutru și negativ.

Astfel, conotația pozitivă pentru Maia Sandu s-a datorat difuzării subiectelor despre: Codul galben al schimbării a ajuns și la Strășeni. Mai mulți membri, dar și simpatizanți ai Platformei Civice "Demnitate și Adevăr" au informat locuitorii raionului despre necesitatea participării masive la scrutinul prezidențial din 13 noiembrie și i-au îndemnat pe oameni să aleagă un președinte proeuropean, care va aduce schimbarea în Republica Moldova. În reportaj sînt prezentate imagini cum simpatizanți ai Platformei Civice "Demnitate și Adevăr" cu eșarfe galbene puse la gît merg prin localitatea Strășeni cu sloganul (prin megafon): *"Duminica viitoare, 13 noiembrie, ne hotărîm soarta noastră și a copiilor noștri"*. Susținătorii Maiei Sandu împărțeau pliante trecătorilor cu mesajul să o voteze pe Maia Sandu: *„Noi vom susține duminică pe Maia Sandu”*. Mesajul membrilor mișcării protestatare pare să fie identic cu cel al locuitorilor din Strășeni. Un locuitor al orașului Strășeni interviuat declară: *„E jale mare, în țară trebuie o schimbare, dar schimbarea o văd numai prin Maia Sandu, să țină cu poporul, nu de aceștia bandiți miliardari”*. Din orașul Strășeni, activiștii civici au organizat un marș automobilistic prin mai multe sate din raion, unde au îndemnat oamenii să se mobilizeze și să vină duminica viitoare la urnele de vot. Membrul Platformei Civice DA, fiind interviuat, a declarat că: *„În situația după care s-a creat după turul I de alegeri trebuie să ne încadrăm activ pentru a trezi populația cu drept de vot ca să vină la vot, în primul rînd. Noi îndemnăm oamenii ca din doi candidați care sînt să facă o alegere corectă, noi nu indicăm anume pe cine să voteze, trebuie să urmăm drumul integrării europene”*. *„Îndemnăm poporul ca să o susție pe Maia Sandu, că om de încredere ca Maia Sandu pînă acuma nu am avut și păcat să-l pierdem de data asta. Este o doamnă cu demnitate și adevăr și încă adevăr în ea am văzut încrederea”*, a spus o locuitoare a satului Cojușna (06.11.2016); Candidatul comun la prezidențiale Maia Sandu și liderul Partidului Platforma „Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase, s-au întîlnit cu locuitorii din orașul Drochia, precum și cu sătenii din Mihăileni, raionul Rîșcani. Sălile caselor de cultură unde au avut loc întrevederile au fost arhipline, iar oamenii prezenți la întrunire au spus că își doresc un președinte integru și sînt convinși că Maia Sandu poate face schimbările pe care și le doresc. Prima întîlnire s-a desfășurat la Casa de Cultură din orașul Drochia. Candidatul

comun Maia Sandu a discutat cu localnicii îndemnându-i să nu-și piardă speranța și să lupte pînă la capăt: „*Societatea noastră are nevoie de însănătoșire, toată lumea a uitat de moralitate, lumea nu se mai teme să fure, nu se teme să spună minciuni. Așa cum scriu toate poruncile, una după alta, haideți să le implementăm în viață, trebuie să creștem moralitatea în această societate*”. Oamenii au fost receptivi și au spus că duminică vor avea o șansă să-și aleagă președintele care să-i reprezinte. „*Vreau o țară care să prospere, să fie o țară independentă, să ne unim cu toți, să fim ca o familie. Mă închin în fața dumneavoastră, doamna Maia, pentru prima dată vă văd și vreau să vă numesc la Drochia „Doamna de Fier”. Domnul Andrei este un munte care vă apără de vînturi, și de rău, să vă fie mereu alături și vă susținem*”, a declarat un alegător. Cea de-a doua întrunire a avut loc în localitatea Mihăileni, raionul Rîșcani, iar Casa de Cultură din sat era arhiplină. „*Să dea Domnul să fiți sănătoasă, poate s-a întîmpla o minune în țara asta, să ne vie copiii acasă*”, a spus un alegător la întîlnirea cu Maia Sandu. La rîndul său, Maia Sandu le mulțumește alegătorilor: „*Minunea o putem face noi toți împreună, eu de una singură nu o voi putea face, atunci noi vom reuși. Vă mulțumesc foarte mult și eu îmi doresc foarte mult ca copiii dumneavoastră să vină acasă*”. Oamenii au spus că s-au săturat de sărăcie și corupție și sînt convinși că Maia Sandu este capabilă să producă schimbarea. Unii dintre alegători au declarat cît de mult o iubesc pe Maia Sandu: „*O iubim pe Maia Sandu și vrem ca să fie în Republica Moldova fără corupție și să existe tineretul, să vină acasă*” (06.11.2016); Mai mulți deputați din primul Parlament, semnatari ai Declarației de Independență a Republicii Moldova, și-au reiterat susținerea pentru candidatul forțelor antioligarhice la scrutinul prezidențial, Maia Sandu. Ei au făcut un apel către toți cetățenii cu drept de vot să opteze pentru un concurent care va continua parcursul european al țării. Recent, mai mulți oameni de cultură, precum și veterani și membri ai Uniunii Pensionarilor din Moldova și-au anunțat susținerea pentru candidatul comun al partidelor de centru-dreapta (07.11.2016); La întîlnirea cu locuitorii din raionul Șoldănești, Maia Sandu a declarat că primul lucru pe care ar trebui să îl facă viitorul președinte al Republicii Moldova este să scoată instituțiile de drept de sub influența politicului. „*Instituțiile statului sînt paralizate și nici una din aceste instituții nu lucrează în interesul nostru. Noi sîntem separați printr-un zid de statul care trebuie să ne apare, cea mai importantă instituție care trebuie să ne apere de hoți mari este Procuratura Generală. Vom elibera Procuratura Generală de sub influența corupților, de influența politicului, astfel încît Procuratura să poată să își îndeplinească funcția sa de bază, să ne apere pe noi*”, a declarat Maia Sandu. La întîlnirea cu locuitorii din raionul Orhei, Maia Sandu a dezmințit speculațiile referitoare la venirea în Moldova a 30 de mii de refugiați și a menționat că este vorba despre o campanie de denigrare la adresa sa: „*Vreau să le spuneți tuturor oamenilor că tot ce e transmis și tot ce transmit televiziunile lui Plahotniuc și Dodon în aceste zile sînt minciuni. Cu refugiații nu am vorbit, cu nimeni niciodată nu am discutat acest subiect. Și cu căsătoriile de același sex este o altă minciună pe care ei o provoacă, și despre icoanele care le scot din școli și voi închide biserici etc. sînt minciuni*”. Oamenii spun că vor un președinte onest, care să fie preocupat de creșterea nivelului de trai al populației. Membrii Platformei DA i-au îndemnat pe cetățeni, mai ales pe tineri, să iasă la vot într-un număr mare pe 13 noiembrie. Tinerii aflați la eveniment au îndemnat toți cetățenii să vină la vot pe 13 noiembrie și și-au declarat simpatia față de reformele făcute de Maia Sandu pe timpul cînd era ministru al Educației. „*Sînt clasa a 12-a și voi avea examen de bacalaureat. Vreau să mulțumesc pentru reformele pe care le-a făcut la Ministerul Educației. Și îmi pare rău că acum aceste lucruri s-au oprit la acest minister. Însă totuși, vă mulțumesc pentru reformele care, într-adevăr, au avut impact colosal, pentru că nu este implicată în acte de corupție. Nu credeți în sirieni, nu credeți că o să înceapă războiul*”, a spus Mihaela Șerpi, elevă din Orhei (07.11.2016); Într-un interviu pentru Radio Europa Liberă, parohul Bisericii „Sfîntul Dumitru” din capitală, Pavel Borșevschi, s-a referit la implicarea în campania electorală pentru alegerile prezidențiale a unui grup de reprezentanți ai Mitropoliei Moldovei, printre care episcopul Markel. Preotul Pavel Borșevschi a precizat că îndemnul făcut de cele cîteva fețe bisericești reprezintă opinia lor personală, iar Biserica Ortodoxă nu are nimic în comun cu afirmațiile acestora. Parohul Bisericii „Sfîntul Dumitru” din Chișinău a avut un mesaj și pentru candidatul unic, Maia Sandu: „*Eu o să-mi cer iertare pentru acest episcop de la doamna Maia Sandu și să-i urez doamnei succes în alegeri*”.

Pentru nimic nu este mai prejos decât contracandidatului ei, poate și mai superior, Doamne ajută! Poporul o să decidă, îmi cer și eu iertare de la doamna Sandu, că sînt și eu slujitor al Bisericii și mai spun că unii din slujitori uită la care Dumnezeu slujesc” (08.11.2016); Conducerea PPDA a mers în raionul Glodeni pentru a reprezenta candidatul comun al forțelor antioligarhice, Maia Sandu. Prima oprire a avut loc în satul Cuhnești. La rîndul său, liderul PPDA la întîlnirea cu alegătorii a declarat: „Maia Sandu, la momentul de față, se preocupă de anticorupție, de reformă, de lucruri care o să facă un trai decent la noi în țară. Și eu vă îndemn pe dumneavoastră să vă gîndiți foarte bine atunci cînd vă duceți la vot, să dați o șansă acestei țări print-un vot conștient”. Alegătorii veniți la întîlnire au declarat că ar fi bine ca Maia Sandu să cîștige alegerile din 13 noiembrie: „Dă Doamne să ajungă Maia Sandu președinte”; „Schimbarea o văd spre bine alături numai de Maia Sandu”; „Trebuie să ieșim să votăm pe Maia, dar numai nu pe Dodon”. Următoarea întîlnire s-a desfășurat în satul Fundurii Vechi. Printre subiectele de discuție s-a numărat programul Maiei Sandu. Liderul PPDA prezent la întîlnirea cu alegătorii din Fundurii Vechi afirmă: „Nimic nu a stat la baza deciziei noastre de a merge în comun decât aceleași obiective. Alegerile parlamentare anticipate sînt obiectiv comun al nostru, întărirea imaginii Președinției, atît în interiorul, cît și în exteriorul țării, iarăși este un obiectiv comun. Maia Sandu vrea să vină cu o legislativă prin care pensiile judecătorilor, a procurorilor, a deputaților, a miniștrilor să nu mai fie calculate așa cum sînt calculate astăzi, dar să fie calculate așa ca la toată lumea. Trebuie de terminat cu pensiile privilegiate, pentru că nu-i cu nimic mai ușor mecanizator decât deputat” (08.11.2016); „Nu am discutat despre refugiați. O tentativă evidentă de dezinformare”. Astfel califică Angela Merkel, cancelar german, informațiile apărute în presa din Moldova, potrivit cărora ar fi abordat subiectul refugiaților sirieni cu Maia Sandu, candidatul comun al forțelor antioligarhice. Despre asta anunță portalul Agora, care a solicitat o reacție la subiect. Răspunsul a venit prin intermediul lui Bertil Wenger, șeful Departamentului Relații cu Publicul al Uniunii Creștin-Democrate din Germania, condusă de Angela Merkel. „Aceasta este o tentativă evidentă de dezinformare. Președintele Uniunii Creștin-Democrat a Germaniei, Angela Merkel, s-a întîlnit cu Maia Sandu, candidatul la funcția de președinte al Republicii Moldova, pe 20 octombrie, în timpul summitului Partidului Popular European, desfășurat la Maastricht, Olanda. În timpul acestei întîlniri, cancelarul Angela Merkel și-a exprimat susținerea față de Maia Sandu la alegeri. Cu toate acestea, problema refugiaților nu a fost abordată la această scurtă interacțiune”, conchide Bertil Wenger, sursa Agora (09.11.2016); „Lupt pentru oameni, iar rezolvarea problemelor noastre comune este prioritatea mea”, este mesajul candidatului antioligarhic la alegerile prezidențiale postat pe o rețea de socializare. Liderul PAS i-a îndemnat pe cetățeni să se mobilizeze și să spună „La revedere!” minciunii și trecutului murdar. „Rupem cercul gîlcevii și ieșim direct la oameni. Am mers pînă acum împreună cu oamenii acestei țări, din ușă-n ușă. De astăzi, anunț mobilizare generală. Hai să mergem de la casă la casă și să ducem adevărul și mesajele noastre. Oamenii contează mai mult decât un candidat. Pentru mine doar voi, oamenii acestei țări, contați. Mobilizare generală. Haideți să clădim împreună viitorul Moldovei. La revedere, Dodon!”, a scris liderul PAS. Maia Sandu a fost ministru al Educației între anii 2012 și 2015, perioada în care a lansat mai multe reforme, orientate spre combaterea corupției și creșterea calității educației. Anterior, a lucrat în calitate de consilier al directorului executiv al Băncii Mondiale și economist la oficiul din Moldova al acestei instituții. Și-a făcut studiile de licență la Academia de Studii Economice, apoi a urmat un program de masterat în relații internaționale la Academia de Administrare Publică și unul în administrație publică la prestigioasa universitate americană Harvard (09.11.2016); Candidatul comun al forțelor antioligarhice la prezidențiale a făcut un apel la mobilizare generală pentru alegerile de duminică. Maia Sandu a susținut astăzi o conferință de presă în centrul capitalei și a îndemnat cetățenii să iasă masiv la vot. „Doar un candidat capabil să pună capăt regimului de la guvernare este demn să ajungă în fruntea statului”, a declarat liderul Partidului Acțiune și Solidaritate. „Declarăm mobilizare generală, cu toții trebuie să ne mobilizăm ca să dăm ultima lovitură acestui clan mafiot, care a venit la putere de mult timp și care nu vrea să plece. Ce puteți face dumneavoastră? Puteți face multe lucruri, primul lucru pune-ți mîna pe telefon și vă sunați prietenii, rudele cu care nu ați vorbit demult, și să le spuneți cît de important este să meargă lumea la vot”. Maia Sandu a avut și

un alt îndemn către susținători: „*Așa cum este această toamnă frumoasă și galbenă, așa va deveni Republica Moldova. La porți, la uși peste tot afișați panglici galbene, ca să vadă toți acești hoți cât de mulți sîntem noi*”. Candidatul comun al forțelor antioligarhice a reiterat că o prioritate a programului său este avansarea anchetei privind jaful din sistemul bancar. De asemenea, dacă va ajunge în fruntea statului, Maia Sandu spune că va promova în funcții importante doar persoane cu integritate ireproșabilă: „*Toate persoanele, inclusiv judecători, șeful autorității naționale, prim-ministru, toate persoanele pe care le voi numi eu în funcție vor fi persoane care și-au demonstrat integritatea și onestitatea, persoane care nu au făcut parte din clanul mafiot*”. Totodată, candidatul comun a afirmat că vrea să devină un președinte al tuturor cetățenilor: „*Noi sîntem divizați de ani de-a rîndul de politicienii iresponsabili care nu știu altceva decît să folosească fricile noastre, să producă ură în societate, să certe unii cu alții. Și după asta să folosească această dezbinare, pentru că să-și continue hoțiile. Eu voi fi președintele tuturor, și a bătrînilor, și a celor care vorbesc limba română, și a celor care vorbesc limba rusă, ucraineană, găgăuză, a romilor*” (10.11.2016); Turul doi, șansa unui nou început. Își doresc mai multe locuri de muncă, condiții decente de trai în Moldova și să nu mai existe corupție în țară. Sînt aspirațiile locuitorilor din raioanele de nord ale țării, care s-au întîlnit cu președintele Partidului Platforma „Demnitate și Adevăr”, Andrei Năstase. Unii din alegători veniți la întîlnire cu liderul PPDA au declarat: „*Cred că ”Doamna de fier”, o numește așa o țară întregă, ne va mări salariile și ne va face așa ca să prospere țara*”. Următoarea destinație a fost orașul Ocnița. Participanții la întîlnire și-au exprimat speranța că starea de lucruri din țară se va schimba după 13 noiembrie. Ulterior, Andrei Năstase s-a întîlnit cu localnicii din satul Gordinești, raionul Edineț, dar și cu cei din Cernoleuca, raionul Dondușeni. Oamenii au menționat că își pun mari speranțe în viitorul președinte, declarînd: „*Tot tineretul este plecat, pentru o viață mai bună pentru cei bătrîni. Credem în curajul ei, în hărnicia ei, și absolut sîntem convinși că va cîștiga*”; „*Sperăm că Andrei Năstase cu Maia Sandu cred că ce ne-a promis se vor ține de cuvînt, și să se îndeplinească*”. La o altă întîlnire cu localnicii din Corjeuți, raionul Briceni, Andrei Năstase a discutat despre prerogativele unui președinte: „*În prerogativele președintelui intră desemnarea unui procuror general, o altă prerogativă este SIS-ul, un alt statut care îl are președintele este șeful Consiliului Superior de Securitate a Statului, în această calitate dînsul are acces la informații secrete și mai puțin secrete. Un angajament pe care l-a făcut Maia Sandu este că condițiile în care instituțiile noastre sînt capturate va face un apel către instituțiile internaționale de investigație cu privire la investigarea miliardului furat*”. Localnicii au spus că au așteptări mari de la candidatul unic la prezidențiale (10.11.2016); „*Candidatul comun al partidelor de centru-dreapta, Maia Sandu, este un politician tenace și o garanție pentru Republica Moldova*”, declarația aparține fostului președinte al României, Traian Băsescu, și a fost făcută la un post de televiziune de peste Prut. Traian Băsescu a mai spus că, spre deosebire de candidatul socialiștilor, Maia Sandu va îndrepta Republica Moldova spre Vest și va reuși să facă ordine în țară. La rîndul său, el declară: „*Maia Sandu este un om foarte tenace, cît o vedeți de micuță și așa cum a reușit să se evidențieze în Guvernul Filat, fiind un ministru vertical și care a introdus un proces de reforme în sistemul de educație din Republica Moldova, sînt convinși că o va face ca și președinte*”. Fostul lider de la Cotroceni, care a obținut recent cetățenia Republicii Moldova, a anunțat că-și va exprima opțiunea electorală în turul doi al alegerilor prezidențiale și i-a îndemnat pe basarabenii de pretutindeni să iasă duminică la vot: „*Este extrem de important ca cei circa 100 de mii de moldoveni cu cetățenie românească și care trăiesc pe teritoriul României să iasă duminică la vot și să o voteze pe Maia Sandu. Altfel, Republica Moldova va fi împinsă către Uniunea Vamală a Federației Ruse*” (10.11.2016); Vor un președinte care să nu accepte compromis cu oligarhul Vladimir Plahotniuc, să reformeze instituțiile statului și să creeze o viață mai bună pentru cetățeni. Asta își doresc localnicii din nordul țării, care au participat la întrunirile organizate de președintele Partidului Platforma Demnitate și Adevăr, Andrei Năstase, în susținerea candidatului unic Maia Sandu. Liderul mișcării protestatare a vorbit despre programele candidaților la prezidențiale: „*Programul Maiei Sandu este axat, în mod principal, pe anticorupție, pe reforme, pe locurile de muncă, pe salarii mai bune, pe pensii mai bune*”. Unii dintre alegători veniți la întîlnirea cu liderul PPDA au declarat: „*Ne revoltăm că o venit socialiștii aceștia aici și au făcut o dezordine aici. De*

ce ei sînt împotriva lui Maia Sandu? Maia Sandu este o fată onestă, deșteaptă". În orașul Lipcani, raionul Briceni, unii alegători veniți la întâlnirea cu liderul PPDA, Andrei Năstase, au declarat că se închin în fața campaniei Maiei Sandu: „*Ne aplecăm în fața campaniei Maiei Sandu, fiindcă e o campanie tare bună, unica problemă care nu am putut combate – nu sîntem informați, numai Publika TV și toate canalele lui Plahotniuc*". O altă destinație a fost satul Gașpar, raionul Edineț, unde oamenii au vorbit despre așteptările pe care le au de la scrutinul de duminică. La această întâlnire, Andrei Năstase a menționat: „*Primul punct în programul meu de activitate care l-a preluat Maia Sandu, l-a preluat fără rezerve, este soluționarea furtului miliardului, insistarea anchetei internaționale... Maia este un om independent. Maia Sandu poate face reforme, ea se poate opune acestui regim*" (11.11.2016) etc.

Maia Sandu a avut o prezență negativă în cadrul subiectelor despre: Pliante defăimătoare la adresa Maiei Sandu. Campania de denigrare împotriva candidatului comun al forțelor antiologarhice la prezidențiale, Maia Sandu, continuă, în ciuda multiplelor sesizări la adresa forțelor de ordine. În ultimele săptămîni, zeci de pliante cu un conținut defăimător au fost distribuite în toate raioanele, iar complici la această ilegalitate ar fi fost reprezentanții Uniunii Ofițerilor, organizație ce are conexiuni cu liderul PSRM, Igor Dodon. Asta a scos la iveală o anchetă realizată de Centrul de Investigații Jurnalistice. Pliantele ce conțin însemnele Partidului Acțiune și Solidaritate au început să fie distribuite în capitală și în raioane încă înaintea primului tur de scrutin. Cei care au pus la cale schema ilegală au încercat să-i convingă pe alegători că, în cazul în care va deveni președinte, Maia Sandu ar deschide frontierele pentru zeci de mii de imigranți, ar închide școli, grădinițe și spitale și ar legaliza căsătoriile între persoane de același sex (07.11.2016); În ultima zi de campanie electorală, acuzațiile la adresa Maiei Sandu au curs gîrlă în tabăra socialiștilor. Candidatul PSRM la prezidențiale, Igor Dodon, a învinuit-o pe rivala sa că ar fi discutat cu oficiali americani despre posibilitatea unirii Republicii Moldova cu România. Candidatul comun al partidelor de centru-dreapta a respins acuzațiile și a spus despre Dodon că folosește, în continuare, aceleași metode murdare ca să adune voturi. Igor Dodon a acuzat-o pe Maia Sandu că, atunci cînd era ministru al Educației, ar fi somat instituțiile pe care le avea în subordine să-și transfere conturile la Banca de Economii. „*În luna decembrie 2013, Maia Sandu poruncește la toate instituțiile subordonate Ministerului Educației să transferele conturile în Banca de Economii, semnătura Maia Sandu. Doamna Sandu știa că Banca era privatizată de Șhor*". La rîndul său, Maia Sandu vine cu replică la declarațiile făcute de către Igor Dodon: „*Vă informez că semnătura de aici nu este a mea, este semnătura unui viceministru. Această scrisoare a fost semnată de către colegul meu la indicația Cancelariei de Stat. În momentul în care am aflat eu despre această scrisoare, am anulat-o, chiar dacă Cancelariei de Stat a cerut acest lucru. Igor Dodon nu se informează atunci cînd lansează acuzații la adresa mea*" (11.11.2016) etc.

Igor Dodon a fost nuanțat pozitiv în subiectului din 07.11.2016 despre: Declarația Uniunii Ofițerilor din Republica Moldova (în cadrul unei secvențe video preluate de la postul de televiziune „NTV Moldova”), care au avut o întâlnire cu Igor Dodon: „*Doar datorită efortului lui Igor Dodon și a partidului, în general, nouă ne-a reușit pînă acum să acordăm sprijinul financiar și să desfășurăm evenimente legate de educația militară și patriotică*".

Printr-o conotație negativă, Igor Dodon a fost reflectat în cadrul subiectelor despre: Conferința de presă susținută de către deputați din primul Parlament. Nicolae Misail, deputat în primul Parlament: „*Cetățeni, oameni buni de credință, amintiți-vă, la 27 august 1991, cînd PMAN devenise neîncăpătoare și cînd ne-am rupt din imperiu și ne-am obținut independența, libertatea și demnitatea. Pe 13 noiembrie a-l urma pe Igor Dodon înseamnă a închina viitorul copiilor noștri noului imperiu, mai agresiv decît cel sovietic, înseamnă să dăm foc noi înșine Declarației de Independență. Să ne ridicăm cu toții, tineri și oameni în etate, să ne apărăm independența, să facem primul pas spre adevărata schimbare, recucerindu-ne pentru început instituția prezidențială*" (07.11.2016); Președintele Partidului Platforma Demnitate și Adevăr, Andrei Năstase, s-a întâlnit cu diaspora din Italia. Întrevederea a avut loc în weekend, în orașul Padova. În urma evenimentului, politicianul a postat pe Facebook un mesaj, în care a scris că votul moldovenilor stabiliți peste hotare a fost unul decisiv pe 30 octombrie. În același context, Năstase i-a îndemnat pe concetățenii

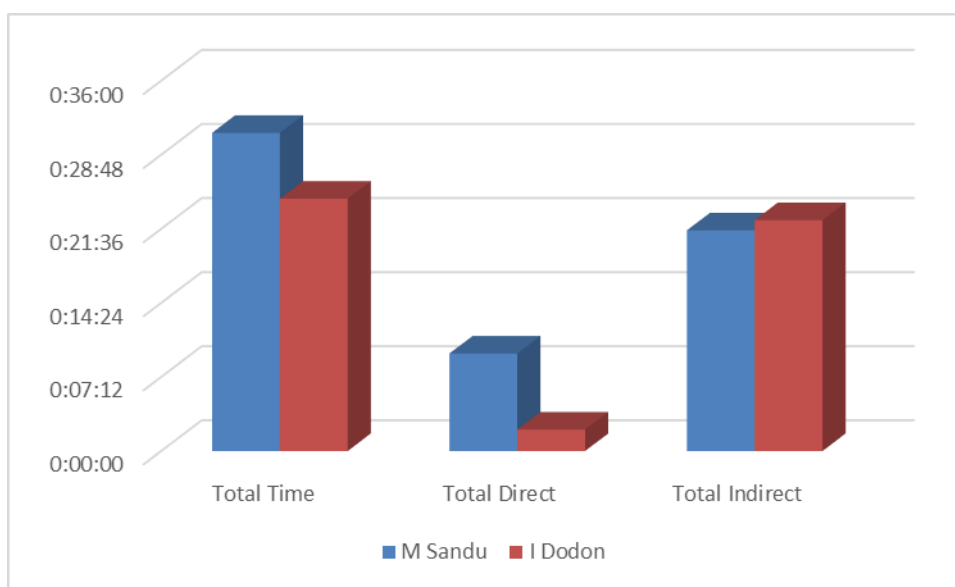
noștri plecați în străinătate să se mobilizeze încă o dată și să participe masiv și la turul doi al scrutinului prezidențial. Totodată, președintele PPDA, Andrei Năstase, i-a îndemnat pe conaționalii noștri stabiliți în Italia să se mobilizeze, să participe în număr mare la cel de-al doilea tur de scrutin prezidențial și să-și convingă apropiații să nu rămână indiferenți. *„Vă rog să ne mobilizăm încă o dată, să le deschidem ochii și celor de acasă. Sunați-vă rudele, părinții, vecinii, explicați-le că un vot dat lui Dodon înseamnă încă o zi de hoție, încă un an de libertate pentru tîlharii de la guvernare, încă alte miliarde furate din buzunarul oamenilor. Am toată încrederea în voi, oameni cu demnitate, conștiință și caracter”*, a declarat Andrei Năstase (07.11.2016); Campania de denigrare împotriva candidatului comun al forțelor antioligarhice la prezidențiale, Maia Sandu, continuă, în ciuda multiplelor sesizări la adresa forțelor de ordine. În ultimele săptămîni, zeci de pliante cu un conținut defăimător au fost distribuite în toate raioanele, iar complici la această ilegalitate ar fi fost reprezentanții Uniunii Ofițerilor, organizație ce are conexiuni cu liderul PSRM, Igor Dodon. Asta a scos la iveală o anchetă realizată de Centrul de Investigații Jurnalistice. Liderul PAS a calificat informațiile din pliante drept tentativă de denigrare pusă la cale de contracandidații săi. Reporterii Centrului de Investigații Jurnalistice au încercat să afle cine se află în spatele acestor acțiuni și au descoperit că totul se întîmplă chiar în biroul Uniunii Ofițerilor din Republica Moldova. Potrivit investigației, membrii uniunii sînt cei care le răspîndesc. Autorii investigației au discutat cu un reprezentant al organizației. În reportaj este difuzată convorbirea telefonică dintre jurnalistul de investigație și Victor Gaiciuc, președintele Uniunii Ofițerilor: *„V. Gaiciuc – Puteți lua aceste pliante. J.I. – Voi lua cîteva. V. Gaiciuc – Luați cîte aveți nevoie. Doar este o personalitate marcată. Nu a lucrat nicăieri, dar vrea să fie președinte”*. Potrivit anchetei jurnalistice, liderul PSRM, Igor Dodon, candidat la prezidențiale, ar avea legături cu Uniunea Ofițerilor din Republica Moldova. De altfel, Igor Dodon a sprijinit financiar organizația mai mulți ani. Socialistul este și nașul de cununie al fiului lui Victor Gaiciuc, care este președinte al acestei asociații. Pentru portalul anticorupție.md, Victor Gaiciuc a negat că ar avea vreo implicare în distribuirea pliantelor. Acum o săptămîină, Maia Sandu a sesizat Inspectoratul General al Poliției, dar reprezentanții instituției susțin că nu au găsit făptașii. Candidatul comun al forțelor de centru-dreapta la prezidențiale susține că nu își face mari iluzii în ceea ce privește acțiunile instituțiilor de drept. *„Lipsa de reacție din partea IGP denotă încă o dată că instituțiile statului sînt în comă profundă. (...) E grăitor faptul că un reporter de investigație a reușit ceea ce nu a reușit să facă toată poliția din Moldova timp de 10 zile. Cu privire la implicarea lui Dodon în schemă, noi am presupus că acesta are o legătură cu publicitățile respective, dar nu am avut dovezi. Însă stilul poate fi recunoscut de la o poștă, odată ce oponentul meu a ales ca strategie de campanie doar minciuna și jocul murdar”*, a declarat Maia Sandu. Liderul PSRM, Igor Dodon, a negat că ar fi pus la cale campania de denigrare împotriva liderului PAS (07.11.2016); Atac înscenat la adresa PAS. Transferurile bănești efectuate ieri în conturile Partidului Acțiune și Solidaritate au fost înscenate de oligarhul Vladimir Plahotniuc împreună cu aliații săi, candidatul socialiștilor la prezidențiale, Igor Dodon, și controversatul afacerist și primar al orașului Orhei, Ilan Shor. Toate cu scopul de a pune gri imaginea candidatului comun al partidelor de centru-dreapta, Maia Sandu. Declarațiile au fost făcute de către secretarul general al PAS, Igor Grosu, în cadrul unei conferințe de presă. Potrivit lui Igor Grosu, banii care au ajuns în conturile Partidului Acțiune și Solidaritate au fost transferați de un individ cu trecut penal, care este folosit pentru a înlătura concurenții electorali și persoanele care nu sînt pe placul guvernării. *„Atunci cînd contracandidatul nostru Igor Dodon nu mai are nici un argument, el recurge la astfel de metode murdare. Ieri o persoană cu un trecut penal, pe nume Galai Veaceslav, a efectuat patru transferuri a cîte 70 de mii de lei în contul PAS. Acest personaj este un client permanent al CNA, este folosit fie împotriva concurenților politici, fie împotriva celor care nu sînt pe placul guvernării. Este o linie de atac a lui Dodon, care este creatura lui Plahotniuc, să ne asocieze cu lumea criminală”*, a declarat Igor Grosu, secretarul general al PAS. Reprezentanții Partidului Acțiune și Solidaritate susțin că scenariul ar fi fost pus la cale acum cîteva zile, într-un restaurant din capitală, unde s-ar fi întîlnit cel care a efectuat transferul, Veaceslav Galai, cu socialistul Ion Ceban și cu un cumătru de-al lui Igor Dodon, în prezent angajatul lui Ilan Shor, Viorel Melnic. Igor Grosu, secretarul general al PAS: *„Shor este o piesă pe care o folosește*

Plahotniuc, o folosește Dodon în această campanie electorală. PAS nu a făcut solicitări către nici un individ pe nume Shor, noi nu cerem de la criminali suport, bani murdari de la oameni murdari. Constatăm că Plahotniuc, împreună cu instrumentul lui pentru jocuri murdare Shor și cu partenerul său politic Dodon, pot face numai măgării în țara asta". În același context, reprezentanții formațiunii politice au depus o contestație la Comisia Electorală Centrală, prin care solicită sancționarea candidatului PSRM, Igor Dodon. Asta după ce în ultimele săptămîni, o serie de pliante cu un conținut defăimător la adresa Maiei Sandu au fost distribuite în toate raioanele, iar complici la această ilegalitate ar fi fost reprezentanții Uniunii Ofițerilor, organizație ce are conexiuni cu liderul PSRM. Asta a scos la iveală o anchetă realizată de Centrul de Investigații Jurnalistice (08.11.2016); Un alegător venit la întâlnirea cu liderul PPDA susține că și-a pierdut încrederea în actuala guvernare, dar a mai menționat că Dodon divizează societatea: „În aceștia vechi deja ne-am pierdut încrederea, și în Dodon cu atît mai mult, el divizează societatea complet. Are o reacție foarte agresivă de agitație și se ocupă cu minciuni". Vicepreședintele PPDA, Alexandru Slusari, aflat și el la întâlnirea cu alegătorii, a declarat: „Cînd se vorbește că aceasta este lupta geopolitică între Uniunea Europeană și Federația Rusă, nu este corect, noi nu am ales după criteriul geopolitic. Noi trebuie să trăim bine cu Federația Rusă, acolo este piața imensă, acolo lucrează cetățenii noștri. Am avut și noi cîteva întrebări la Maia Sandu, categoric nu este omul lui Plahotniuc. Acuma hai să vedem calea lui Dodon, 2006-2009 viceministru, ministru al Economiei, atunci a înflorit imperiul lui Plahotniuc. Tu ai avut timp să arăți că nu ești omul lui Plahotniuc, ai tăcut "muxo", nu ai spus nici un cuvînt atunci și foarte bine ai zburat cu avioanele lui Plahotniuc. Atunci pentru noi era clar că Dodon este omul lui Plahotniuc". Liderul PPDA, A. Năstase: „A vota astăzi cu Dodon înseamnă ai arunca un colac de salvare lui Plahotniuc. Din păcate, Dodon a demonstrat că pentru el mai important decît să-și pună cravata de președinte nu există. Avem de a face cu un om necinstit, un fariseu, de fapt, se afișează cu preoții, se duce pe la biserică și își face 2-3 fotografii și se dă mare creștin. Și atacă pe cineva care își trăiește acest sentiment al dreptății" (08.11.2016); Dodon, acuzat de escrocherii. În afară de bani nu vede nimic și tot ceea ce Igor Dodon declară la televizor sînt minciuni. Afirmațiile au fost făcute de către Viorel Donică, ex-directorul unei întreprinderii de stat, care s-a prezentat și ca fost coleg de facultate cu liderul PSRM. Donică l-a acuzat pe Dodon că ar fi pretins mită de cîteva mii de euro de la el în schimbul unui ajutor. Totodată, a dezvăluit mai multe scheme ilegale prin care s-ar fi îmbogățit președintele PSRM, pe timpul cînd exercita funcția de ministru al Economiei. Pe de altă parte, colegii de partid ai lui Dodon spun că Viorel Donică ar fi fost plătit să facă aceste declarații. Viorel Donică spune că a absolvit Facultatea de Economie a Universității Agrare din Moldova și că a fost coleg de grupă cu Igor Dodon. Bărbatul a povestit că în 2005 a investit aproximativ 200 de mii de euro într-o afacere. Iar pentru că într-un moment dat asupra sa se făceau presiuni și risca să-și piardă investiția, a decis să apeleze la protecția fostului coleg de facultate, care deținea funcția de ministru al Economiei. La o conferință de presă Viorel Donică declară: „De cîteva ori clar că ne-am întîlnit, am discutat cum să rezolvăm întrebările, și el mi-a spus: trebuie 15 mii de dolari, pentru că pierdeam 200 de mii și am hotărît să-i plătesc această sumă. Eu am hotărît că el este un om foarte corupt pe care îl interesează numai banii. Relațiile prietenești nici nu se mai discută, sînt gata să merg la un detector de minciuni și să vă confirm tot ce am spus. Tot ce vă spun astăzi vă spun așa cum este, nu am ce ascunde, nu am ce pierde, că tot ce am avut am pierdut". Viorel Donică a dezvăluit și alte fraude care ar fi fost comise de Igor Dodon și din care s-ar fi îmbogățit. Potrivit lui, pe vremea guvernării comuniste ar fi fost implicat în privatizări ilegale, ar fi monopolizat piața de carne și de produse din pește, prejudiciind Bugetul de Stat și împiedicînd alți agenți economici să activeze. Totodată, Igor Dodon ar fi instituit monopolul asupra importului de fructe și legume, dar și a exportului de cereale. Viorel Donică: „Asta este, pur și simplu, o picătură, un mic exemplu v-am dat, numai care demonstrează că acesta este un om care, în afară de bani, el nu vede nimic în fața ochilor. Sînt colegi care s-au apropiat, tot au apelat ca un fel să-l ajute, dar, pînă la urmă, au ajuns în capcana lui. Adică e așa om care să sune, să facă atacuri raider asupra firmelor și să devină președinte, asta eu nu-mi închipui. Igor Dodon și toată gruparea cea a lui ne socot pe noi de proști. Prima schemă era la momentul guvernării comuniste, cînd el era ministrul Economiei, privatizările

ilegale, câteva baze de odihnă de pe malul Mării Negre din regiunea Odesa, 3-4 baze le-a vândut Igor Dodon”. Donică a mai spus că Dodon are legături și cu actuala guvernare, iar Republica Moldova nu va ajunge departe, alegînd un astfel de președinte. Liderul PSRM nu a răspuns la telefon ca să comenteze acuzațiile, însă colegii săi de partid au declarat că Viorel Donică ar fi fost plătit să facă asemenea declarații (08.11.2016); Transferurile către PAS, un plan premeditat. Transferurile bănești pe conturile Partidului Acțiune și Solidaritate reprezintă un plan bine pus la punct și gîndit din timp de Plahotniuc și Dodon, care au mizat să creeze confuzie în rîndul alegătorilor. Declarațiile au fost făcute la emisiunea „Ora Expertizei” de la Jurnal TV. „În persoana cuplului Plahotniuc-Dodon avem de a face cu un fel de hidră cu două capete. Această hidră cu două capete este bogată și murdară și ea se înfruntă cu un candidat sărac și curat, doamna Maia Sandu. Ei vor ca alegătorul să între într-o stare total de confuzie, în care nimic nu este adevărat, dar orice e posibil. Noi nu trebuie să cădem în această capcană”, a declarat analistul politic la Fundația Jamestown, Vladimir Socor. Iar analistul politic Anatol Țaranu susține că este vorba despre o înșelăciune: „Minciuna are picioare scurte, dar pe aceasta se mizează, este foarte puțin timp, doar marea majoritate a oamenilor privesc televiziunile holdingului, de acolo se alimentează informațional. Minciuna asta trebuie să trăiască, pentru că câteva zile au rămas pînă la alegeri. Și oamenii simpli sînt duși în eroare, premeditat că au folosit această provocare. Și, în așa fel, se mizează că poate o să ne reușească să-i amăgim, pe asta și se mizează. Dodon, de fapt, este candidatul minciunii” (09.11.2016); În cadrul unei conferințe de presă, Maia Sandu a declarat că renunță la confruntările directe cu oponentul său, Igor Dodon, în dezbaterile televizate și spune că în intervalul de timp care a mai rămas pînă la sfîrșitul campaniei, se va axa pe dialog direct cu cetățenii: „Oponentul meu Igor Dodon a folosit minciuni, a încercat să manipuleze, să dezinformeze. Eu nu am ce să mai discut cu el. La următoarele dezbateri voi vorbi cu cetățenii” (10.11.2016); Oligarhii se tem de Europa. Republica Moldova riscă să fie aruncată în Uniunea Vamală inițiată de Federația Rusă dacă alegătorii îl vor vota duminică pe Igor Dodon. Declarația aparține fostului președinte al României, Traian Băsescu, și a fost făcută la un post de televiziune de peste Prut. În opinia lui Băsescu, Dodon și Plahotniuc urmăresc instaurarea unei oligarhii de tip moscovit: „Oligarhii de teapa lui Dodon, Plahotniuc și altora, ei vor oligarhie de tip moscovit. Ei nu vor valori cum se cere în Uniunea Europeană, că dacă se trece pe sistemul de valori europene nu mai pot fura, nu mai pot lua decizii în locul politicului, nu mai pot substitui instituții. Lor le place puterea fără limite” (10.11.2016); În ultima zi de campanie electorală, acuzațiile la adresa Maiei Sandu au curs gîrlă în tabăra socialiștilor. Candidatul PSRM la prezidențiale, Igor Dodon, a învinuit-o pe rivala sa că ar fi discutat cu oficiali americani despre posibilitatea unirii Republicii Moldova cu România. Candidatul comun al partidelor de centru-dreapta a respins acuzațiile și a spus despre Dodon că folosește, în continuare, aceleași metode murdare ca să adune voturi. La scurt timp după conferința de presă susținută de Igor Dodon, Maia Sandu a reacționat: „Consilierii domnului Dodon nu-l informează și el continuă să spună neadevăruri cetățenilor. Oponentul meu și în ultima zi de campanie folosește aceleași instrumente. Vă spun cu toată responsabilitatea, nu m-am întîlnit niciodată cu Victoria Nuland” (11.11.2016); Nereguli în perioada electorală. Folosirea materialelor denigratoare la adresa candidaților și implicarea preoților în campania electorală. Sînt câteva dintre neregulile constatate de observatorii Asociației „Promo-LEX” în perioada dintre cele două tururi de scrutin. Experții au mai făcut referire și la cazuri de corupere a alegătorilor. „Observatorii „Promo-LEX” au raportat cel puțin două cazuri de utilizare a resurselor administrative. Ambele cazuri se referă la candidatul PSRM, Igor Dodon, prin implicarea asistenței sociale și a angajaților direcțiilor raionale de învățămînt. Două cazuri de oferire de cadouri cu tentă electorală, la fel fiind vorba de simpatizanții domnului Dodon”, a declarat, la o conferință de presă, Pavel Postica, șef Misiunea de Observare „Promo-LEX” (11.11.2016); Vor un președinte care să nu accepte compromis cu oligarhul Vladimir Plahotniuc, să reformeze instituțiile statului și să creeze o viață mai bună pentru cetățeni. Asta își doresc localnicii din nordul țării, care au participat la întrunirile organizate de președintele Partidului Platforma Demnitate și Adevăr, Andrei Năstase, în susținerea candidatului unic Maia Sandu. Discuțiile au fost la un moment dat perturbate de mai mulți provocatori, despre care sătenii spun că sînt activiști socialiști. În satul Șaptebani,

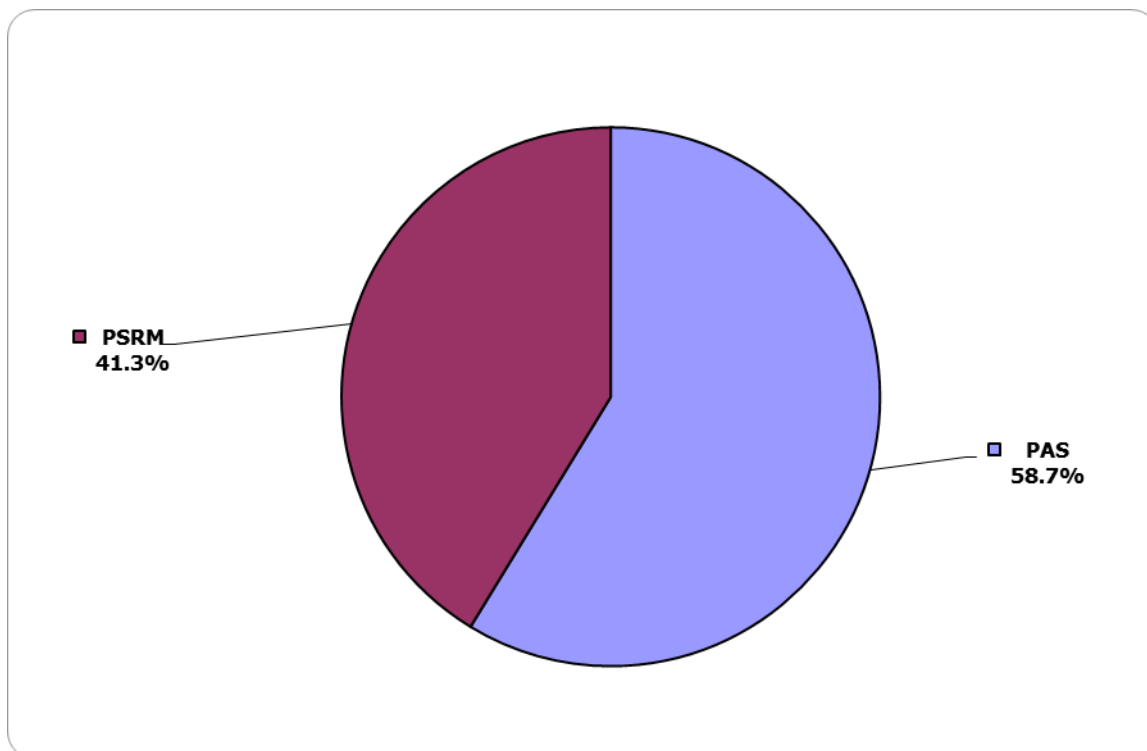
raionul Rîșcani, sala Casei de cultură a fost arhiplină. Deși localnicii l-au întâmpinat pe Andrei Năstase cu aplauze, un grup de cetățeni a încercat să-i pună bețe în roate. Andrei Năstase declară că sînt oamenii lui Dodon: „*Tot aceiași măgari intră din urma mea, la orice întîlnire prin sate, nu este problemă că ei vin, e problema că ei nu vin să discute, dar vin să distrugă o discuție civilizată. Iaca aceștia sînt oamenii lui Dodon, așa-i fața lui Dodon*”. Liderul mișcării protestatare a vorbit despre programele candidaților la prezidențiale: „*A lui Dodon este bazată pe tot felul, limbă moldovenească, relație cu Rusia, totul despre o geopolitică sterilă, populism și dezbinare*” (11.11.2016) etc.

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați electorali	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
M Sandu	0:30:56	0:09:29	0:21:27
I Dodon	0:24:32	0:02:05	0:22:27

Reflectarea liderilor politici în cadrul emisiunilor informative:

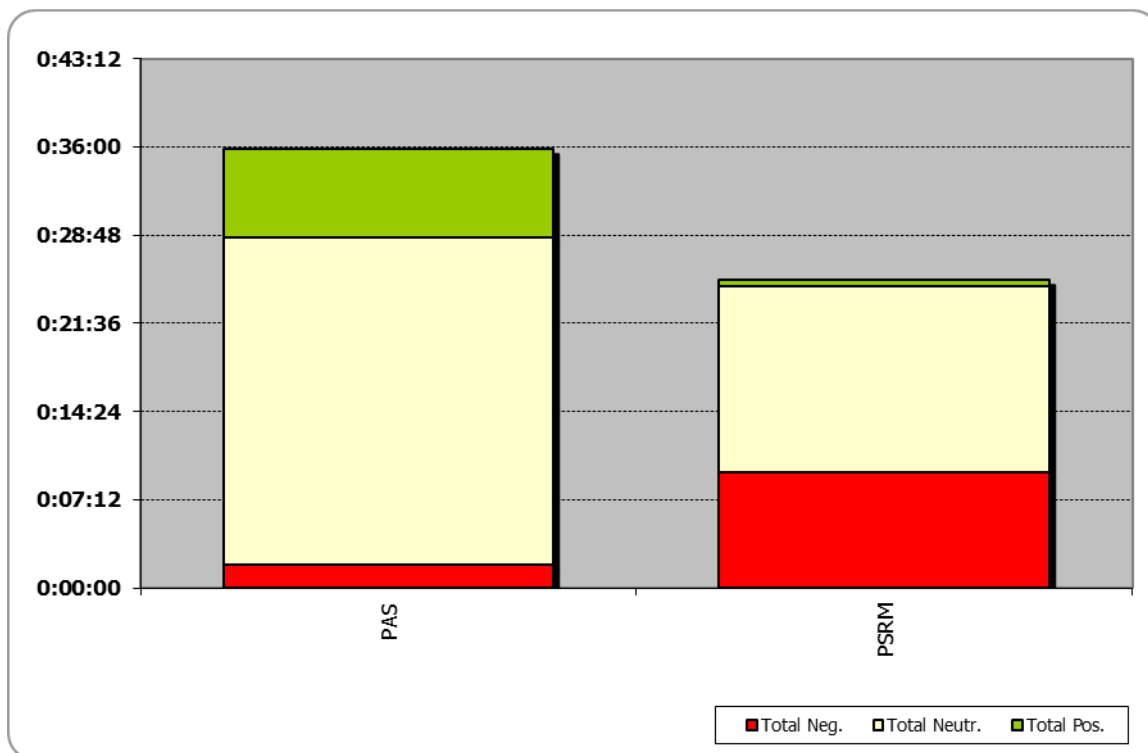

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Jurnal TV”, PAS a fost mediatizat în volum de 58,7%, iar PSRM a fost reflectat în volum de 41,3%.

Detaliere:

Subiecți politici	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
PAS	0:35:48	0:07:10	0:26:47	0:01:51
PSRM	0:25:10	0:00:36	0:15:10	0:09:24

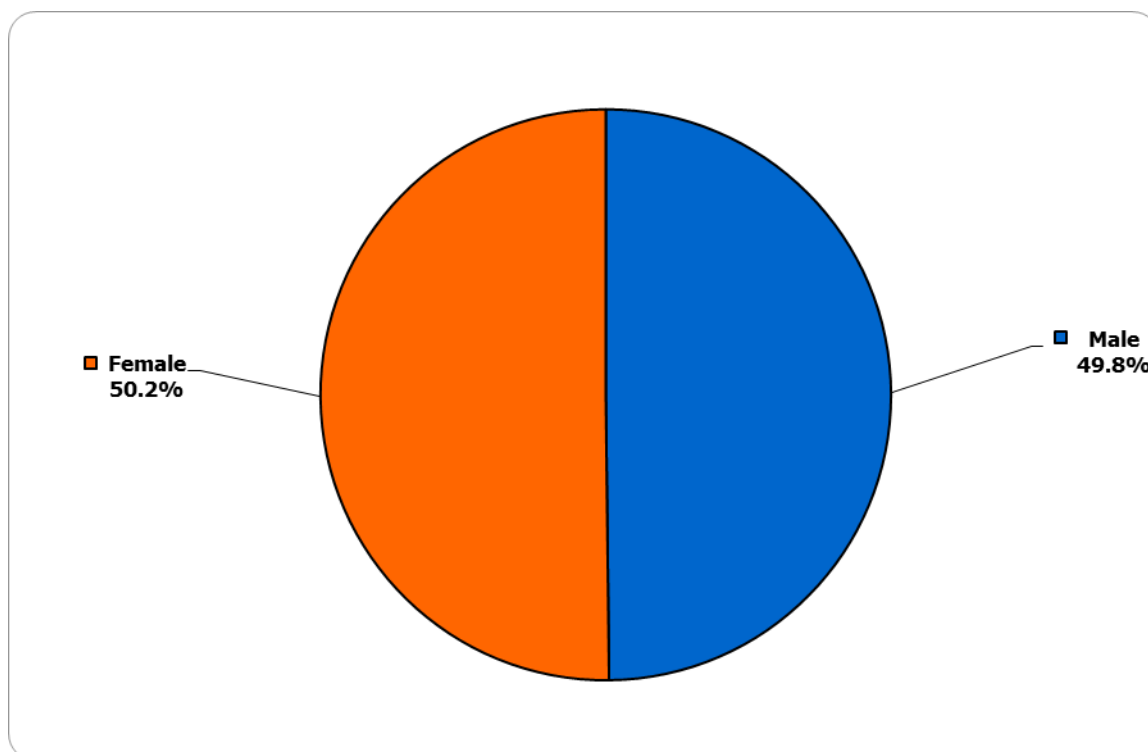
Conotația reflectării:

Subiecții politici PAS și PSRM au fost mediatizați în context pozitiv, neutru și negativ.

Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

În perioada de raport, din numărul total de subiecți politici, cota femeilor a fost de – 50,2%, iar cota bărbaților a fost de 49,8%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (2): „Acordînd timp de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timp de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”; și alin. (3) Codul audiovizualului: „Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial..” Astfel, se atesta un dezechilibru între subiectul politic PAS cu celalalt subiect politic, PSRM.

Pe data de 10 noiembrie 2016, în adresa Consiliului Coordonator al Audiovizualului a parvenit sesizarea cu nr. 940-01 din 10 noiembrie 2016 din partea dlui Vadim Filip, reprezentant cu drept de vot consultativ în CEC al concurentului electoral dl Igor Dodon, candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova pentru alegerile prezidențiale din 30 octombrie 2016, în care se menționează că postul de televiziune „Jurnal TV” a difuzat, la 06.11.2016, emisiunea „Ora de ras”, a cărei conținut „a fost unul extrem denigrator, calomnios și a urmărit doar un singur scop – manipularea cu opinia publicului larg, în special a alegătorilor”. Petiționarul susține că moderatorii emisiunii în cauză nu s-au limitat doar la persoana concurentului electoral dl Igor Dodon, ci nu au ezitat să înjosească și simpatizanții/alegătorii concurentului electoral. De asemenea, Vadim Filip vine cu informația precum că „tematica emisiunii în cauză a avut dublu aspect, pe de o parte, denigrarea imaginii concurentului electoral dl Igor Dodon, și pe de altă parte, promovarea concurentului electoral dna Maia Sandu”. În acest context, petiționarul face referiri în sesizare la art. 7 alin. (8) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, art. 64¹ alin. (5) din Codul Electoral și pct. 20 din Regulamentul privind reflectarea campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 30 octombrie 2016 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova.

Urmare a celor invocate în sesizare, Vadim Filip, reprezentant cu drept de vot consultativ în CEC al concurentului electoral dl Igor Dodon, candidat la funcția de Președinte al Republicii Moldova pentru alegerile prezidențiale din 30 octombrie 2016, solicită:

- „A constata faptul încălcării de către concurentul electoral, dna Maia Sandu, a legislației electorale;
- A constata încălcarea prevederilor legale de către radiodifuzorul Jurnal TV;
- A constata faptul promovării ilegale a concurentului electoral dna Maia Sandu;
- A aplica sancțiunile potrivite, pentru încălcările depistate”.

Este de menționat că CCA a solicitat postului de televiziune „Jurnal TV” să-și expună opinia referitor la cele invocate în sesizare. În răspunsul său (scrisoarea nr. 372-E/04 din 24.11.2016), postul de televiziune „Jurnal TV” face referiri la art. 65 alin. (3) din Codul electoral, pct. 64 și 65 din Regulamentul privind reflectarea campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 30 octombrie 2016 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova, art. 38 din Codul audiovizualului, venind cu următoarele contraargumente:

- CCA poate sancționa pentru derogări de la legislație doar radiodifuzorii, nu și concurenții electorali.
- CCA examinează doar contestațiile privind derogările de la legislație a radiodifuzorilor aflați sub jurisdicția Republicii Moldova. Examinarea contestațiilor privind constatarea derogărilor concurenților electorali nu este de competența CCA.

- Cot privește cerința de sancționare a postului nostru, atragem atenția că nu a fost identificat nici faptă pentru care noi urmează să fim sancționați și nici calificarea juridică a acestei eventuale abateri.
- Emisiunea indicată în sesizare nu constituie agitație electorală, ci este un pamflet, o emisiune de umor, prin intermediul căreia se reflectă, într-un mod umoristic, viața cotidiană a societății noastre, accentuându-se subiectele de interes general ei comun. În acest context, postul de televiziune „Jurnal TV” solicită respingerea sesizării dlui V. Filip ca fiind neontemeiată.

În temeiul prevederilor art. 37 alin. (3) lit. c) din Codul audiovizualului, Direcția monitorizare TV din cadrul Consiliului Coordonator al Audiovizualului a efectuat monitorizarea emisiunii „Ora de ras”, difuzată de postul de televiziune „Jurnal TV”, indicată în sesizarea dlui Vadim Filip.

Rezultatele monitorizării au atestat că postul de televiziune „Jurnal TV” a difuzat, pe data de 06 noiembrie 2016, emisiunea „Ora de ras” (durată: 54 min. 14 sec.), în cadrul căreia autorii și prezentatorii, Anatol Durbală și Constantin Cheianu, s-au referit la candidații electorali: M. Sandu și I. Dodon. În cadrul emisiunii, liderul PAS, M. Sandu, este prezentat ca un om curat, cinstit și competent, iar liderul PSRM, I. Dodon, este prezentat ca un om șmecher, tâlhar și fățarnic (*„Dragi privitori, iată-i alături. Omul curat, omul cinstit, omul competent, iar de partea cealaltă, poștiți: șmecherul, tâlharul și fățarnicul. Ce e aici, domnilor, de ales? Lucrurile sunt clare ca bună ziua. I-am spus șmecherului, tâlharului și fățarnicului să se care la naiba, și gata, am pornit la drum cu omul curat și cinstit. S-au întâlnit ambii, cu câteva zile-n urmă, față-n față, la o dezbatere. Omul curat, Maia Sandu, cu stărpitura Dodon, și ce credeți? Șmecherul, înainte de dezbatere, s-a dat la omul curat să-i strângă mâna. Iată așa-i făcut Diavolul, să te spurce, după care să vină și să-ți întindă primul mâna. Omul curat nu poate vorbi liniștit când se știe murdărit de o căzătură morală ca Dodon. Tâlharul și prefăcutul Dodon vorbește liniștit, calm, pentru că el este învățat să fie calm. A fost în atâtea situații periculoase, la furat, la întâlniri secrete, în Geneva și Cipru cu Plahotniuc... Dobitoc care nu avea nici o emoție, nici un centimetru din slănină de pe fața lui nu mișcă”, „Porc care operează numai cu minciuni și bîrfă”, „Neomul”, „Vă dați seama cât de jos am ajuns, moldoveni, dacă am ajuns să alegem între un Dodon, un ins fără suflet, un robot montat doar pentru a face rău, și un om onest și curat”, „Acest Dodon s-a învățat să ne fure și să ne tâlhărească încă de pe timpul lui Voronin”, „Suntem furați de Dodon”, „Un alt coleg de-al lui Dodon a spus că pentru bani acesta e gata să strice și aerul din biserică”, „Marian Lupu îl învinuia pe Dodon, în 2009, în campania electorală, că a creat, împreună cu Plahotniuc, mafia cârnii și mafia peștelui... Acest Dodon, care mutește afaceri cu Plahotniuc”, „Acest Dodon, care zboară cu avioanele lui Plahotniuc și cu care Plahotniuc stă bot la bot în fiecare zi”, „Doi ticăloși își pun în gând să murdărească un om curat”, „Dodon se teme de votul studenților”).*

În cadrul emisiunii respective este difuzat și un video creat prin tertip de montaj a mai multor secvențe în care frazele lui I. Dodon sunt rupte din context, în final obținându-se o poezie umoristică la adresa lui I. Dodon, spusă pe fundalul unei melodii de balalaică (durată secvenței: 3 min. 5 sec.).

La finalul emisiunii, autorii și prezentatorii, Anatol Durbală și Constantin Cheianu, vin cu următoarea afirmație: *„Vom vota la 13 noiembrie omul curat, omul cinstit și omul competent. Avem profunde convingeri că numai Maia Sandu poate ajuta Moldova în acest moment extrem de dificil, și mai avem convingerea că, după 7 ani de dominație a răului și a întinericului, va veni ziua binelui și a luminii”*.

Urmare a analizei calitative a emisiunii „Ora de ras” (06.11.2016) se atestă că postul de televiziune „Jurnal TV” a comis derogări de la art. 10 alin. (5) din Codul audiovizualului (*„Radiodifuzorii sunt obligați să asigure obiectivitatea informării consumatorului de programe, favorizând libera formare a opiniilor”*) și de la art. 2 din Codul de conduită al radiodifuzorilor, aprobat prin Decizia CCA nr. 127 din 26.12.2007 (*„Radiodifuzorii au obligația de a face o distincție clară între fapte și opinii astfel încât acestea să nu fie confundate. În relatarea faptelor și opiniilor jurnaliștii vor acționa cu bună credință și nu vor prezenta opiniile lor drept fapte”*).

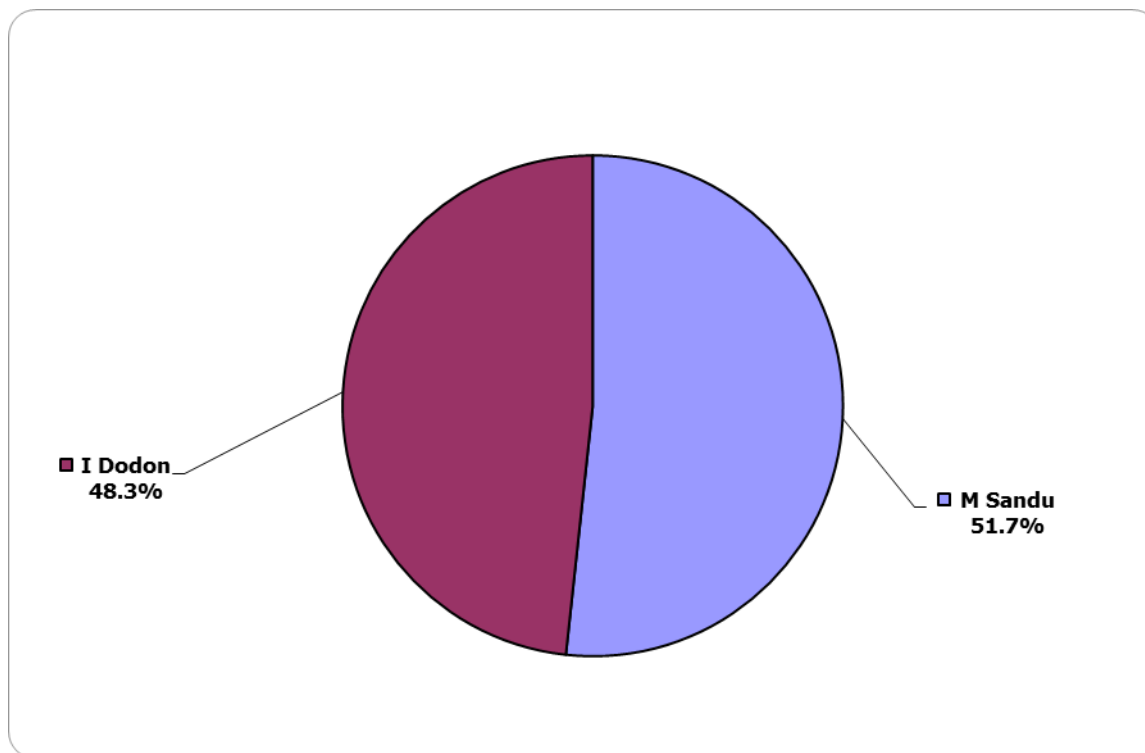
De specificat, că în contestație se solicită: „*constatarea faptului încălcării de către concurentul electoral, dna Maia Sandu, a legislației electorale*”, respectiv:

- CCA poate sancționa pentru derogări de la legislație doar radiodifuzorii nu și pe concurenții electorali;

- CCA examinează doar contestațiile privind derogările de la legislație a radiodifuzorilor aflați sub jurisdicția Republicii Moldova. Examinarea contestațiilor privind constatarea derogărilor concurenților electorali nu ține de competența CCA.

N 4

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

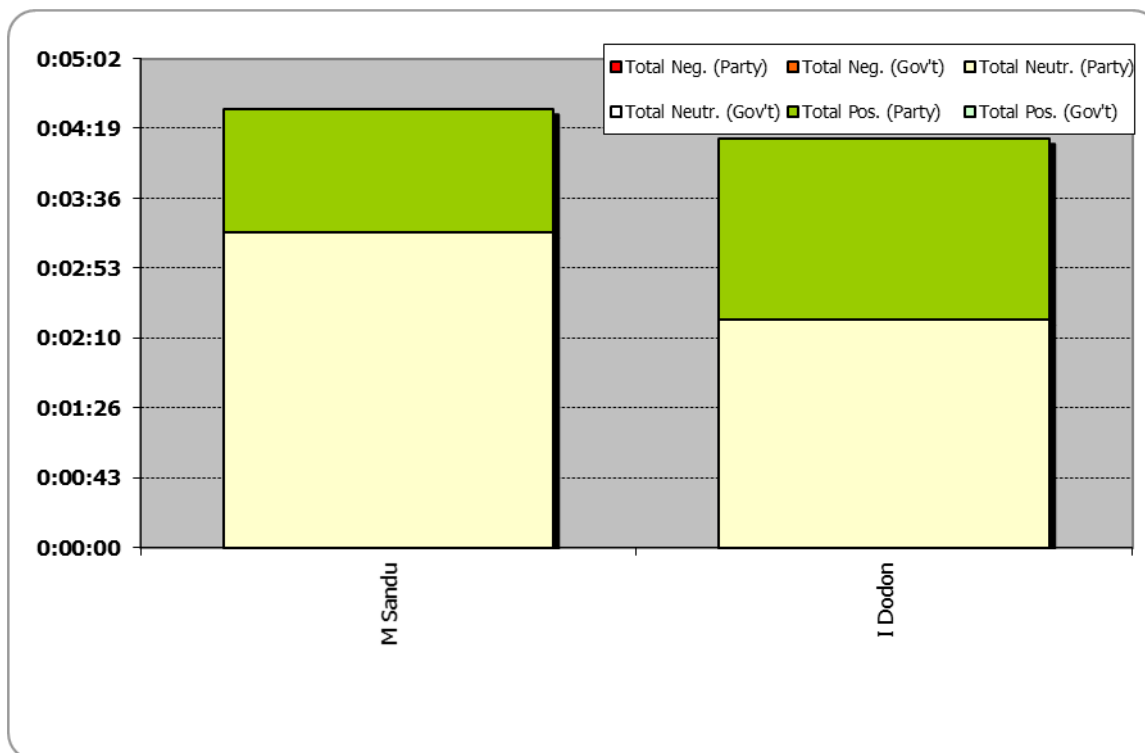

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „N 4”, M. Sandu a fost mediatizată în volum de 51,7%, iar I. Dodon a fost reflectat în volum de 48,3%.

Detaliere:

Candidați electorali	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
M Sandu	0:04:31	0:01:16	0:03:15	0:00:00
I Dodon	0:04:13	0:01:52	0:02:21	0:00:00

Conotația reflectării:

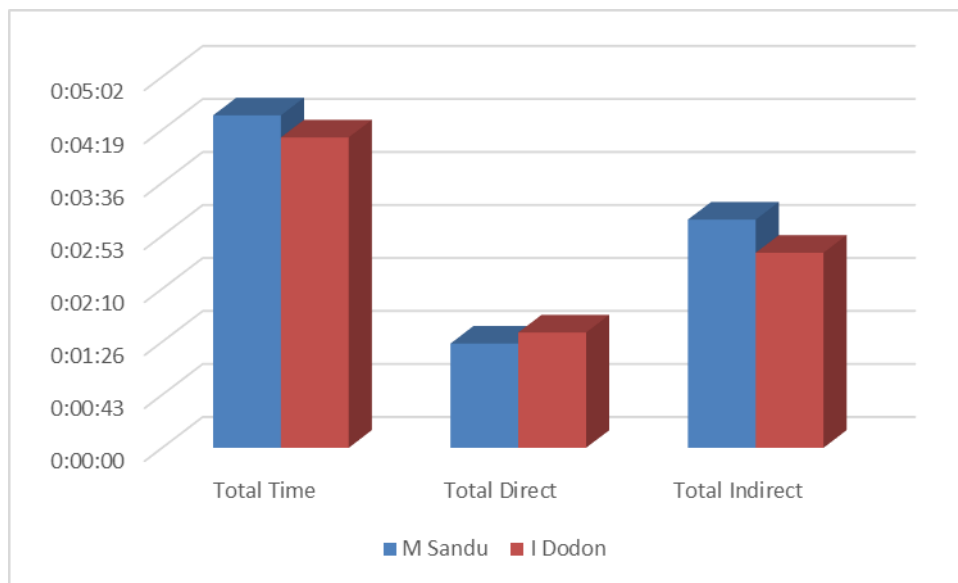
Candidații electorali Maia Sandu și Igor Dodon au fost tratați într-o manieră pozitivă și neutră.

Astfel, conotația pozitivă pentru Maia Sandu s-a datorat difuzării subiectelor despre: Președintele PAS, Maia Sandu, cheamă cetățenii la mobilizare generală în ziua alegerilor prezidențiale, duminica asta, 13 noiembrie. Maia Sandu spune că rezolvarea problemelor noastre comune este prioritatea ei, iar Igor Dodon pentru ea, de azi, nu mai contează, nu mai există. „*Adio, Dodon!*” scrie Maia Sandu pe Facebook. Liderul PAS cheamă la mobilizare generală: „*Haideți să mergem de la casă la casă și să ducem adevărul și mesajele noastre. Oamenii contează mai mult decât un candidat. Pentru mine doar voi, oamenii acestei țări, contați. Mobilizare generală. Haideți să clădim împreună viitorul Moldovei. La revedere, Dodon!*” (09.11.2016); Candidatul comun la funcția de președinte Maia Sandu îndeamnă tinerii să iasă masiv la turul II al alegerilor prezidențiale. Liderul PAS spune că nu le promite nimic tinerilor, ci le propune să muncească împreună: „*Viitorul nu pare chiar roz pentru tinerii din Moldova. Oferta de studii e limitată. Locuri de muncă sînt puține. Salariile sînt mici, iar prețurile – mari. Știu că nu aveți încredere în politicieni, și pe bună dreptate. Deștepți, iscoditori, voi vreți soluții, nu promisiuni. Eu nu vă promit nimic, eu vă propun să muncim împreună. Vă propun să avem încredere că munca se răsplătește, iar efortul nu este în zadar. Împreună putem schimba regulile jocului care au pus în vîrfurile ierarhiei cîțiva șmecheri și care au furat viitorul sutelor de mii de oameni tineri din Moldova*”. Maia Sandu îndeamnă tinerii să iasă duminica asta la vot, căci, spune ea: „*Împreună ne putem lua țara înapoi. Împreună vom învinge!*” (10.11.2016); Președintele PAS, Maia Sandu, cheamă oamenii să iasă masiv la vot în ziua de duminică, cînd vom alege cine ne va fi președinte de țară pentru următorii patru ani: „*Pe perioada mandatului de patru ani, în calitate de președinte realist, care este conștient de resursele, dar și de constrîngerile mandatului, mă oblig să asigur scoaterea din comă a acestei țări și aducerea societății noastre în situația în care să putem să vorbim despre proiecte de dezvoltare în Republica Moldova*”. Liderul PAS mai spune că dacă va ajunge președinte, va restabili încrederea oamenilor în țară: „*În această campanie noi am demonstrat cît de puternici sîntem. Ne-am mobilizat și am obținut un scor foarte bun în primul tur. În această campanie am fost dezinformați, au fost tentative de manipulare, au fost tentative de intimidare, dar noi nu ne-am lăsat*

descurajați de toate aceste lucruri. Acum a mai rămas să mai facem un pas”. Maia Sandu s-a clasat pe locul secund în primul tur al alegerilor prezidențiale, obținând 38,71 la sută sau ceva mai mult de 549 de mii de voturi (11.11.2016).

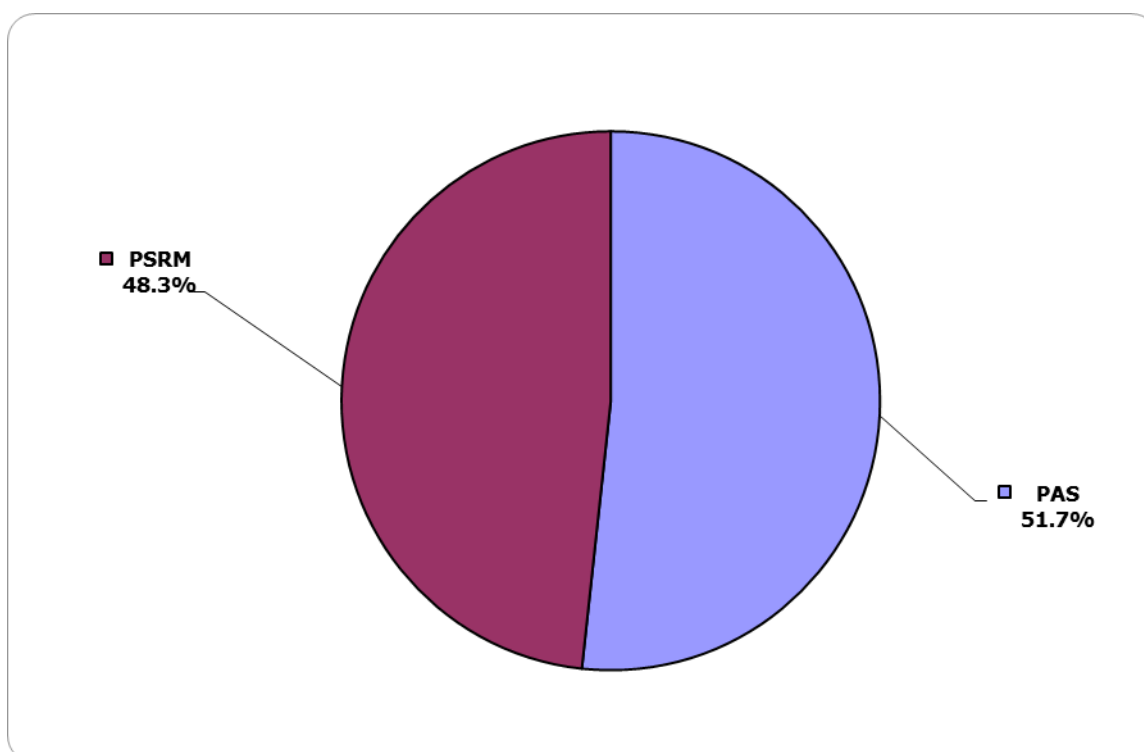
Igor Dodon a fost nuanțat pozitiv în cadrul subiectelor despre: Liderul PSRM, Igor Dodon, s-a arătat bucurios că a învins Trump. Dodon spune că: *„Americanii au ales un președinte puternic, conservator, adept al valorilor creștine, care pledează pentru o relație de prietenie cu Rusia. Așa va fi și în Moldova după 13 noiembrie. Socialiștii vor învinge împreună cu cetățenii țării”* (09.11.2016); Dacă ajunge președintele țării, Igor Dodon promite că primele decrete prezidențiale vor fi: anularea legii ce ține de plasarea miliardului furat pe seama cetățenilor, restabilirea relațiilor cu Rusia și revenirea la Istoria Moldovei. Promisiunile au fost făcute azi, în cadrul unei conferințe de presă. Liderul socialiștilor: *„Eu sînt ferm convins că, pentru aceste valori, majoritatea cetățenilor Republicii Moldova, duminică, pe data de 13 noiembrie, își vor da votul. Sînt sigur că cu aceste valori, pe care le cunoașteți foarte bine, le-ați auzit, Moldova, sînt ferm convins, că are viitor”*. Candidatul la funcția pentru președinte Igor Dodon a mai declarat că pe teritoriul țării nu trebuie să fie prezente trupe armate ale altui stat. Declarația vine după ce mai mulți oponenți politici i-au reproșat că ar susține, în mod indirect, prezența trupelor ruse în stînga Nistrului: *„Pașii sînt foarte clari. Este necesar s-avem un dialog cu cei din stînga Nistrului. Dacă ajungem la o formulă politică, o propunem în format 5+2. Dacă se agreează la nivel internațional, atunci va avea loc un referendum pe malul stîng și drept al Nistrului. Pe teritoriul Republicii Moldova nu trebuie să fie trupe ale nici unui stat. Nici americanii, nici Rusia, nici Ucraina, nici România. Asta este poziția mea”* (09.11.2016); Președintele PSRM, Igor Dodon, le mulțumește lui Renato Usatîi și Vladimir Voronin pentru susținere și cheamă electoratul celor doi să-l voteze duminică: *„Vreau să-i mulțumesc și lui Vladimir Voronin, și lui Renato Usatîi. La noi acum este răutate, uitați-vă ce face oponentul nostru”*. Igor Dodon a mai spus că este motivat să învingă la aceste alegeri prezidențiale: *„Eu am o motivare puternică să înving în aceste alegeri. Eu vreau și sînt sigur că Moldova are viitor. Eu vreau ca Moldova să fie un stat puternic, independent, suveran, integru. Eu vreau ca și copiii noștri să trăiască în acest stat, nu în județe ale altor regiuni sau ale altor state. Și eu cred că lucrul acesta este posibil”*. Igor Dodon s-a clasat pe primul în loc în primul tur al prezidențialelor din 30 octombrie, acumulînd 47,98 la sută sau peste 680 de mii de voturi (11.11.2016).

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați electorali	TimP Total	Total Direct	Total Indirect
M Sandu	0:04:31	0:01:25	0:03:06
I Dodon	0:04:13	0:01:34	0:02:39

Reflectarea liderilor politici în cadrul emisiunilor informative:

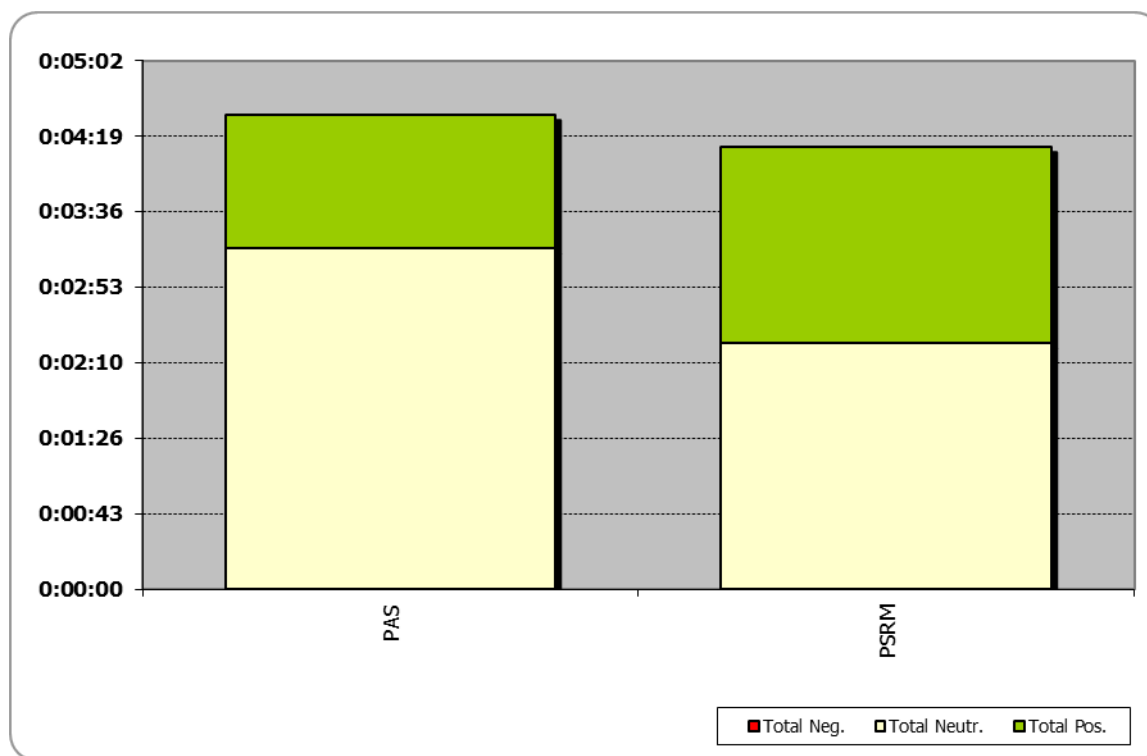

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „N 4”, PAS a fost mediatizat în volum de 51,7%, iar PSRM a fost reflectat în volum de 48,3%.

Detaliere:

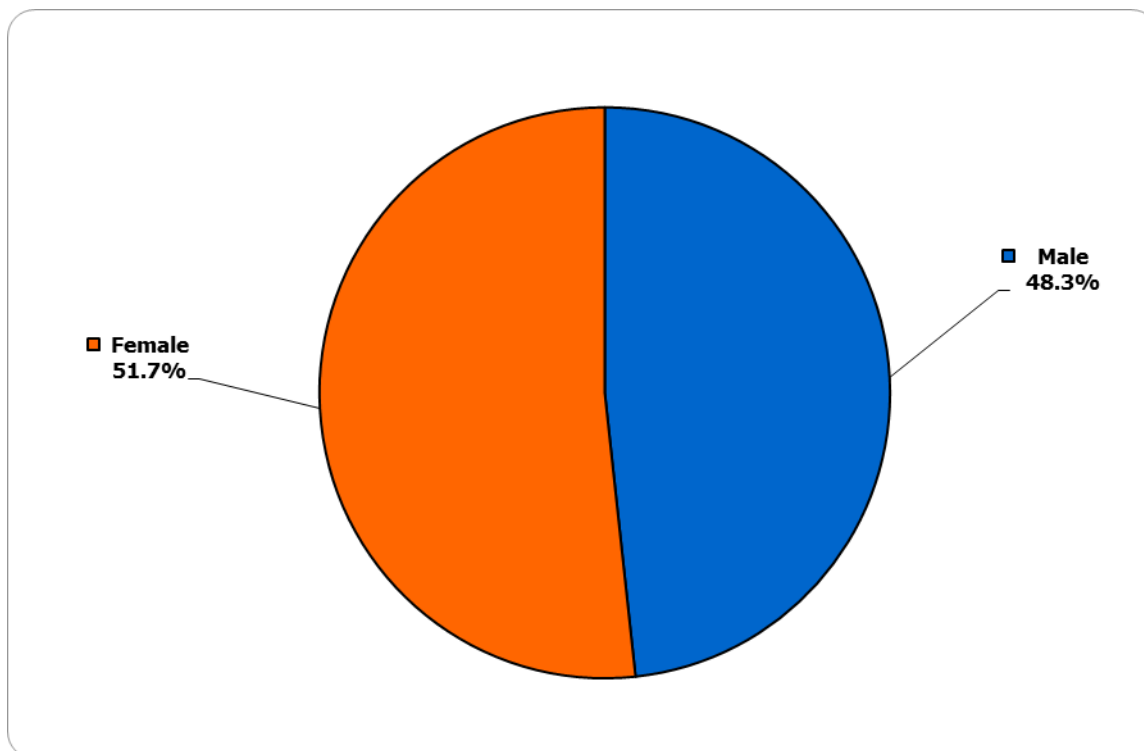
Subiecți politici	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
PAS	0:04:31	0:01:16	0:03:15	0:00:00
PSRM	0:04:13	0:01:52	0:02:21	0:00:00

Conotația reflectării:

Subiecții politici PAS și PSRM au fost reflectați printr-o conotație pozitivă și neutră. Conotația reflectării subiecților politici se datorează difuzării subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

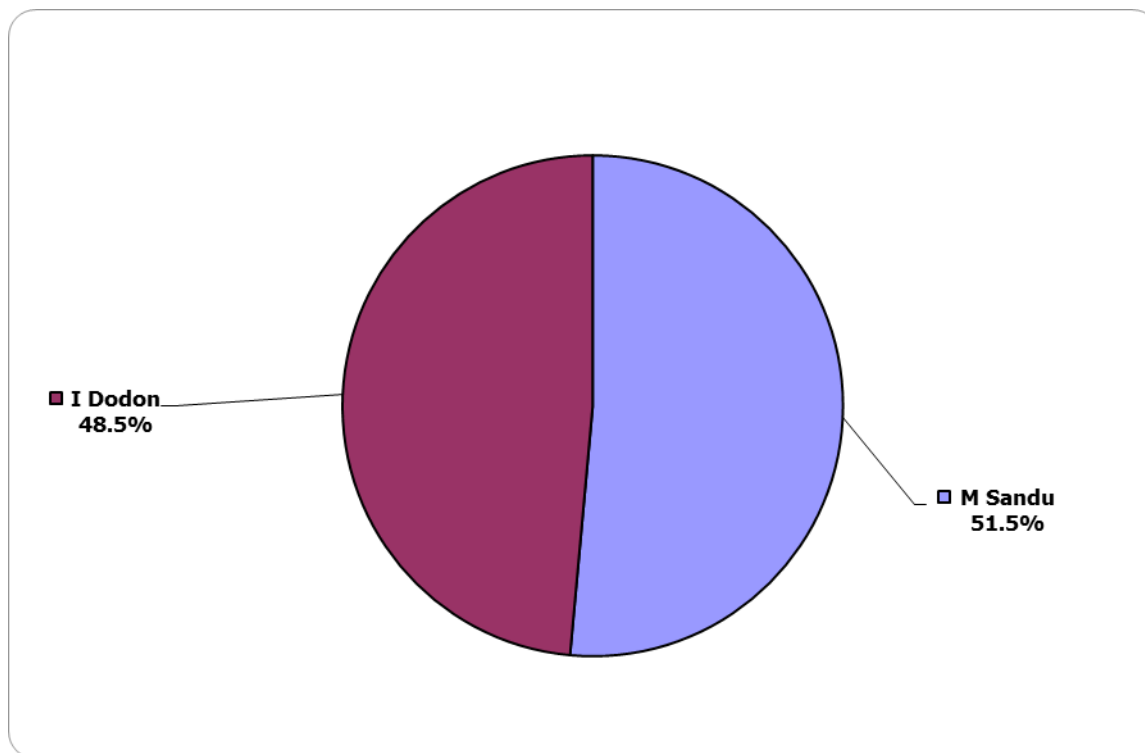

În perioada de raport, din numărul total de candidați electorali, cota femeilor a fost de – 51,7%, iar cota bărbaților a fost de 48,3%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport nu au fost atestate derogări de la prevederile legislației electorale.

Realitatea TV

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

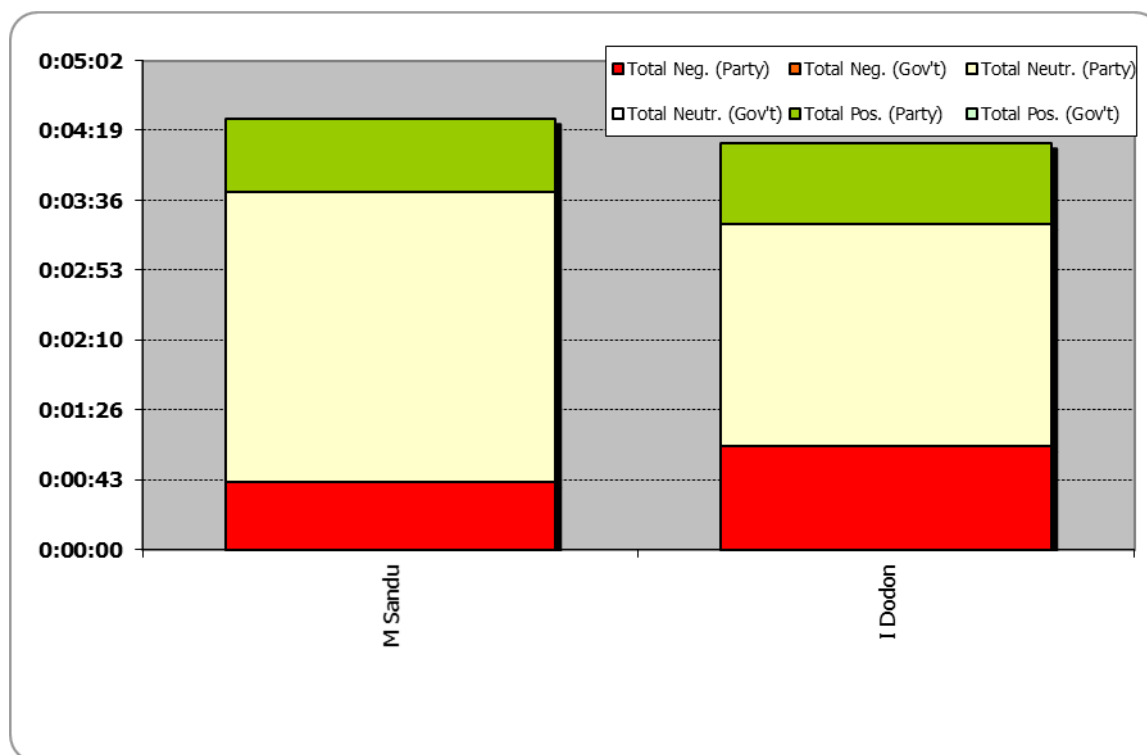

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Realitatea TV”, M. Sandu a fost mediatizată în volum de 51,5%, iar I. Dodon a fost reflectat în volum de 48,5%.

Detaliere:

Candidați electorali	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
M Sandu	0:04:26	0:00:45	0:02:59	0:00:42
I Dodon	0:04:11	0:00:50	0:02:17	0:01:04

Conotația reflectării:

Candidații electorali Maia Sandu și Igor Dodon au fost mediatizați printr-o conotație pozitivă, neutră și negativă.

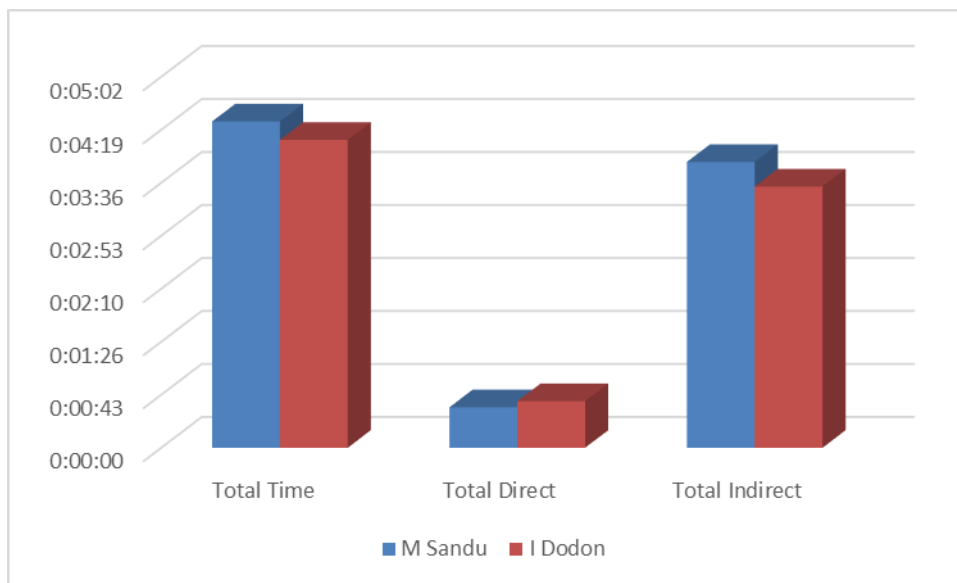
Astfel, Maia Sandu a avut o prezență pozitivă în cadrul subiectului din 10.11.2016, despre: Candidații la prezidențiale își anunță din nou obiectivele. Maia Sandu promite că va pune punct corupției, va reforma Procuratura și va întoarce miliardul furat. Astăzi, ea a mai anunțat mobilizarea activă a susținătorilor săi: *„Cel mai important lucru pe care mă angajez să-l fac este să curăț clasa politică și instituțiile statului de corupți și de hoți. Și de la Procuratură, începem cu procurorul general, pe care îl voi numi doar în cadrul unui concurs, voi face demersuri la toate organizațiile internaționale și la toate guvernele străine care pot să ne ajute să identificăm banii furați și să-i recuperăm”*.

Conotația negativă pentru Maia Sandu s-a datorat subiectelor despre: Cu o săptămână înainte de alegeri, ambele tabere ale candidaților prezidențiali se acuză reciproc. Simpatizanții lui Dodon susțin că Maia Sandu aduce acuzații false împotriva liderului socialist. Vlad Bătrîncea, PSRM: *„Prima minciună în acest „Top zece minciuni”, în opinia noastră, este declarația Maiei Sandu precum că nu a fost niciodată membru PLDM”*. Ion Bolea, PSRM: *„Următoarea minciună pe care a răspîndit-o Maia Sandu este faptul că ea nu a votat pentru concesiunea Aeroportului”*. Socialiștii mai afirmă că Sandu a mințit și când a declarat că nu a votat pentru acordarea creditelor neperformante celor trei bănci fraudate: Banca Socială, BEM și Unibank. Este învinuită și pentru că a votat pentru candidatura lui Andrian Candu în funcția de președinte al Parlamentului. Candidatul PAS menționează că socialiștii au demonstrat încă o dată cât de murdar își pot ataca oponentul (07.11.2016); În Republica Moldova, campania electorală continuă. Astăzi, Igor Dodon a prezentat public programul său în calitate de viitor președinte al țării. Socialistul promite restabilirea relațiilor cu Federația Rusă, furtul miliardului și pedepsirea celor ce prezintă pericol pentru guvernare, ceea ce nu va face Maia Sandu. În opinia lui, candidatul PAS nu va ține cont de promisiunile făcute cetățenilor: *„Oponenta mea, Maia Sandu, a declarat deschis și reconfirmat în unele dezbateri că este pentru unirea cu România. Maia Sandu și, în special, cei care o susțin în această campanie și partidul, a cărei parte a fost PLDM, spuneau deschis că sînt pentru ca țara noastră să devină membru NATO”* (09.11.2016).

Igor Dodon a fost nuanțat pozitiv în cadrul subiectului din 09.11.2016, despre: Continuarea campaniei electorale în Republica Moldova. Astăzi, Igor Dodon a prezentat public programul său în calitate de viitor președinte al țării. Socialistul promite restabilirea relațiilor cu Federația Rusă, furtul miliardului și pedepsirea celor ce prezintă pericol pentru guvernare, ceea ce nu va face Maia Sandu. I. Dodon: *„Noi sîntem pentru statalitatea Republicii Moldova. Sîntem, categoric, împotriva celor care doresc dezbinarea și lichidarea țării noastre. Pe teritoriul Republicii Moldova nu trebuie să fie trupe străine. Nu trebuie să fim membru al NATO. Igor Dodon este pentru Istoria Moldovei și pentru identitatea noastră moldovenească”*. Liderul socialiștilor promite promovarea valorilor religioase și restabilirea relațiilor externe cu Kremlinul, pînă la următoarele alegeri parlamentare.

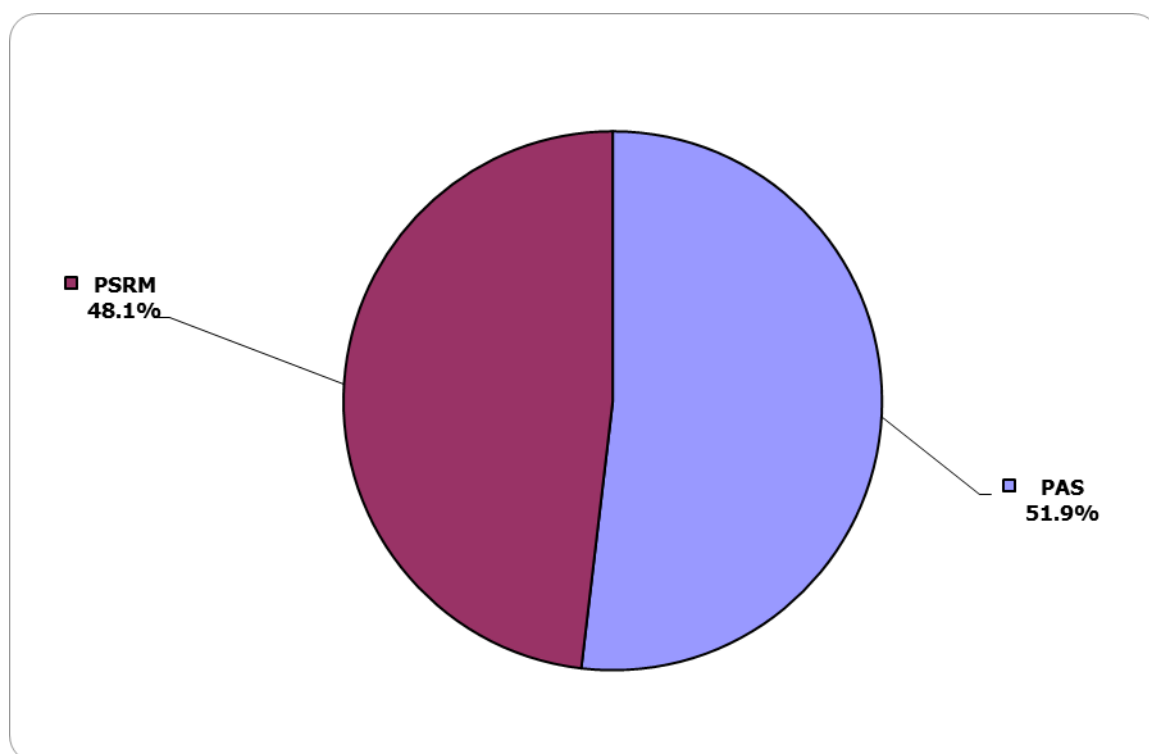
Negativ, Igor Dodon a fost prezentat în cadrul subiectelor despre: Cu o săptămînă înainte de alegeri, ambele tabere ale candidaților prezidențiali se acuză reciproc. Maia Sandu învinuiește socialiștii de furtul miliardului. Candidatul PAS menționează că socialiștii au demonstrat încă o dată cît de murdar își pot ataca oponentul. Pe pagina sa de Facebook, Sandu a scris că niciodată nu a votat pentru concesiunea Aeroportului, nu a fost membru PLDM, iar Raportul Kroll a arătat că furtul miliardului s-a produs în urma acordării de credite neperformante de către prietenul lui Igor Dodon, Ilan Shor, la care a jucat și la nuntă. Printre beneficiarii acestor credite neperformante se numără inclusiv membri marcanți ai PSRM (07.11.2016); Ilan Shor a recunoscut că a sponsorizat campania Maiei Sandu prin intermediul firmei „Duty free mall”, care îi aparține. Potrivit lui, compania sa a transferat în contul PAS cca 300 de mii de lei. Reprezentanții PAS au declarat pentru presă că afirmațiile lui Shor au scopul de a denigra candidatul de dreapta și că Sandu nu ar fi primit acești bani. Secretarul general al trezoreriei Partidului Acțiune și Solidaritate, Igor Grosu, susține că informațiile privind finanțarea formațiunii din fondurile companiilor lui Shor sînt doar o încercare de discreditare. În spatele acestei acțiuni ar sta liderul PSRM, Igor Dodon. Igor Grosu, PAS: *„Atunci cînd contracandidatul nostru, Igor Dodon, nu mai are nici un argument, el recurge la astfel de metode murdare. Cîteva zile în urmă, într-un local – Cerbul de Aur, iarăși în proximitatea Ministerului de Interne, a avut loc o întîlnire amicală a trei personaje. Primul personaj este Viorel Melnic, cumătrul lui Igor Dodon și fost partener de afaceri, iar acum e angajat al lui Ilan Shor. Reprezentantul PSRM, Ion Ceban, marele luptător cu corupția, și Galai Veaceslav. Acești trei indivizi au pus la cale, după informația noastră, acest scenariu”*. Igor Grosu recunoaște că banca unde este deservit partidul său a transmis bonurile de transfer pentru 280 de mii de lei care au venit de la firma lui Shor, dar donația nu a fost acceptată. PAS susține că farsa cu donația falsă nu este singura pusă la cale de către socialiști. Aceștia continuă campania de denigrare și prin răspîndirea pliantelor defăimătoare la adresa concurentului electoral Maia Sandu. Mai mult, reprezentanții PAS au făcut o contestație ca CEC, întrucît, potrivit lor, în rapoartele financiare ale lui Igor Dodon depuse la Comisie nu se regăsesc resursele financiare alocate pentru tipărirea buletinelor cu pricina. Reprezentanții PSRM au respins acuzațiile și susțin că îl vor convoca în instanță pe secretarul PAS (08.11.2016); Referitor la declarațiile lui Igor Dodon precum că M. Sandu nu va ține cont de promisiunile făcute cetățenilor, candidatul PAS a scris pe pagina sa de Facebook că, de marți, Dodon nu mai contează, nu mai există pentru ea și că, în viitoarele dezbateri la posturile TV nu i se va mai adresa direct. În acest context, candidatul PAS își îndeamnă susținătorii să spună adio minciunii și trecutului murdar (09.11.2016); Candidații la prezidențiale își anunță din nou obiectivele. Maia Sandu a adresat și cîteva întrebări oponentului său: *„Prima întrebare este despre faptul dacă este adevărat sau nu că folosește, prejudiciază interesele producătorilor moldoveni atunci cînd le cere, așa cum a scris presa de investigație, 10 % tuturor companiilor care obțin dreptul să exporte produse în Federația Rusă. Să ne spună pentru ce merite, totuși, a zburat cu avionul privat al lui Plahotniuc. De ce în anul 2012 nu a votat pentru demiterea lui Plahotniuc din funcția de prim vicepreședinte al Parlamentului”*. Ion Ceban, PSRM: *„Dl Dodon a confirmat că a zburat, la invitația unui prieten, din Odesa, nu celelalte destinații, la un eveniment împreună cu soția. Restul nu ține de aceste lucruri”* (10.11.2016).

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați electorali	TimP Total	Total Direct	Total Indirect
M Sandu	0:04:26	0:00:33	0:03:53
I Dodon	0:04:11	0:00:38	0:03:33

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

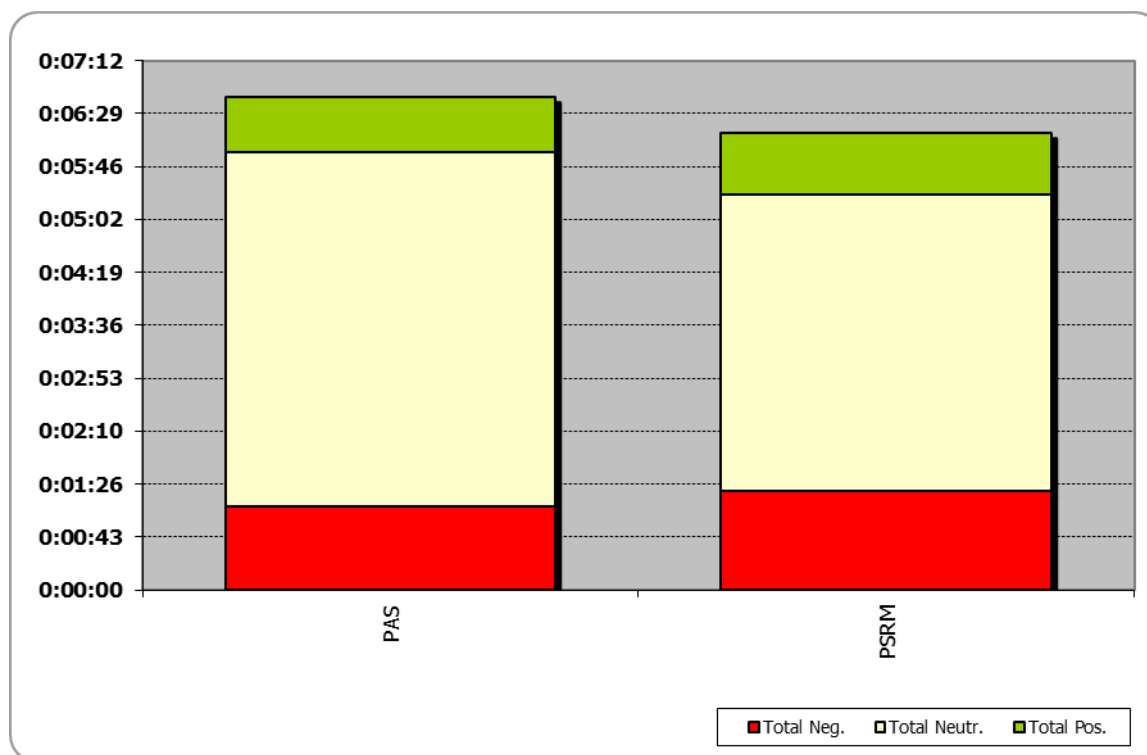

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Realitatea TV”, PAS a obținut un volum procentual de 51,9 la sută, iar PSRM a acumulat 48,1 la sută.

Detaliere:

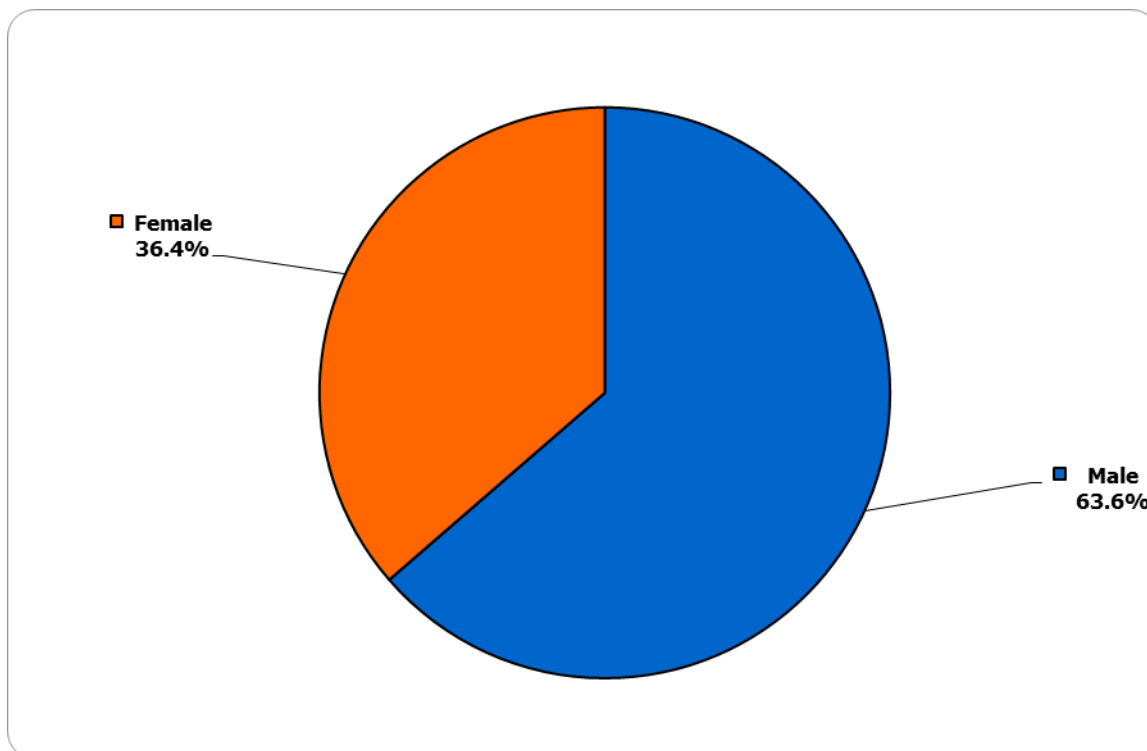
Subiecți politici	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutr	Total Negativ
PAS	0:06:42	0:00:45	0:04:49	0:01:08
PSRM	0:06:13	0:00:50	0:04:02	0:01:21

Conotația reflectării:

Subiecții politici PAS și PSRM au fost reflectați printr-o conotație pozitivă, neutră și negativă. Conotația reflectării subiecților politici se datorează difuzării subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

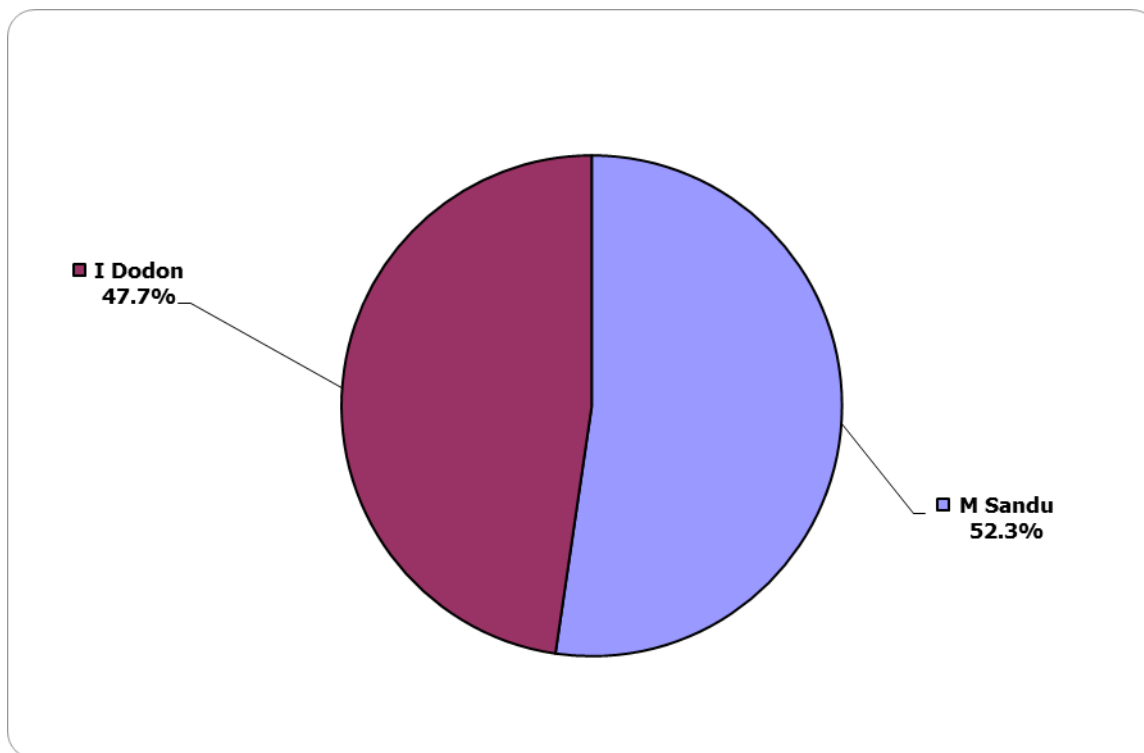

În perioada de raport, din numărul total de candidați electorali, cota bărbaților a fost de – 63,6%, iar cota femeilor a fost de 36,4%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport nu au fost atestate derogări de la legislația electorală.

Ren Moldova

Reflectarea candidaților emectorali în cadrul emisiunilor informative:

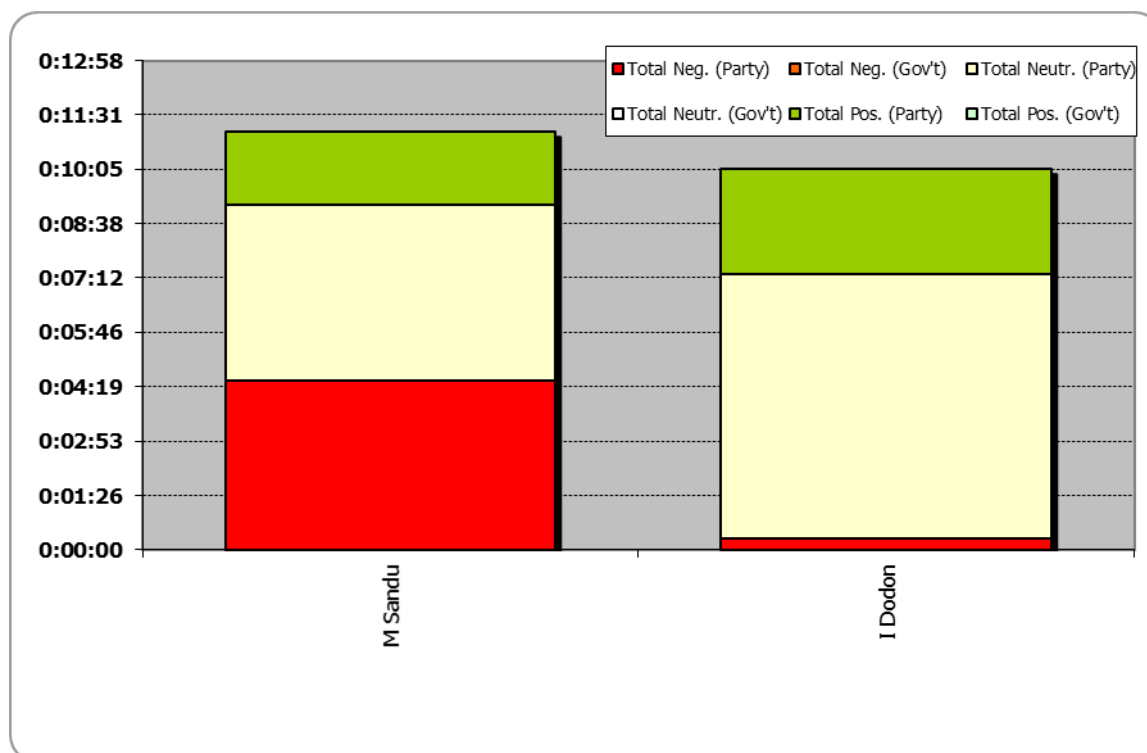

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Ren Moldova”, M. Sandu a fost prezentată în volum de 52,3%, iar I. Dodon a fost mediatizat în volum de 47,7%.

Detaliere:

Candidați electorali	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
M Sandu	0:11:05	0:01:57	0:04:40	0:04:28
I Dodon	0:10:06	0:02:49	0:07:00	0:00:17

Conotația reflectării:

M. Sandu și I. Dodon au fost mediatizați în context pozitiv, neutru și negativ.

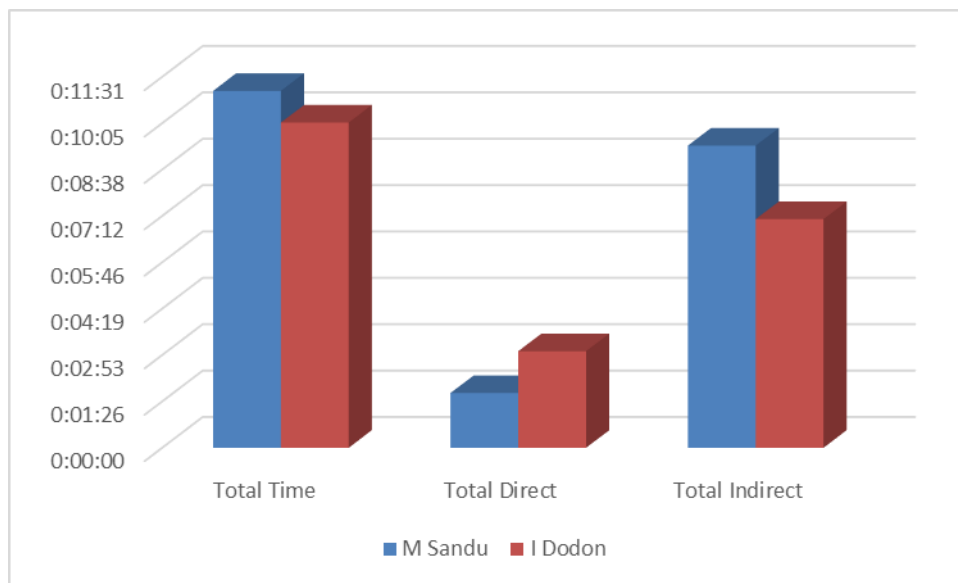
Candidatul PSRM la funcția de șef al statului, I. Dodon, a fost mediatizat în context pozitiv în subiectele despre: Rezultatele unui sondaj realizat de Asociația Sociologilor și Demografilor. În cadrul subiectului se menționează că sondajul arată că socialistul Igor Dodon este favoritul respondenților (06.11.2016); În cadrul unei emisiuni de dezbateri electorale, I. Dodon a declarat: „Noi venim cu o programă economică foarte clară. Cred că miliardul care a fost furat de guvernare, din care a făcut parte oponentul meu, trebuie să îl întoarcă hoții”. În subiect se mai afirmă că liderul PSRM a dezmințit faptul că va anula regimul de vize, dar a promis că va restabili relațiile de colaborare cu Vestul: „Președintele Dodon înseamnă continuarea colaborării cu UE, păstrarea regimului de vize și a cetățeniei românești a celor care o au. De asemenea, redeschiderea exportului cu Rusia”. Socialistul a reiterat că va opta pentru ca susținerea examenelor de bacalaureat să fie opțional, precizând că fiecare trebuie să obțină diplomă de liceu. La finele subiectului, reporterul susține: „De menționat că Renato Usatîi își îndeamnă susținătorii să acorde vot de încredere pentru Dodon. Dacă am adăuga cele 6% acumulate de Dumitru Ciubașenco în turul I, atunci Dodon ar deveni președinte cu 54,01%, pe când Maia Sandu, cu voturile lui Iurie Leancă, Mihai Ghimpu și Valeriu Ghilețchi, ar acumula aproximativ 44%. Turul II se va desfășura pe 13 noiembrie” (08.11.2016); Liderul PSRM, Igor Dodon, a făcut publice cele trei decrete pe care intenționează să le semneze, în cazul în care va deveni președinte. Decretele prevăd următoarele prerogative: întoarcerea banilor furați din sistemul bancar, relansarea relațiilor cu Federația Rusă și lupta cu organizațiile care promovează ideile unioniste. Socialistul a mai declarat că va păstra relațiile cu UE, va interzice unionismul, va promova identitatea națională și va opta pentru predarea Istoriei Moldovei în școli: „Lupta cu organizațiile unioniste, care au ca scop dezmembrarea țării noastre” (09.11.2016) etc.

M. Sandu a fost reflectată în context negativ în subiectele despre: Conferința de presă susținută de PSRM. În cadrul conferinței, socialiștii au prezentat publicului așa-numitul top zece minciuni care, în opinia lor, au fost spuse de Maia Sandu. Ion Ceban, membru PSRM: „Reamintesc că anume dna Maia Sandu a ocupat funcția de ministru al Educației în trei guverne: Filat, Leancă și Gaburici. De ce cineva e complice, iar cineva e salvator?!”. Potrivit socialiștilor, primele declarații false ale Maiei Sandu sînt că ea nu are nici o legătură cu PLDM, pentru că nu a fost

membru de partid. Membrii PSRM mai spun că liderul PAS a făcut parte din echipa PLDM în perioada când a fost furat miliardul din BEM și concesionat Aeroportul. Vlad Bătrîncea, membru PSRM: *„Maia Sandu nu și-a permis niciodată un cuvînt de critică în adresa lui Vlad Filat. Deținem informații despre faptul că primarii și susținătorii PLDM o sprijină pe Sandu. Deputații PLDM merg în teritoriu la întâlniri cu localnicii, aducînd acuzații false în adresa candidatului nostru”*. Potrivit socialiștilor, o altă minciună spusă de Maia Sandu se referă la faptul că nu este implicată în furtul din sistemul bancar (07.11.2016); În cadrul unei conferințe de presă, socialiștii au acuzat candidatul PAS la prezidențiale că ar fi promovat politici în defavoarea tinerilor. Astfel, I. Ceban, membru PSRM, susține că în perioada 2011-2015 au fost închise aproximativ 200 de școli și eliberate 900 de cadre didactice de clasele primare și gimnazii. Acesta mai spune că M. Sandu este susținută de mulți pentru care ea nu a făcut multe lucruri. Sincron: I. Ceban: *„În anul 2008 existau patru programe pentru tineri, care au funcționat pînă în 2009, când s-a schimbat guvernarea”* (10.11.2016); Liderul Partidului „Platforma Demnitate și Adevăr”, A. Năstase, a fost huiduit în mai multe localități din nordul țării. Astfel, în subiect se menționează că la Lipcani nu i s-a permis să vorbească și a fost nevoit să plece, iar la Ocnița, întâlnirea cu cetățenii s-a finalizat cu scandal. Oponenții lui Sandu strigau: *„Jos Maia Sandu!”*. La Ocnița i s-a cerut să părăsească localitatea, în timp ce făcea agitație în favoarea candidatului PAS. Urmează intervenția unei susținătoare a lui Dodon: *„Почему не приехала! Где ваша Майя Санду? Вы скажите нам, что будете делать? Зачем вы пришли грязь здесь разливать? А Майя Санду за что голосовала в парламенте?”*. La finele subiectului, reporterul specifică: *„Fosta ministru a fost huiduită și la Bălți, unde localnicii i-au scos numerele de înmatriculare pentru parcare incorectă. Zilele trecute un blogger a postat pe blogul său o informație, potrivit căreia, firma lui Ilan Shor ar fi transferat pe conturile PAS o sumă de 300 de mii de lei”* (10.11.2016); Igor Dodon a făcut public un document care vine *„să demonstreze că M. Sandu este implicată în dispariția miliardului furat”*. I. Dodon: *„În august 2013, BEM a fost privatizată de către Shor și Filat, iar în decembrie 2013, Maia Sandu a cerut ca conturile profesorilor să fie transferate în această bancă”*. Liderul socialiștilor a menționat că, în ultimii șapte ani, partidele de stînga au dat dovadă de înțelepciune și s-au unit. Astfel, el i-a mulțumit lui Vladimir Voronin și Renato Usatîi pentru susținere: *„Vedeți ce face oponentul meu?! Ieri au recunoscut că vor să distrugă acest stat, că ei sînt deschiși pentru Unirea cu România. Oponentul meu are cetățenia altui stat, iar Băsescu a recunoscut public că Maia Sandu a promis americanilor că va susține această acțiune, în 2018”* (11.11.2016) etc.

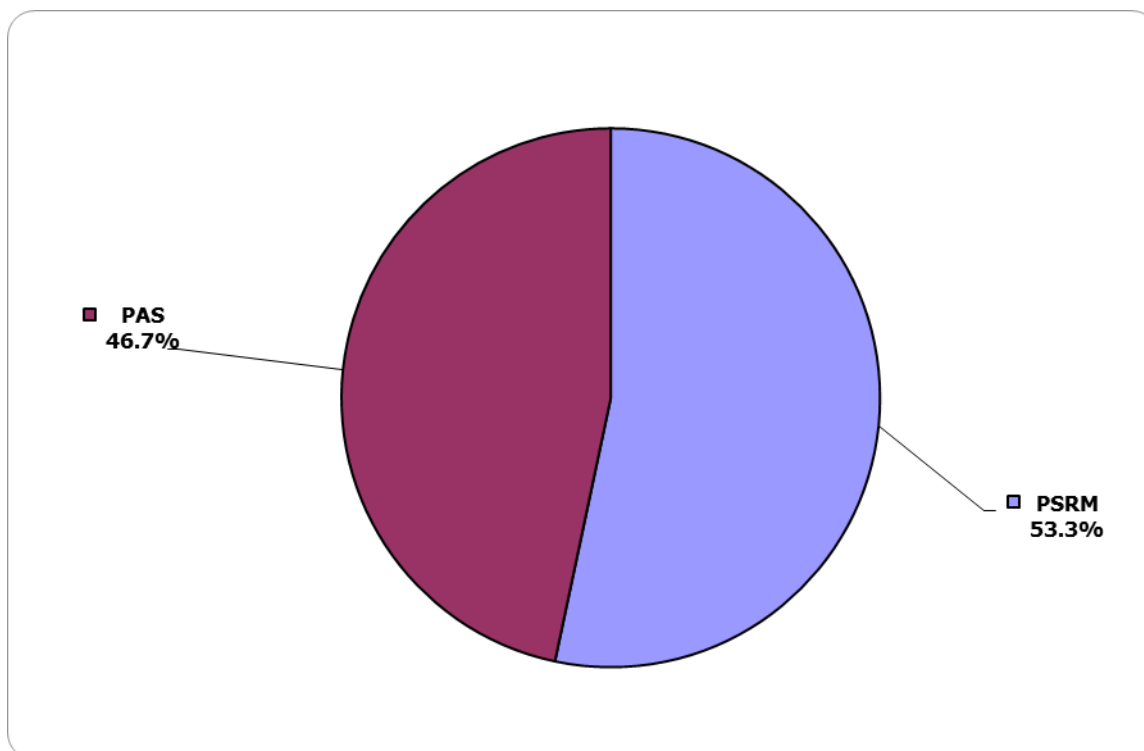
Liderul PAS, M. Sandu, a fost nuanțată în context pozitiv în subiectele despre: Declarațiile Maiei Sandu în cadrul unei emisiuni televizate de dezbateri. Referitor la miliardul furat din bănci, liderul PAS a declarat: *„Toți cei care ați avut bani în cele trei bănci nu e corect să îi pierdeți. Am protejat acești bani și trebuie să fie restituiți de către hoți. Cei care au depus bani în aceste bănci trebuie să îi ia cînd vor dori”*. Sandu susține că dezvoltarea unei bune economii ne va asigura un trai mai bun: *„Ca să trăim mai bine avem nevoie de o economie puternică. Vom avea locuri de muncă, salarii mai mari și pensii, iar pentru asta trebuie să luptăm cu corupția. Ați văzut ce fel de economie propune oponentul meu!”* (08.11.2016) etc.

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați electorali	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
M Sandu	0:11:05	0:01:42	0:09:23
I Dodon	0:10:06	0:03:00	0:07:06

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

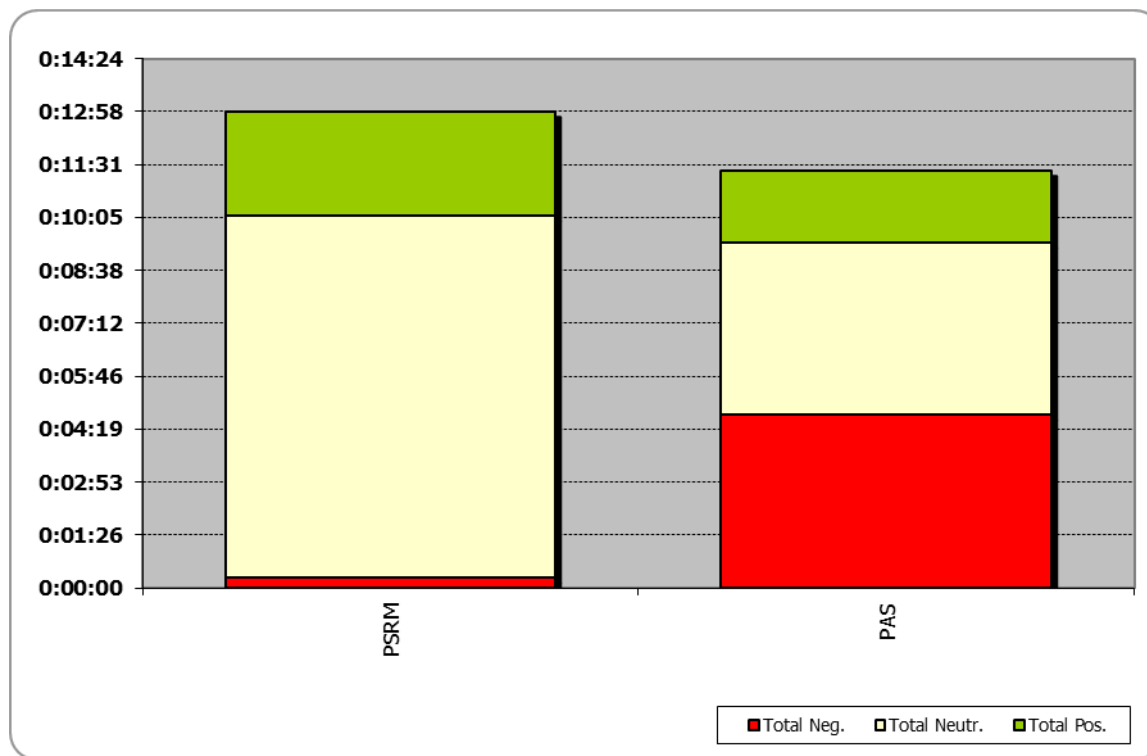

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „Ren Moldova”, PSRM a fost reflectat în volum de 53,3%, iar PAS – în volum de 46,7%.

Detaliere:

Subiecți politici	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
PSRM	0:12:57	0:02:49	0:09:51	0:00:17
PAS	0:11:20	0:01:57	0:04:40	0:04:43

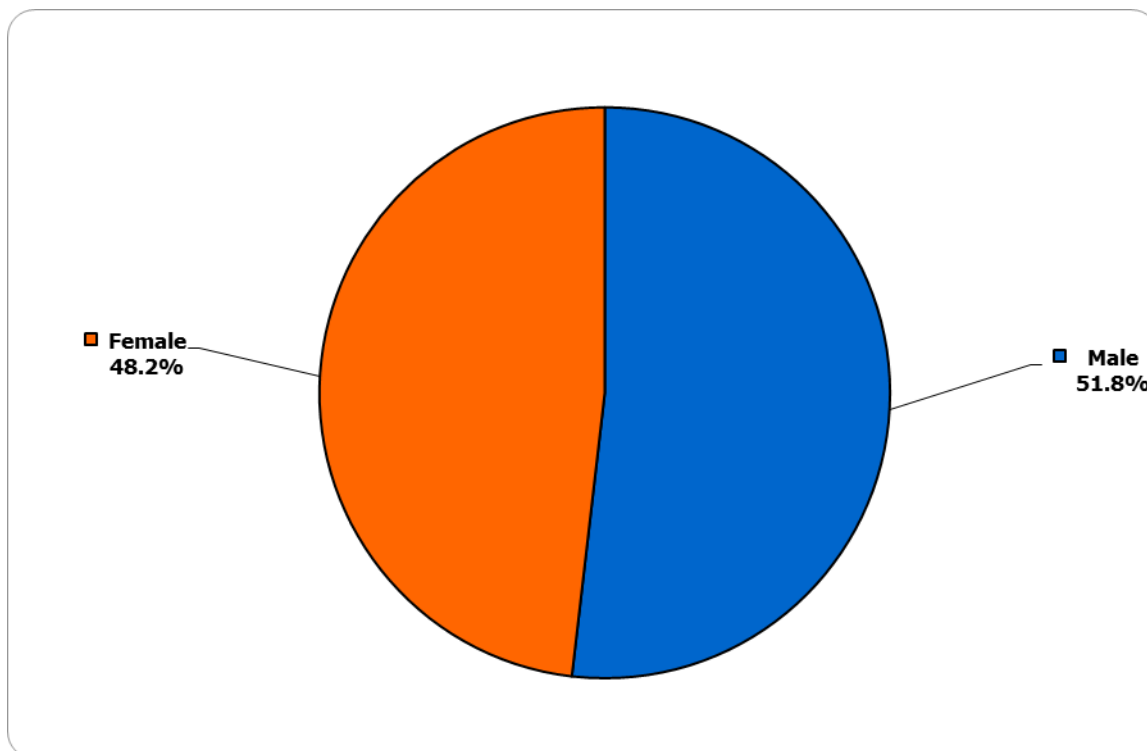
Conotația reflectării:

Subiecții politici PSRM și PAS au fost mediatizați în context pozitiv, neutru și negativ.

Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

În perioada de raport, din numărul total de subiecți politici, cota bărbaților a fost de – 51,8%, iar cota femeilor a fost de 48,2%.

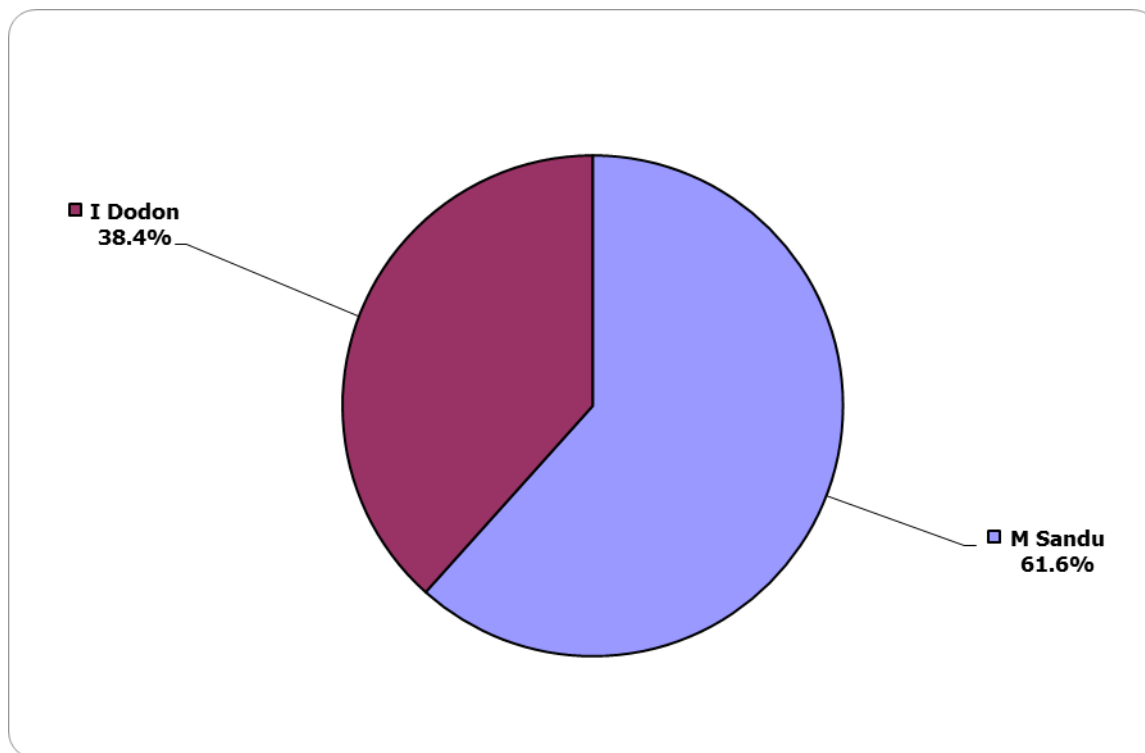
Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (4) lit. c) din Codul audiovizualului: „Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încât: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”. Conferința de presă susținută de PSRM. În cadrul conferinței, socialiștii au prezentat publicului așa-numitul top zece minciuni care, în opinia lor, au fost spuse de Maia Sandu. Ion Ceban, membru PSRM: „Reamintesc că anume dna Maia Sandu a ocupat funcția de ministru al Educației în trei guverne: Filat, Leancă și Gaburici. De ce cineva e complice, iar cineva e salvator?!”. Potrivit socialiștilor, primele declarații false ale Maiei Sandu sînt că ea nu are nici o legătură cu PLDM, pentru că nu a fost membru de partid. Membrii PSRM mai spun că liderul PAS a făcut parte din echipa PLDM în perioada cînd a fost furat miliardul din BEM și concesionat Aeroportul. Vlad Bătrîncea, membru PSRM: „Maia Sandu nu și-a permis niciodată un cuvînt de critică în adresa lui Vlad Filat. Deținem informații despre faptul că primarii și susținătorii PLDM o sprijină pe Sandu. Deputații PLDM merg în teritoriu la întâlniri cu localnicii, aducînd acuzații false în adresa candidatului nostru”. Potrivit socialiștilor, o altă minciună spusă de Maia Sandu se referă la faptul că nu este implicată în furtul din sistemul bancar. Reporterul a menționat că M. Sandu nu a comentat deocamdată acuzațiile aduse la adresa sa. Poziția M. Sandu nu a fost prezentată (07.11.2016). Igor Dodon a făcut public un document care vine „să demonstreze că M. Sandu este implicată în dispariția miliardului furat”. I. Dodon: „În august 2013, BEM a fost privatizată de către Shor și Filat, iar în decembrie 2013, Maia Sandu a cerut ca

conturile profesorilor să fie transferate în această bancă”. Liderul socialiștilor a menționat că, în ultimii șapte ani, partidele de stînga au dat dovadă de înțelepciune și s-au unit. Astfel, el i-a mulțumit lui Vladimir Voronin și Renato Usatîi pentru susținere: „*Vedeți ce face oponentul meu?! Ieri au recunoscut că vor să distrugă acest stat, că ei sînt deschiși pentru Unirea cu România. Oponentul meu are cetățenia altui stat, iar Băsescu a recunoscut public că Maia Sandu a promis americanilor că va susține această acțiune, în 2018*”. Lipsește poziția M. Sandu. De menționat, că reporterul a declarat că M. Sandu încă nu a comentat acuzațiile aduse de I. Dodon (11.11.2016).

NTV Moldova

Reflectarea candidaților electorali în cadrul emisiunilor informative:

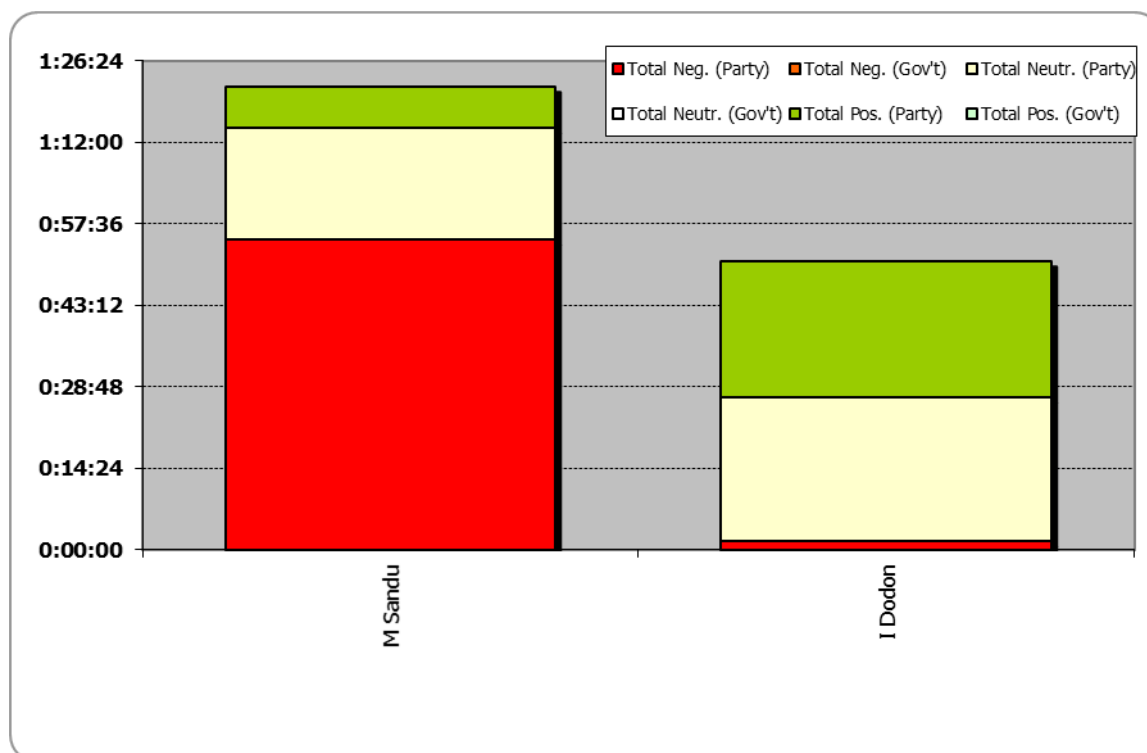

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „NTV Moldova”, M. Sandu a avut cea mai mare pondere de reflectare în știri – 61,6%, iar I. Dodon a fost mediatizat cu 38,4%.

Detaliere:

Candidați electorali	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
M Sandu	1:21:49	0:07:18	0:19:44	0:54:47
I Dodon	0:50:55	0:24:07	0:25:23	0:01:25

Conotația reflectării:

Liderul PAS, M. Sandu, a fost mediatizată în context accentuat negativ, iar liderul PSRM, I. Dodon, a fost reflectat în context accentuat pozitiv.

Astfel, o prezență pozitivă Maia Sandu a avut în cadrul subiectelor despre: Reporter: Marian Lupu s-a retras din cursa electorală, convins că Maia Sandu va fi un președinte care va munci alături de actualul Guvern și Parlament. Lupu a ieșit atunci cu un mesaj de susținere totală în favoarea Maiei Sandu. În opinia celor doi, aceasta este singurul candidat care va găsi limbaj comun cu exponenții puterii. O sprijină pe Maia Sandu în turul II al alegerilor prezidențiale și un alt membru al coaliției de guvernare, Iurie Leancă. Liderul PPEM își amintește despre conlucrarea bună cu Maia Sandu, când ambii au fost la putere: „Nu uitați că am fost într-o echipă. Am avut o conlucrare bună. Ne-am susținut, am susținut-o”. Anterior, oligarhul Vlad Plahotniuc a declarat că Maia Sandu este candidatul său favorit. Candidatul PAS a declarat însă că nu are nevoie de susținerea prim-vicepreședintelui PDM. Totuși, în ziua alegerilor prezidențiale, într-o postare pe Facebook, Plahotniuc a dat de înțeles că a votat-o pe Maia Sandu, care, în opinia lui, va deveni următorul președinte care va conlucra productiv cu guvernarea (06.11.2016); Cetățenii de origine arabă din țara noastră își pun mari speranțe în victoria candidatului comun al PAS, PPDA și PLDM în turul doi al alegerilor prezidențiale. Ei spun că Maia Sandu este șansa lor de a veni într-un număr mai mare în Republica Moldova. Mai mulți cetățeni sirieni, care își fac studiile în țara noastră, și-au anunțat rudele despre șansa pe care le-o oferă alegerile prezidențiale din Moldova, în special în cazul victoriei candidatului prooccidental. Sincron: „Da. Aș încuraja moldovenii să voteze pentru ea, pentru că ea ar putea îmbunătăți viața nu doar țara noastră, ci și o parte din țara mea, cel puțin a celor refugiați, despre care este vorba”. Un alt cetățean al Siriei a declarat că: „Eu o susțin în totalitate pe doamna președinte, viitoarea doamnă președinte, sper. E o idee foarte bună, o susțin” (06.11.2016); Unioniștii fac front comun cu Maia Sandu și îi îndeamnă pe toți adepții unirii Moldovei cu România să voteze pentru candidatul comun al PAS, PPDA și PLDM. Mișcările unioniste susțin că sprijinul oferit Maiei Sandu este motivat de viziunile ei prooccidentale și de promisiunea că prima sa vizită peste hotare, în calitate de președinte, o va efectua la București. În al doilea tur, Ana Guțu este convinsă că visul unioniștilor de a ceda Moldova României se poate îndeplini doar cu un președinte ca Maia Sandu. Sincron: comunicat de presă, Partidul Unionist „Dreapta”: „...rămânând ferm și fidel dezideratului Unirii Republicii Moldova cu România, partidul

unionist „Dreapta” cheamă toți alegătorii unioniști să voteze împotriva candidatului prorus Igor Dodon, acordând o șansă Maiei Sandu. Creditul de încredere, pe care îl acordăm Maiei Sandu, este în exclusivitate motivat de viziunile sale prooccidentale și promisiunea că prima vizită după investirea sa în funcție va fi efectuată de președinta Maia Sandu la București”. Și Mihai Ghimpu își îndeamnă susținătorii să o voteze pe Sandu, chiar dacă în primul tur îi avertiza pe unioniști că Maia Sandu este o marionetă a clanurilor oligarhice și că nu se va deosebi cu nimic de Vlad Filat, care le-a promis viitor luminos moldovenilor în anul 2009 (07.11.2016).

Conotația accentuat negativă pentru Maia Sandu s-a datorat difuzării subiectelor despre: Într-un mesaj video, Renato Usatîi menționează că nu poate să o susțină pe Maia Sandu în turul II, din cauză că este un proiect al americanilor: *„Eu nu pot să o susțin pe Maia Sandu, pentru că este un proiect al Cancelariei de la Washington, un proiect al acelor americani care, în prezent, îl protejează pe Plahotniuc. Acele valori pentru care pledează Maia Sandu nu sînt acceptabile pentru mine”* (06.11.2016); Dumitru Ciubașenco și-a îndemnat susținătorii să iasă, în data de 13 noiembrie, la votare și să voteze pentru Dodon, deoarece Maia Sandu este astăzi întruchiparea răului absolut în Republica Moldova: *„Maia Sandu reprezintă astăzi întruchiparea răului absolut. Ea reprezintă acele puteri care au distrus Moldova în toți acești ani și, în cazul unei victorii la alegeri, îi vor aplica lovitură de grație. Toate discuțiile despre „integrarea europeană corectă” și „integrarea europeană incorectă” sînt aberații. Tot ceea ce s-a întîmplat în Moldova în ultimii șapte ani înseamnă, de fapt, „integrare europeană.” O altfel de integrare europeană, cu Maia Sandu sau fără ea, pur și simplu, nu poate fi”* (06.11.2016); Liderii și membrii Partidului Ruso-Slavean au anunțat că dintre candidații care au trecut în turul doi al alegerilor prezidențiale, Igor Dodon are toate capacitățile și forța necesară de a produce schimbări; în ceea ce o privește pe Maia Sandu însă, membrii Partidului Ruso-Slavean au menționat că aceasta este proiectul marilor forțe din Occident, care își doresc să-și consolideze influența în Republica Moldova (06.11.2016); Miza alegerilor prezidențiale din Republica Moldova este atît de mare, încît se acționează după principiul „Totul sau Nimic”. Asta se vede cel mai bine prin isteria care a pus stăpînire pe tabăra galbenă a Maiei Sandu, candidatul promovat furibund de promotorii PLDM și ai lui Vlad Filat. În joc s-au implicat direct autoritățile statului vecin – România, inclusiv financiar. Victoria succesei lui Vlad Filat este atît de neverosimilă, încît susținătorii acesteia din Occident și din țara noastră duc un joc la sacrificiu pentru a nu admite prăbușirea imperiului răului. Loviturile asupra candidatului Igor Dodon au devenit și mai crîncene. Autoritățile române se implică financiar în sprijinul Maiei Sandu, lucru interzis prin lege și nemaiîntîlnit pînă acum. Un alt promotor al Maiei Sandu este fostul președinte al României, Traian Băsescu. El și-a exprimat intenția de a solicita, în regim de urgență, eliberarea buletinului de identitate pentru a reuși să o voteze pe favorita sa (06.11.2016); Republica Moldova este la un pas de a-și pierde statalitatea, dacă la putere se va instaura regimul Sandu-Plahotniuc. De această părere sînt experții invitați la o emisiune din cadrul postului de televiziune „NTV Moldova”. Participanții la dialog consideră că există prea multe dovezi că Maia Sandu va fi o marionetă care va îndeplini toate indicațiile Occidentului și ale regimului oligarhic. Potrivit expertului în conflictologie Viorel Ciubotaru, Maia Sandu și-a atribuit rolul de salvatoare, care promite să lupte cu păpușarul și să negocieze pe picior de egalitate cu Washingtonul și Bruxellesul. În realitate, este vorba de un rol jucat fals și utilizat ca element electoral, pentru a cîștiga încrederea alegătorilor: *„Cum poate robul să negocieze cu stăpînul său? Cum poate păpușa să negocieze cu păpușarul? Ea poate numai să execute! Da, ea stă slugă în fața adevăraților stăpîni, dar față de popor ea apare ca cea care salvează țara. Din ce capcană să o salvezi? Ea recunoaște că vrea stabilitate. Adică, se va forma un regim Sandu-Plahotniuc după alegeri”*. Reporterul menționează că Maia Sandu a fost susținută de Vlad Plahotniuc atît în primul tur, cît și imediat după acesta. Experții au remarcat și sprijinul masiv din România, în favoarea candidatului comun al PAS, PPDA și PLDM. Viorel Ciubotaru, expert în conflictologie: *„Cine are interes în ea? Forțele străine, forțele externe, care numai dragoste față de Moldova nu au. În rest, tot au, tot ce ne-au adus pe noi în starea în care sîntem noi, cînd jumătate de țară și-a luat lumea în cap ca să fugă de reformele lor aici. Cei care au făcut aceste reforme, care ne-au adus pe noi la sapă de lemn, care au favorizat creșterea criminalității, care au făcut să scadă natalitatea și au ridicat mortalitatea. Aceste forțe o*

promovează pe ea, pentru că ea este a lor și este împotriva noastră. Și noi, când sîntem pe punctul de a ne întoarce țara înapoi, noi, poporul Moldovei, ea vine și ne spune să ne luăm țara înapoi”. Rectorul Institutului de Relații Internaționale, Valentin Beniuc, este convins că Sandu va fi agentul României în țara noastră. El își amintește cum aceasta, în calitatea sa de ministru al Educației, a blocat inițiativa de a introduce în școli cursul de Istorie a Moldovei. Munca a peste 400 de profesori a fost aruncată la gunoi, printr-o semnătură: *„A venit doamna Maia Sandu și, printr-un ordin, toată truda asta de ani de zile a lichidat-o și tot proiectul acesta a căzut ca iarba sub coasă. Și s-a reintrodus Istoria Românilor. S-a descărcat la noi un vagon de manuale de Istoria Românilor. Asta în timp ce nici în România nu se mai citește Istoria Românilor”.* Legăturile Maiei Sandu cu lumea oligarhică s-au manifestat tot în perioada cînd era ministru, a mai spus rectorul IRIM. Atunci, ea le-a ordonat universităților să-și transfere toate conturile în băncile din care, ulterior, a fost furat miliardul de dolari: *„A dat o indicație la toate instituțiile de învățămînt superior. Ca instituțiile acestea să trecem cu toate finanțele la BEM și la Banca Socială. Maia Sandu nu numai că a votat prăbușirea acestor bănci prin furtul respectiv, ea ne impunea pe noi să ne trecem banii în băncile acestea, care s-au prăbușit mai tîrziu”.* În concluzie, reporterul vine cu comentariul: *„Experții sînt convinși că dacă Moldova ajunge pe mîna unei marionete a României, a Occidentului și a oligarhilor, moldovenii își vor pierde statul”* (06.11.2016); Conform prezentatorului, dacă va ajunge președinte, Maia Sandu promite să colaboreze cu actuala guvernare. Candidatul PAS a declarat că, la scurt timp de la investire, le va face vizite foștilor colegi din Executiv. Aceste declarații confirmă ipoteza analiștilor, potrivit căreia, Maia Sandu este candidatul actualului regim corupt, condus de oligarhul Vladimir Plahotniuc. Acesta a sugerat anterior că a votat-o și că o va susține și în turul II al alegerilor prezidențiale. În ultima zi a campaniei electorale, candidatul PSRM, Igor Dodon, a semnat un angajament public prin care și-a asumat să nu facă nici un fel de coaliții sau aranjamente cu guvernarea condusă de oligarhul Vlad Plahotniuc. Maia Sandu a criticat atunci îndemnul oponentului său și a refuzat să-l semneze. Membrii staffului electoral al Maiei Sandu i-au forțat atunci pe reprezentanții PSRM să părăsească sediul PAS. Socialistul Ion Ceban, a declarat referitor la aceasta că: *„Este ultima dovadă a faptului că Maia Sandu este candidatul lui Plahotniuc, așa cum a afirmat și Andrei Năstase în acea discuție telefonică cu Shusari. Faptul că refuză să semneze un angajament public de a nu face coaliții cu Plahotniuc vorbește de la sine. Noi considerăm că, așa cum a susținut-o din plin Plahotniuc împreună cu PDM, este o înțelegere între ei de a prelua sub presiune externă toată verticala puterii în Republica Moldova. Acest lucru nu poate fi tolerat”* (06.11.2016); Oligarhul Vladimir Plahotniuc face campanie electorală pentru candidatul comun al PAS, PPDA și PLDM pentru funcția de președinte al țării. Declarația aparține politicianului Sergiu Mocanu, potrivit căruia, Plahotniuc este preocupat acum de mobilizarea oamenilor săi pentru a o sprijini pe Maia Sandu în turul II al scrutinului. Mocanu atenționează că, dacă va ajunge președinte candidatul dreptei, din sistemul bancar va mai dispărea un miliard de dolari: *„Plahotniuc, la ora actuală, face campanie pentru Maia Sandu. Dovadă este și cum a votat Grozeștiul. Dvs. cum credeți, că satul de baștină al lui Plahotniuc ar fi votat 80% pentru Maia Sandu fără ca Plahotniuc să le dea liber pentru asemenea vot? Oamenii lui Plahotniuc au făcut campanie publicitară doar pentru Maia Sandu. Pentru turul II, Plahotniuc acum îi mobilizează și mai mult, ca să voteze pentru Maia Sandu”.* Politicianul a reiterat că rezultatul obținut de Maia Sandu în primul tur al scrutinului prezidențial se datorează nemijlocit susținerii din partea partidelor de dreapta, care și-au mobilizat electoratul să o voteze pe candidata comună a PAS, PPDA și PLDM pentru funcția de președinte al țării. Politicianul avertizează că dacă Maia Sandu va învinge la alegerile prezidențiale, nu este exclus că cetățenii Republicii Moldova vor asista la un nou furt de proporții din rezerva Băncii Naționale: *„Nu-i exclus că a doua zi, dacă ajunge Maia Sandu președinte, și cînd dvs. răsuflați ușurat că v-a ajutat Plahotniuc iarăși să nu cîștige Dodon, să constatați că s-a mai furat un miliard, căci mai sînt două miliarde în rezerva Băncii Naționale”* (06.11.2016); Maia Sandu este nemulțumită de participarea slabă a tinerilor la scrutinul din 30 octombrie. Ea constată că studenții au manifestat indiferență și nu au mers la urnele de votare din cauză că sînt decepționați și dezamăgiți de situația din țară. Pe de altă parte, experții în educație consideră că actualii studenți sînt tinerii care au susținut bacalaureatul în timp ce Maia Sandu era ministru al Educației și își

amintesc de reformele draconice pe care le-a promovat în raport cu ei. Mai mult, au fost organizate și proteste împotriva actualului candidat PAS, PPDA și PLDM. Reporter: „*Maia Sandu și-a exprimat nemulțumirea față de pasivitatea acestei categorii de alegători. În opinia ei, de vină ar fi dezamăgirea tinerei generații de situația din țară*”. Reporterul mai menționează că oamenii care au lucrat în domeniu în perioada în care liberal-democrata Maia Sandu conducea domeniul educației spun că tinerii și studenții despre care astăzi vorbește candidatul pentru funcția de președinte Maia Sandu sînt foștii elevi din acea perioadă. Condițiile dure, impuse atunci elevilor de către Maia Sandu, i-au descurajat pe mii de tineri. Lăsați fără atestate și diplome, ei au fost nevoiți să plece din țară. Sincron: „*Copiii au plecat, deoarece au văzut metoda barbară cu care se luptă guvernării cu ei, și anume Maia Sandu. Asta este o metodă barbară, deoarece copiii trebuie susținuți. Mai întâi trebuia copiii susținuți, după asta să li se aplice camerele astea. Eu spun înc-o dată: Noi aveam nevoie de reformă în educație, dar nu a tăia de la coadă*”. Reporter: „*Metodele Maiei Sandu sînt aplicate și astăzi de către guvernare. Iată cum o pomenesc pe ministrul Educației, Maia Sandu, tinerii și părinții cînd își amintesc despre zeci de kilometri parcurși pe jos, pe ploaie și ninsoare, pentru a ajunge la școala din altă localitate, după ce satul lor a fost lăsat fără educație. Ideile preluate de Maia Sandu din Occident au lăsat sute de localități fără școală, iar tinerii pe care s-a supărat Maia Sandu pentru pasivitatea la alegeri, pleacă din satele fără școală tocmai pentru că le-a fost furată perspectiva acasă. Mandatul de ministru al Maiei Sandu în guvernele Filat și Leancă au fost însoțite mereu de proteste ale tinerilor. După ce i-a provocat să o urască, acum le cerșește votul*” (imagini din arhivă în care tinerii strigă „Jos Maia Sandu! Demisia!”). În continuare este difuzat un sincron cu Maia Sandu, candidatul PAS: „*Și vreau să le spun că-i așteptăm și la scrutinul în turul II, pe 13 noiembrie*”, urmat de imagini din arhivă în care tinerii strigă în cor: „*Nu vrem cameră la BAC! Maia Sandu jos!*”). Sincron: „*Maia Sandu și-a adus aminte de tineri în campania electorală. Unde era Maia Sandu cînd sute de părinți plîngeau și solicitau o întîlnire cu dumneaei la Ministerul Educației? Copiii, avînd note negative la bacalaureat, nu știau ce să facă. Și-a adus aminte de tineri în momentul în care are nevoie de voturi. Doamnă Maia Sandu, nu cerșiți votul de la tineri, pentru că n-o să-l primiți*” (imagini din arhivă în care tinerii strigă „Jos Maia Sandu!”). La final, reporterul reamintește că Maia Sandu a fost ministru al Educației în perioada 2012-2015 (06.11.2016); Studenții mai multor universități sînt forțați să iasă la votare în data de 13 noiembrie, pentru a vota în favoarea Maiei Sandu. Ei sînt amenințați că, în cazul în care nu se vor conforma, nu vor putea susține sesiunile de examene. Printre tineri se află și o studentă de la USM. Ea a spus că decanul le-ar fi promis că, în cazul în care vor ține cont de aceste somații, vor primi o zi de odihnă și vor fi favorizați la examene. Reporter: „*Tinerii cu drept de vot din instituțiile de învățămînt sînt supuși presiunilor din partea susținătorilor Maiei Sandu. Agenții acesteia de prin universități fac agitație în sălile de studii și obligă tinerii să iasă la votare. Tînăra din imagini spune că cei mai mulți studenți sînt revoltați de presiunile ce sînt exercitate asupra lor. De frică să nu fie exmatriculată, ea ne-a solicitat să-i asigurăm anonimatul*”. Sincron: „*În timpul orelor, decanul Facultății Biologie ne-a spus să mergem la alegeri și să o votăm pe Maia Sandu. Pentru asta, o să ne dea liber o zi, vinerea. El a mai spus că, dacă nu o vom vota pe ea, Europa o să se întoarcă spre noi cu spatele și o să trăim în sărăcie, iar în fiecare dimineață vom sta la coadă, pentru a cumpăra lapte*”. Sincron: *Ne temem să ne spunem opinia, pentru că vom avea de suferit din această cauză. Ar putea să ne micșoreze notele sau, în general, să ne pună neadmis. De asemenea, ar putea să ne transfere de la buget la contract. De aceea, mulți tac, se tem. Alegerea ne aparține. Ei nu ar trebui să ne impună candidatul pentru care să votăm, pentru că trebuie să decidem noi*”. Reporterul menționează că, solicitat să comenteze acuzațiile studenților, decanul Facultății Biologie și Pedologie a USM a răspuns evaziv: „*Este adevărat că-i încurajez pe studenți să participe la votare, datorită faptului că au participat pînă la 10%, și nu mai mult decît atît. Decizia le aparține lor. Pe acest subiect am terminat discuția. Nu este adevărat că le sugerez pentru cine să voteze. Eu nu fac agitație și vă rog să mă lăsați. După 13, veniți după interviu*”. În continuare, reporterul vine cu comentariul că în timp ce studenții se plîng de faptul că asupra lor sînt exercitate presiuni, Maia Sandu se laudă în fața telespectatorilor că oamenii care o susțin nu sînt intimidați, ci ar face-o din proprie inițiativă. Articolul 131 din Codul Educației al Republicii

Moldova a fost aprobat încă în 2014, când la conducerea instituției se afla Maia Sandu, acesta interzice propaganda politică în procesul educațional. Profesorilor le este interzis să implice elevii și studenții în acțiuni politice (06.11.2016); Reprezentanții Partidului Socialiștilor au emis o avertizare „Cod galben de minciuni” din partea candidatului Maia Sandu. Aceștia spun că reprezentanța PAS, PPDA și PLDM lansează declarații ipocrite și mincinoase pentru a induce electoratul în eroare. În cadrul unei conferințe de presă, membrii PSRM au prezentat mai multe imagini video, dar și documente care confirmă complicitatea Maiei Sandu la mai multe decizii care au prejudiciat interesul național. Potrivit socialiștilor, prima minciună pe care încearcă să o acrediteze Maia Sandu ține de faptul că nu ar fi fost membru al PLDM. Pentru a demonstra că aceasta minte, reprezentanții PSRM au prezentat un video în care actualul candidat pentru alegerile prezidențiale și-a anunțat aderarea la formațiunea condusă de Vlad Filat. S-a întâmplat în data de 7 septembrie 2014, iar ulterior, Sandu a figurat pe locul 5 în lista PLDM pentru alegerile parlamentare. Sincron: Maia Sandu, candidatul PAS (7 septembrie 2014): „*Aleg și eu să devin membru al echipei PLDM pentru a contribui la mișcarea înainte a țării*”. O altă probă demonstrează complicitatea Maiei Sandu la sărăcirea țării prin legalizarea furtului miliardului de dolari din sistemul bancar. Potrivit deputatului PSRM, Bogdan Țirdea, în noiembrie 2014, Maia Sandu a votat, în cadrul Guvernului Leancă, pentru alocarea a 9,5 miliarde de lei de către Banca Națională, Băncii de Economii, Băncii Sociale și Unibank. În martie 2015, aceasta a votat, deja în componența Guvernului Gaburici, pentru acordarea unei noi garanții de stat băncilor falimentare în sumă de 5,5 miliarde de lei. Bogdan Țirdea a prezentat și stenograma ședințelor secrete de Guvern, care demonstrează acest lucru. Sincron: Bogdan Țirdea, deputat PSRM: „*A fost o lovitură dramatică asupra securității naționale. A fost o crimă asumare de răspundere la 25 septembrie. O crimă, ei trebuie să facă pușcărie pentru aceasta. A fost o operațiune de furt, în care Maia Sandu, economist Harvard, economist Banca Mondială, nu putea să nu înțeleagă ce votează. Eu îmi permit să emit ipoteza că chiar știa și participa deliberat*”. Mai mult, în perioada în care era ministru al Educației, Maia Sandu a zburat în Qatar împreună cu Vlad Filat, cu un avion privat, plătit din banii furați de la Banca de Economii, mai spun socialiștii. Zborul delegației din care făcea parte și Maia Sandu a avut loc în perioada 10-12 decembrie 2012, pe traseul Chișinău-Doha-Bruxelles-Chișinău. În hotărârea de Guvern care a fost aprobată la două săptămâni după acel zbor se arată că Guvernul a plătit biletele de avion și cazarea doar pentru doi membri ai delegației. Călătoria și odihna celorlalți funcționari și demnitari, inclusiv Maia Sandu, Vlad Filat și Iurie Leancă, a fost finanțată din surse necunoscute. De asemenea, candidatul galben a participat la concesionarea Aeroportului Internațional Chișinău. Nici în acest caz, Maia Sandu nu vrea să-și asume participarea la fraudă, chiar dacă imaginile video nu pot fi contestate (imagini din arhivă în care apare Maia Sandu). Împotriva s-a pronunțat atunci nu Maia Sandu, ci fostul bașcan al Găgăuziei, Mihail Formuzal. Socialiștii au mai prezentat probe care confirmă că Maia Sandu l-a votat pe Andrian Candu, finul de cununie al lui Vlad Plahotniuc, în funcția de Președinte al Parlamentului. A mințit candidatul comun al PAS, PPDA și PLDM și atunci când a declarat că va depune la CEC o contestație în legătură cu faptul că Marian Lupu, fostul candidat al PDM, a colectat semnături în 24 de ore pentru a se înregistra în cursa electorală (07.11.2016); În cele câteva zile de pînă la deznodămîntul actualului scrutin prezidențial, tabăra galbenă a candidatului comun al PAS, PPDA și PLDM, Maia Sandu, a intrat în isterie generală. Toată armata de trubaduri a acesteia s-a pus pe treabă, cu o înverșunare demnă de o cauză mai bună. Principalele arme utilizate sînt atacurile grosolane la persoană, intimidarea, minciuna și ura. Reporterul spune că în lipsa unui program electoral încheiat, Maia Sandu îi alimentează pe alegători cu promisiuni extravagante de genul: „*Îi voi băga pe toți la pușcărie*”. O face pentru că mizează pe ignoranța oamenilor, și de ce nu ar face-o, din moment ce predecesorul său, Vlad Filat, a procedat la fel și i-a reușit. Cum arată viitorul promis de Filat, din a cărui echipă a făcut parte actualul candidat comun al PAS, PPDA și PLDM, alegătorii au simțit-o pe propria piele. Toți cei care i-au cîntat lui Verde-Împărat fac acum, la fel de dezinteresat, în raport cu Fata Mare a politicii autohtone. Sincron: Anatol Durbală, Jurnal TV: „*Iată-i, iată-i alături* (Maia Sandu și Igor Dodon pe ecran). *Omul curat, omul cinstit, omul competent*” (despre Maia Sandu). În cadrul subiectului sînt difuzate secvențe cu preoții care au avertizat despre pericolul pe care-l reprezintă în țară noul idol al

forțelor revanșarde și antinaționale (pe ecranul din spatele prezentatorilor emisiunii „Ora de ras” apar Maia Sandu și Igor Dodon). În continuare, reporterul vine cu întrebarea: *„Cum a fost posibil ca în locul lui Verde-Filat să apară Galbena-Maia? Mai bine și mai adevărat despre Maia Sandu nici că se putea spune. Atîta doar că noul lider, din care se vrea a face o fecioară sfîntă a politicii moldovenești, este promovată de către aceiași oameni învechiți în rele, care ni l-au lăudat pe Filat”*. Reporterul continuă cu comentariul că în paralel cu tonele de zoi pe care le toarnă presa îngălbenită peste contracandidatul Maiei Sandu, ortacii acesteia promovează ura și dezbinarea (07.11.2016); Candidatul PSRM pentru funcția de președinte al țării nu va anula Acordul cu UE, ci va insista asupra îmbunătățirii acestuia, încît să fie pus în prim-plan interesul național. În contextul unor falsuri promovate de susținătorii taberei îngălbenite, potrivit cărora, candidatul PSRM intenționează să anuleze Acordul cu UE, Igor Dodon a precizat că intenția sa din perspectiva postului de președinte al țării este de a lansa negocieri în format trilateral cu Federația Rusă și Uniunea Europeană: *„Nu credeți fobiilor și minciunilor. Aici merge cuvîntul „minciună” pentru Maia Sandu și echipa dumneaei, care spune că vor fi închise frontierele, că vor fi sistate vizele și așa mai departe. Categorie, nu. Președintele Dodon înseamnă colaborare în continuare cu UE, înseamnă păstrarea regimului fără vize cu UE, înseamnă păstrarea cetățeniei române pentru cetățenii care o au. De aceea, nu credeți în minciuni. Vă promit că vor fi relații bune și cu UE, și cu Federația Rusă”* (08.11.2016); Maia Sandu și susținătorii acesteia răspîndesc informații false privind programul electoral al contracandidatului său, Igor Dodon. În cadrul unei conferințe de presă, reprezentanții PSRM au prezentat mai multe exemple de minciuni lansate de către adepții candidatului comun al PAS, PPDA și PLDM. Potrivit socialiștilor, Maia Sandu și PLDM răspîndesc de zori informații denigratoare despre candidatul PSRM pentru funcția de președinte al țării, cu scopul de a dezorienta electoratul. Una dintre manipulări ține de o presupusă retragere de către Igor Dodon a cetățenilor românești. Socialiștii au mai spus că, în pofida lamentărilor Maiei Sandu, aceasta beneficiază din gros și deschis de serviciile celei mai mari părți a mass-mediei din Republica Moldova (imagini cu Igor Dodon, apoi cu Maia Sandu): ziare, portaluri on-line și cel puțin 8 televiziuni, inclusiv cele care îi aparțin lui Vlad Plahotniuc (08.11.2016); Alegerea candidatului comun al PAS, PPDA și PLDM în funcția de președinte al țării este atît de periculoasă pentru Moldova, încît Nicolae Timofti va părea un președinte bun. Avertizarea a fost lansată de către președintele PCR, Vladimir Voronin, în cadrul unei emisiuni de la un post de televiziune. Întrebat despre consecințele unei eventuale victorii a Maiei Sandu la scrutinul prezidențial, Vladimir Voronin a subliniat că asta va însemna un dezastru pentru țara noastră: *„Nu am văzut la ea, nici tu creativitate, nu am văzut o înțelegere elementară a direcției în care se îndreaptă acest om. Rîs cu plîns și o rușine națională. Și cei care stau în spatele ei, care o împing, și cei care s-au retras, dintre cei nouă candidați, care au fost și care stau în spatele ei, care s-au retras într-un mod declarativ, de parcă alegătorul este un obiect ce poate fi luat dintr-o parte și transmis în partea cealaltă... Asta totul este organizat de către cei care încearcă să conducă Moldova din exterior”*. Voronin s-a referit și la activitatea candidatului galbenilor din perioada cînd a fost ministru al Educației în guvernele Filat, Gaburici și Leancă. El a criticat dur decizia de a închide sute de școli, fapt ce a dus la reducerea nivelului de școlarizare: *„Este o personalitate absolut incompetentă. Deși mai trebuie să vedem de cîtă personalitate putem vorbi. Este o persoană incompetentă, care nu pricepe nimic. Ceea ce știe ea despre scrierea documentelor FMI, acolo există, de fapt, un singur standard pentru toate țările. Că știe cum să ne bage în datorii? Pentru asta nu e nevoie de multă minte. Va fi un coșmar inimaginabil. Și la Președinție, și la Parlament. Cum zic rușii, va fi o casă de nebuni”*. Reporter: Maia Sandu a fost ministru al Educației în perioada 2012-2015. Printre principalele realizări ale acesteia în perioada aflării în guvernele Filat, Gaburici și Leancă a fost optimizarea școlilor și modificarea modului de desfășurare a examenelor de bacalaureat (08.11.2016); În condițiile unui dezmăț oligarhic la guvernare, cetățenii Republicii Moldova nu pot rămîne simpli spectatori la scrutinul din 13 noiembrie. O spun reprezentanții organizațiilor patriotice din țară, care îndeamnă alegători să-l sprijine pe Igor Dodon în cel de-al doilea tur al scrutinului prezidențial. Nicolae Pascaru, președintele Mișcării Naționale „Voievod”, a declarat, referitor la Maia Sandu, că: *„Cînd a ieșit la dezbateri la Moldova-1, noi am înțeles că această*

femeie nu este pregătită să devină un primar local, undeva într-o comună din raionul Briceni. În acest fon de dezbatere, Igor Dodon a ieșit învingător, pentru că a adus argumente, a adus cifre, date. Igor nu a încurcat exportul cu importul, are idee ce înseamnă economie de piață, ce înseamnă politică”. Nicolae Pascaru s-a referit și la probele video, care demonstrează complicitatea Maiei Sandu la legalizarea furtului miliardului de dolari din sistemul bancar, dar și la concesionarea Aeroportului Internațional Chișinău: „Într-adevăr, Maia Sandu este implicată în acea semnare colectivă a Guvernului pentru trecerea banilor din rezervele statului, pentru ca să salveze banca. Banca nu a fost salvată, banii s-au furat. Kroll-ul nu-i. Maia vrea să fie președinte. Și aici apare o întrebare de la oamenii simpli: Maia, banii unde-s? Ea încerca să spună: n-am semnat, n-am văzut, dormeam. Dar stafful socialiștilor a prezentat acele secvențe video. A doua întrebare este problema Aeroportului: Maia a participat când s-a dat aeroportul în concesiune?” (09.11.2016); Cel mai longeviv premier al Republicii Moldova, Vasile Tarlev, a anunțat că îl sprijină în al doilea tur al scrutinului prezidențial pe candidatul Partidului Socialiștilor pentru funcția de șef al statului, Igor Dodon. El a menționat că o eventuală victorie a candidatului comun al PAS, PPDA și PLDM, Maia Sandu, nu doar că nu-i va asigura țării un viitor mai bun, ci, din contra, va provoca și mai mult haos. Vasile Tarlev a menționat că Moldova are nevoie de un președinte cu viziuni clare privind dezvoltarea social-economică și care va consolida statalitatea. Acesta și-a exprimat îngrijorarea față de declarațiile contradictorii ale Maiei Sandu privind unirea Moldovei cu România. El a pus la îndoială și capacitățile acesteia de a lupta împotriva regimului oligarhic de la guvernare, ținând cont că a făcut parte din el timp de trei ani, cât a fost ministru al Educației: „Chipurile, lupta cu corupția. Cum, dacă candidatul Maia Sandu a fost ultimii ani de zile la guvernare? Ea a schimbat unul după altul prim-miniștrii, a fost membru al Guvernului, a votat pentru furtul miliardului și multe alte lucruri. De ce nu a făcut ordine? Acuma va face? Și toate aceste minciuni, schimbarea pozițiilor, ba unirea cu România, ba unirea cu nu știu cine, cu Rusia, ba unirea cu NATO, evident că pe noi ne îngrijorează acest lucru” (09.11.2016); Mai mulți reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale au lansat un atac furibund asupra Bisericii Ortodoxe din țara noastră. Aceștia au inițiat un proces de colectare a semnăturilor în favoarea unei inițiative privind impozitarea activităților religioase, iar presa ancorată în tabăra Maiei Sandu a tirajat generos acest apel și s-a implicat activ în promovarea loviturilor asupra Bisericii. Ce se urmărește prin aceste acțiuni, aflați din editorialul ce urmează. Reporterul afirmă că Biserica este instituția care se bucură de cea mai mare încredere din partea populației și pilonul pe care se bazează statalitatea. De aceea, forțele revanșarde, care lucrează neobosit pentru a distruge Moldova, și-au îndreptat armele împotriva celui mai important element și simbol al națiunii – credința creștin-ortodoxă. Este simptomatic faptul că la înaintare au fost scoși adepții Maiei Sandu, care vor să facă din idolul lor mai că nu o fecioară neprihănită. Cu alte cuvinte, candidatul galbenilor vrea să lovească în credința ortodoxă și în instituția Bisericii cu mâinile altora. Cei mai înverșunați susținători ai acesteia, reprezentanții homosexualilor și ai mișcărilor feministe, au apucat primii prăjina. Această solicitare și inițiativă, promovată de către tabăra de susținători ai Maiei Sandu, este răzbunarea pentru îndemnul făcut de reprezentanții clerului către enoriași de a-l vota la alegerile prezidențiale pe candidatul PSRM, Igor Dodon. În plus, candidatul comun al PAS, PPDA și PLDM este singura care a beneficiat, în mod public, de susținerea comunității gay-ilor și lesbienelelor, care văd în ea o șansă unică a lor spre libertate. De aici, și miza mare a alegerilor de duminică, și violența loviturilor din partea lor. Reporterul mai menționează că autorii atacurilor asupra Bisericii au calificat gestul celor care stau la straja credinței seculare a acestui neam drept implicare în politică. Ciudat și deplasat argument din partea unor onegiști și activiști obscuri, care ei înșiși se implică în politică și ascund sursele care îi alimentează cu idei năstrușnice, dar, mai ales, cu galbeni. Atacurile taberei galbene a Maiei Sandu asupra celor sfinte și asupra slujitorilor Bisericii nu sînt mai mult decît o lucrare diavolească. Toate acestea au și o parte pozitivă. Aceea de limpezire a lucrurilor în ajunul scrutinului electoral. Acum, totul este mai clar. În ziua de 13 noiembrie, poporul va fi pus în fața alegerii: ori Biserica și cele sfinte, ori lucrarea lui Michiduță. Deznodămîntul este evident (09.11.2016); Sute de școli închise, mii de cadre didactice disponibilizate și taxe mai mari pentru cazare în căminele studentești, sînt cîteva dintre consecințele reformei în educație, în perioada în care acest domeniu a fost gestionat de

către Maia Sandu. O retrospectivă a contraperformanțelor înregistrate de aceasta a fost făcută de membrii PSRM, în cadrul unei conferințe de presă. Reporterul spune că, potrivit informațiilor prezentate de către membrii PSRM, în perioada 2011-2015 au fost închise 200 de instituții de învățământ, iar peste 8000 de pedagogi au fost disponibilizați din sistemul de învățământ primar și gimnazial. De asemenea, 69 de centre pentru copii și tineret și-au sistat activitatea, iar taxa pentru cazarea în cămine a crescut de aproape două ori. Bursa studenților a fost majorată în ultimii șapte ani o singură dată și cu doar 10% (referitor la Maia Sandu). Ion Ceban, membru PSRM: *„De ce tinerii n-au ieșit la vot... și eu nu văd care ar fi rostul să iasă la vot pentru Maia Sandu, pentru că ceea ce s-a întâmplat a fost o batjocură totală în ultimii ani de tot ce se numește tineri. Locurile la buget reduse, taxele la cămin crescute de 3-4, pînă la 7 ori, locurile cu finanțare de la Bugetul de Stat au scăzut cu aproape 30%”* (10.11.2016); Liderul comuniștilor a declarat, în cadrul unei emisiuni de la un post de televiziune, că alegerea candidatului comun al PAS, PPDA și PLDM în funcția de președinte al țării este atît de periculoasă, încît Nicolae Timofti va părea un președinte bun: *„Va fi un coșmar inimaginabil. Și la Președinție, și la Parlament. Cum zic rușii, va fi o casă de nebuni”*. Și Dumitru Ciubașenco i-a avertizat pe susținătorii săi că *„Maia Sandu reprezintă astăzi întruchiparea răului absolut. Ea reprezintă acele puteri care au distrus Moldova în toți acești ani și, în cazul unei victorii la alegeri, îi vor aplica lovitura de grație. Toate discuțiile despre „integrarea europeană corectă” și „integrarea europeană incorectă” sînt aberații. Tot ceea ce s-a întâmplat în Moldova în ultimii șapte ani înseamnă, de fapt, „integrare europeană”. O altfel de integrare europeană, cu Maia Sandu sau fără ea, pur și simplu, nu poate fi”* (10.11.2016); Candidatul comun al PAS, PPDA și PLDM pentru funcția de președinte al țării este proiectul clanurilor oligarhice prooccidentale. De această părere este jurnalistul Iurie Roșca, potrivit căruia, prin intermediul Maiei Sandu, forțe din exterior vor să controleze Republica Moldova. În cadrul ședinței clubului de presă „Rezonanță socială”, Iurie Roșca a accentuat că Maia Sandu este o marionetă, cu ajutorul căreia Occidentul vrea să controleze Republica Moldova, după calapodul României: *„Trebuie să înțelegem că România se află acum sub controlul complet al centrelor occidentale de influență și partidele de acolo nu mai decid nimic. Nici președintele, nici premierul nu mai are vreo legătură cu lupta politică în țara vecină. Nouă ni se propune aceeași variantă – Maia Sandu. Interesantă coincidență. Poate nu-i o coincidență faptul că în spatele lui Hillary Clinton și în spatele Maiei Sandu stă George Soros, una dintre figurile malefice. Amintesc faptul că el finanțează campaniile de promovare a homosexualității în toată lumea. Este nevoie de Maia în funcția de președinte, ca să îndeplinească ordinele venite din afara țării, nu neapărat de la Ambasada SUA, dar de la oligarhii internaționali”*. În opinia lui Roșca, declarațiile Maiei Sandu privind lupta împotriva corupției sînt populiste, mai ales că Vlad Plahotniuc a anunțat că îl retrace pe candidatul PD în favoarea Maiei Sandu. Jurnalistul s-a arătat nedumerit și de faptul că Maia Sandu, care declară că vrea să lupte împotriva oligarhilor și corupției din țară, acceptă să fie susținută de către liderului PPDA, Andrei Năstase, care este finul de cununie al oligarhului Victor Țopa, condamnat pentru șantaj: *„Cei doi oligarhi, Victor și Viorel Țopa, vor să-l nimicească pe al treilea oligarh, ceea ce nu prea îmi place. Din punctul acesta de vedere, desigur că Maia Sandu, care a căzut în brațele tînărului cetățean neexperimentat, nu pot să-l numesc politician, Andrei Năstase, nu are de gînd să lupte împotriva Țopilor”* (10.11.2016); În ultimele zile ale campaniei electorale, candidatul PAS, PPDA și PLDM a manifestat un comportament arogant față de cetățenii care i-au adresat întrebări incomode. Maia Sandu și-a anulat întîlnirile cu oamenii, după ce a fost huiduită de către alegătorii din mai multe raioane. L-a delegat în acest rol pe ocolitul său, Andrei Năstase, care a crezut că se bucură de mai mult sprijin decît candidatul comun. Reporterul vine cu comentariul că, deprinsă mai mult cu munca de birou, Maia Sandu se simte stînjinită între mulțime, doar dacă nu este înconjurată de membrii și simpatizanții partidului său. În cazurile cînd a fost luată la rost de către alegători pentru votarea mai multor legi controversate, inclusiv cele privind furtul miliardului și concesionarea Aeroportului, aceasta a fugit rușinos. I-a fost destul să se întîmple o singură dată, că a și renunțat să mai riște să apară prin provincie (imagini cu Maia Sandu, la care oamenii strigă: *„Să plece acasă această Maia Sandu! Să se ducă-n America! Sandu la pușcărie”*). Reporterul spune că, în pofida acestui comportament, Maia Sandu a vrut să dreagă busuiocul în

cadrul dezbaterilor electorale și a pretins că îi respectă pe toți alegătorii, indiferent de opțiunile politice. De asemenea, reporterul mai menționează că de aceleași primiri a avut parte și Andrei Năstase, care s-a crezut mai popular ca Maia Sandu. Alegătorii și-au manifestat la întâlnirile cu acesta nemulțumirile față de candidatul comun (imagini cu oameni care strigă „Jos Maia Sandu!”, „Unde-i a voastră Maia?”, „De ce ea nu a venit?”, „S-a făcut de rușine!”). Spre final, reporterul susține că adepții Maiei Sandu au adoptat un comportament agresiv și în raport cu alegătorii care o criticau. În timp ce lumea scanda „Jos Maia Sandu”, un grup de activiști ai PAS a luat la îmbrânceli alegătorii (imagini cu aceștia). Tabăra galbenilor a devenit și mai violentă la o întâlnire electorală din orașul Ocnița, unde Andrei Năstase a cedat nervos și l-a luat la bătaie pe un alegător (11.11.2016); Alegerea Maiei Sandu în funcția de președinte al țării este periculoasă pentru viitorul țării, deoarece reprezintă interesele unor forțe din exterior”, a avertizat liderul PN, Renato Usatîi: „Astăzi, avem o situație când, pe de o parte, este Cancelaria din SUA, care o susține pe Maia Sandu și care va încerca, în termen restrâns, să facă unirea Republicii Moldova cu România, iar eu nu sînt de acord cu asta” (11.11.2016).

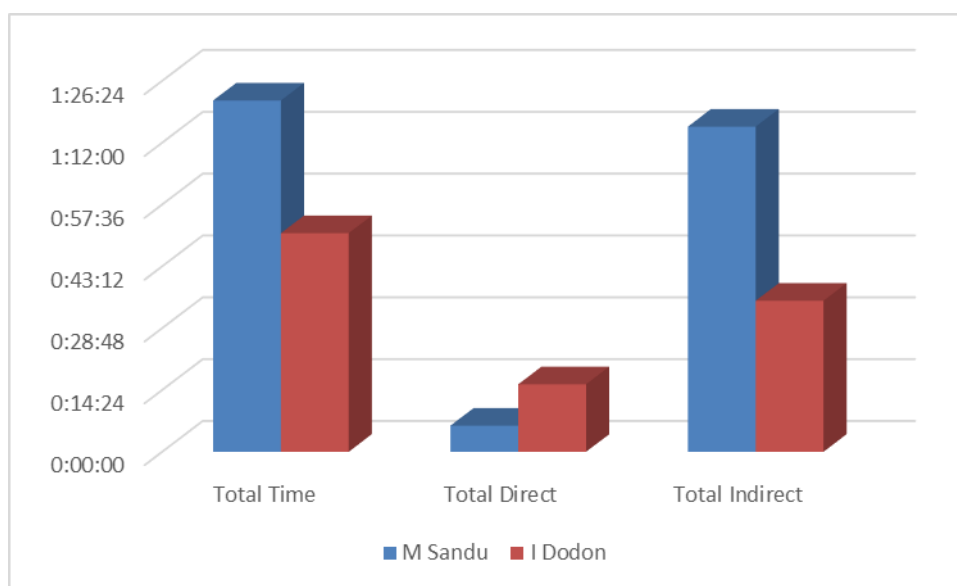
Igor Dodon a avut o prezență pozitivă în cadrul subiectelor despre: Liderul PN, Renato Usatîi, și-a îndemnat membrii și simpatizanții să îl voteze în cel de-al doilea tur al scrutinului prezidențial pe candidatul PSRM pentru funcția de președinte al țării, Igor Dodon, deoarece va asigura dizolvarea Parlamentului și va organiza alegeri parlamentare anticipate. Usatîi a precizat că asupra deciziei de a-l susține pe candidatul PSRM în turul II s-a convenit anterior: „Eu pot să susțin doar candidatul polului de stînga, candidatul Igor Dodon. Mi-am îndeplinit promisiunea și îi îndemn pe toți susținătorii să-l voteze pe Igor Dodon. Acum a rămas ca Igor Dodon să îndeplinească ceea ce a promis și în primul tur de scrutin, și în turul II”. Într-un mesaj postat pe o rețea de socializare, Igor Dodon i-a mulțumit primarului municipiului Bălți pentru susținere. El s-a arătat convins că Victoria în turul II al scrutinului îi este asigurată (06.11.2016); După anunțul liderului PN de a-l susține în cel de-al doilea tur al alegerilor prezidențiale pe candidatul PSRM, și fostul candidat PN pentru acest post, Dumitru Ciubașenco, și-a exprimat sprijinul pentru Igor Dodon. El și-a îndemnat susținătorii să iasă, în data de 13 noiembrie, la votare și să voteze pentru Dodon, deoarece Maia Sandu este astăzi întruchiparea răului absolut în Republica Moldova: „Astăzi, poate fi o singură decizie corectă, din punct de vedere politic, cea de a-l susține în turul II pe Igor Dodon. Îl susțin necondiționat pe candidatul Igor Dodon în cel de-al doilea tur al scrutinului”. Fostul candidat PN pentru funcția de președinte al țării a mai punctat că alegerea lui Igor Dodon în postul de șef al statului va permite blocarea procesului de distrugere a Republicii Moldova (06.11.2016); Cetățenii Republicii Moldova nu pot rămîne simpli spectatori în actualul context social-politic și economic, ci trebuie să se implice activ în procesul electoral, pentru a susține președintele care va pune bazele schimbării în bine. Declarația le aparține membrilor Partidului Ruso-Slavean din Republica Moldova, care au lansat un apel către cetățeni să-l susțină în turul doi al scrutinului prezidențial pe candidatul PSRM, Igor Dodon. În opinia lor, liderul are printre priorități soluționarea celor mai acute probleme din țară: fraudele din sistemul bancar, degradarea economiei și sărăcirea populației. Liderii și membrii Partidului Ruso-Slavean au anunțat că dintre candidații care au trecut în turul doi al alegerilor prezidențiale, Igor Dodon are toate capacitățile și forța necesară de a produce schimbări: „Ne adresăm susținătorilor și membrilor noștri de partid să depună efort ca Igor Dodon să cîștige în cel de-al doilea tur al scrutinului” (06.11.2016); Un alt sprijin substanțial pentru fostul ministru al Educației, între executive de coaliție, a venit chiar din partea guvernării de la Chișinău. Aceasta a deschis mai puține secții de votare în Federația Rusă, chiar dacă în această țară se află cea mai mare diasporă de moldoveni. Toate acestea arată cîtă frică a băgat Igor Dodon în oponenții săi politici, care au recurs la sprijinul extern contrar legislației naționale și internaționale. Igor Dodon a declarat că: „În primul rînd, eu vreau să chem toată lumea la o mobilizare maximă. Noi am obținut un avantaj destul de important. Un avantaj de peste 30 de mii de voturi față de oponentul nostru. Eu sînt ferm convins că noi putem să majorăm acest avantaj și să învingem în turul II. Eu văd că, în ultimul timp, s-au unit toate mass-media finanțate de SUA, televiziuni finanțate de oligarhi, în front comun împotriva mea. Nu-i nimic. Noi o să ținem piept. Au fost bătălii și mai mari, dar aceasta arată slăbiciunea voastră.

Uitați-vă ce isterie ați ridicat voi pe rețelele de socializare. Vreți să speriați pe cineva? Nu ne temem noi. Am văzut și mai puternici". Implicarea factorilor externi în campania electorală din țara noastră și jocul murdar al acestora face însă din liderul PSRM un candidat și mai valoros. Lupta cu regimul care a sărăcit țara și care depinde acum de ultima frunză galbenă din stejarul PLDM, și mai aprigă, o transformă într-o cauză națională (06.11.2016); Republica Moldova este la un pas de a-și pierde statalitatea dacă la putere se va instaura regimul Sandu-Plahotniuc. De această părere sînt experții invitați la o emisiune din cadrul postului de televiziune „NTV Moldova”. Participanții la dialog consideră că există prea multe dovezi că Maia Sandu va fi o marionetă care va îndeplini toate indicațiile Occidentului și ale regimului oligarhic. Referitor la candidatura lui Igor Dodon, Valentin Beniuc, rectorul IRIM a spus: „Noi statul îl pierdem acum. Pe mine mă doare, pentru că eu am apărut acest stat cu arma în mînă. Eu nu vreau să-l pierd. Dodon vorbește despre aceea că noi trebuie să dezvoltăm statalitatea, să ne ridicăm din genunchi, trebuie să ridicăm economia, bunăstarea oamenilor, trebuie să ne construim o educație ca în statele normale, să-i formăm pe copiii noștri ca cetățeni” (06.11.2016); Candidatul PSRM, Igor Dodon, le-a mulțumit locuitorilor autonomiei găgăuze pentru sprijinul din primul tur al scrutinului prezidențial: „Faptul că peste 90% la sută dintre alegători au votat este pentru mine o mare onoare, o dovadă a încrederii. De aceea, vreau să vă mulțumesc pentru acest lucru și vă promit că voi apăra pozițiile și valorile despre care deja cunoașteți. Acum este însă foarte important să ne unim forțele pentru turul II. Este mai important ca oricînd, ca fiecare dintre noi să vină la secțiile de votare. De aceea, vă îndemn, haideți, în data de 13 noiembrie, să ieșim la votare și să demonstrăm că împreună putem apăra țara”. În continuare sînt date sincroane cu oameni care îl susțin pe Igor Dodon: „Cred că și eu pentru Dodon îmi voi da votul, pentru că este singurul candidat destoinic. Dacă oamenii vor vota pentru Maia Sandu, acest lucru va duce la distrugerea Moldovei”; „În Moldova doar Dodon ne oferă perspective pieței de desfacere. Doar împreună cu Federația Rusă”. Reporterul menționează că în primul tur al alegerilor prezidențiale, bașcanul Găgăuziei, Irina Vlah, dar și președintele Adunării Populare a Autonomiei, Dumitru Constantinov, și-au exprimat sprijinul în favoarea lui Igor Dodon (06.11.2016); Candidatul PSRM pentru funcția de președinte al țării nu va anula Acordul cu UE, ci va insista asupra îmbunătățirii acestuia, încît să fie pus în prim-plan interesul național. Precizarea a fost făcută de către Igor Dodon, luni, în cadrul unor dezbateri electorale. Pentru a nu lăsa loc de interpretare, el a subliniat că UE este un partener strategic pentru țara noastră, iar rezultatul alegerilor prezidențiale nu vor afecta prevederea ce ține de călătoriile fără vize în spațiul comunitar. Sincron: Igor Dodon, candidatul PSRM (în cadrul unei dezbateri televizate, el apare în imagini alături de Maia Sandu): „Nu credeți fobiilor și minciunilor. Aici merge cuvîntul „minciună” pentru Maia Sandu și echipa dumneaei, care spune că vor fi închise frontierele, că vor fi sistate vizele și așa mai departe. Categorie, nu. Președintele Dodon înseamnă colaborare în continuare cu UE, înseamnă păstrarea regimului fără vize cu UE, înseamnă păstrarea cetățeniei române pentru cetățenii care o au. De aceea, nu credeți în minciuni. Vă promit că vor fi relații bune și cu UE, și cu Federația Rusă. Eu pledez pentru relații bune cu UE, pentru că sînt vecinii noștri. Acordul de asociere nu poate fi anulat de președinte, poate fi anulat doar de Parlament. Chiar astăzi la mine au fost reprezentanți, era ambasador al UE. Bine, o întîlnire neoficială, și nu o să deschid parantezele. Avem un dialog foarte bun, și cu UE, și cu Federația Rusă” (08.11.2016); Întrebat despre calitățile profesionale ale președintelui PSRM, Igor Dodon, Vladimir Voronin a punctat laconic. El a subliniat că în pofida deciziei anterioare a PCR de a boicota actualul scrutin, alegerea este inevitabilă: „Oricum, va trebui de ales. Îl cunosc drept un membru al echipei organizat și disciplinat. De aceea, oamenii care nu vor boicota alegerile, să se conducă, așa cum am spus mai devreme, tot ce voi spune, dacă va fi luat în calcul, dacă cineva o să țină cont de această opinie, atunci să țină cont de această opinie. Are experiență, are abilități profesionale. A crescut, a înființat prima bursă din Moldova, a crescut pînă la postul de vicepremier. Asta înseamnă experiență, asta nu se ia din drum” (08.11.2016); Cel mai longeviv premier al Republicii Moldova, Vasile Tarlev, a anunțat că îl sprijină în al doilea tur al scrutinului prezidențial pe candidatul Partidului Socialiștilor pentru funcția de șef al statului, Igor Dodon. El a menționat că o eventuală victorie a candidatului comun al PAS, PPDA și PLDM, Maia Sandu, nu doar că nu-i va

asigura țării un viitor mai bun, ci, din contra, va provoca și mai mult haos. Vasile Tarlev a menționat că Moldova are nevoie de un președinte cu viziuni clare privind dezvoltarea social-economică și care va consolida statalitatea. Potrivit fostului premier, doar candidatul PSRM pentru funcția de șef al statului poate să asigure o schimbare în bine: *„Igor Dodon are un program economic, cel puțin scris, mult mai bun decât doamna Sandu. Igor Dodon are în jurul lui unii experți, care vedem în turul doi, dumnealui simțind deja că a învins sau este cazul de câștig, dumnealui spune clar acțiunile pe care le împărtășesc și eu: va păstra suveranitatea, independența Moldovei, statalitatea, integritatea teritorială și bunăstarea populației”*. Fostul premier s-a arătat convins că Igor Dodon va câștiga alegerile prezidențiale. El a făcut un apel către cetățeni să participe activ la votare și să voteze pentru liderul PSRM (09.11.2016); În cadrul unei conferințe de presă, membrii PSRM au menționat că din funcția de președinte al țării, Igor Dodon va reuși să promoveze activ politici care vor asigura o creștere economică stabilă, iar asta va permite îmbunătățirea calității vieții oamenilor și îi va determina pe tineri să rămână acasă (10.11.2016); O eventuală victorie a candidatului PAS, PPDA și PLDM la scrutinul prezidențial va însemna subordonarea definitivă a Moldovei intereselor străine. De această părere sînt liderii mai multor formațiuni politice, inclusiv cel al PCRM. Vladimir Voronin i-a îndemnat pe susținătorii săi, care au decis să nu boicoteze alegerile, să opteze pentru candidatul PSRM, Igor Dodon. La rîndul său, liderul PN, Renato Usatîi, și-a îndemnat membrii și simpatizanții să îl voteze în cel de-al doilea tur al scrutinului prezidențial pe candidatul PSRM pentru funcția de președinte al țării, Igor Dodon: *„Eu pot să susțin doar candidatul polului de stînga, candidatul Igor Dodon. Mi-am îndeplinit promisiunea și îi îndemn pe toți susținătorii să-l voteze pe Igor Dodon. Acum a rămas ca Igor Dodon să îndeplinească ceea ce a promis și în primul tur de scrutin, și în turul II”* (10.11.2016); Candidatul comun al PAS, PPDA și PLDM pentru funcția de președinte al țării este proiectul clanurilor oligarhice prooccidentale. De această părere este jurnalistul Iurie Roșca, potrivit căruia, în aceste circumstanțe, experiența și rezultatele excepționale din perioada cînd a deținut funcția de ministru al Economiei îl fac pe Igor Dodon favorit incontestabil al cursei electorale: *„Dodon s-a comportat și a lucrat reușit în calitate de conducător de prim rang în Republica Moldova. Nu țin minte ca cineva, chiar și dintre oponenți, să spună că Igor nu a făcut ceva corect, că nu a acționat corect în situații de criză, cum a fost în cazul inundațiilor, negocierilor cu Ucraina, cu România. Nimeni nu poate să-i reproșeze lui Igor Dodon lipsa de profesionalism, nimeni dintre oponenți”*. Reporterul menționează că conform datelor celui mai recent sondaj sociologic, în cel de-al doilea tur al scrutinului prezidențial, candidatul PSRM pentru funcția de președinte al țării, Igor Dodon, va întruni aproape 56 la sută dintre sufragii (10.11.2016); În favoarea candidatului PSRM pentru funcția de președinte al statului s-au pronunțat reprezentanții partidelor de stînga, ai clerului, ofițerii și veteranii, precum și cei ai minorităților naționale. Aceștia și-au argumentat poziția prin pericolul pe care îl reprezintă candidatul comun al PAS, PPDA și PLDM pentru viitorul țării noastre. Totodată, reporterul menționează că și reprezentanții partidelor de stînga au apreciat calitățile profesionale ale lui Igor Dodon. Ei spun că liderul PSRM a demonstrat, în perioada în care a deținut funcția de ministru al Economiei, abilități de bun manager și economist. Vladimir Voronin a declarat că: *„Eu îl cunosc drept un membru al echipei, organizat și disciplinat. Are experiență, are abilități profesionale. A crescut, a înființat prima bursă din Moldova, a crescut pînă la postul de vicepremier. Asta înseamnă experiență, asta nu se ia din drum”*. Referitor la candidatura lui Igor Dodon s-a expus și Victor Stepaniuc: *„Acest program de revitalizare a țării noastre, de renovare a economiei și de noi perspective pentru Republica Moldova o să vină de la președintele Igor Dodon, care sperăm duminică să fie ales”*. Vasile Tarlev este de părerea că: *„Igor Dodon are un program economic, cel puțin scris, mult mai bun decât dna Sandu. Igor Dodon are în jurul lui experți care, în turul doi, văd deja că el a învins. Dumnealui spune clar acțiunile pe care le împărtășesc și eu. Va păstra suveranitatea, independența Moldovei, statalitatea, integritatea teritorială și bunăstarea populației”* (11.11.2016); În autonomia găgăuză a fost organizată o acțiune electorală inedită în susținerea candidatului PSRM pentru funcția de președinte al țării. Bașcanul Autonomiei Găgăuze, Irina Vlah, a făcut apel către locuitorii autonomiei să îl voteze pe candidatul PSRM. Participanții sînt convinși că oamenii vor răspunde apelului de a ieși duminică la votare în favoarea candidatului

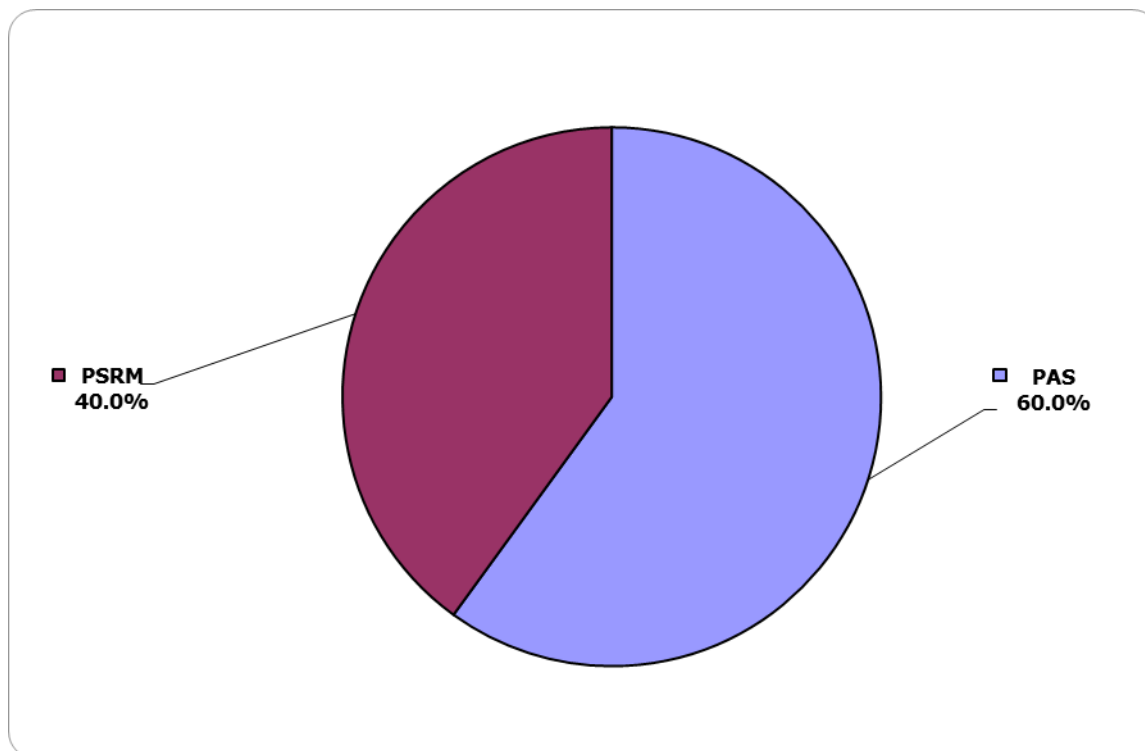
statalist. Sincron: „Să iasă cu toții și să voteze pentru Igor Dodon, pentru viitorul țării noastre, pentru o Găgăuzie puternică”. Reporterul menționează că oamenii spun că au decis deja pentru cine vor vota la alegerile din 13 noiembrie (în imagini apare un panou cu Igor Dodon). Sincron: „Am votat pentru el. Vom vota pentru Igor Dodon”. În continuare, reporterul vine cu afirmația că locuitorii raionului Ceadâr-Lunga sînt convinși că în turul doi al alegerilor prezidențiale, pentru Igor Dodon vor vota 100% dintre alegători (11.11.2016); Candidatul PSRM pentru funcția de președinte al țării, Igor Dodon, îndeamnă poporul să-și consolideze forțele și să voteze duminică pentru un viitor mai bun al Republicii Moldova. Liderul socialiștilor le-a mulțumit reprezentanților partidelor de centru-stînga și partidelor care militează pentru statalitate pentru sprijinul acordat în campania electorală: „Eu vreau să mă adresez către toți cetățenii Republicii Moldova. Eu chem la mobilizarea și consolidarea eforturilor. Vreau să le mulțumesc tuturor liderilor partidelor de centru-stînga, partidelor prostataliste care au îndemnat alegătorii și susținătorii săi să voteze pentru candidatura mea. În special vreau să mulțumesc susținătorilor și liderilor PCRM și PN. Dacă vom merge împreună și vom fi consolidați și vom ieși toți la vot, noi vom obține un rezultat de peste 60%”. De asemenea, Igor Dodon a precizat că dacă va câștiga acest scrutin, va face totul pentru ca cetățenii Republicii Moldova să aibă un trai decent: „Eu am o motivare foarte puternică să înving aceste alegeri. Eu vreau și sînt sigur că Moldova are viitor. Eu vreau ca Moldova să fie un stat puternic, independent, suveran, integru. Eu vreau ca ȘI copiii noștri să trăiască în acest stat, nu în județ al altei regiuni sau al altui stat. Eu cred că lucrul acesta este posibil și eu știu că majoritatea cetățenilor doresc acest lucru. De aceea, îndemnul meu este: Haideți să punem capăt acestei guvernări oligarhice!” (11.11.2016).

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați electorali	Timp Total	Total Direct	Total Indirect
M Sandu	1:21:49	0:06:05	1:15:44
I Dodon	0:50:55	0:15:44	0:35:11

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

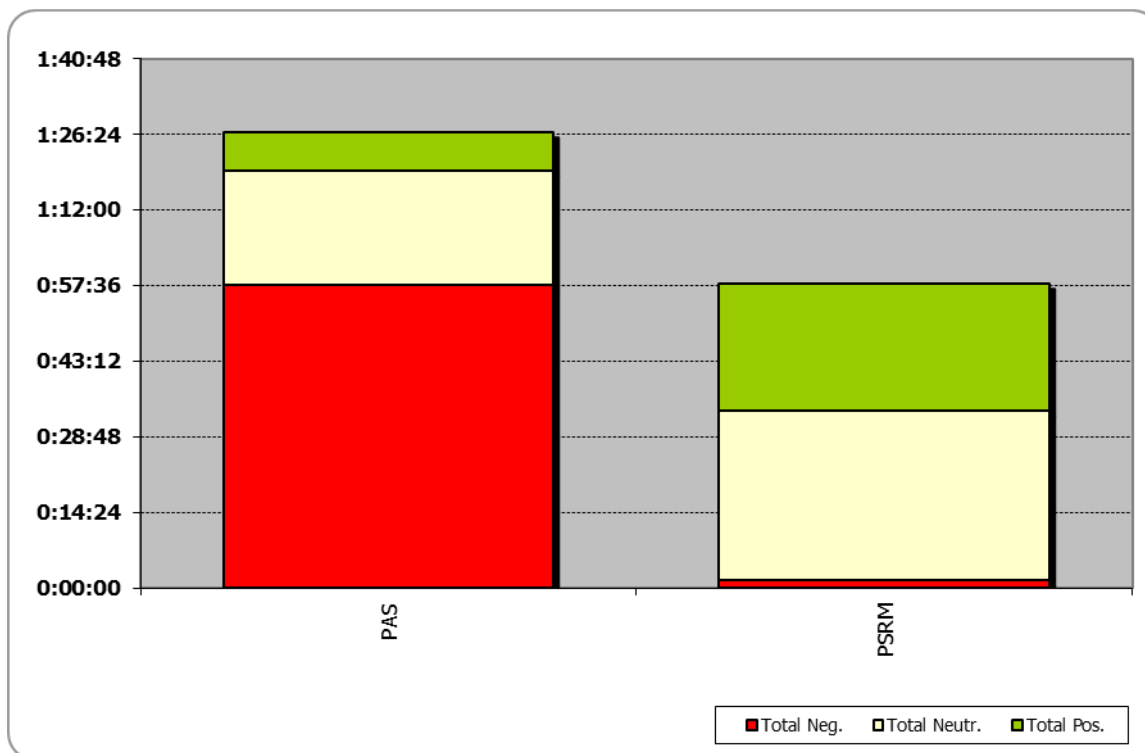

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „NTV Moldova”, cel mai mediatizat subiect politic a fost PAS – cu 60,0%, urmat de PSRM – cu 40,0%.

Detaliere:

Subiecți politici	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
PAS	1:26:49	0:07:18	0:21:47	0:57:44
PSRM	0:57:52	0:24:09	0:32:18	0:01:25

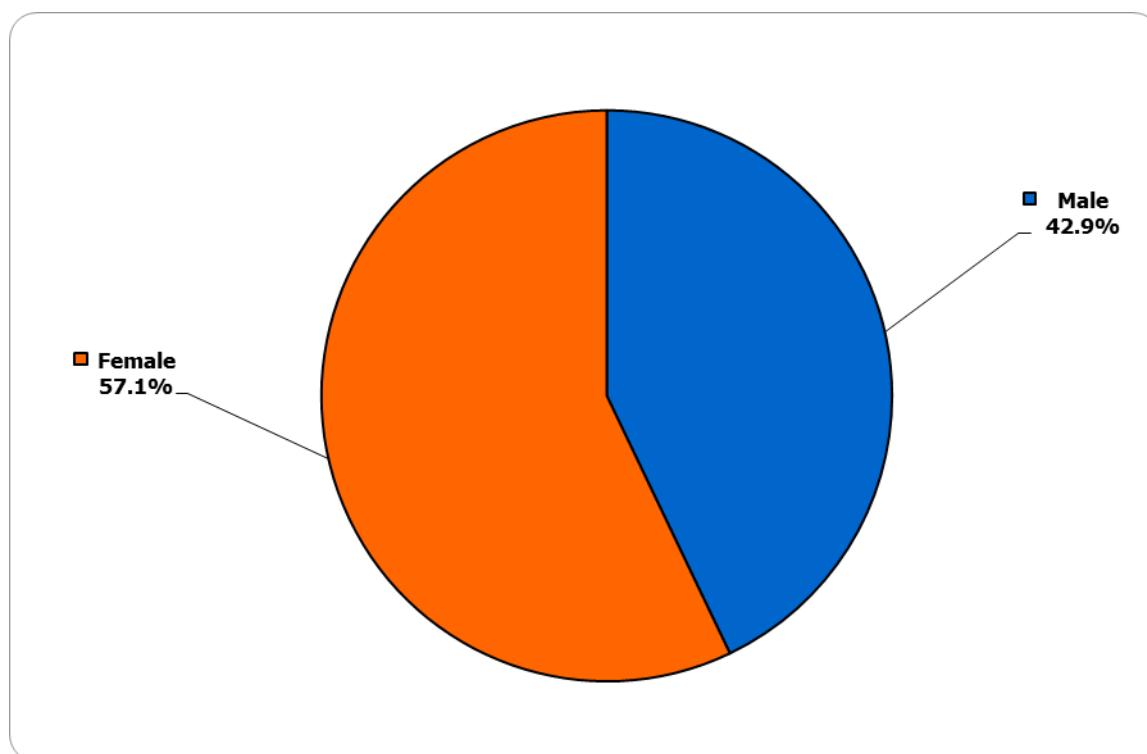
Conotația reflectării:

PAS a fost mediatizat în context accentuat negativ, iar PSRM a fost reflectat în context pozitiv, neutru și negativ.

Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

În perioada de raport, din numărul total de subiecți politici, cota femeilor a fost de – 57,1%, iar cota bărbaților a fost de 42,9%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la:

- Art. 7 alin. (2) și alin. (3) din Codul audiovizualului: „Acordînd timp de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timp de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”; „Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial”. Astfel, se atestă un dezechilibru între PAS și candidatul acestuia M. Sandu și candidatul electoral Igor Dodon și subiectul politic PSRM. PAS și candidatul acestuia la funcția de președinte al Republicii Moldova au fost mediatizați în context accentuat negativ, iar candidatul electoral I. Dodon a fost reflectat în context accentuat pozitiv.
- Art. 7 alin. (4) lit. c) Codul audiovizualului: „Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încît: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”. Astfel, la 06.11.2016, a fost difuzat un subiect despre declarațiile făcute de liderul PN cu privire la motivele pentru care nu o va susține pe Maia Sandu în turul II de scrutin: „Eu nu pot să o susțin pe Maia Sandu, pentru că este un proiect al Cancelariei de la Washington, un proiect al acelor americani care, în prezent, îl protejează pe Plahotniuc. Acele valori pentru care pledează Maia Sandu nu sînt acceptabile pentru mine”. Poziția Maiei Sandu lipsește.

Tot la 06.11.2016 a fost și subiectul despre liderii și membrii Partidului Ruso-Slavean, care au anunțat că, dintre candidații care au trecut în turul doi al alegerilor prezidențiale, Igor Dodon are toate capacitățile și forța necesară de a produce schimbări, în ceea ce o privește pe Maia Sandu însă, membrii Partidului Ruso-Slavean au menționat că aceasta este proiectul marilor forțe din Occident, care își doresc să-și consolideze influența în Republica Moldova. Poziția Maiei Sandu lipsește.

Un alt subiect difuzat la 06.11.2016 reflectă opinia unor experți, invitați la o emisiune din cadrul postului de televiziune „NTV Moldova”, care consideră că Republica Moldova este la un pas de a-și pierde statalitatea dacă la putere se va instaura regimul Sandu-Plahotniuc. Participanții la dialog consideră că există prea multe dovezi că Maia Sandu va fi o marionetă care va îndeplini toate indicațiile Occidentului și ale regimului oligarhic. Potrivit expertului în conflictologie Viorel Ciubotaru, Maia Sandu și-a atribuit rolul de salvatoare, care promite să lupte cu păpușarul și să negocieze pe picior de egalitate cu Washingtonul și Bruxellesul. În realitate, este vorba de un rol jucat fals și utilizat ca element electoral, pentru a cîștiga încrederea alegătorilor: „Cum poate robul să negocieze cu stăpînul său? Cum poate păpușa să negocieze cu păpușarul? Ea poate numai să execute! Da, ea stă slugă în fața adevăraților stăpîni, dar față de popor ea apare ca cea care salvează țara. Din ce capcană să o salvezi? Ea recunoaște că vrea stabilitate. Adică, se va forma un regim Sandu-Plahotniuc după alegeri”. Reporterul menționează că Maia Sandu a fost susținută de Vlad Plahotniuc atît în primul tur, cît și imediat după acesta. Experții au remarcat și sprijinul masiv din România, în favoarea candidatului

comun al PAS, PPDA și PLDM. Viorel Ciubotaru, expert în conflictologie: „Cine are interes în ea? Forțele străine, forțele externe, care numai dragoste față de Moldova nu au. În rest, tot au, tot ce ne-au adus pe noi în starea în care sîntem noi, cînd jumătate de țară și-a luat lumea în cap ca să fugă de reformele lor aici. Cei care au făcut aceste reforme, care ne-au adus pe noi la sapă de lemn, care au favorizat creșterea criminalității, care au făcut să scadă natalitatea și au ridicat mortalitatea. Aceste forțe o promovează pe ea, pentru că ea este a lor și este împotriva noastră. Și noi, cînd sîntem pe punctul de a ne întoarce țara înapoi, noi, poporul Moldovei, ea vine și ne spune să ne luăm țara înapoi”. Rectorul Institutului de Relații Internaționale, Valentin Beniuc, este convins că Sandu va fi agentul României în țara noastră. El își amintește cum aceasta, în calitate sa de ministru al Educației, a blocat inițiativa de a introduce în școli cursul de Istorie a Moldovei. Munca a peste 400 de profesori a fost aruncată la gunoi, printr-o semnătură: „A venit doamna Maia Sandu și, printr-un ordin, toată truda asta de ani de zile a lichidat-o și tot proiectul acesta a căzut ca iarba sub coasă. Și s-a reintrodus Istoria Românilor. S-a descărcat la noi un vagon de manuale de Istoria Românilor. Asta în timp ce nici în România nu se mai citește Istoria Românilor”. Legăturile Maiei Sandu cu lumea oligarhică s-au manifestat tot în perioada cînd era ministru, a mai spus rectorul IRIM. Atunci, ea le-a ordonat universităților să-și transfere toate conturile în băncile din care, ulterior, a fost furat miliardul de dolari: „A dat o indicație la toate instituțiile de învățămînt superior. Ca instituțiile acestea să trecem cu toate finanțele la BEM și la Banca Socială. Maia Sandu nu numai că a votat prăbușirea acestor bănci prin furtul respectiv, ea ne impunea pe noi să ne trecem banii în băncile acestea, care s-au prăbușit mai tîrziu”. În concluzie, reporterul vine cu comentariul: „Experții sînt convinși că dacă Moldova ajunge pe mîna unei marionete a României, a Occidentului și a oligarhilor, moldovenii își vor pierde statul”. Lipsește poziția Maiei Sandu.

Tot la 06.11.2016 a fost difuzat subiectul despre fostul candidat PN la funcția de șef al statului, Dumitru Ciubașenco, care și-a exprimat sprijinul pentru Igor Dodon. El și-a îndemnat susținătorii să iasă în data de 13 noiembrie la votare și să voteze pentru Dodon, deoarece Maia Sandu este astăzi întruchiparea răului absolut în Republica Moldova, mesajul a fost transmis printr-o postare pe Facebook: „Maia Sandu reprezintă astăzi întruchiparea răului absolut. Ea reprezintă acele puteri care au distrus Moldova în toți acești ani și, în cazul unei victorii la alegeri, îi vor aplica lovitura de grație. Toate discuțiile despre „integrarea europeană corectă” și „integrarea europeană incorectă” sînt aberații. Tot ceea ce s-a întîmplat în Moldova în ultimii șapte ani înseamnă, de fapt, „integrare europeană.” O altfel de integrare europeană, cu Maia Sandu sau fără ea, pur și simplu, nu poate fi”. Lipsește poziția Maiei Sandu.

Un al subiect din 06.11.2016 a fost „Plahotniuc face campanie pentru Sandu”. Oligarhul Vladimir Plahotniuc face campanie electorală pentru candidatul comun al PAS, PPDA și PLDM pentru funcția de președinte al țării. Declarația îi aparține politicianului Sergiu Mocanu, potrivit căruia, Plahotniuc este preocupat acum de mobilizarea oamenilor săi pentru a o sprijini pe Maia Sandu în turul II al scrutinului. Mocanu atenționează că, dacă va ajunge președinte candidatul dreptei, din sistemul bancar va mai dispărea un miliard de dolari: „Plahotniuc, la ora actuală, face campanie pentru Maia Sandu. Dovadă este și cum a votat Grozeștiul. Dvs. cum credeți, că satul de baștină al lui Plahotniuc ar fi votat 80% pentru Maia Sandu fără ca Plahotniuc să le dea liber pentru asemenea vot? Oamenii lui Plahotniuc au făcut campanie publicitară doar pentru Maia Sandu. Pentru turul II, Plahotniuc acum îi mobilizează și mai mult, ca să voteze pentru Maia Sandu”. Politicianul a reiterat că rezultatul obținut de Maia Sandu în primul tur al scrutinului prezidențial se datorează

nemijlocit susținerii din partea partidelor de dreapta, care și-au mobilizat electoratul să o voteze pe candidata comună a PAS, PPDA și PLDM pentru funcția de președinte al țării. Politicianul avertizează că dacă Maia Sandu va învinge la alegerile prezidențiale, nu este exclus că cetățenii Republicii Moldova vor asista la un nou furt de proporții din rezerva Băncii Naționale: *„Nu-i exclus că a doua zi, dacă ajunge Maia Sandu președinte, și când dvs. răsuflați ușurat că v-o ajutat Plahotniuc iarăși să nu câștige Dodon, să constatați că s-a mai furat un miliard, căci mai sînt două miliarde în rezerva Băncii Naționale”*. Lipsește poziția Maiei Sandu.

La 06.11.2016 a fost difuzat subiectul cu titlul *„Teroarea electorală în unele universități”*. Studenții mai multor universități sînt forțați să iasă la votare în data de 13 noiembrie, pentru a vota în favoarea Maiei Sandu. Ei sînt amenințați că, în cazul în care nu se vor conforma, nu vor putea susține sesiunile de examene. Printre tineri se află și o studentă de la USM. Ea a spus că decanul le-ar fi promis că, în cazul în care vor ține cont de aceste somații, vor primi o zi de odihnă și vor fi favorizați la examene. Reporter: *„Tinerii cu drept de vot din instituțiile de învățămînt sînt supuși presiunilor din partea susținătorilor Maiei Sandu. Agenții acesteia de prin universități fac agitație în sălile de studii și obligă tinerii să iasă la votare. Tînăra din imagini spune că cei mai mulți studenți sînt revoltați de presiunile ce sînt exercitate asupra lor. De frică să nu fie exmatriculată, ea ne-a solicitat să-i asigurăm anonimatul”*. Sincron: *„În timpul orelor, decanul Facultății Biologie ne-a spus să mergem la alegeri și să o votăm pe Maia Sandu. Pentru asta, o să ne dea liber o zi, vinerea. El a mai spus că, dacă nu o vom vota pe ea, Europa o să se întoarcă spre noi cu spatele și o să trăim în sărăcie, iar în fiecare dimineață vom sta la coadă, pentru a cumpăra lapte”*. Sincron: *Ne temem să ne spunem opinia, pentru că vom avea de suferit din această cauză. Ar putea să ne micșoreze notele sau, în general, să ne pună neadmis. De asemenea, ar putea să ne transfere de la buget la contract. De aceea, mulți tac, se tem. Alegerea ne aparține. Ei nu ar trebui să ne impună candidatul pentru care să votăm, pentru că trebuie să decidem noi”*. Reporterul menționează că, solicitat să comenteze acuzațiile studenților, decanul Facultății Biologie și Pedologie a USM a răspuns evaziv: *„Este adevărat că-i încurajez pe studenți să participe la votare, datorită faptului că au participat pînă la 10%, și nu mai mult decît atît. Decizia le aparține lor. Pe acest subiect am terminat discuția. Nu este adevărat că le sugerez pentru cine să voteze. Eu nu fac agitație și vă rog să mă lăsați. După 13, veniți după interviu”*. În continuare, reporterul vine cu comentariul că în timp ce studenții se plîng de faptul că asupra lor sînt exercitate presiuni, Maia Sandu se laudă în fața telespectatorilor că oamenii care o susțin nu sînt intimidați, ci ar face-o din proprie inițiativă. Articolul 131 din Codul Educației al Republicii Moldova a fost aprobat încă în 2014, cînd la conducerea instituției se afla Maia Sandu, acesta interzice propaganda politică în procesul educațional. Profesorilor le este interzis să implice elevii și studenții în acțiuni politice. Lipsește poziția M. Sandu.

La 08.11.2016 a fost difuzat un subiect despre declarațiile lui Vladimir Voronin vizavi de candidatura Maiei Sandu la funcția de șef al statului. Alegerea candidatului comun al PAS, PPDA și PLDM în funcția de președinte al țării este atît de periculoasă pentru Moldova, încît Nicolae Timofti va părea un președinte bun. Avertizarea a fost lansată de către președintele PCRM, Vladimir Voronin, în cadrul unei emisiuni de la un post de televiziune. Întrebat despre consecințele unei eventuale victorii a Maiei Sandu la scrutinul prezidențial, Vladimir Voronin a subliniat că asta va însemna un dezastru pentru țara noastră: *„Nu am văzut la ea, nici tu creativitate, nu am văzut o înțelegere elementară a direcției în care se îndreaptă acest om. Rîs cu plîns și o rușine națională. Și cei care stau în spatele ei, care o împing, și cei care s-au retras, dintre cei nouă candidați, care au fost și care stau în spatele ei, care s-au retras într-un mod declarativ, de parcă alegătorul este un obiect ce poate fi luat dintr-o parte și transmis*

în partea cealaltă... Asta totul este organizat de către cei care încearcă să conducă Moldova din exterior”. Voronin s-a referit și la activitatea candidatului galbenilor din perioada când a fost ministru al Educației în guvernele Filat, Gaburici și Leancă. El a criticat dur decizia de a închide sute de școli, fapt ce a dus la reducerea nivelului de școlarizare: „Este o personalitate absolut incompetentă. Deși mai trebuie să vedem de câtă personalitate putem vorbi. Este o persoană incompetentă, care nu pricepe nimic. Ceea ce știe ea despre scrierea documentelor FMI, acolo există, de fapt, un singur standard pentru toate țările. Că știe cum să ne bage în datorii? Pentru asta nu e nevoie de multă minte. Va fi un coșmar inimaginabil. Și la Președinție, și la Parlament. Cum zic rușii, va fi o casă de nebuni”. Reporter: Maia Sandu a fost ministru al Educației în perioada 2012-2015. Printre principalele realizări ale acesteia în perioada aflării în guvernele Filat, Gaburici și Leancă a fost optimizarea școlilor și modificarea modului de desfășurare a examenelor de bacalaureat. În cadrul subiectului nu a fost prezentată poziția Maiei Sandu pentru a afirma sau infirma acuzațiile aduse. La 09.11.2016 a fost difuzat un subiect despre declarațiile organizațiilor patriotice din țară. Aceștia susțin că în condițiile unui dezmăț oligarhic la guvernare, cetățenii Republicii Moldova nu pot rămâne simpli spectatori la scrutinul din 13 noiembrie. Nicolae Pascaru, Președintele Mișcării Naționale „Voievod”: „Când a ieșit la dezbateri la Moldova-1, noi am înțeles că această femeie nu este pregătită să devină un primar local, undeva într-o comună din raionul Briceni. În acest fon de dezbateri, Igor Dodon a ieșit învingător, pentru că a adus argumente, a adus cifre, date. Igor nu a încurcat exportul cu importul, are idei ce înseamnă economie de piață, ce înseamnă politică”. Nicolae Pascaru s-a referit și la probele video, care demonstrează complicitatea Maiei Sandu la legalizarea furtului miliardului de dolari din sistemul bancar, dar și la concesiunea Aeroportului Internațional Chișinău: „Într-adevăr, Maia Sandu este implicată în acea semnare colectivă a Guvernului pentru trecerea banilor din rezervele statului, pentru ca să salveze banca. Banca nu a fost salvată, banii s-au furat. Kroll-ul nu-i. Maia vrea să fie președinte. Și aici apare o întrebare de la oamenii simpli: Maia, banii unde-s? Ea încerca să spună: n-am semnat, n-am văzut, dormeam. Dar stafful socialiștilor a prezentat acele secvențe video. A doua întrebare este problema Aeroportului: Maia a participat când s-a dat aeroportul în concesiune?”. În cadrul subiectului nu a fost prezentată poziția Maiei Sandu pentru a afirma sau infirma acuzațiile aduse.

La 09.11.2016 a fost difuzat subiectul despre declarațiile lui Vasile Tarlev referitor la o eventuală victorie a candidatului comun al PAS, PPDA și PLDM, Maia Sandu. În opinia acestuia, această victorie nu doar că nu-i va asigura țării un viitor mai bun, ci, din contra, va provoca și mai mult haos. Vasile Tarlev a menționat că Moldova are nevoie de un președinte cu viziuni clare privind dezvoltarea social-economică și care va consolida statalitatea. Acesta și-a exprimat îngrijorarea față de declarațiile contradictorii ale Maiei Sandu privind unirea Moldovei cu România. El a pus la îndoială și capacitățile acesteia de a lupta împotriva regimului oligarhic de la guvernare, ținând cont că a făcut parte din el timp de trei ani, cât a fost ministru al Educației: „Chipurile, lupta cu corupția. Cum, dacă candidatul Maia Sandu a fost ultimii ani de zile la guvernare? Ea a schimbat unul după altul prim-miniștrii, a fost membru al Guvernului, a votat pentru furtul miliardului și multe alte lucruri. De ce nu a făcut ordine? Acuma va face? Și toate aceste minciuni, schimbarea pozițiilor, ba unirea cu România, ba unirea cu nu știu cine, cu Rusia, ba unirea cu NATO, evident că pe noi ne îngrijorează acest lucru”. În cadrul subiectului nu a fost prezentată poziția Maiei Sandu pentru a afirma sau infirma acuzațiile aduse.

La 10.11.2016 a fost difuzat subiectul despre declarațiile jurnalistului Iurie Roșca, conform cărora, candidatul comun al PAS, PPDA și PLDM pentru funcția de președinte al țării este proiectul clanurilor oligarhice prooccidentale. În opinia sa, prin

intermediul Maiei Sandu, forțe din exterior vor să controleze Republica Moldova. În cadrul ședinței clubului de presă „Rezonanță socială”, Iurie Roșca a accentuat că Maia Sandu este o marionetă, cu ajutorul căreia Occidentul vrea să controleze Republica Moldova, după calapodul României: *„Trebuie să înțelegem că România se află acum sub controlul complet al centrelor occidentale de influență și partidele de acolo nu mai decid nimic. Nici președintele, nici premierul nu mai are vreo legătură cu lupta politică în țara vecină. Nouă ni se propune aceeași variantă – Maia Sandu. Interesantă coincidență. Poate nu-i o coincidență faptul că în spatele lui Hillary Clinton și în spatele Maiei Sandu stă George Soros, una dintre figurile malefice. Amintesc faptul că el finanțează campaniile de promovare a homosexualității în toată lumea. Este nevoie de Maia în funcția de președinte, ca să îndeplinească ordinele venite din afara țării, nu neapărat de la Ambasada SUA, dar de la oligarhii internaționali”*. În opinia lui Roșca, declarațiile Maiei Sandu privind lupta împotriva corupției sînt populiste, mai ales că Vlad Plahotniuc a anunțat că îl retrace pe candidatul PD în favoarea Maiei Sandu. Jurnalistul s-a arătat nedumerit și de faptul că Maia Sandu, care declară că vrea să lupte împotriva oligarhilor și corupției din țară, acceptă să fie susținută de către liderului PPDA, Andrei Năstase, care este finul de cununie al oligarhului Victor Țopa, condamnat pentru șantaj: *„Cei doi oligarhi, Victor și Viorel Țopa, vor să-l nimicească pe al treilea oligarh, ceea ce nu prea îmi place. Din punctul acesta de vedere, desigur că Maia Sandu, care a căzut în brațele tînărului cetățean neexperimentat, nu pot să-l numesc politician, Andrei Năstase, nu are de gînd să lupte împotriva Țopilor”*. Poziția Maiei Sandu referitor la declarațiile făcute de Iurie Roșca nu a fost prezentată.

Tot la 10.11.2016 a fost difuzat și subiectul despre declarațiile mai multor politicieni referitor la candidatura Maiei Sandu. Astfel, liderul comuniștilor a declarat, în cadrul unei emisiuni de la un post de televiziune, că alegerea candidatului comun al PAS, PPDA și PLDM în funcția de președinte al țării este atît de periculoasă încît Nicolae Timofti va părea un președinte bun: *„Va fi un coșmar inimaginabil. Și la Președinție, și la Parlament. Cum zic rușii, va fi o casă de nebuni”*. Și Dumitru Ciubașenco i-a avertizat pe susținătorii săi că: *„Maia Sandu reprezintă astăzi întruchiparea răului absolut. Ea reprezintă acele puteri care au distrus Moldova în toți acești ani și, în cazul unei victorii la alegeri, îi vor aplica lovitura de grație. Toate discuțiile despre „integrarea europeană corectă” și „integrarea europeană incorectă” sînt aberații. Tot ceea ce s-a întîmplat în Moldova în ultimii șapte ani înseamnă, de fapt, „integrare europeană”. O altfel de integrare europeană, cu Maia Sandu sau fără ea, pur și simplu, nu poate fi”*. În cadrul subiectului nu a fost prezentată poziția Maiei Sandu vizavi de afirmațiile făcute la adresa sa.

La 10.11.2016 a fost difuzat subiectul despre retrospectiva făcută de PSRM în cadrul unei conferințe de presă pentru perioada cînd Maia Sandu ocupa funcția de ministru al Educației. Sute de școli închise, mii de cadre didactice disponibilizate și taxe mai mari pentru cazare în căminele studențești, sînt cîteva dintre consecințele reformei în educație, în perioada în care acest domeniu a fost gestionat de către Maia Sandu. Reporterul afirmă că, potrivit informațiilor prezentate de către membrii PSRM, în perioada 2011-2015 au fost închise 200 de instituții de învățămînt, iar peste 8000 de pedagogi au fost disponibilizați din sistemul de învățămînt primar și gimnazial. De asemenea, 69 de centre pentru copii și tineret și-au sistat activitatea, iar taxa pentru cazarea în cămine a crescut de aproape două ori. Bursa studenților a fost majorată în ultimii șapte ani o singură dată și cu doar 10% (referitor la Maia Sandu). Ion Ceban, membru PSRM: *„De ce tinerii n-au ieșit la vot... și eu nu văd care ar fi rostul să iasă la vot pentru Maia Sandu, pentru că ceea ce s-a întîmplat a fost o batjocură totală în ultimii ani de tot ce se numește tineri. Locurile la buget reduse, taxele la cămin crescute de 3-4, pînă la 7 ori, locurile cu finanțare de la Bugetul de Stat au scăzut cu*

aproape 30%". În cadrul subiectului nu a fost prezentată poziția Maiei Sandu vizavi de acuzațiile aduse de PSRM la adresa sa.

La 11.11.2016 a fost difuzat un subiect în care se menționează că în ultimele zile ale campaniei electorale, candidatul PAS, PPDA și PLDM a manifestat un comportament arogant față de cetățenii care i-au adresat întrebări incomode. Maia Sandu și-a anulat întâlnirile cu oamenii, după ce a fost huiduită de către alegătorii din mai multe raioane. L-a delegat în acest rol pe ocolitul său, Andrei Năstase, care a crezut că se bucură de mai mult sprijin decât candidatul comun. Reporterul vine cu comentariul că, deprinsă mai mult cu munca de birou, Maia Sandu se simte stânjenită între mulțime, doar dacă nu este înconjurată de membrii și simpatizanții partidului său. În cazurile când a fost luată la rost de către alegători pentru votarea mai multor legi controversate, inclusiv cele privind furtul miliardului și concesionarea Aeroportului, aceasta a fugit rușinos. I-a fost destul să se întâmple o singură dată, că a și renunțat să mai riște să apară prin provincie (imagini cu Maia Sandu, la care oamenii strigă: „*Să plece acasă această Maia Sandu! Să se ducă-n America! Sandu la pușcărie*”). Reporterul spune că, în pofida acestui comportament, Maia Sandu a vrut să dreagă busuiocul în cadrul dezbaterilor electorale și a pretins că îi respectă pe toți alegătorii, indiferent de opțiunile politice. De asemenea, reporterul mai menționează că de aceleași primiri a avut parte și Andrei Năstase, care s-a crezut mai popular ca Maia Sandu. Alegătorii și-au manifestat la întâlnirile cu acesta nemulțumirile față de candidatul comun (imagini cu oameni care strigă „*Jos Maia Sandu!*”, „*Unde-i a voastră Maia?*”, „*De ce ea nu a venit?*”, „*S-a făcut de rușine!*”). Spre final, reporterul susține că adepții Maiei Sandu au adoptat un comportament agresiv și în raport cu alegătorii care o criticau. În timp ce lumea scanda „*Jos Maia Sandu*”, un grup de activiști ai PAS a luat la îmbrânceli alegătorii (imagini cu aceștia). Tabăra galbenilor a devenit și mai violentă la o întâlnire electorală din orașul Ocnița, unde Andrei Năstase a cedat nervos și l-a luat la bătaie pe un alegător. În cadrul subiectului nu a fost prezentată poziția Maiei Sandu.

- Art. 7 alin. (4) lit. a) („*informația care compune știrea să fie veridică*”) și b) („*să nu fie deformat sensul realității prin tertipuri de montaj, comentarii, mod de formulare sau titluri*”), art. 10 alin. (5) („*Radiodifuzorii sînt obligați să asigure obiectivitatea informării consumatorului de programe, favorizînd libera formare a opiniilor*”) din Codul audiovizualului, cît și art. 3 („*Informațiile prezentate în cadrul programelor de știri și de actualități trebuie să se bazeze pe fapte și date ale căror veridicitate poate fi stabilită prin metode corespunzătoare de verificare*”) și art. 7 („*Radiodifuzorul care distorsionează intenționat informația, face acuzații nefondate, folosește neautorizat fotografii, imagini video și alte surse, ori calomniază, săvîrșește abateri profesionale de maximă gravitate*”) din Codul de conduită al radiodifuzorilor, aprobat prin Decizia CCA nr. 127 din 26.12.2007. La 06.11.2016 a fost difuzat subiectul „*Sandu cerșește voturile tinerilor*”, în cadrul căruia se relatează despre nemulțumire M. Sandu de participarea slabă a tinerilor la scrutinul din 30 octombrie 2016. Jurnalistul vine cu comentariile că liderul PAS constată că studenții au manifestat indiferență și nu au mers la urnele de votare din cauză că sînt decepționați și dezamăgiți de situația din țară. Pe de altă parte, experții în educație consideră că actualii studenți sînt tinerii care au susținut bacalaureatul în timp ce Maia Sandu era ministru al Educației și își amintesc de reformele draconice pe care le-a promovat în raport cu ei. Mai mult, au fost organizate și proteste împotriva actualului candidat PAS, PPDA și PLDM. Maia Sandu și-a exprimat nemulțumirea față de pasivitatea acestei categorii de alegători. În opinia ei, de vină ar fi dezamăgirea tinerei generații de situația din țară. În acest sens, sînt difuzate secvențe în care M. Sandu își exprimă poziția vizavi de rata mică a participării tinerilor la votare: „*Tinerii sînt decepționați. O parte din ei, o bună parte sînt plecați peste hotare tocmai din motiv că acasă se trăiește foarte greu*”. Această declarație a M. Sandu reporterul o comentează precum că oamenii care au lucrat în

domeniu în perioada în care liberal-democrata Maia Sandu conducea Ministerul Educației spun că tinerii și studenții despre care astăzi vorbește candidatul pentru funcția de președinte Maia Sandu sînt foștii elevi din acea perioadă. Condițiile dure, impuse atunci elevilor de către Maia Sandu, i-au descurajat pe mii de tineri. Lăsați fără atestate și diplome, ei au fost nevoiți să plece din țară. În continuare este prezentată sincron opinia „unui lucrător didactic”: *„Copiii au plecat, deoarece au văzut metoda barbară cu care se luptă guvernării cu ei, și anume Maia Sandu. Asta este o metodă barbară, deoarece copiii trebuie susținuți. Mai întâi trebuia copiii susținuți, după asta să li se aplice camerele astea. Eu spun înc-o dată: Noi aveam nevoie de reformă în educație, dar nu a tăia de la coadă”*. Pentru o continuitate a gândurilor, reporterul menționează că metodele Maiei Sandu sînt aplicate și astăzi de către guvernare. Iată cum o pomenesc pe ministrul Educației, Maia Sandu, tinerii și părinții cînd își amintesc despre zeci de kilometri parcurși pe jos, pe ploaie și ninsoare, pentru a ajunge la școala din altă localitate, după ce satul lor a fost lăsat fără educație. Ideile preluate de Maia Sandu din Occident au lăsat sute de localități fără școală, iar tinerii pe care s-a supărat Maia Sandu pentru pasivitatea la alegeri pleacă din satele fără școală tocmai pentru că le-a fost furată perspectiva acasă. Mandatul de ministru al Maiei Sandu în guvernele Filat și Leancă au fost însoțite mereu de proteste ale tinerilor. După ce i-a provocat să o urască, acum le cerșește votul (imagini din arhivă în care tinerii strigă „Jos Maia Sandu! Demisia!”). Urmează fraza M. Sandu: *„Și vreau să le spun că-i așteptăm și la scrutinul în turul II, pe 13 noiembrie”*, fiind însoțită de difuzarea unor imagini din arhivă în care tinerii strigă în cor *„Nu vrem cameră la BAC! Maia Sandu, jos!”*. În acest context, se dă sincron: *„Maia Sandu și-a adus aminte de tineri în campania electorală. Unde era Maia Sandu cînd sute de părinți plîngeau și solicitau o întîlnire cu dumneaei la Ministerul Educației? Copiii, avînd note negative la bacalaureat, nu știau ce să facă. Și-a adus aminte de tineri în momentul în care are nevoie de voturi. Doamnă Maia Sandu, nu cerșiți votul de la tineri, pentru că n-o să-l primiți”*. La finele subiectului, reporterul reamintește că Maia Sandu a fost ministru al Educației în perioada 2012-2015.

- Art. 7 alin. (4) lit. a) (*„informația care compune știrea să fie veridică”*), lit. b) (*„să nu fie deformat sensul realității prin tertipuri de montaj, comentarii, mod de formulare sau titluri”*) și lit. c) (*„Pentru a asigura în cadrul emisiunilor informative ale radiodifuzorilor respectarea principiilor echilibrului social-politic, echidistanței și obiectivității, aceștia vor plasa fiecare știre astfel încît: în cazul subiectelor ce vizează situații de conflict, să se respecte principiul de informare din mai multe surse”*, art. 10 alin. (5) (*„Radiodifuzorii sînt obligați să asigure obiectivitatea informării consumatorului de programe, favorizînd libera formare a opiniilor”*) din Codul audiovizualului, cît și art. 3 (*„Informațiile prezentate în cadrul programelor de știri și de actualități trebuie să se bazeze pe fapte și date ale căror veridicitate poate fi stabilită prin metode corespunzătoare de verificare”*) și art. 7 (*„Radiodifuzorul care distorsionează intenționat informația, face acuzații nefondate, folosește neautorizat fotografii, imagini video și alte surse, ori calomniază, săvîrșește abateri profesionale de maximă gravitate”*) din Codul de conduită al radiodifuzorilor, aprobat prin Decizia CCA nr. 127 din 26.12.2007. Astfel, la 06.11.2016 a fost difuzat subiectul *„Sandu, speranța imigranților sirieni”*, în cadrul căruia sînt prezentate declarațiile a trei studenți sirieni care își fac studiile în Republica Moldova. Așadar, în toiul campaniei electorale, la o săptămînă înainte de alegeri, pe internet a apărut un film în care studenți de proveniență arabă ce se află în țara noastră îndeamnă oamenii să o voteze pe Maia Sandu. Aceasta s-a întîmplat după ce pe un site de informare din Republica Moldova a apărut o știre în care se menționează că Maia Sandu i-ar fi promis cancelarului german Angela Merkel că, în cazul în care cîștigă alegerile, va primi în Moldova 30.000 de imigranți sirieni. Conform jurnalistei, în filmul care a apărut pe

rețelele de socializare, emigranții sirieni povestesc despre compatrioții săi și despre dorința lor de a veni în Republica Moldova. Urmează declarațiile acestora: „*Sirienii nu au unde pleca. De aceea, eu cer autorităților din Republica Moldova să-i primească pe oamenii din Siria*”; „*Noi sîntem un popor foarte prietenos. Poate veți găsi unu sau cîțiva nebuni și violenți. Dar, în marea majoritate, sîntem foarte buni. Aici vom avea o șansă de a supraviețui, de a începe o nouă viață*”. La finalul subiectului, reporterul concluzionează că mii de oameni din Siria își leagă speranțele de victoria Maiei Sandu la alegerile din 13 noiembrie, numai că nu toți dintre aceștia sînt gata să se adapteze modelului e viață al moldovenilor.

La 07.11.2016 a fost difuzat subiectul „*Ura, oferta electorală a Maiei Sandu*”. În cele cîteva zile de pînă la deznodămîntul actualului scrutin prezidențial, tabăra galbenă a candidatului comun al PAS, PPDA și PLDM, Maia Sandu, a intrat în isterie generală. Toată armata de trubaduri a acesteia s-a pus pe treabă, cu o înverșunare demnă de o cauză mai bună. Principalele arme utilizate sînt atacurile grosolane la persoană, intimidarea, minciuna și ura. Reporterul spune că în lipsa unui program electoral încheiat, Maia Sandu îi alimentează pe alegători cu promisiuni extravagante de genul: „*Îi voi băga pe toți la pușcărie*”. O face pentru că mizează pe ignoranța oamenilor, și de ce nu ar face-o din moment ce predecesorul său, Vlad Filat, a procedat la fel și i-a reușit. Cum arată viitorul promis de Filat, din a cărui echipă a făcut parte actualul candidat comun al PAS, PPDA și PLDM, alegătorii au simțit-o pe propria piele. Toți cei care i-au cîntat lui Verde-Împărat, fac acum, la fel de dezinteresat, în raport cu Fata Mare a politicii autohtone. Sincron: Anatol Durbală, Jurnal TV: „*Iată-i, iată-i alături* (Maia Sandu și Igor Dodon pe ecran). *Omul curat, omul cinstit, omul competent*” (despre Maia Sandu). Iată ce spunea unul dintre actualii trubaduri ai Maiei Sandu, în aprilie 2011, despre fostul lider al PLDM, Vlad Filat (pe ecranul din spatele prezentatorilor emisiunii „Ora de Ras” apar Maia Sandu și Igor Dodon). În cadrul subiectului sînt difuzate secvențe cu preoții care au avertizat despre pericolul pe care-l reprezintă în țară noul idol al forțelor revanșarde și antinaționale.(pe ecranul din spatele prezentatorilor emisiunii „Ora de Ras” apar Maia Sandu și Igor Dodon). În continuare, reporterul vine cu întrebarea: „*Cum a fost posibil ca în locul lui Verde-Filat să apară Galbena-Maia? Mai bine și mai adevărat despre Maia Sandu nici că se putea spune. Atîta doar că noul lider, din care se vrea a face o fecioară sfință a politicii moldovenești, este promovată de către aceeași oameni învechiți în rele, care ni l-au lăudat pe Filat*”. Reporterul continuă cu comentariul că în paralel cu tonele de zoi pe care le toarnă presa îngălbenită peste contracandidatul Maiei Sandu, ortacii acesteia promovează ura și dezbinarea.

La 07.11.2016 a fost difuzat subiectul „*Cod galben de minciuni*”. Reprezentanții Partidului Socialiștilor au emis o avertizare „Cod galben de minciuni” din partea candidatului Maia Sandu. Aceștia spun că reprezentanta PAS, PPDA și PLDM lansează declarații ipocrite și mincinoase pentru a induce electoratul în eroare. În cadrul unei conferințe de presă, membrii PSRM au prezentat mai multe imagini video, dar și documente care confirmă complicitatea Maiei Sandu la mai multe decizii care au prejudiciat interesul național. Potrivit socialiștilor, prima minciună pe care încearcă să o acrediteze Maia Sandu ține de faptul că nu ar fi fost membru al PLDM. Pentru a demonstra că aceasta minte, reprezentanții PSRM au prezentat un video în care actualul candidat pentru alegerile prezidențiale și-a anunțat aderarea la formațiunea condusă de Vlad Filat. S-a întîmplat în data de 7 septembrie 2014, iar ulterior, Sandu a figurat pe locul 5 în lista PLDM pentru alegerile parlamentare. Sincron: Maia Sandu (7 septembrie 2014): „*Aleg și eu să devin membru al echipei PLDM pentru a contribui la mișcarea înainte a țării*”. O altă probă demonstrează complicitatea Maiei Sandu la sărăcirea țării prin legalizarea furtului miliardului de dolari din sistemul bancar. Potrivit deputatului PSRM, Bogdan Țirdea, în noiembrie 2014 Maia Sandu a

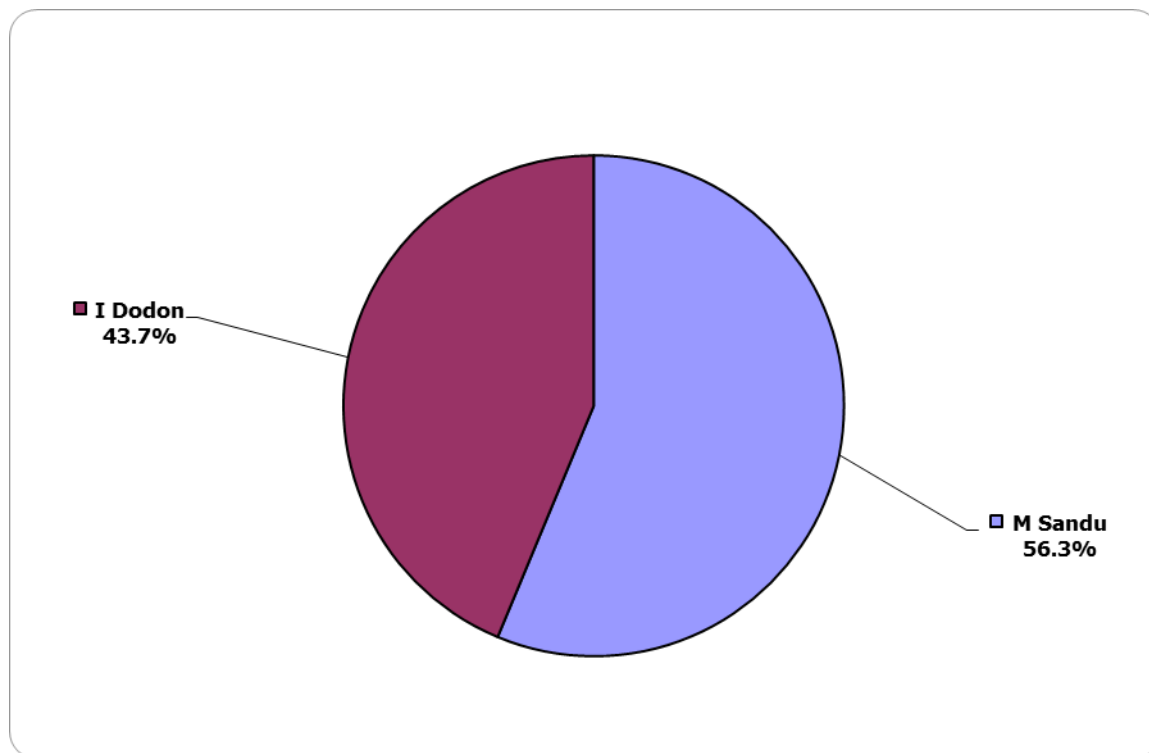
votat, în cadrul Guvernului Leancă, pentru alocarea a 9,5 miliarde de lei de către Banca Națională Băncii de Economii, Băncii Sociale și Unibank. În martie 2015, aceasta a votat, deja în componența Guvernului Gaburici, pentru acordarea unei noi garanții de stat băncilor falimentare în sumă de 5,5 miliarde de lei. Bogdan Țirdea a prezentat și stenograma ședințelor secrete de Guvern, care demonstrează acest lucru. Sincron: Bogdan Țirdea, deputat PSRM: „*A fost o lovitură dramatică asupra securității naționale. A fost o crimă asumarea de răspundere la 25 septembrie. O crimă, ei trebuie să facă pușcărie pentru aceasta. A fost o operațiune de furt, în care Maia Sandu, economist Harvard, economist Banca Mondială, nu putea să nu înțeleagă ce votează. Eu îmi permit să emit ipoteza că chiar știa și participa deliberat*”. Mai mult, în perioada în care era ministru al Educației, Maia Sandu a zburat în Qatar împreună cu Vlad Filat, cu un avion privat, plătit din banii furați de la Banca de Economii, mai spun socialiștii. Zborul delegației din care făcea parte și Maia Sandu a avut loc în perioada 10-12 decembrie 2012, pe traseul Chișinău-Doha-Bruxelles-Chișinău. În hotărîrea de Guvern care a fost aprobată la două săptămîni după acel zbor se arată că Guvernul a plătit biletele de avion și cazarea doar pentru doi membri ai delegației. Călătoria și odihna celorlalți funcționari și demnitari, inclusiv Maia Sandu, Vlad Filat și Iurie Leancă, a fost finanțată din surse necunoscute. De asemenea, candidatul galben a participat la concesionarea Aeroportului Internațional Chișinău. Nici în acest caz, Maia Sandu nu vrea să-și asume participarea la fraudă, chiar dacă imaginile video nu pot fi contestate (imagini din arhivă în care apare Maia Sandu). Împotriva s-a pronunțat atunci nu Maia Sandu, ci fostul bașcan al Găgăuziei, Mihail Formuzal. Socialiștii au mai prezentat probe care confirmă că Maia Sandu l-a votat pe Andrian Candu, finul de cununie al lui Vlad Plahotniuc în funcția de Președinte al Parlamentului. A mințit candidatul comun al PAS, PPDA și PLDM și atunci cînd a declarat că va depune la CEC o contestație în legătură cu faptul că Marian Lupu, fostul candidat al PDM, a colectat semnături în 24 de ore pentru a se înregistra în cursa electorală

La 09.11.2016 a fost difuzat subiectul cu titlul „*Atac asupra Bisericii*”. Mai mulți reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale au lansat un atac furibund asupra Bisericii Ortodoxe din țara noastră. Aceștia au inițiat un proces de colectare a semnăturilor în favoarea unei inițiative privind impozitarea activităților religioase, iar presa ancorată în tabăra Maiei Sandu a tirajat generos acest apel și s-a implicat activ în promovarea loviturilor asupra Bisericii. Ce se urmărește prin aceste acțiuni, aflați din editorialul ce urmează. Reporterul afirmă că Biserica este instituția care se bucură de cea mai mare încredere din partea populației și pilonul pe care se bazează statalitatea. De aceea, forțele revanșarde, care lucrează neobosit pentru a distruge Moldova, și-au îndreptat armele împotriva celui mai important element și simbol al națiunii – credința creștin-ortodoxă. Este simptomatic faptul că la înaintare au fost scoși adepții Maiei Sandu, care vor să facă din idolul lor mai că nu o fecioară neprihănită. Cu alte cuvinte, candidatul galbenilor vrea să lovească în credința ortodoxă și în instituția Bisericii cu mîinile altora. Cei mai înverșunați susținători ai acesteia, reprezentanții homosexualilor și ai mișcărilor feministe, au apucat primii prăjina. Această solicitare și inițiativă, promovată de către tabăra de susținători ai Maiei Sandu, este răzbunarea pentru îndemnul făcut de reprezentanții clerului către enoriași de a-l vota la alegerile prezidențiale pe candidatul PSRM, Igor Dodon. În plus, candidatul comun al PAS, PPDA și PLDM este singura care a beneficiat, în mod public, de susținerea comunității gay-ilor și lesbienelor, care văd în ea o șansă unică a lor spre libertate. De aici, și miza mare a alegerilor de duminică, și violența loviturilor din partea lor. Reporterul mai menționează că autorii atacurilor asupra Bisericii au calificat gestul celor care stau la straja credinței seculare a acestui neam drept implicare în politică. Ciudat și deplasat argument din partea unor onegiști și activiști

obscuri, care ei înșiși se implică în politică și ascund sursele care îi alimentează cu idei năstrușnice, dar, mai ales, cu galbeni. Atacurile taberei galbene a Maiei Sandu asupra celor sfinte și asupra slujitorilor Bisericii nu sînt mai mult decît o lucrare diavolească. Toate acestea au și o parte pozitivă. Aceea de limpezire a lucrurilor în ajunul scrutinului electoral. Acum, totul este mai clar. În ziua de 13 noiembrie, poporul va fi pus în fața alegerii: ori Biserica și cele sfinte, ori lucrarea lui Michiduță. Deznodămîntul este evident. În cadrul subiectului nu a fost prezentată poziția Maiei Sandu vizavi de acuzațiile aduse de PSRM la adresa sa.

RTR Moldova

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

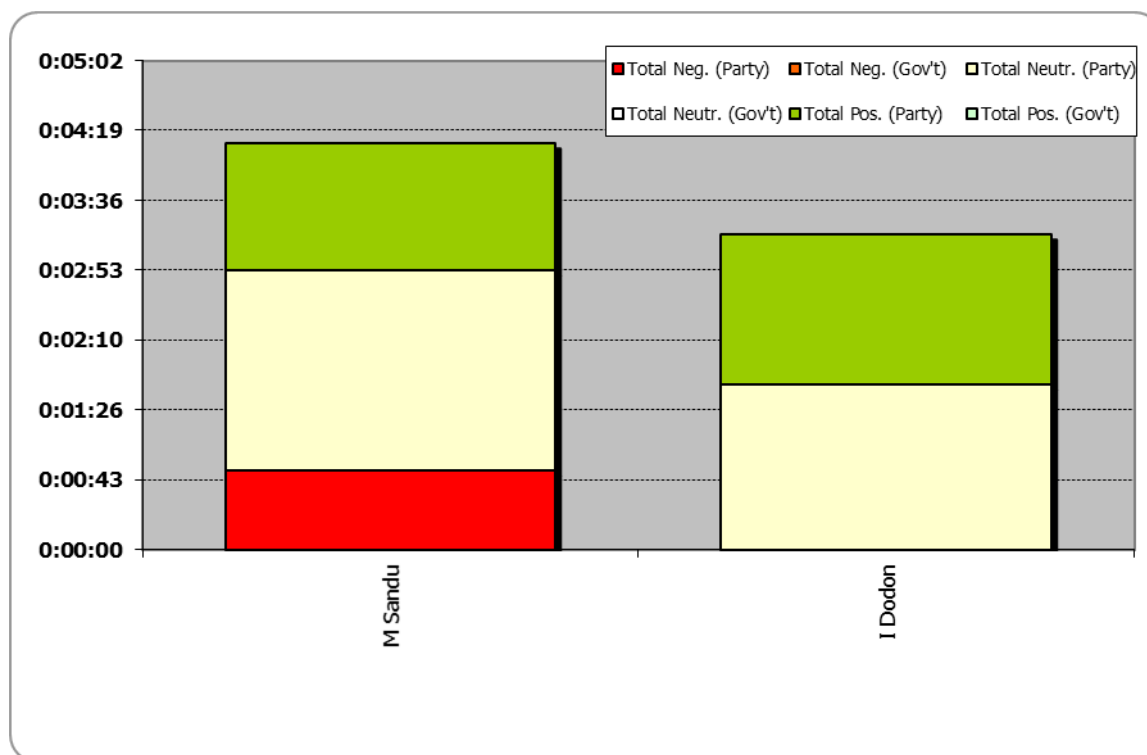

În cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „RTR Moldova”, M. Sandu a fost reflectată în volum de 56,3%, iar I. Dodon a fost mediatizat în volum de 43,7%.

Detaliere:

Candidați electorali	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
M Sandu	0:04:11	0:01:18	0:02:04	0:00:49
I Dodon	0:03:15	0:01:33	0:01:42	0:00:00

Conotația reflectării:

Candidații electorali: Maia Sandu a avut parte de o reflectare pozitivă, neutră și negativă, iar Igor Dodon a fost tratat printr-o manieră pozitivă și neutră.

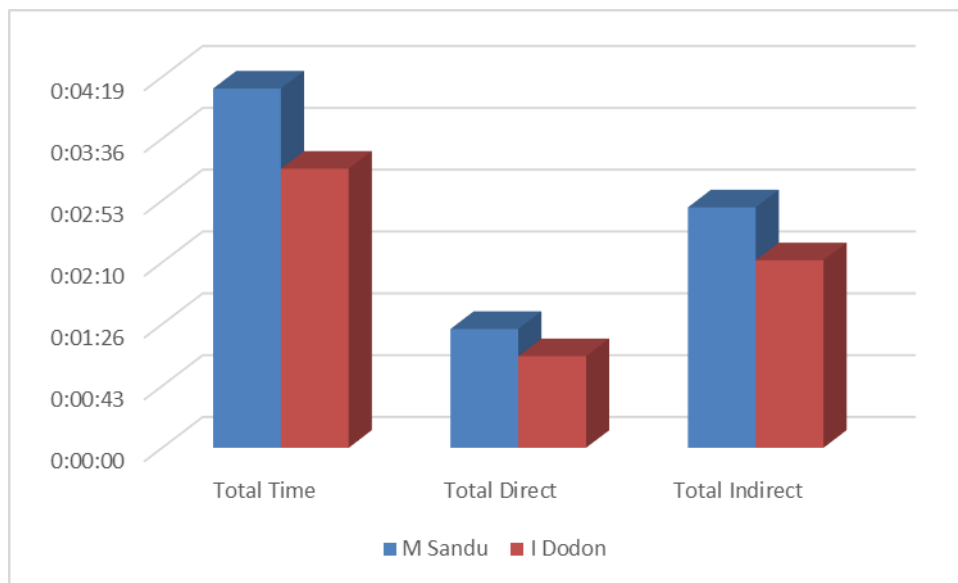
Astfel, conotația pozitivă pentru Maia Sandu s-a datorat difuzării subiectelor despre: Referitor la Acordul Republicii Moldova cu FMI, Maia Sandu a declarat: „*Eu nu știu care au fost cerințele, ce au fost înțelese între guvernarea Republicii Moldova și FMI, dar când voi fi președinte, vă voi informa și pe voi, pentru că consider foarte important ca înainte de a aproba programul condițiilor măsurilor pentru renovare, ca despre asta să știm fiecare din noi. Și eu o să susțin tot ce ușurează și îmbunătățește situația, atât în sectorul bancar, cât și în sistemul bugetar, pentru că anume aceasta cel mai tare deranjează în programul cu FMI*” (07.11.2016); Pe internet a apărut un spot video în care Maia Sandu s-a adresat alegătorilor în limba rusă. În spot, candidatul PAS solicită înțelepciunea persoanelor în vârstă. Despre aceasta s-a vorbit în cadrul dezbaterilor electorale televizate ale candidaților la Președinție. Maia Sandu consideră că toate guvernarile care au fost în Moldova au admis și admit greșeli la acordarea pensiilor. Reforma pensiilor este o metodă de a depăși sărăcia în țară. Sandu a numit forma necorectă de calculare a pensiilor. Candidata este încrezută că Moldova trebuie să se debaraseze de pensiile privilegiate (09.11.2016); Candidatul PAS, Maia Sandu, a ținut o conferință de presă în capitală, în fața monumentului lui Ștefan cel Mare și Sfânt. Ea a promis, în caz de câștig, că va curăța aparatul de hoți și de oameni necinstiți. Totodată, Sandu dorește găsirea miliardului furat. Despre perioada căutării, candidata, la necesitate, va anunța în toată ziua. De asemenea, Maia Sandu a chemat locuitorii Republicii Moldova de a lua parte la organizarea codului galben: „*Dumneavoastră toți puteți să contribuiți la crearea codului galben. El e ca și această toamnă, frumos și galben. Așa trebuie să fie țara în următoarele zile. Pe uși, pe porți, pe tot, puneți panglici galbene, puneți gutui galbene, dacă vreți, ca să vadă toți acești hoți cîți sîntem noi!*” (10.11.2016).

Maia Sandu a avut și o prezență negativă în subiectul din 07.11.2016, despre: Politicieni, economiști și experți diferit apreciază Acordul Republicii Moldova cu FMI. Unii îl consideră o salvare pentru economia țării, alții – povară pentru locuitori. În subiect se afirmă că poziția candidatului PAS, Maia Sandu, referitor la această întrebare în ultimele luni s-a schimbat diametral opus. Astfel, prezentatorul menționează că în luna iunie curent, Maia Sandu considera că Acordul cu FMI va constitui o garanție a unei monitorizări severe a puterii moldovenești din partea

comunității internaționale. Atunci aceasta exprima optimism că noul acord cu FMI va fi semnat în toamna anului curent. Peste o lună, în iulie, când au început tratativele între Guvernul Republicii Moldova și FMI, Maia Sandu a solicitat FMI ca să nu acorde bani Moldovei. Atunci, în scrisoarea deschisă, aceasta a scris: *„Luînd în considerare ultima informație despre furtul din sistemul bancar, mă adresez FMI cu rugămintea ca să nu încheie acordul cu guvernarea Republicii Moldova pînă cînd nu vor fi asigurate responsabilitatea și transparența procesului. Sînt serioase suspiciuni că unii reprezentanți ai puterii sînt implicați în acest furt. Dacă FMI va acorda credit guvernării, atunci există riscul ca banii să fie iarăși furați”*. În acest context, prezentatorul menționează că atunci, gestul candidatului PAS, prim-ministrul Pavel Filip l-a numit unul cinic și iresponsabil față de cetățenii Republicii Moldova. După cîteva luni, aflîndu-se în statutul candidaților pentru funcția de Președinte, Maia Sandu nu mai este atît de categorică.

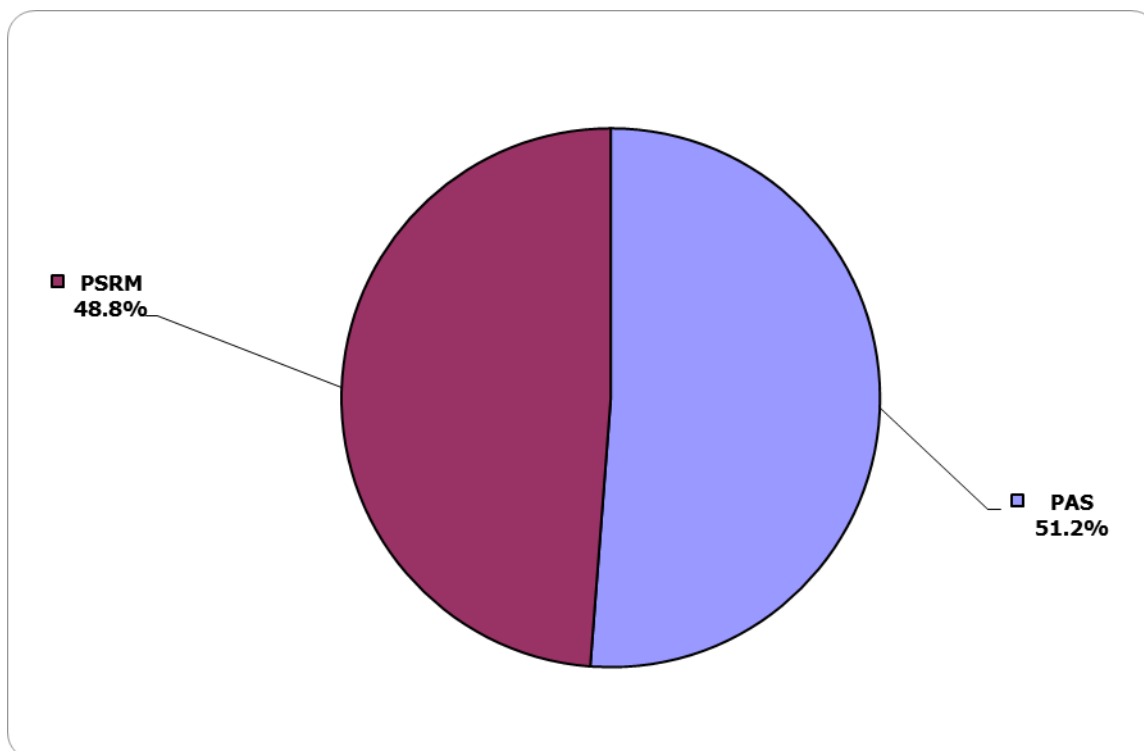
Igor Dodon a beneficiat de o mediatizare pozitivă în subiectele despre: Deputații, miniștrii și alți demnitari de rang înalt nu vor avea dubla cetățenie. Aceasta promite candidatul PSRM, Igor Dodon, în cazul cîștigului la alegeri. Potrivit reprezentanților PSRM, la cîrma guvernării trebuie să se afle adevărați patrioți, dar nu oameni care deschis susțin ideea unirii. Aceștia și-au argumentat acest punct al platformei electorale bazîndu-se pe experiența altor state. La sfîrșitul subiectului, prezentatorul afirmă că Igor Dodon, în caz de cîștig la alegeri, promite consolidarea statutului de neutralitate al Moldovei, aprobarea unei noi strategii a securității naționale și interzicerea unionismului (08.11.2016); Candidatul PSRM la funcția de șef al statului, Igor Dodon, a salutat alegerea poporului american. Pe pagina sa oficială de pe o rețea socială, acesta a numit victoria lui Trump cîștig în tot sensul. Astfel, acesta scrie: *„Americani au ales un președinte puternic și conservator, susținător al valorilor creștine, care pledează pentru relații de prietenie cu Rusia. Cîștigul lui Trump constituie cîștigul americanilor asupra dezordinii liberale care a ruinat fundamentul societății SUA. Americanii au înțeles că trebuie să salveze valorile sale, tradițiile, țara și, totodată, de a duce o politică mai puțin agresivă în lume și apropierea cu Estul, în general, și cu Federația Rusă, în special”*. Se menționează că Igor Dodon consideră că, astfel, va fi și la noi după 13 noiembrie, și socialiștii vor cîștiga împreună cu cetățenii țării (09.11.2016); Întoarcerea miliardului furat, relansarea relațiilor economice cu Rusia și interzicerea unionismului. Aceste trei decrete pe care liderul socialiștilor Igor Dodon intenționează să le semneze în primul rînd, în calitate de președinte. El a făcut declarația în cadrul unei conferințe de presă. Liderul PSRM a subliniat și alte priorități care promite că le va îndeplini la funcția de președinte: crearea unui stat puternic, independent, salvarea neutralității Moldovei, identitatea poporului, ocrotirea valorilor creștine, statutul familiei tradiționale etc. Pe lîngă acestea, Igor Dodon știe cum să creeze o economie puternică, dezvoltarea producției, atragerea investițiilor. În primul rînd, în caz de cîștig la alegeri, socialistul intenționează să găsească miliardul furat. În acest sens, Igor Dodon a declarat: *„Miliardul trebuie întors de hoți. De aceea, primul meu decret va privi anularea legii care pune pe umerii cetățenilor întoarcerea miliardului. Al doilea decret va privi reluarea parteneriatului și relațiilor de prietenie cu Federația Rusă”*. Totodată, se arată că Dodon intenționează să mențină relații bune și cu vecinii statelor UE și să nu permită nimănui de a atenta la integritatea teritorială a Republicii Moldova (09.11.2016).

Reflectare directă (alocuțiune în cadru) și indirectă (referire la):

Candidați electorali	Țimp Total	Total Direct	Total Indirect
M Sandu	0:04:11	0:01:23	0:02:48
I Dodon	0:03:15	0:01:04	0:02:11

Reflectarea subiecților politici în cadrul emisiunilor informative:

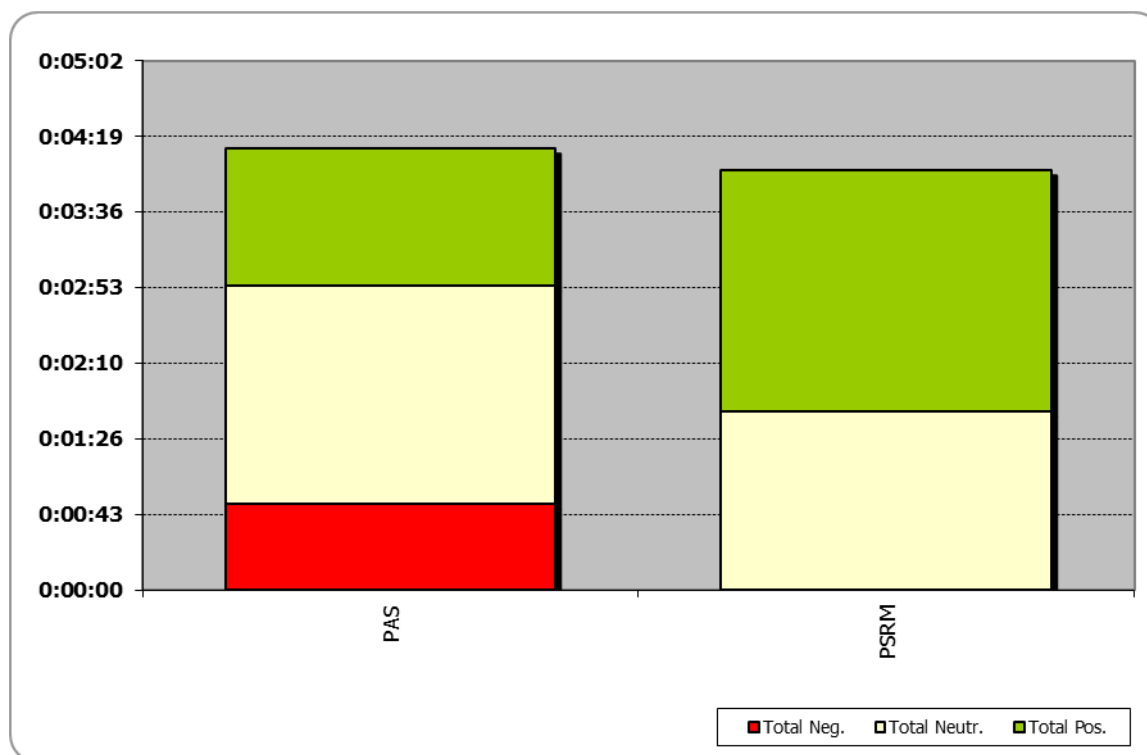

Din volumul total al subiecților politici reflectați în cadrul principalului buletin informativ al postului de televiziune „RTR Moldova”, PAS a avut o prezență de 51,2%, iar PSRM – de 48,8%.

Detaliere:

Subiecți politici	Timp Total	Total Pozitiv	Total Neutru	Total Negativ
PAS	0:04:12	0:01:18	0:02:05	0:00:49
PSRM	0:04:00	0:02:18	0:01:42	0:00:00

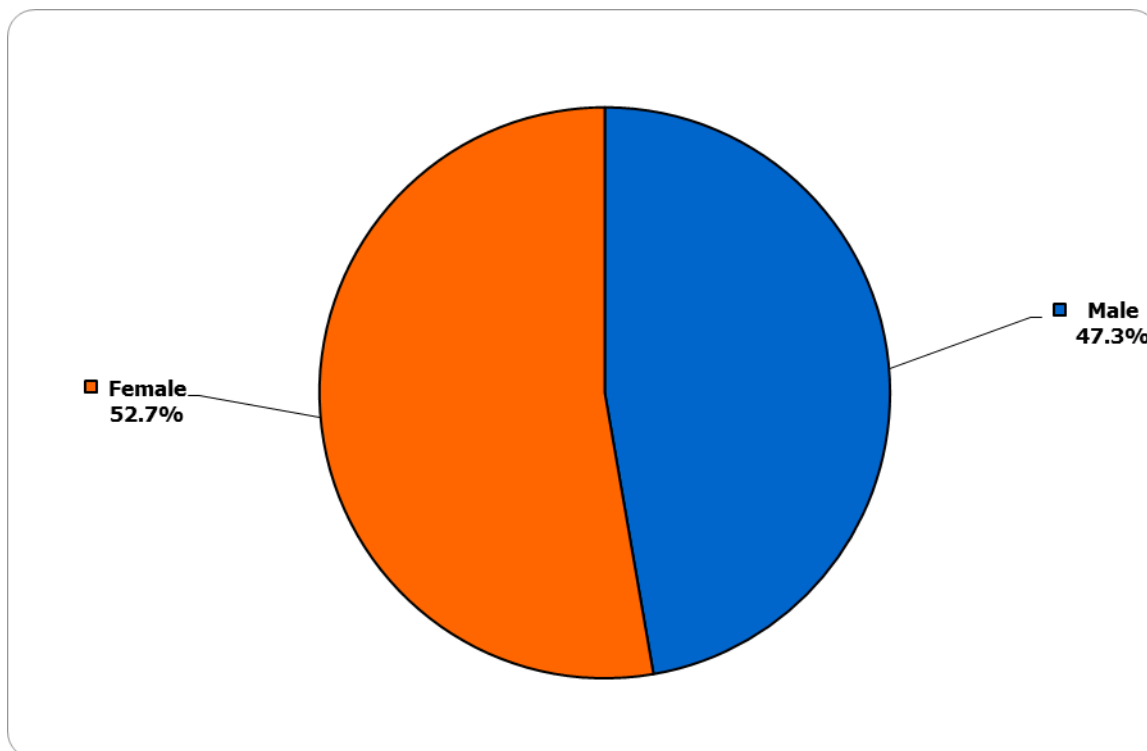
Conotația reflectării:

Subiectul politic PAS a fost reflectat printr-o conotație pozitivă, neutră și negativă, iar PSRM a fost tratat într-o manieră accentuat pozitivă.

Conotația reflectării subiecților politici se datorează subiectelor despre candidații înaintați la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Reflectarea subiecților conform categoriei gender (masculin/feminin):

În perioada de raport, din numărul total de candidați electorali, cota femeilor a fost de – 52,7%, iar cota bărbaților a fost de 47,3%.

Urmare a analizei cantitative și calitative, în perioada de raport au fost atestate derogări de la legislația în vigoare:

- Art. 7 alin. (2): „Acordînd timpi de antenă unui partid sau unei mișcări politice pentru propagarea pozițiilor acestora, radiodifuzorul trebuie să ofere, de asemenea, în cadrul aceluiași gen de programe și la aceeași oră, timpi de antenă altor partide și mișcări politice fără tergiversări neîntemeiate și fără a favoriza un partid anume, indiferent de procentajul reprezentării sale parlamentare”; și alin. (3) din Codul audiovizualului: „Pentru încurajarea și facilitarea exprimării pluraliste a curentelor de opinie, radiodifuzorii au obligația de a reflecta campaniile electorale în mod veridic, echilibrat și imparțial.” Astfel, subiectul politic PSRM a fost mediatizat în context accentuat pozitiv.

Direcția monitorizare TV